

రాగవైనాయి

శ్వంగార లేఖాకాష్మి



బసయభీమన్

ప్రథమ ముద్రణ : 1965

ద్వాతియ ముద్రణ : 1994

హక్కులు రచయితవి

వెల : రూ. 110/-

ప్రతులకు :

1. భీమన్న సాహితీ నిధి

బ.సి. 85,

ఆర్టం మంజిల్ కాలనీ,

హైదరాబాద్ - 482.

2. విశాలాంధ్ర పబ్లికేషన్స్

విజ్ఞాన భవన్, బ్యాంక్ ట్రీట్స్,

అబ్దిప్పు, హైదరాబాద్.

ముద్రణ :

పద్మావతీ ఆర్ట్ ప్రైంటర్స్,

1-1-517/ఓ/1,

న్యూ బాకారం, గాంధీనగర్,

హైదరాబాద్ - 380.

ఫోన్ : 611413, 600547.

రాగ వైశాఖి

శృంగార లేఖా కావ్యం

రాగవిచిక

“ప్రొంటింగుకు ఒక పదిహేను వందలు ఖర్చుయ్యే పుస్తకం ఏదైనా ప్రెస్సులో ఇచ్చేయండి!”

ఇది బాపురెడ్డి గారి లేఖ - విశాఖ నుంచి.

లేఖ చూసుకొన్న ప్రొంటనే రాగవైశాఖి ప్రాత ప్రతిని ప్రెస్సులో ఇచ్చేశాను - పదిహేను వందలలో కాదని తెలిసినా, అదనంగా ఎంతైతే అంత సాంతం పెట్టుకొందామన్న ధీమాతో.

“సాంత లాభం కొంత మానుకు పారుగు వాడికి తోడు పడవోయ్!” అన్న గురజాడ మహాకవి నిర్దేశానికి సాష్టాత్తు ప్రత్యుష నిదర్శనం బాపురెడ్డి. తానూ కవే. తన కావ్యాన్ని ప్రొంటు చేద్దామన్న పట్టాభిరామరెడ్డి గారితో భీమన్న గారి కావ్యమేదైనా ప్రొంటు చేద్దాం అని చెప్పి, ఒప్పంచి నాకు లేఖ ప్రాశాడు బాపురెడ్డి.

కోటు పట్టాభిరామ రెడ్డి విశాఖలో ఇంజనీరు కాంట్రాక్టరు. బాపురెడ్డికి మిత్రుడు. బాపురెడ్డి లాగే ఉదార చరిత్రుడు. ఉన్నంతలో పారుగు వాళ్ళకు, ముఖ్యంగా మిత్రులకు, తోడ్డుడడమే జీవిత లక్ష్యంగా కలవాడు.

ఆ విధంగా ప్రొంటయిన ప్రణయ కావ్యం రాగవైశాఖి. ఇందుకు సంబంధించిన వివరాలు నా జీవిత చరిత్రలో చూడవచ్చు.

రాగవైశాఖి ఒక ప్రణయ లేఖా కావ్యం. ఆక్రూడక్కడ పద్మాలూ, గేయాలతో కూడిన వచన కావ్యం. ఇది కోటు పట్టాభిరామరెడ్డిగారికి అంకితం చేశాను.

"He got something to give us" అన్నారట పట్టాభి రామరెడ్డి గారు బాపురెడ్డితో - ఈ కావ్యం చదివిన తరువాత.

పట్టాభిరామరెడ్డి గారిని గురించి, ఆయన వంశ విశిష్టతను గురించి, నెల్లూరు జిల్లా లోని ఆయన స్వస్థలమైన సంగం గురించి “కావ్య కల్యాణం” అనే శీర్షిక క్రింద అంకిత చరిత్రలో వర్ణించడం జరిగింది.

ప్రణయ లేఖల సంపుటి

ఒక అవ్యాయి, ఒక అబ్యాయి. వాళ్ళు ఏదో ఒక సందర్భంలో కలుసుకున్నప్పుడు, ఒకళ్ళ పట్ల ఒకళ్ళకు ఇష్టత ఏర్పడింది. అప్పటి నుంచి తరచు కలుసుకొనేవాళ్ళు. ఇష్టత ప్రణయంగా వికౌంచింది. వాళ్ళు తరచు కలుసుకొంటూ పున్నప్పటికీ, ఒకరి కొకరు లేఖలు కూడా ప్రాసుకొనేవాళ్ళు. అవి ఎన్నో జీవిత విషయాలపై చర్చలుగా వుండేవి. ఆ లేఖల సముదాయమే ఈ కావ్యం. అందుకే దీనిని శృంగార లేఖా కావ్యం అన్నాను. ప్రణయ సాందర్భాల విన్యాసమే శృంగారం కదా!

కథను కథగానే చూడాలి. దానికి షైయక్తిక రాగ ద్వేషాలను ఆపాదించకూడదు. షైయక్తికత పుండదని కాదు - అది విశ్వజనీసంగా పుంటుంది.

రాగవైశాఖిని నేను ప్రారంభించింది 1960లో. తరువాత కొన్ని అసూయలూ, అపోహలూ వల్ల దాని ప్రాత ప్రతి ఒకసారి పోతే మళ్ళీ ప్రాయడం, రెండోసారి పోతే కూడ మళ్ళీ ప్రాయడం జరిగింది. మూడోసారి పోకుండా జాగ్రత్తపడి బెంగుళూరు వెళ్లి, అక్కడి లాల్ బాగ్ గార్డెన్స్‌లో ఒక నెల రోజుల పాటు కూర్చుని, పూర్తి చేయడం జరిగింది దీన్ని.

అప్పటి నుంచి ఈ కావ్యం ప్రాతప్రతి లోనే ఎంతోమంది మిత్రులు చదివారు. ప్రశంసించారు. ముద్రించుమంటూ తొందర చేశారు. 1965లో బాపురెడ్డిగారి లేఖ అందే నాటికి ఉన్న పరిష్కారి అది.

ఈలోగా ఈ కావ్యం ప్రాతప్రతికి సాధరి లలిత కొన్ని నకళ్ళు తీసిపెట్టింది. వాటిని జాగ్రత్తగా భుద్రపరచడం కూడా జరిగింది. నా కావ్యాలు చాలా వాటికి లలితే నకళ్ళు తీసి పెడుతూ వుండేది.

దీనితో పాటు అదే కాలంలో ప్రారంభించి ప్రాసిన “అనాది కొస నుంచి అనంతత్వం లోకి” వచన కవితా సంపుటి అప్పటికే ముద్రించబడింది. “అత్మ

శరీరమా” (క్షిరసాగరం) అన్న ఒక మహా నవల ఈనాటికీ ముద్రణ కాలేదు. “శివాలకలు” వచన కవితల సంపుటి మరొకటి. ఈ నాలుగు గ్రంథాలకూ మూల తత్వం ఒకటే - ప్రేమ, రసాద్వైతం.

ప్రశ్న, ప్రతికూలతా

రాగ వైశాఖి ముద్రణ జరిగి, గ్రంథావిష్ణురణ, అంకితోత్సవం సభ నిర్వహించబడి నప్పుడు భాగ్యవగరం లోని మహా కవులూ, విద్వాంసులూ, మంత్రులూ ఎందరో మహాసీయులు గ్రంథాన్ని వేనోళ్ళ కీర్తించారు. ప్రపంచ సాహిత్యం లోనే ఈ నవ కావ్యం ఉత్తమోత్తమ మైనట్టి దన్నారు. జాతియ అంతర్జాతీయ అవార్దు లెన్నో రమణీయమైన ఈ సాహిత్యానికి రావలసి పున్నా యన్నారు.

అయితే, సభలో ఆసీనులై పున్నా యువ మిత్రులలో కొందరు అసూయతో రగిలి పోయి, ఆ మర్మాటి నుంచే గ్రంథాన్ని అనేక విధాల దుయ్యబడుతూ ప్రతికల తెక్కారు. గ్రంథాన్ని నిషేధించా లన్నారు. గ్రంథకర్తను అరెస్టు చెయ్యా లన్నారు. అసౌంభ్య లోనూ, కొన్నిలు లోనూ విమర్శోపన్యాసాలు చేయించారు. ‘భారతి’ పంటి సాహిత్య ప్రతికలలో ఖండన సమీక్షలు వ్రాయించారు. సుమారు రెండు సంవత్సరాల పాటు సాగింది ఈ దుమారం, ఈ సాహితీ విష్ణవం.

రాగవైశాఖి గ్రంథాన్ని తాము ప్రత్యేకంగా పండితుల చేత పరిశీలింప చేశామని, అందులో శృంగారం ఉన్నప్పటికీ తాత్మిక చింతనా, సామాజిక స్పృహ చాలా ఎక్కువగా పున్నాయని, ఇది అనేక సమస్యలపై ప్రజలకు కనువిష్ణు కలిగించేదిగా పున్నదని, కనుక నిషేధించ వలసిన అవసరం లేదని ఆయా పండితులు అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చారంటూ అప్పటి ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మనందరెడ్డిగారు అసౌంభ్యలో ఒక ప్రకటన చేశారు. ఆ మర్మాటి నుంచీ బ్రహ్మనందరెడ్డిగారినే విమర్శిస్తూ ప్రతికలలో వ్రాతలు వచ్చాయి.

‘అభిసారిక’ సంపాదకుడు రాంషా, డి.ఆర్.కుసుమ, గిడుగు రామమూర్తి మొదలైన సాహితీ దర్శకులు రాగవైశాఖి మహాత్మమమైన రసవత్సవ్యమంటూ తిరగబడి వ్రాసేవరకూ ఆ దుమారం అలానే కొనసాగింది. ఆ తర్వాత విమర్శలు

తగ్గిపోతూ, ప్రశంసలు పెచ్చరిల్లతూ, రాగ వైశాఖికి సాహిత్య దర్శనాలలో ఒక రసాద్వైత దర్శనంగా శాశ్వత స్థానం సమకూరింది.

అయితే, గ్రంథం నిషేషధింప బడగలదేమో నన్న భయం కారణంగా ముదిత ప్రతులు ఎవరెవరి చేతుల్లోనో పడి అదృశ్యమై పోయాయి. తుదకు నా సాంతానికి ఒక ప్రతి గూడ లేకపోయింది. మా చెల్లెలు ద్రౌపది కిచ్చిన ప్రతిని తెప్పించుకొని, ఇప్పుడు అదే ప్రతిని పునర్చుదఱ కోసం ప్రెస్సులో ఇచ్చాను - ఇరవై ఎనిమిది సంవత్సరాల తర్వాత.

ఈ లోగో -

వద్వాంసుల అభిప్రాయాలు

“అద్యతమైన, అపూర్వమైన రచన.” "Raga Vysakhi is the book of the decade. I feel like that" అంటూ ఒక లేఖలో పీర్చొన్నారు డా. బెజవాడ గోపాలరెడ్డి గారు.

“భీమన్న సముగ్ర జీవిత తత్త్వాన్ని ప్రతిబింబించే రసాద్వైత దర్శనం ఈ మహావ్యం”, అంటూ ఆనాడు తనకిచ్చిన ప్రతి చివరి పేజీలో వ్రాసుకొన్నారు మహాకవి బాపురెడ్డిగారు.

సమకాలీన అగ్రజేణి సాహితీ మహిళా రత్నాలు ఇద్దరు రాగ వైశాఖిని మెచ్చుకొన్నారు. ఆ ఇద్దరూ తెన్నేటి హమలత, వాసిరెడ్డి సీతాదేవి గార్లు.

“రాగ వైశాఖి చదివారా? అది సర్వకాల, సర్వదేశ సుందర సాహిత్య సారం” అంటూ సహజ కవి మల్లిమాల (సుందర రామరెడ్డి) గారు తమ వద్దకు వచ్చే ప్రతి సహాదయుడికీ చెప్పారు. ప్రతి సభ లోనూ రాగవైశాఖి పేరు స్మృతిస్తారు.

“పరమజ్ఞతకు పరాకాప్ర రాగవైశాఖి” అంటూ పీర్చొన్నారు ఉన్నానియాయూని వరిటీ తెలుగు శాఖాధిపతి వేటూరి ఆనందమృతిగారు - “యువభారతి” వారు ప్రతి నెలా రెండవ శనివారం నిర్వహించే సాహితీ కార్యక్రమంలో ప్రసంగిస్తూ. రాగవైశాఖిపై ప్రత్యేకంగా జరిగిన సదస్య అది,

1990 అక్టోబరులో రాగవైశాఖి శృంగారంలో సున్నిత భావనలే కాసి పచ్చిదనం లేదన్నారు ఆనందమూర్తి గారు.

“భీమస్తు రస సిద్ధుడు. అతడి జోలికి వెళ్కండి!” అన్నారట కవి సమాట విశ్వనాథ సత్యవారాయణ గారు - తన శిష్యులతో, సదరు కాంట్రపరీలో తమ పాత్ర ఎలా వుండాలని అడిగి నప్పుడు.

ఈ విధంగా రాగవైశాఖి గురించి జరిగిన వాదోపవాదాలలో ఉదాహరించదగిన వాక్యాలు, వ్యాఖ్యలు అసంఖ్యాకంగా వున్నాయి. వీటన్నిటినీ ఇక్కడ పేర్కొంటే అది మళ్ళీ మరొక మహాకావ్యం అవుతుంది.

“రాగవైశాఖి - ఒక పరిశీలన” అంటూ శ్రీమతి డి.సరోజినిగారు ఒక పరిశోధక ధీస్సు వ్రాసి సెంట్రల్ యూనివర్సిటీ నుండి ఎమ్.ఫిల్. పట్టా తీసుకొన్నారు. గైడు ఆచార్య కొత్తపల్లి విరథద్రావు గారు. ఆచార్య విరథద్రావు గారికి, ఆచార్య జి.వి. సుబహుణ్యం గారికి రాగవైశాఖి ప్రాణ తుల్యమైన రసవత్సవిహారి.

మిత్రుడు మౌదుకూరి జాస్సన్ సినిమా రంగంలో అడుగుపెట్టిన మొదట్లో, తన రచనా వ్యాసంగానికి రాగవైశాఖి లోని భాషా, కైలీ, భావాలూ తన తెంతో తోడ్పుడు తున్నాయని ఆయన నాకు వ్రాసే ప్రతి ఉత్తరం లోనూ పేర్కొనేవాడు.

రాగవైశాఖి కావ్యాన్ని తమ పర్యాటనలలో ఎల్లప్పుడూ తమతోనే వుంచుకొనే వారు - ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారి ఎల్.మాలక్కండయ్య గారు. ఆయన 1971 ప్రాంతంలో తుర్పు గోదావరి జిల్లా కలెక్టరుగా వున్నప్పుడూ, ఆ తర్వాత కొన్ని శాఖలకు కమీషనరుగా వున్నప్పుడూ కూడా నాకు ఎన్నో సన్మానాలు ఆయన ప్రాతసాపంతో జరిగాయి. మా స్వగ్రామంలో 1971 డిసింబరులో జరిగిన నా పట్టపూర్తి మహాత్మపం కూడా అందులో ఒకటి.

మా గ్రామానికి చెందిన శెట్టి బలిజ నాయకుడు, బ్యాంకరు, భూస్వామి అయిన చిట్టారి సరైంపాం గారు - ఆ దారిన పోతున్న మా తమ్ముడు అర్పసుడై ఆపి అన్నారట - “మీ నాన్న పేరు నిలబెట్టు గలిగిన గొప్ప గ్రంథం రాశాడయ్య భీమస్తు” అని. సరైంపాం గారు ఆ కాలంలో మా నాన్నకు తరచు అప్పులు పెడుతుండే పోవుకారు. ఎవరినీ మెచ్చుకొనే తత్త్వం కాదు. బహు గ్రంథ పారకు

డాయన. అటువంటి వాడు బహు పరిశీలనగా మెచ్చు కొన్నాడట రాగ వైశాఖిని.

రాగ వైశాఖిపై అసెంబ్లీలో చర్చ జరిగినప్పుడు ఎంతో మంది శాసన సభ్యులు సాహిత్య ప్రభావితు లైనారు. అందులో విశాఖ మండలానికి చెందిన పాలవెల్లిగా రొకరు. అయిన గ్రంథాన్ని ఎక్కుడో రెట్టింపు థరకు కొనుక్కొని చాలా పరకూ కంఠస్థం చేశారు. నాకు ఆత్మీయు లైనారు.

ఈలా ఎంతో మంది - ఆనాటి సాంస్కృతిక శాఖా మంత్రి ఎమ్. ఆర్. అప్పురావు, మిత్రులు డా. భాను గార్లతో సహా.

ఈ రాగ వైశాఖి రచనా పరంగా ఆధునిక తెలుగు వాజ్యాలు సరళినే ఒక మయిపు తీప్పి రస రంజితం చేసిందని, ఎంతో మంది సినిమా రచయితలకూ, నవలా రచయితలకూ మార్గదర్శక మయిందని సాహితీ మిత్రు లంటుంటారు ఈ నాటికీ.

ఎన్న సిద్ధాంతాలు

రాగ వైశాఖి ఒక మహా కావ్య మని, అందులో అనేక జీవిత సిద్ధాంతాలు ప్రతిపాదించ బడి పున్నాయసీ బాపురెడ్డిగారు పేర్కొంటూ ఆనాడే ఒక మంచి పరిశోధక వ్యాసాన్ని తయారు చేశారు. పరిశీలనగా చదివితే ఒక పాతిక సిద్ధాంతా లైనా రాగవైశాఖిలో ప్రతిపాదించబడి పుష్టి. అవస్త్రాధమిక సత్యాలతో కూడిన వినుాత్ము సిద్ధాంతాలు.

జీవితం దెండు విధాలు. ఒకటి - ఒక క్రమం అంటూ లేకుండా ఇష్టం వచ్చినట్టు సాగిపోయేది. దానిని స్వచ్ఛ జీవితం అనవచ్చు.

దెండోది - క్రమబద్ధమైన జీవితం. ఒక సిద్ధాంతాన్ని అనుసరించి సాగుతుందది. క్రమబద్ధ జీవితం సాంఖ్యిక మైనట్టేది. దానిలో శాంతి భద్రత లుష్ణి. స్వచ్ఛ జీవితం ప్రమాదాలతో కూడుకొస్తుట్టేది. అయితే దానిలో ఫిల్లు వుంది. సృజనాత్మకత వుంది.

జీవితం వంటిదే కావ్యం కూడా. ఏ సిద్ధాంతానికి కట్టుబడకుండా స్వచ్ఛ జీవితాన్ని అనుసరించి సాగే కావ్యం సహజ సుందరంగా వుంటుంది.

సృజనాత్మకమై పుంటుంది. జీవితాన్ని సమగ్రంగా అర్థం చేసుకొన్న కవి వ్రాసిన స్వీచ్ఛ కావ్యమే నిజమైన కావ్యం.

ఒక సిద్ధాంతాన్ని అధారంగా చేసుకొని కొన్ని నియమ నిబంధనలకు కట్టుబడి వ్రాసే కావ్యంలో కొత్తదనం పుండదు.

రాగవైశాఖిలో ఎన్నో సిద్ధాంతాలు ప్రతిపాదించ బడ్డాయనీ, ముఖ్యంగా రసాద్వైత సిద్ధాంతం అందులో అంతర్వ్యాహారిగా పున్నదని చెప్పినప్పుడు - ఈ కావ్యం సిద్ధాంతబద్ధమైన రచనగా పరిగణించకూడదు. రచన స్వచ్ఛగా సాగిపోతున్నప్పుడు దాని నుంచి యథాలాపంగా ఆయా సిద్ధాంతాలు పుట్టుకొచ్చా యనాలి.

రసాద్వైతం కోసమో, ఇతర సిద్ధాంతాల కోసమో లక్ష్యప్రాయంగా వ్రాసిన కావ్యం కాదిది. స్వచ్ఛగా కావ్య సృష్టి జరుగుతున్నప్పుడు ఆ సృష్టి నుంచి ఉద్యవించి ఓటోవంతాలైన సత్యాలీవి. జీవితం గురించి, కావ్యం గురించి అధ్యయనం చేసినప్పుడు ఈ తేడాలను గుర్తించ వలసి పుంది.

పరస్వర భక్తి రసాద్వైతం

భారతీయ వేదాంత దర్శనాలలో ఆత్మకూ, పరమాత్మకూ అభేదాన్ని ప్రతిపాదించే అద్వైతం ప్రధాన మైనట్టిది. ఆత్మా, పరమాత్మా వేరు వేరు కాదనీ, ఆరెండు తత్త్వాలూ ఒకటే ననీ అద్వైతం చెప్పటుంది. అవి రెండూ ఒక్కటి కాదనీ, రెండూ రెండు వేరు వేరు తత్త్వాలనీ ద్వైతం చెప్పటుంది. విశిష్టాద్వైతం, ద్వైతాద్వైతం, శుద్ధాద్వైతం మొదలైన పీర్తతో పిలువబడే వస్తీ ద్వైతంలో భాగాలే.

నేను అద్వైతంలో పుట్టి పెరిగిన వాణ్ణి. ఆత్మా, పరమాత్మా ఒక్కటే అనడంలో ఎలాంటి సందేహమూ లేదు. అవి విత్తనమూ వృక్షమూ లాంటివి. దీపమూ, పెలుగూ లాంటివి. సముద్రమూ, కెరటమూ లాంటివి. అయితే అవి రెండూ సత్యమే అపుతాయి. ఒకటి సత్యమూ, రెండోది అసత్యమూ కావు. ఈ విధమైన చింతనతో నేను అద్వైతాన్ని అంగీకరిస్తూనే, పరమాత్మతో పాటు దాని

వికాస రూపమైన ప్రకృతి కూడా, దాని అసంఖ్యాక రస భావ సాందర్భాలు కూడా సత్యమే అనే నిర్దయానికి వచ్చాను. అంటే నాకు పరమాత్మ ఎంత సత్యమో జీవితమూ అంతే సత్యం. కాకపోతే, ఒకటి శాశ్వతం, రెండోది తాత్మాలికం. ఒకటి స్థిరం, రెండోది అస్థిరం. అంతే!

నా రచన లన్నిటికీ జీవితానందమే ప్రాతిపదికగా వుంటున్నది కాబట్టి దాని కొక మంచి పేరు పెట్టుకోవలసిన అవసరం ఏర్పడి, దానిని రసాద్వైతం అన్నాను. నా సిద్ధాంతంలో పరమాత్మ రస స్వరూపి. రసమే పరమాత్మ. రసం అంటే ఏమిటి? రెండు ఆత్మల పరస్పరాకర్షణతో, అన్యోన్యానురాగంతో ఆధ్యమైన మనస్సి రసం. మనస్సు రసాద్ర మైనప్పుడు, అది పరమాత్మ. ఈ రసాద్వైతం కవితా స్వరూపి. జీవిత ప్రతిష్ఠ. మరీ స్వప్తంగా చెప్పాలంటే - ఆద్వైతం వైరాగ్య నిష్ఠం అయితే, నా రసాద్వైతం జీవిత నిష్ఠం.

మరొక్క విషయం ఇక్కడ వివరించాలి.

సమాజం నుంచి కుల మతాలను తొలగించా లనీ, నిత్యావసరాల పరంగా మానవు లంతా సమానం గానే చూడబడా లనీ, మరణానంతరం ప్రతి జీవి పాందేది మోక్షమే ననీ (బ్రహ్మ క్యమేననీ), పునర్జన్మ సిద్ధాంతం తప్పనీ, పరమాత్మలో ఐక్యమైన ఆత్మ తిరిగి అదే వ్యక్తిత్వంతో జన్మించడం సాధ్యం కాదనీ, అన్ని మతాలకు దేవు ఔకడే అనడం వాస్తవం కాదనీ, మతాలు చెప్పే దేవుడు ఒక త్రగ్గ అనీ, ఈ త్రగ్గను నిషేధిస్తే తప్ప సర్వమానవ సమైక్యం సాధ్యం కాదనీ నేను చెపుతూ వస్తున్నాను. ఇవి సాంఘిక, ఆర్ಥిక, రాజకీయ రంగాల లోని మానవుల ప్రవర్తనలకు సంబంధించిన నా భావాలు.

సత్త చిత్త రిరంస

తాను ప్రేమించిన స్త్రీ కోసం పురుషుడూ, పురుషుడి కోసం స్త్రీ, ఎంతటి త్యాగా నికైనా సిద్ధపడే శక్తి ప్రేమకు ఎలా వచ్చింది?

కని పెంచిన తల్లి దండ్రులనూ, బ్రతుకు బహు ముఖాలుగా వికసించడానికి తోడ్పడిన తోబుట్టుపులనూ ధిక్కరించి, విస్మృంచి పోగల సామర్థ్యం ప్రేమకు ఎక్కడి నుంచి వచ్చింది?

ప్రకృతి పురుష ద్వంద్వ సమాస పరమాత్మ యొక్క నిరంతర రమణం నుంచి వచ్చింది. అట్టి పరమాత్మ యొక్క నిరంతర సిస్టమ్ స్టోట్ లోని ప్రతి లఘుమా ప్రకృతి పురుష తత్వ నిష్ఠమే. అదే సత్త చిత్త రిరంస. దానినే రసాదైత్యతం అన్నాను.

దినిని స్వప్రయోజక, లోకిక, సాంసారిక నియవాలతోనూ, కామనలతోనూ, ఉద్దేకాలతోనూ పోల్చి విమర్శించగూడదు.

ఈ రిరంస ద్వయమే ఈ కావ్య నాయికా నాయకులు - వైశాఖి వసంతులు.

ఈ కావ్యంలో పది అధ్యాయాలు లెష్టే. వాటికి ద్రావణ పూర్తిమ మొదలు వైశాఖ పూర్తిమ వరకూ గల పూర్తిమల పేర్లు పెట్టాను. ఇందులోని రసానంద రహస్యాన్ని రసజ్ఞులు ఆస్వాదించ గలరు.

రాగవైశాఖి, నా తదితర కావ్య కలా శిల్పాలతో పాటు, రస భావ సాందర్భ నిష్ట మైనట్టిది. ఇది కేవల ఆనంద సుందర బృందావనం. పరమాత్మ లోని ఆత్మ చైతన్యం బహు ముఖాలుగా వికసించి పరిమళించే, ఘలించి రసబంధురమై ప్రవహించే రామణీయకం ఇది. ఒకే భావ స్నిహంతికి ఇవి రెండు శాఖలు. వాస్తవ జీవిత పరిశీలన ద్వారా వీటిని అర్థం చేసుకోవలసి వుంది.

భారతీయ వైదిక చింతనా ఘలితమైన సచ్చిదానంద తత్త్వాన్ని, ప్రకృతి పురుషుల నిరంతర భగవ ద్బేగ లీలా లోల్యాన్ని రసవత్త సుందరంగా వర్ణిస్తే - అట్టి వర్ణనను అటీల మంటూ గోల పెట్టిన వాళ్ళ నేమనాలి? వైరాగ్య తత్త్వానికి, రాగ జీవిత సాందర్భానికి తేడా తెలుసుకొని సుఖ శాంతులతో బ్రతకడం నేర్చుకో మనాలి. అదే అంటున్నాను నేను ఈ రాగ వైశాఖిలో.

ప్రస్తుతాంశం

ప్రేమకూ, సెక్కుకూ తేడా తెలియని, లోకజ్ఞత లేని కలాల వెంట వరదలుగా పాంగుతున్న ఈ నాటి కవిత్వాన్ని, సవలలనూ, సాహిత్య విమర్శలనూ, తిలకిస్తూ కలవరం చెందుతున్న నేను - రాగ వైశాఖిని మరొక మారు ప్రజల ముందు

పెట్టాలనే తీవ్ర కాంక్షతో 28 సంవత్సరాల తర్వాత పునర్ముదణకు ప్రెస్సులో ఇచ్చాను.

దీని ముదణకు అయ్యే ఖర్చు నా తలకు మించినట్టిదనే సత్యం నాకు తెలుసు. ఈ విషయం తెలుసుకొన్న మల్లేమాల సుందర రామరెడ్డి గారు కొంత సహాయం చేస్తామన్నారు. తెలుగు యూనివర్సిటీ వారి సహాయం తప్పకుండా అందగిలదన్న థిమా వుంది.

మొదటి ముదణ ముఖ ప్రతానికి చిత్రశిల్పి పి.ఆర్.రాజగారు వేసిన వర్ణ చిత్రం ఆధారంగా ఫిలిం రచయితి, ప్రాంగ్మయసరూ అయిన శ్రీకరుణ వేయించిన ఈ ముఖ చిత్రం రసిక జనామోదం పాందగలిగినట్టిది. ఆప్రిస్ట్ ఏలే లక్ష్మణగారికి కృతజ్ఞతలు.

ఈ అందరికి, ఇంకా మా ఆవిడ, ప్రైమవతికి, మా పోస్ట్ గ్రామ్యయేట్ అమ్మాయిలు విజయ పల్లవికీ, విజయేందిరకూ కూడా వాళ్ళ సహాయ సహకారాలకు అభినందనలు చెప్పవలనీ ఉంది.

పద్మావతీ ఆర్ట్ ప్రింటర్స్ వారికి, ముఖ్యంగా ప్రెస్ ప్రొప్రైటరు శ్రీనివాస్ గారికి కూడా కృతజ్ఞతలు.

- భీమన్

భీమాచల్యాండు

గుండిలు గంచేతాలు దేవు తల్లులు, గుండిలు కుంచి గుండులు, గుండులు
గుండులు, గుండులు గుండులు, గుండులు, గుండులు గుండులు, గుండులు
గుండులు గుండులు, గుండులు గుండులు, గుండులు - గుండులు గుండులు గుండులు

రాగ వైశాఖి

త్రావణి

శ్రీ మంగళ గౌతమీ చి దమలా
సీమంత రత్నేదయూ
ప్రేమారామ విషార రాగ మధుపొ !

శ్రీమ ద్రమూ సుప్రభా !
వ్యోమ ప్రాభవ సౌహృద ప్రణవ భా
వోజో మతీ ! సాహితీ
స్వామీ ! ఫూర్చం రషైందవీ రుచిర వై
శాఖీ మనో వల్లభా !

అర్థం కాలేదు కదూ పద్యం?

నా కోసం, నా గురించి, నేను ప్రాసుకొని, పాడుకొంటున్న పద్యం ఇది-
నిన్న చూచిన ఆ సాయంకాలం నుంచి!

నేను తిరిగిన వనాలలో, గడిపిన తీరాలలో, లతలు, పక్కలు, చల్లని గాలులు,
వెన్నెల తరగలు - సమస్తమూ - గౌంతెత్తి పాడ గలవు ఈనాడు ఈ పద్యాన్ని,
ఎప్పుడు పడితే అప్పుడు!

అంత గాఢతతో, ఉద్వేగంతో, తదవ కొక రాగంతో పాడుకొంటున్నాను
దీన్ని! ప్రకృతి సమస్తానికీ కంరస్తమై పోయిం దందుకే ఈ పద్యం!

పద్యం మళ్ళీ చదువుతున్నావు కదూ?
నీ చూపులు కింజల్యాలే అయినై!

అవి నా కళ్ళకు కాటుక అలద గల్గితే?

నా జీవిత క్షేత్రంలో శృంగార కళా దేవ్యాలయం ఈ పద్మం. ఇందులోని ప్రతి పదమూ ఒక రాగ ప్రియే, ప్రతి అష్టరమూ ఒక ప్రణయ కళే! ప్రతి స్పందనా శీమ దమలా సముప లాలితమే!

రాగ ప్రణయ కళా మనోజ్ఞంగా నా చిన్నప్పటి నుంచీ నిర్మించుకొంటూ వచ్చిన ఈ దివ్యాలయంలో - తనంతట తానుగా ఆవిర్ధవించి, సుప్రతిష్ఠ అయిన దేవత ఎవరో తెలుసా?

నా ఆబాల్య సమారాధ్య రాగ దేవత?

నీవు!

నా చూపులు నీపై వాలిన ఆ తొలి క్షణంలో

రాభీ పూర్తిమ ఈ వరానన! శర

ద్రాక సుధాపొత్ర మీ

రేభా చిత్రము! రాగ మోహన కళా

శీ స్ఫూర్తి ఈ మూర్తి! వై

శాభీ సుందరి సత్య మీ రమణి! ఏ

శౌఖ్యమైన్న నా కోసమై

లేభా దూతికమై గడించినది ఈ

లేమన్! హిమానీ రమన్!

అనుకొన్నాను - పైకొన్న రసావేశంతో!

శ్రావణ పూర్తిమ అది!

వైశాఖ పూర్తిమలా ఎలా కనిపించావో నాకు!

నీకు జ్ఞాపకం ఉంది కదూ - అకాశవాణి పచ్చిక బయల్లో మనం తొలిసారి కలుసుకొన్న ఆ సాయంకాలం?

బయలు నిండా పూల తోటలు

ఎన్నో గులాబీ పువ్వులు

ముళ్ళు గుచ్ఛుకొని నెత్తురు చిందినా లెక్క చెయ్యక, చిటారు రెమ్మిపై విరిసిన పెద్ద ముద్దగులాబీని తుంచుకొని, నాట్య శీ పిలుపు విని, పొదలు దాటి, పచ్చిక బయల్లో అడుగు పెట్టి -

ముఖ మెత్తి చూశాను, ఎదురుగ్గు
పాల వెన్నెలను దోసిలితో ఎత్తి ఎవరో నా ముఖం నిండా కొట్టిన ట్టయి,
ఉక్కిరి బిక్కిరై పోయాను ఒక్క క్షణం!

కళ్ళు నలుపుకొని చూశాను మళ్ళీ!
ఎదురుగ్గు - నీ ముఖ చంద్రుడు!
ఆ పచ్చిక బయలే పచ్చని ఆకాశం, గులాబి గుత్తులు నక్కత్రాలు, నీ
ముఖబింబం హూర్షచంద్రుడు!

ఎంతటి మధుర భ్రాంతి!
అదీ మన తొలి కలయిక - ఆకాశవాణి పచ్చిక బయల్లో!
“ఎవరి కండీ పుప్పుం?” అన్నాడు నాట్యశ్రీ - పుప్పుం కేసి చూస్తూ!
“ఇంకెవరికీ?” అన్నాను నేను - నీ కేసి చూస్తూ!
నా చేతిలో పుప్పుంగా విరిసింది నీ చిరునవ్వే
అర్థ నారీశ్వరుడు నటరాజు
నారీ నటాంశ నాట్యశ్రీ!
పురుషుడు శ్రీ పాత్ర ధరించి, శ్రీ ప్రకృతినే కళామూర్తిగా తీర్చిదినిన
ప్రతిభ అతడిది!

శకుంతలగా, సత్యభామగా, చిత్రాంగిగా, చింతామణిగా, మోహినిగా,
మధురవాణిగా కనిపిస్తా డతడు నాకు - పంచెకట్టులో కూడా!

అంతటి నారీ నటాంశ కూడ అధృత్యమై పోయిందా క్షణంలో!
నీవు - నేను!
మరేం లే దక్కడ!
నన్ను నీ వెరుగుదువు!
నిన్ను నీవు తెలుపుకొన్నావు!
వైశాఖి!
ఓహో, ఎంతటి అతిలోక మధుర నామం!

ఆలీతాంశు సమస్త క

శాశయములు, మాధురిములు, ఆనందమ్ముల్,
రాలీభూతముగా ఈ

వైశాఖిని చేసి పంపె వాక్కతి నాకై !

ఎంతటి జీవేశ్వర మధుర సుందర భాగ ధేయం !

ఎంతగా మురిసిపోయానో నేను !

ఎవరొ నీవు, ఎవరొ నేను

ఈ అనంత కాలములో !

ఏ వసంత రుచులు గ్రోలి

ఈ తోటను విరిసితిమో !

ఏ రసైక భావనలో

ఏ అలలమొ, ఏ కలలమొ !

రఘ్య రసరాజ్యములో

రాగ దేవతలమైతిమి !

ఎచటి దానవో నీవు !

ఎచటి వాడనో నేను !

ఓహో అని తిప్పదె మెచ్చ

ఒక హూజనె చేరితి మిట !

నిరంతర వసంతం నా జీవితం !

షైత్రి సుందరం ఇంతవరకు !

వైశాఖీ సుధా మధురం ఇక మీద ఇది !

వైశాఖీ ! ప్రియసభీ ! దేవీ !

రోహిణీ ! ఉత్తేజ కారిణీ !

రాగోజ్యుల రాజ్యదా ! విద్యా !

స్వాగతం ఆనంద దేవతా !

2

దేన్ని తెలుసుకొంబే లోకంలో మరి దేన్ని తెలుసుకో నక్కర లేదో - ఆ పరమ జ్ఞానమే పరిపూర్ణ బ్రిహమ.

దేన్ని చూస్తే లోకంలో మరి దేన్ని చూడనక్కర లేదో - ఆ పరమ సౌందర్యమే నీవు!

జప్పుడిస్తున్నై నాకు దర్శనం - సత్యం, శివం, సుందరం అన్న పదాలు తను నిజ స్వరూపంతో !

ఇంత వరకు నాకు అవి వట్టి శబ్దాలు !

జప్పు డవి నీ చి న్నాన శ్వరీరాలు !

అవే నీవు !

నీవు తెలియకుండా నాకు అవెలా తెలుస్తై ? నీవు కనిపించకుండా అవెలా కనిపిస్తై ?

అయితే - వాటిని అసలే ఎరుగనని కాదు.

సత్యాన్ని నా తల్లిలో, శివాన్ని నా చెల్లిలో, సౌందర్యాన్ని నా సహాదిక సహచరి సహచరులలో దర్శిస్తూనే ఉన్నాను, అనుభవిస్తూనే ఉన్నాను నేను ఆఖాల్యంగా.

ఆది నుంచీ ఎరుగుదును నిన్ను

అప్పుడు నా బహుముఖోపజ్ఞవు నీవు !

అప్పుడు నా చూట్టూ, నన్ను పరివేష్టించి ఉన్నావు నీవు. ఆడతూ, పాడతూ, నన్ను ఆకర్షిస్తూ, ఆశ్చర్య విభ్రమాలలో ముంచి వేస్తూ !

ఒకొక్క చోట ఒకొక్క అందం నీ వప్పుడు

ఒకొక్క నోట ఒకొక్క రాగం నీ వప్పుడు

అప్పుడు నీవు నాకు అనేకం.

ఆనాటి అనంతకోటి ఆనంద సుందరమూర్తులు ఏక కేంద్రం వైపు ఉపసంహరించుకొని, సర్వ కళా సమగ్ర సుభగ్మైన ఒక నీవు కాగా - జప్పుడు నీ చూట్టూ నే నున్నాను అలముకొని !

నా కేంద్రానివి ఇప్పుడు నీవు.

ప్రకృతి రామణీయకం అంతా నీవు నా పరిధి వైనప్పటిది.

ఇప్పుడు బైట నాకే ముంది ?

నిన్ను చూచిన ఆ క్షణం నుంచీ నాకు నీ వొక్కతనే సత్యం. ప్రకృతి నీ ఛాయ.

అంతా నీవు - ఇప్పుడు నాకు.

నీ పెదవుల పై చిరునవ్యా, నీ కన్నులలో ఆ కాంతి, నీ కంరంలో ఆ ప్రణయనాదం - నన్ను నీకు పరిధిని చేసి, నీ చుట్టూ త్రిప్పుకొంటున్నే నన్ను !

ఇదే జ్ఞానం

ఇదే సౌందర్యం

ఈ సౌందర్య జ్ఞాన సమాద్వ్యాతమే నీవు !

నాకు నీవే విహర పరిధివి !

నాకు నీవే విక్రాంతి కేంద్రానివి !

3

మధురము నీ తలంపు, మధు

మాసము నీ అలరింపు, దేవి ! నీ

అధరము నవ్య జీవన సు

ధాశవ పొత్తుము నాకు ; ఏ కళా

వధముల బోవుచుండి ఇటు

వచ్చెదవో - పలికించి పొమ్ము నా

వ్యధిత హృదంతరంగమున

వాదిన కిన్నెర కన్నె కోరికలి!

బకరి కొకరం ఒకే సమయంలో లేఖలు ప్రాసుకోవడం ఎంతటి సమైక్యర్థం !

క్రొత్తవాళ్ళం కాం మనం !

జీవన ప్రవంతికి ఎదురు బోదురు తీరాల వెంట, ఎంతదూరం నుంచి, ఎంతకాలంగా ప్రయాణం చేస్తూ వస్తున్నామో మనం !

ఆకస్మికంగా, ఆ సాయంత్రం అలా కలుసుకొన్నప్పుడు, ఇద్దరం ఒకేసారి దూకేశం అందులో !

బక్కలై పోయం ఆత్మ దాతా !

అందుకే ఈ భావైక్కత !

నాకు లాగే - ఎన్నో లేఖలు ప్రాసి చింపేశావు కదూ నీవు ?

ఆ ముక్కలు ఎక్కడ పోశావో !

అవి గులాబి మొక్కలై మొలిచి ఉంటై ఈ పాటికి !

మొగ్గలు కూడ తొడిగి ఉంటై ఈనాటికి

ఈ పువ్వులు నీ చిరునవ్వుల్లా గుబాళిస్తే

ఈ లేఖ లోని గులాబి రేకలు అవే కావు కద !

ఎన్నిసార్లు ముద్దు పెట్టుకొన్నానో ఈ నీ లేఖను !

ఇందు లోని ప్రతి పదమూ నీ పెదవిలా ఎంత మధురంగా ఉంది !

పలు భాషల లోని రమణీయ పద జాలాన్నంతా శృంగార రసంతో ముద్ద చేసిన ముద్ద గులాబివి నీవు !

నా కోసం ప్రత్యేకంగా సర్వ రసభావ సౌందర్యాలూ, ఆనందాలూ, ఆకాంక్షలూ సమ్మిళితం చేసి సృష్టించబడ్డ పరమ రమణీ మూర్తివి నీవు !

మృదు మధురమైన బాల్యము మొదలు నన్ను

నిజ హృదానంద పీతిపై నిల్చుకొనుచు

ప్రియము గూర్చిన ఎల్ల హృద్మమలు కూడి

చక్క దిద్దిన పూర్ణ వైశాఖి వీవు !

అట్టి వైశాఖి మనో వాల్మిఖ్య పదవికి నీ అంగీకారం కావాలా ఏం?

నీవు అంగీకరించకపోతే !

ఏమోతుంది ?

నా ప్రేమ నాది !

నా ఆరాధన నాది !

అందుకు ఎవరి అంగీకారమూ అక్కరలేదు.

ఆ నాడు, ఆ సాయంత్రం, ఆ పచ్చిక బయల్లో - ఆనంద వీణవై నీకు నీవుగా పలుకరించిన ఆ ప్రక్కాణ రాగ క్షణంలో -

ఆ కాకలీ స్వన తరంగాల వెంట, ఆ రమణీయ రూప కాంతుల వెంట, ఆ పరిపూర్వ వికిసత కుముదినీ పరిమళాల వెంట - సుందర సూక్ష్మ రేఖా రమ్యమూర్తివై నీవు నా హృదయంలో ప్రవేశించిన ఆ మధుర క్షణం నుంచీ - నీవు నా దానవే !

నీ అంగీకారం శరీరం వరకే !

నా ఆరాధన అంతకు మించిన ఆత్మస్థాయి కలది !

పరమాత్మీయ పారాలను చేరిన ఆత్మేపరతి అది !

పూజిస్తున్నా నందుకే తన్నయతతో - నా హృదయ పీరస్థమై భాసించే నీ సర్వాంగీణ గీర్వాణ సుందరమూర్తిని !

లాపణ్యమ్యుల రాశి, హసముల ప్రో

లూసమ్యు, ఉద్వేగ లీ

లా విద్యుత్తు, వినీల కుంతల సమా

హృదమ్యు, ఆ జీవనో

జీవానందము, తన్నయాభవ గుణ

చీఫూత రూపచ్ఛటల్ !

ఈ వైశాఖిని మించు రాగలత లే

దీరేడు లోకమ్యులన్ !

అంటూ పాడుకొంటున్నా నందుకే !

ఈ రాగలత పల్లవించి, పుప్పించి, ఘలించి - నాకు ప్రేయో మధురామూ, లోకానికి శ్రేయో మధురమూ కాగలిగితే !

4

వైశాఖీ !

నీ వౌక పరమ అనుభూతివి నాకు !

కృష్ణభావంతో రాధ సూహించుకొని - రాధా విహర విపినే రమ తాం మనోమే అని పాడుకొంటూ - గోదావరీ తీర విపినాలలో తిరిగే వాణ్ణి నేను బాల్యంలో. గంగకు ఉపనది యమున గోదావరికి శాఖ వైనతేయం

కృష్ణుడు పశులకాపరి, నేనూ పశులకాపరినే చిన్నప్పుడు.
అతడిది యమునా తీరంలో బృందావనం. నాది వైనతేయ తీరంలో రసాల
వనం.

కృష్ణ మంత్రాధి దేవత రాథ !
రాథ కృష్ణుడిది.
కృష్ణ భావం నా కెందు కిప్పుడు?
స్వభావం లేనప్పుడు
దృష్టితో చూచినప్పుడు నేనే కృష్ణుడి సనుకోవడంలో విప్రతిపత్తి
ఉండకబోవచ్చు.

అయినా -
కృష్ణుడు ఒక వ్యక్తి. రాథ ఒక వ్యక్తి.
నే నాక వ్యక్తిని. నీ వాక వ్యక్తివి.
రాథ కృష్ణుడిది
వైశాఖి నాది.
నేనూ, కృష్ణుడూ ఒక్కటే అయినప్పుడు - నీవూ, రాధా ఒక్కటే కాదా?
వ్యక్తిని, వ్యక్తి యొక్క అనుభూతిని నిరూపించి చూపడం కోసమే ఈ పోలిక.
నేను కృష్ణుణ్ణి కాను. నీవు రాధహూ కావు .
నేను నేనే. నీవు నీవే !
అనుభూతి ఎక్కుడా ఒక్కటే. దేశ కాల పాత్రానుగుణంగా అభివ్యక్త మమతుం
దది.

మేఘమూ అదే . వర్షమూ అదే . నదీ సరోవరాది రూపాలు మాత్రం
అనంతం.

పురుషుడూ అదే. ప్రకృతి అదే -
ఈ సహాద్రిక చరాచర సుందర లీలామూర్తులు నీవు !
నీ కరాపచిత పల్లవ వల్లరులలో, నీ పదాంక విలసన్యుధుర స్ఫురాలలో, నీ
యశో ముఖర మత్త భగావకులలో, నీ విషార సుందర విపిన వనాలలో, నీతో
చెలికారమున్న ప్రతి చోటా, ప్రతి క్షణమూ రఘుస్తూనే ఉంటుంది నా మనస్సు
నిరంతరంగా.

ఆనంద పారమ్యం నీవు నాకు !

రాగ వైశాఖివై నీవు రాగానే -

పూర్వ వసంతుడై నిలాచను నే నిష్పదు - ఈ రసాల వనంలో ! ఈ
వైనటేయ తీరంలో !

5

బైట సృష్టిలో, లోపల భావమందు

వెలయు పరమ పదార్థ వైవిధ్య మెళ్ల

ఎదద గొనివచ్చి నీ పూజ నిడితి, దేవి !

స్వీకరింపుము నను ధన్య జేయు కూరకు !

విశ్వం లోని సకల సౌందర్యాలను, సకల మాధుర్యాలను, సకల
తేజస్సులను, అమృతాన్ని, ఆనందాన్ని, ఆత్మను - యావత్స్వపంవదనూ
సమర్పించేశాను నీకు ఆ తొలి చూపు లోనే.

తొలిచూపు జన్మాంతర సంస్కర చిత్త ప్రపుత్తి జన్మం

ములిచూపు మేధా విలాస విన్యసితం.

అందుకే -

తొలిచూపుది ప్రేమ

ములి చూపుది లోకజ్ఞత.

అందుకే -

క్రొత్తవాళ్లం కాం మనం !

తొలిసారిగా అల్లంత దూరంలో పరస్పరం చూచుకోగానే, చిరకాలంగా
విరహంతో కాలిపోతున్న వాళ్లం వలె, ఒరిగిపోయాం ఒకరి ఒడిలో ఒకరం
ఆత్మికంగా !

నా ప్రణయ పీరం కోసం అంతవరకు - నేను నే నంటూ - పోటీలు
పదుతున్న ఆసంభూత సుందర తారామూర్తులు - అరుణోదయంలో వలె - అదృశ్యమై
పోయారు నీ రాకతో !

నీ రాక పూర్త వసంత జీవన రాక నాక !

బక్క కొమ్మును మించి మరొక్క కొమ్ము

రాగ మధురము, పుష్ట భరాలసమ్ము ;

రంథ నొకదాని మించి ఊర్వశి ఒకర్తు

భువన మోహిని, ఆనంద పూర్త కలశ !

కొమ్ములు-రకరకాల అందమైన లేత, చిగురు, చేవ, పూల, పండ్ల కొమ్ములు -

ఊర్వశులు, దేవకన్యలు -

ఎంతో మంది చూశారు, వచ్చారు, కూర్చున్నారు, మీటారు ఇక్కడ, ఈ నా హృదయ వీణను !

ఎన్నదూ ఇంత రాగ లలితంగా, లలిత మధురంగా, మధుర మోహనంగా స్పుందించ లే దిది !

నీ చూపుల చిరునవ్యాల్లో చక్కిలిగింతలు పొంది కిలకిల్లాడి పోయిం దిది!

నీ ఆగమ వసంత సౌరభమే దీనికి నవ చైతన్యం అయింది.

మోదుగు మొగ్గల్లాంటి నీ మునిప్రేష్టు సోకీ సోకడంతోనే వెల్లి విరిసింది ఆనంద కంరంతో.

వేయె కోయిళ్ళు ఒక్కసారి అందుకొచ్చె స్వాగత గీతం నీకు.

క్రొత్త రాగాలు మెరుపు తీగల్లా నా శరీరం నిండా ప్రాకి, అనుభూతుల్లి పూచి, ఆనందంతో నింపేసై క్షణంలో.

దర్శన మాత్రం లోనే ద్రవింపజేసి, స్వర్ఘన మాత్రం లోనే అమృత గాన గోదావరిని పరద పొంగించిన రాగలచ్చివి నీవు !

సర్వ లాలితాయులూ, లాలసలూ, మృదుతాయులూ, మాధురులూ, ప్రేష్టు కొసల దాకా కుట్టలించి స్వాగతం చెపుతుచ్చె నా ఆత్మకు నీ స్వర్ణ స్వార్థిలో !

పంచ ప్రాణాలూ, సహస్రాధిక సాదులూ తంత్రులుగా పట్టి పలికిస్తున్నావ నీవు నా హృదయాన్ని !

పలుకుతున్నాను నేను ప్రతి అణువునూ నీకు ప్రతి చేసుకొని !

నిరంతరంగా పలికించు నన్ను !

పలకనీ నన్ను నీ ప్రతి భావానికి రాగం మార్చుకొంటూ, ప్రతి రాగానికి ప్రాణం కూర్చుకొంటు!

నిన్న చూచి, సరస్వతిని చూశాను నేను వీణా మండలంలో !

ఆమె నా దోసిట్లోకి విసిరివేసిన ఆపాతమాధుర్యానివి నీవు

అలోచనామృతానివి నీవు

వరంగా వచ్చావు నీవు

స్వరంలా ప్రవేశించావు గుండెల్లో

మ్రోయించు అనురాగ రాగాలను !

పలికించు వీణా వైషిక భేదం అధృశ్యమై పోయేదాకా !

నాద బ్రహ్మనే అయేదాకా !

మూగ వీణను నేను

రాగ త్రాళము నీవు

నన్న నిన్నును గూర్చు

నటరాజు రా నేల ?

అందెలను గట్టునేల? మన పైని

చిందులను ద్రోక్షునేల ?

6

ఎప్పుడో చూచినట్టే ఉండి నాకీ ప్రదేశం !

అర్థచంద్రుడికి ముత్యాల గొడుగు పట్టిన ఆ త్రావణమేఘ శలాక !

ఆ ముందర - విల్లెక్కుపెట్టి, పడమటీ కొండల్లో మరుగై పోతున్న పంచ బాణాలు !

ఆ క్రీంద - వికసిస్తూ, ముక్కిసిస్తూ ఉన్న నీలోత్పలాలు, రాజీవాలు !

సంజ చీకదీలో మునిగి, వెన్నెలలో తల లారబోసుకొంటున్న కొబ్బరి మొక్క తోటలు !

చీకటిమూసలో కరిగి పొంగిపడుతున్న ఆ వెండి వెన్నెల మనోజ్ఞ జలపాతం.

సురుగులు గ్రసుతున్న ఆ సరస్సు !

సరస్సు నుంచి దూకి, గిరిద్వయం మధ్యగా ఒరసి, క్రీందికి ప్రవహిస్తున్న ఆ కొండవాగు !

వాగుకు ఇరుప్రక్కలూ ఆ నిమ్మ, నారింజ, అరటి, చెరకు, మామిడి, పనస, అనాస, దానిమ్మ, పోక తోటలు !

నిద్రలో మేల్గొంటున్న ఆ శుక శారికాదులు !

మెలకువలో నిదిస్తున్న ఆ కృష్ణకాదశీ చంద్ర కళలు !

ఎప్పుడో, ఎక్కుడో - అనుభవించినట్టే ఉండి నాకు ఈ అందం అంతా !

ఈ ఆనంద రాజ్యం అంతా !

అపును !

నాకు తెలుసు ఈ ప్రాంతం అంతా - ఇక్కడి ప్రతి అణువూ, ప్రతి అంశమూ, ప్రతి అందమూ !

ఇక్కడి ప్రతి తృణమూ నేను త్రాక్షినదే, ప్రతి పువ్వూ నేను వాసన చూచినదే, ప్రతి పాటూ నేను విస్మయదే, ప్రతి సరస్వూ నేను ఈత కొబ్బినదే !

ఇక్కడి ప్రతి రుచీ నా అనుభవం లోదే !

అయితే -

ఎప్పుడు చూశాను దీన్ని?

ఎప్పుడు, ఎక్కుడ అనుభవించాను ఇదంతా ?

జ్ఞాపకం లేదు !

బహుశా - ఈ జన్మలో అయి ఉండదు !

వైనతేయ తీరంలో అమలాదేవి ఒడిలోని నా రసాలిని - కామరూపంలో - ఇక్కడ ఆవిర్భవించ లేదు కదా నా కోసం !

అయి ఉండదు.

జ్ఞాన యుగం లోని అద్భుతాలు విజ్ఞాన యుగంలో సాధ్యం కావు.

జ్ఞానం ఆనందం తోడిది

విజ్ఞానం ఆహారం తోడిది

ఈ ప్రాంతం ఆనంద విక్రీదితం

ఈ సౌందర్యం సనాతనం

ఏ జన్మలో చూశానో దీన్ని !

ఏ ప్రవృత్తిలో అనుభవించానో దీన్ని !

ఏ రూపంలో రమించానో ఈ సుందర సుమనోంతఃపుర రాగ మనో
రమలతో !

ఈ పరిచయం ఇప్పటిది కాదు !

కానీ -

ఇంత కొత్తగా అలరిస్తున్న దేమిటి నన్ను !

కాక -

నే నెరిగిన నీ సౌందర్యమే - సూర్యకాంతి ప్రిజం నుంచి వలె - నా
స్వృతి పథం నుంచి వెలువడి, ఈ మోహనరాంగ లీలను ప్రదర్శిస్తున్నదేమో నా
ముందు !

ఎక్కడైనా, ఎప్పుడైనా, ఏ సౌందర్యమైనా అంతేకద !

నిన్నెరిగిన తర్వాత, ఎరగని దేముంటుం దీ సృష్టిలో ?

నీవు తెలిస్తే - సమస్తమూ తెలిసిందే !

నీవు సనాతన జీవన ధర్మారవు నాలో !

నా చుట్టూ గల ఈ సౌందర్య విలసనం అంతా - నీ ధారాపాత వినిగ్రత
సుధాతుపార లీలా వికసనమే !

నీవు నాకు చిరపరిచితవు

కనుకనే -

ఈ సృష్టి సమస్తమూ నాకు చిరపరిచితం !

ఇంత దూరమూ నీ శ్రీధామం !

ఇంత దివ్యమూ నీ విహర భూమి !

వేయకురా - చేయి వీణపై !

తీయకురా - ముసుగు నిదురపై !

నర నరాలలో

నవ రాగాస్తులు

రగిలించకురా !

రాజ వైషణీకా !
 బిగువు సదలెరా
 రగిలిన గుండె !
 పగిలే స్థాయిని
 పలికించకురా !

 విర హగ్గుకి నీ
 ద్రేషుల కొనలే
 సమిథలు గా సను
 స్వాహించకురా !

 కోయిల పాటకు
 కొండ వాగునకు
 నాద బ్రహ్మకె
 సను త్రుతి చేతువూ !

 పాడలేనూ నీ
 పరమ స్థాయిని !
 ఉండిబోదు నీ
 ఉరమున ప్రాలి !

 ఓహో !
 మేఘుల మధ్య నుంచి మెరుపు తీగ వలె, సాధోపరి తలం నుంచి ఎక్కుడి
 దా గాన రస తరంగిణి !

 కంరం నీదే
 రాగం నీదే
 పాట నాది !
 మొన్న ఏదో పత్రికలో ప్రకటించిన నా పాట కదూ అది ?
 ఎంత ధన్యశ్శ్రీ నేను !
 ఈ నాడు పాటలు ప్రాయిలేని తెలుగువాడే లేదు కదా !
 మరి నా పాటే ఎందుకు పాడుతున్నావో నీవు !

ఎంతో కాలంగా నా పాటలే పాడుకొంటున్నావు కదూ !

నే నెవరో తెలియని నాటి సుంచీ కూడ !

జది కదా జన్మాంతర ప్రణయవాసనా సుళ్తి !

ఏమీ తోచక, నిద్రపట్టక, నీ నామజపం చేసుకొంటూ, ఈ అర్థరాత్రి, ఇంతదూరం నడిచి వచ్చినందుకు - ఎంతటి మధురామృతం లభించింది నాకు !

నీ కంరంలో కరిగిపోతున్న దది పాట కాదు - నేనే !

హిందోళ రాగంలో నీవు విసిరిన ఆ గానతరంగిణి - ఆనందాందోళికలో తీసుకుపోయింది నన్ను - ఎక్కడికో - నీ హృదయాంతః పురం లోకి !

పరమ పారవశ్యం లోకి !

8

ఓపో - ఏమి టివన్నీ !

ఫొటోలు ! ఫొటోలు ! ఫొటోలు !

ఎన్ని ఫొటోలు ! ఎన్ని పోజులు ! ఎన్ని రంగులు ! ఎన్ని రకాలు !

నా గది నీ ఫొటోలతో నిండి, ఒక యువతి కళాశాలే అయింది !

ఎందుకు పంపించావు వీ టన్నిలేనీ ?

ఇందులో దే స్నాని ఎంచుకోను ?

తరచు కలుసుకోలేం కనుక, ఒక వారం రోజుల పాటు మా ఊరికి పోయి రావలసి ఉంది కనుక, నీ ఫొటో ఒకటి పంపించు మన్మందుకా నాకీ ఎన్నిక కార్యక్రమం ?

సరే !

ఫొటోల రాశి పైకి దూకింది నా ధృష్టి-ధాన్యరాశి పైకి కోడిపుంజు వలె !

ప్రకృతి లోని రసాలూ, రుచులూ అన్నీ కలిసిన సహజ సౌందర్య రాశివి నీవు.

ఈ ఫొటోలు ఎంతటి అమూల్య రత్నాలైనా, నీ అనుకృతులే.

నీవు ఎదుట ఉండగా, నీ ప్రతిమ నాకెందుకు ?

నీవు లోనికి వచ్చిన తర్వాత కూడ, నిన్ను బైబీ వెతుకొంటున్నా నేమిటి ?

లోపల నిరీక్షిస్తున్నావు నీవు నా కోసం
నే నింకా బైబే కూర్చున్నాను నీ కోసం !

మానవ స్వభావం ఇంకా ఎంత చీకట్టో దేవులాడుతున్నది !

సరే -

నాకు కావలసిం దొక్క ఫొటో.

ఈ మహారాశిలో ఏ ఒక్కటైనా నీదే కద !

మరి - ఇలా వెతుకుతున్న నేమిటి !

అవివేకమా ?

నీ సంపూర్ణ సుందరమూర్తి కోసం ప్రయత్నమూ !

విద్యుత్తు నుంచి కాంతిని వలె నీ నుంచి ఎంతటి సౌందర్యమైనా
పొందవచ్చు.

నిన్ను నిన్నే పొందాలని నా ఆశ !

అందుకే ఈ యజ్ఞం !

కెమెరాకు జీవమే లేదు. జ్ఞాన మెక్కడిది?

అది నిన్నెలా పట్టగలదు ?

కేవల నిర్మిష సమాజం లాంటి దది !

నీ సౌందర్య ధగ్గదగలకు అది ప్రేమి ముక్కలై పోదా ?

నీ వాస్తవ రూపం లోని సహస్రాంశ కూడ ఇందులో ఏ ఫొటోకి రాలేదు!

గులాబీ మల్లె కాదు, మల్లెల మధుప్రియ కాదు, మధుప్రియ మలయ
మారుతం కాదు.

ఈ ప్రకృతి నిండా అందాలే. దేని అందం రానిది.

అన్ని అందాలూ కలిసిన ఒక సమగ్ర సంపూర్ణ సౌందర్యం ఒక్కచోట
ఎలా సాధ్యం ?

కొన్ని అందాలు దూరానికి బాగుంటే

కొన్ని దగ్గరగా బాగుంటే

కొన్ని నిజమైన అందాలు కెమెరాకు అందవు

కొన్ని సహజ వికారాలు ఫొటోలో కనిపించవు

కెమెరాది కోణ దృష్టి !

దర్శన, స్వర్ణన, ఆస్యాదన, ఆరాధన యోగ్యమైన అందమే అందం నిజంగా.

సంపూర్ణమూ, సమగ్రమూ అయిన అందం నీది !

నీ చిత్తం, నీ మనస్సు, నీ హృదయం, నీ హక్కు, నీ శరీరం - నీ ప్రతి అఱవూ, దాని ప్రతి కదలికా ఒక అందమే.

నీ చుట్టూ అందాలు

నీ నిండా అందాలు

అందాల రాశివి నీవు.

ఒక్క అందాన్ని మాత్రం పట్టి చూపగల ఒక్క ఫొటోలో నీ సమస్త సౌందర్యాలను కోరుతున్నాను కదూ నేను ?

వట్టి అవివేకం !

ఏదో ఒక్క అందంతో తృప్తి వడని నావంటి వాళ్ళకు శ్రమ తప్ప సుఖం లేదు. ఆవేదన తప్ప ఆనందం లేదు.

ఇప్పుడేమిటి చెయ్యిడం ?

నిన్నే ఒక ప్రతిమగా మార్చి, జేబులో పెట్టుకోనా ?

అప్పుడు నీ వుండవే !

నీవు లేని నాకు నీ బొమ్మ ఎందుకు ?

ఒక్క ఫొటో ఎంచుకోడానికి ఇంత రాధాంతమా - అంటావు కదూ ?

ఫొటో నీ లోని ఒక్క అంశానికి అనుకృతి.

నాకు కావలసింది నీ మొత్తానికి సమ్మక్కుతి !

మానవ జీవిత మూడు

గానం కంటే చిక్కన !

మానవ హృదయం కవితా

గానం కంటే చక్కన !

చిత్తంలో ప్రతి దెబ్బా

సుత్తి దెబ్బగా మలచిన

మానవ మూర్తిని మించి
మహిత శిల్ప మేమన్నది ?
ఏల నాకు చిత్రాలు ?
ఏలా నా కజంతాలు ?
వెన్నెలలో విహరించే
నిన్న మించి కళ కలదా ?

9

వెల్లి విరిసి, విను వీధు లూరిసి ప్రవహిస్తున్నది వైనతేయం !
ఈ మధుశిలపై కూర్చుని, ప్రవాహంలో కాళ్ళడించు కొంటూ, ఇలా
ఎన్ని నిశీధాలు గడిపానో నేను - నా బాల్యం నుంచీ !
పైని - పాలవెల్లి పొంగిన స్వర్ణది !
క్రింద - గోదావరి వరదలో వైనతేయం !
పైని - గోలోకం, రాధ, కృష్ణుడు
క్రింద - తోటలు, పొలాలు, నీవు, నేను !
నా హృదయంలో నీవు !
వీణా మండలం నుంచి ఏదో నాదం !
నా హృదయంలో నుంచి ఏదో గానం !
శ్రావణ నిశీధం !
ఎందుకో మేఘుం పట్టలేదు !
పరమేశ్వరి కదా గోదావరి !
అనంత రూపాలతో అలరిస్తున్నది - పరమేశ్వరుడైన ఆంధ్ర సాగరుణ్ణి !
అతడు అనంద హృదయంతో అందరికీ అన్ని చేతులు చాచి, ఆలింగనం
చేసుకొంటున్నాడు, ఆత్మకృం ప్రసాదిస్తున్నాడు, అనుక్షణం.
గౌతమి, వసిష్ఠ, ఆ మధ్యలో వైనతేయం - ఈ నదీమూర్తులు ముగ్గురూ
నా ఆరాధ్య దేవతలే !

ఆ మధ్యస్త లంక భూములన్నీ నా విషార వనాలే.

అమలాదేవి కరుణా కటాక్ష భాగధేయాలు ఇప్పన్నీ

వాటన్నిటీ సారభూతమే ఈ నా రసాల వనం.

ఈ వనంలో లేని పుష్పలతలు, ఘలవృక్షాలు, విషంగాలు, సరోవరాలు, సౌందర్యమేమలు మరెక్కడా లేపు లోకంలో.

బుతుకూంత లారుగురూ కలిసి నర్తిస్తూ ఉంటా రిక్కడ సర్వకాలాల్మీనూ.

నే నొక్కణ్ణి అసుభవించలేను ఈ సౌందర్యం అంతా !

ఎన్నో రూపాలతో ఎన్నో మాధుర్యాలను ఆస్వాదింప జేస్తూ, రాగలీలవైనన్ను చిస్పుపుటి నుంచీ రంజిస్తున్న వనలక్ష్మివే నీవు !

నా తోట లోని ప్రతి పల్లవమూ, ప్రతి పుష్పమూ, ప్రతి ఘలమూ, ప్రతి మెరుపూ, ప్రతి రుచీ, ప్రతి రవమూ నీ శ్రీపాద రేణు పరిమళ సుభగమే.

ఈ తీర వాసినివే నీవు

నా ఆబాల్య సఫివే నీవు

ఇప్పుడు కూడ ఛాటోగా నా జేబులో, దేవతగా నా హృదయంలో ఉన్నావు నీవు నాతో.

అయినా -

నీ శ్రీధామం భాగ్యసగరంలో !

నా రసాలిని కోనీసీమలో !

ఇంతవరకు నీవు నా ఊహవు, వాంఛవు, ప్రకృతి సౌందర్య రాగదేవతవు.

నా కల లన్నీ కళా రూపం దాల్చిన పరమ నుందర వైశాఖివి ఇప్పుడు నీవు !

నీవు వేరు, నేను వేరు ఇప్పుడు !

నా నుంచి విడిపోయిన నేనే నీవు !

నిజానికి మన మధ్య దూరం ఇప్పు డనంతం !

నా సుందర స్వప్నదేవతవు కా విప్పుడు నీవు. ఒక ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వం గల మానవ కాంతవు.

మానవ కాంతల కంబే దేవ కాంతలే ప్రణయ సులభులు !

ఆందుకే ఈ వియోగ దుఃఖం.

శ్రోవణ నిశీధమే వైశాఖ మధ్యాహ్నంలా వేగిపోతున్నది !

ఈ విరహాగ్ని ఒక దుర్ఘరం !

ఇలా ఎంతకాలం ఉండగల నిక్కడ ?

నీ లేఖ అందింది.

అది మరీ ఉగ్రిపై గుగ్గిలం చల్లింది !

ఈ కళా మధురానంద లోక మందు

నేను చూడని సౌందర్య మేడి లేదు ;

కాని, నీను చూచినప్పుడె కలిగి నాకు

కన్నులకు కాంతి, గంచున కస్మితయును !

10

కన్యాకుమారిలా, ఆ చివర నీవు

పొమపంతుడిలా, ఈ చివర నేను

అంతర్యాహాని అయిన మన ప్రణయ సరస్వతిలో నీ పాద పద్మాల పసుపు పారాణి పరిమళాలు !

నా పాదాలకు ఏత త్యహావాన వాసనా వైభవం !

పాదాలతో పాదాలు కలిసి నష్టుడెల్ల, తను లతలపై రాగాంకురాలు మొగ్గ దొడుగుతున్నా !

అపి ముద్ద గులాబీల మొగ్గలై, నిక్కి చూసున్నె పైకి మన చేతుల కేసి !

కాళ్ళ దగ్గర కలినే ఉన్నాం మనం, శరీరాలకే ఈ ఎడబాటు !

అటు నీవు - ఇటు నేను !

ఈ మధ్య దూరం అనంతం

ఆటంకాలు అసంఖ్యాకం

కలవ నివ్వదు లోకం మనల్ని ముఖాల దగ్గర !

ఈ వికాసం, ఈ కాంతి అంతా ఎక్కడిదో దానికేం తెలుసు ?

మన పాదాలు కనిపించవ దానికి !

నీ పాదాలను నా కాళ్ళతో నొక్కే కొలదీ అలా మైకంలో పడిపోతున్నా వేమిటి నీవు ?

నీ మైకమే నేను

నా జాగ్రత్తిని నీవు

మన మధ్యది ఈ లోకం !

ఈ లోక వ్యవహార మట్టానికి దిగువ - మన పాదాలు మనకే కనిపించడం లేదు !

ఎంతటి స్ఫుర్తి సుఖం !

ఆ సుఖమే ఈ వసంతాలకు మూల బీజం.

తెలీదు లోకానికి మన సంగతి !

మనల్ని విదదీసి ఉంచా ననుకొంటున్న దది.

మనం కలిసే ఉన్నాం పాదాల దగ్గర - పాలకడలి లోతుల్లో !

లక్ష్మీ సరస్వతులు నాకు నీ పాద పద్మాలు

వాటికి సేవా మందిరాలు నా హస్త కమలాలు

నా హస్త కమల సంపుటిలో లక్ష్మీ సరస్వతులు !

నా గుండెలపై తాండవించాలి ఈ జంట !

లక్ష్మీని గుండెల మీదే ఉంచు !

నా జిహ్వగ్రం వరకూ రానీ సరస్వతిని !

ఇక మేలుకో మైకం నుంచి !

తిరుగు ఇటుకేసి !

ఎంత కాలం ఈ దూరం ?

ఎంత దూరం ఈ కాలం ?

11

పిచ్చివాడ నైతిని !

(పేమ కామినై, నీకై !

ఒక్క పిచ్చివాళ్ళే కాదు - నీ కోసం ఏమైనా కాగలను నేను !

గోదావరి నుంచి నా వైనతేయాన్నే తీసుకొచ్చాను భాగ్యవగ్గానికి నీ కోసం!

నే నెక్కడుంటే అదే నా రసాలిని !

శివగిరి, వైనతేయం, మధుశిల, రసాలిని - అక్కడ నేను !

తూర్పున శివగిరిని ఆనుకొని ఆంజనేయుని కొండ, దాని ప్రక్కదే నీ నివాసం శ్రీధామం !

పదమట హారోద్యానం. ఆ ప్రక్కది ఆకాశవాణి.

ప్రతి ఉదయం ఆంజనేయుడికి కొబ్బరికాయ కొట్టి, ప్రసాదం నీ గుండె గుమ్మంలో ఉంచుతూ ఉంది నా మనస్సు.

ఆంజనేయుడు మనస్సురూపి. అతడికి కొట్టే కొబ్బరికాయ జగత్ప్యరూపి.

ఆత్మ తపస్సులో ఉంది. హృదయం ఆరాధనలో ఉంది. మనస్సు పూజలో ఉంది. శరీరం మాత్రం నీ దర్శనం కోసం తిరుగుతూ ఉంది - వైనతేయ తీరం వెంట - నా రసాలినికి, నీ శ్రీధామానికీ మధ్య !

ఉదయం ఉపస్థితున్న నీవు.

బాలసూర్యుని కర కమలాలలో నీ చరణ కమలాలు నా నమస్కృతి కమల కలికా పరిసేవితాలు !

సాయంత్రం సంధ్యవు నీవు.

హారోద్యాన వృక్ష లతాదుల శిరో వేదికలపై రఘ్య సృత్యం చేసే రాగలీలవు నీవు !

ఉదయం రాగ జీవితివి. మధ్యహన్మం రాగ ప్రభవ. సాయంత్రం రాగ రఘ్యవు నీవు !

సమస్త విశ్వ రాగ రుచులూ రాశీభూతమై వికసించిన రాగవైశాఖివి నీవు !

అదిగో ఆకాశవాణిలో నీ వీణా వాడి !

వింటూ కూర్చున్నా నిక్కడ - ఈ మధుశిలపై, త్రాన్నిష్టరు పెట్టుకొని !

జవ్వుదు అహోరాత్రాలు నీవే నాకు !

పుష్టాలు, పరిమళాలు, మధువులు, ఘలాలు, నదులు, సక్కత్రాలు - విశ్వం నిండా విరసిన ఈ సమస్త సంపదలూ - నా ధృష్టికీ, భావానికీ అందిన తక్కణం - నీ హూజలో అర్పితమై బోతున్నే !

ప్రేమించాను నిన్ను

స్నేహకరించావు నీవు.

ప్రేమించడమే జీవితం

ప్రేమ విజయమే జీవిత విజయం.

ఇక సాక్షాత్కారించవా, దేవీ ?

అరవిందమ్ములు చూచునన్ భయము లే ;

దాశావకాశమ్ము ని

ధూరలో నున్నది; ప్రేమ చంద్రు కర సిం

ధూరాను రాగాను షం

గ రుచుల్ గ్రోలి, ప్రపుల్లవై చెలయు మిం

కన్ వైత్ర కాలమ్ము నీ

కొర కిం దాగిన, దీ త్రణమ్ము వృథ కా

కుండన్ ప్రమోదింపుమా !

ఈ హృదయ నివేదన నీ మనస్సుకు అందుతున్నదో లేదో !

మామూలు లేఖలు ఎన్ని ప్రాసి ఏం లాభం ?

హృదయాన్నే లేఖగా మడిచి నీ శ్రీధామం లోకి విసిరి వేస్తున్నాను ఈసారి!

రాగ వాంఛలు రమ్ముకురములు కాగ ,

రాగ రక్తిమ లేఖన రసము కాగ ,

మృదినె లేభగ మదిచి, నీ పద సరోజ
నేవ నర్మింతు ! విప్పి చూచెదవో, లేదో !

చూచి, అది ఏదొ-స్వప్నవాసుల అన్నెజ
భావ రఘుఱుల పారాణి పాద చిహ్న
పంకీలమ్మని - చించి పూర్వైతు వేము !
కై కొనవో యేము దాని ఏకాంత నేవ !

కై కొనియు, అది నేటి లోక స్వభావ
మని ఉపేక్షింతువేము ! ఏమైనగాని
నీ కరుణగోరి నీ చేత నిలిచియున్న
లేఖ నేనే సుమా ! విస్మరించవలడు !

12

మన్మథ బాణాల్లా ఉంటారు కొందరు !

సానపట్టిన మన్మథ బాణాల్లా !

చూపులు మరుని తూపులు కావడంలో విశేషం లేదు. ప్రతి సుందరి
చూపులూ అవి గురి పెట్టబడ్డ లక్ష్మీనికి తూపులే.

ప్రతి సారీ అవి తగలక పోవచ్చు. తగిలినా గాయపరచ లేక పోవచ్చు.
అయినా, ఒక క్రమ గమనం కల బాణా లావి.

తామే మన్మథ బాణాలు కొందరు !

ఆపాద మస్తకం వాళ్ళ ఆకారాలే మంచి వాటమైన బాణాల్లా ఉంటే !

మొన దేరిన అలాంటి ఒక్కొక్కు బాణం రివ్యుమంటూ -

మనకేసి గురిపెట్ట నక్కర లేదు - మన వంక చూడ నక్కర లేదు - మన
ఊహే ఉండ నక్కర లేదు -

అది ఎందుకు ఎటు పోతున్నా సరే - మన గుండెల్లో సుంచే దూసుకు
పోతుంది !

చూపులు తూపులైనప్పుడు - వాటిలో కొన్ని తేనేటీగల్లా కుడతై.

మరికొన్ని తలవెంటుకకాయలు కురులలో వలె గుండెల్లో చిక్కుకొని డెడిరావు.

కొన్ని గాయం చేసి పోతై.

కొన్ని చేసిన గాయాలు మానవ.

కాని -

ఆ తూపులతో పాటు విల్లూ, దాని వెనుక గల విలుకత్తే కూడ - ఒక తిరుగులేని మహాప్రమై వృద్ధయంలో నాటితే - ఇంకేముంది !

ఒక అరవిందం మోహన మనిషిస్తే, ఒక అశోకం వెంతిస్తుంది.

ఒక చూతం ప్రతి నరాన్ని ఉద్దీపింపజేస్తే, ఒక నవమల్లిక నడిరోడ్డు మీదే శోషిల్ల జేస్తుంది.

ఒక నీలోత్పలం నిశకే నిప్పంటిస్తే, ఒక -

అయిదేనా మన్మథ బాణాలు! అయినా, లక్ష్ల సంబ్యులో ఉండవా ఒక్కుళ్లీ?

ప్రతిరోజు, ఎక్కడో ఒకక్కడ, ఏదో ఒక బాణం నాటుతూనే ఉంటుంది నా రౌమ్యుల్లో !

ఈ బాణాలు - కత్తుల్లూ, కొరదాల్లూ, రవ్వల్లూ, రాకెట్లు - మగవాళ్ల గుండెలతో ఇలా ఎందుకు చెలగాట మాడతవో !

నెత్తురు చిందేలా ప్రియురాలు పెదవి కొరికితే - అది గురి చూసి కొట్టిన బాణమే అనవచ్చు.

కానీ -

ఎటుకేసి, ఎందుకోసం పోయే బాణమైనా - నా గుండెల్లో నుంచే దూసుకు పోవడం - ఎంత బాధ !

ఈ బాధ నాకు చిన్నప్పటి నుంచీ ఉన్నదే.

కానీ -

ఏ మహా బాణం విసిరాడో ఇప్పుడు నా మీదకు మన్మథుడు !

దూసుకు పోయిన బాణం కాదిది !

బైటికి పోలే దిది !

గుండెల్లో నుంచి ఆత్మ లోకి దిగిపోయిన రాగనిశిత నారాచం ఇది !

నా కోసమే నిర్మించబడి, నాకేనే ఎక్కుపెట్టబడి, సూటిగా నాలోకే
దిగిపోయిన అపూర్వ ప్రణయాస్త్రం ఇది !

ఇది జరిగింది త్రావణ పూర్తిమ నాడు !

వరలక్ష్మీ ప్రతఫలం చిప్పిలిన రాగరసంతో నింపావు నీవు - ఆ బాణం
దిగిన తోరణ గండిని !

నీవే ఆ బాణం !

నీవే ఆ రాగం !

ఆ నాటి నుంచీ పిచ్చివాడిని నేను నీ కోసం !

ఎదురు చూస్తూ కూర్చున్నా నిక్కడ - మధుశిలపై

అదిగో -

అది పూర్ణ చంద్రోదయమా !

రెక్కల గుర్రంపై భాద్రపదివై వస్తున్న నీవా ?

మహిమీద నీ వొక్క మనిషివే అగుగాక !

ఇరుగు పొరుగుల కొక్క ఇంతివే అగుగాక !

అస్తి, అందము, పదవి - అంతమాత్రమే జగము !

నాకు మాత్రము నీవు లోకోత్తర శ్రీవే !

ప్రావణి నాడు అక్కడ ఆలా కలుసుకొన్నాం . భాద్రపది నాడు ఇక్కడ ఇలా
కూర్చున్నాం . విషాంగ విషాంగ బ్రాహ్మణ దుఃఖాల్పాత
ప్రావణి నాడు అక్కడ ఆలా కలుసుకొన్నాం . భాద్రపది నాడు ఇక్కడ ఇలా
కూర్చున్నాం . విషాంగ విషాంగ బ్రాహ్మణ దుఃఖాల్పాత
ప్రావణి నాడు అక్కడ ఆలా కలుసుకొన్నాం . భాద్రపది నాడు ఇక్కడ ఇలా
కూర్చున్నాం . విషాంగ విషాంగ బ్రాహ్మణ దుఃఖాల్పాత

భాద్రపది

ప్రావణి నాడు అక్కడ అలా కలుసుకొన్నాం . భాద్రపది నాడు ఇక్కడ ఇలా
కూర్చున్నాం !

ఈ లోగా ఎంత వర్షం, ఎన్ని తుఫానులు, ఎంత కల్లోలం !

ఎన్ని మెరుపులు, ఎన్ని పిడుగులు !

శ్రీ పురుషుల మధ్య సెక్కు మినహ స్నేహం ఉండ దనుకొనే లోకం
చిమ్మిన ఎంత బురద !

లోకం చిమ్మేదే బురద ! సెక్కు పవిత్రమే నా దృష్టిలో !

ఎంతో దగ్గరగా కూర్చున్నాం

ఏవేవో కబుర్లు చెప్పావు నీవు

ఏవేవో ప్రశ్నలు వేశావు నన్ను

నా కేమీ తెలియ లే దప్పుడు !

నాకు ఆ క్షణంలో తెలిసిందొక్కటే - నీ సాన్నిధ్య సుఖం !

ఆప్య దదంతా జ్ఞాపకం వస్తున్నది ! ఒళ్లంతా చెంబేలీ మొగ్గలతో
నిండిపోతున్నది !

తగిలీ తగలని ఆ స్వర్ఘ ఎంత అవ్యక్త మధురం !

ఇంకొంచెం దగ్గరగా జరగాలని ఎన్నిసార్లో యత్పొంచింది నా ఒళ్లు !

అలా నీ మెరుస్తున్న మెడపై వాలాలని ఎన్నిమార్లో కదిలింది నా చేయి!

ఆ చిరునవ్వుల తేనె మందారాలను ఒక్కసారి - ఒక్కసారి.

నిగ్రహం అంత కలోరమని అంతవరకు తెలియదు నాకు !

“బళ్ళు దగ్గర పెట్టుకొనే ఉన్నారుగా ?” అన్న నీ పొచ్చరిక సమ్మతు వచ్చినా, రిప్పునే తగిలింది నా బుద్ధి చెంపపై !

ఓ - అన్నాను కొంచె సర్దుకొని !

నిజాని కది అబద్ధం.

నా ఒళ్ళు నా దగ్గర లేదా క్షణంలో.

నా దగ్గర ఉన్నది నీ ఒళ్ళు !

నా దగ్గరా నీ దగ్గరా ఉన్నది నీ ఒళ్ళే ! నా ఒళ్ళే ఎక్కడా లేకుండా పోయినట్టిది !

చంద్రుడు, వెన్నెల, పొంగి ప్రవహిస్తున్న వైనతేయం, కబుర్లు, శృంగార కళలు, కన్నులలో కాంతులు, కంరంలో ఏణా స్వానాలు, ఏదో స్పందనలు ! ఒడక్కే లేవు మన కప్పుదు !

ఏదో హాయి !

నిశ్చరీర హృదయ స్థాయి !

కరాంగుళులు గుసగుసల లాడుకొంటున్నే !

ఆత్మలకు చేరుకొంటున్నే వాటి వార్తలు !

గులాబి మొగ్గలు సప్పుకొంటున్నే సిగ్గుల చెరగులలో !

ఎక్కడున్నాం మనం !

“అమ్మా ! మీకు నా ఆత్మ కావాలా ! శరీరం కావాలా ?”

ఓహో ! ఇక్కడా ఉన్నాం మనం !

ఏం ప్రత్యు అది !

ఎంత కంగారు పడ్డానో నీ ప్రశ్నకు !

అంతటి ఆత్మావిష్ణుతి తర్వాత ఇంతటి ప్రాథమిక ప్రశ్న !

అంతటి ఆరాధన తర్వాత ఇంతటి అసంగత మీమాంస !

అవును - అదంతా కేవల భావనా స్వప్న స్వరూపం.

జప్పు డిది పచ్చి వాస్తవ జాగ్రత్తి !

స్వప్న మనగా నేమి ? జాగ్రత్తి అనగ నేమి ?
 మనసు మొదటిది, దాని అనుభవమే రెండోది !
 అనుభవమ్ములు అసంభ్యాకమ్ము లగు నపుడె
 అనందమై మనకు అపవర్ధ రుచిరమౌ !

14

“ఆత్మ కావాలా? శరీరం కావాలా?” అని కదూ నీ ప్రశ్న ?
 “శరీరం పద్మలే” అన్నాను నేను భీమగా !
 నమ్మలేదు నీవు !
 నీ చూపులే చెపుతున్నోగా ?
 “నిజం, దేవీ ! ఆత్మకూ, శరీరానికి పోటీ వచ్చినప్పుడు, నేను ఆత్మనే
 వరిస్తాను. చేతిలో చేయి కూడ వేస్తాను. ఏదీ చేయి ?”
 ఇవ్వలేదు నీవు !
 ఏం ?
 ఏమో ! నా మాట నమ్మలేదు నీవు. నమ్మడం ఇష్టం లేదు నీకు !
 “మనకు శరీరాలు వద్దు” అని కూడ అన్నాపు కదూ చేయి ఇస్తూ ?
 భావ కవుల అమలిన శృంగార భావం నీ దాకా ఎలా వచ్చిందో !
 అప్పుడేగా నీ చేతి లోని రేఖలు నేను చూస్తు ?
 వలరేని విల్లులా ఎంత దివ్యంగా పంగి ఉంది నీ హృదయ రేఖ !
 ఎంత తేలిక పడింది నా హృదయం !
 అమలిన శృంగార భావం మెంటల్ సెక్సుకు సంబంధించి నట్టిది. అది
 నీ సహజ ప్రపృతి లోది కాదు. అంతే చాలు నాకు.

కొందరు కొమ్ము లుంటారు. బంగారు బొమ్మల్లా ఉంటారు. ఆకర్ణిస్తారు.
 ఆకర్ణించ బడతారు. అంతే. మరెందుకూ పనికిరారు పురుషుడికి. ఆలయంలో
 పూజ లందుకోడానికి మాత్రం పనికివచ్చే ప్రతిమలు వాళ్ళు.

పురుషులలో కూడ ఉంటా రలాంటి వాళ్ళు.

అట్టి వాళ్ళతో స్నేహం, సాహచర్యం, సంపర్యం, సంసారం వంటివి బహు
 కష్టం. తాము సుఖపడరు. మరొకళ్ళని సుఖపెట్టరు వాళ్ళు.

శరీరాలే ప్రధానంగా సాగుతున్న జీవయాత్రలో, అవి అక్కర లేకుండా ఎలా బ్రతకడం !

అన్నం లేకుండా వట్టి సానుభూతితో కదుపు నిండదు.

శరీరాలు కలవకుండా వట్టి మానసిక ప్రేమతో ఆత్మ తృప్తి పడదు.

మనః పరిధిని దాటి, హృదయాన్ని ద్రవింప జేసి, శరీర వీణను మీటి, జీవితాన్ని రాగరంజితం చేసుకో గలిగిందే సమగ్రంగా వికసించిన ప్రేమ.

సెక్కు లేకుండా ప్రేమ ఘలించదు శృంగారంగా.

ప్రేమ లేకపోయినా సెక్కు ఘలిస్తుంది సంసారంగా.

సెక్కు పూర్తిగా శారీరకం. ప్రేమతో కూడినప్పుడు అది అమృతం అవుతుంది అదే శృంగారం.

శంగారం మలినమూ కాదు. అమలినమూ కాదు. అదొక ఆనంద రసానుభూతి. ద్వంద్యాతీత పరమస్థితి అది.

అమలిన శృంగార భావం శారీరక బలహీనతలు కల కేవల భావుకలది. తా చెడ్డ కోతులు వాళ్లు.

మన ఇద్దరమూ సమగ్ర ప్రేమ ప్రవృత్తి కలవాళ్లమే. మన మన హృదయ రేఖలలో మధురమైన ఆ చెరకు విలువంపులు ఉన్నే:

ఇప్పుడు చెప్పనా - నీ ప్రశ్నకు సూటి జవాబు ?

నీ ఆత్మా, నీ శరీరమూ, మొత్తం నీవే కావాలి నాకు !

నీ వాక మధు కలశం.

మధువు ఇచ్చి కలశం దాచు కొంటావా ? ఎందు కది ?

శాశ్వతమైన ఆత్మను ఇచ్చేసి, క్షణ భంగురమైన శరీరాన్ని భద్ర పరచుకోవడం వివేక మేనా ?

అమలినంగా ఉండ వలసింది ఆత్మా ? పెక్కు మాలిన్యాలతో నిర్మించబడ్డ శరీరమూ ?

అసంబధమైన ఈ మాలిన్య వాదం ఆర్షం కాదు, ఆప్రాచ్యం.

హృదయ పూర్తిగా, ఆత్మబుద్ధితో చేసిన ఏ పనికి మాలిన్య దోషం లేదు.

శరీరాన్ని ఇచ్చి, ఆత్మను దాచుకోవచ్చు.

ఆత్మను ఇచ్చి, శరీరాన్ని దాచుకోవడం అసాధ్యం. అనవసరం కూడ.

నీ శరీరం నీది కానప్పుడు పదే పాట్లు అవి.

నీవు సర్వస్తుతంత్రులాలవు కదా ! ఏదో ఒకటే ఇవ్వాలనుకొంటే ఆత్మనే ఇవ్వు ! నాకు మాత్రం పూర్ణత కోసం నీ శరీరం కూడా కావాలి !

శరీరాల కలయికతో ఆత్మాధన సమసిపోతుం దేమో, ఆ తర్వాత మిగిలేది వట్టి నిరానంద నిరుత్సాహక దైనందిన జీవిత విధులే నేమో - అనే భయం కూడ ఉంది కదూ నీకు ?

వాడిపోతానేమో నని గులాబి మొగ్గ వికసించక మానుతున్నదా ?

చచ్చిపోతానేమో నని అరటిచెట్లు గెలవెయ్యక మానుతున్నదా ?

వట్టిపోతానేమో నని మేఘమాల వర్షిం చక మానుతున్నదా ?

వేదనలే జీవితం. అవి తీరడమే మోక్షం.

జీవితం ఒక వేదనా సామూహి.

వేదనలు తీరే కొలది జీవితం వికసిస్తుంది. దాని పూర్తి వికాసమే ఆనందభ్రమ.

వేదనలను మధురీకరించి, ఆత్మాధనలో నీరాజన మపుతుంది - ప్రేమికుల శరీరానుభవం.

త ద్విరుద్ధమయింది పచ్చి సెక్కు.

అది మనది కాదు.

మన ప్రేయసీ ప్రియులం. జీవేశ్వరులం. మన ఐక్యం సమగ్రం. సర్వసంపూర్ణం.

పూర్ణార్పణ ఒక్కటే ఆర్ధనారీశ్వర ప్రత సిద్ధి !

సామాన్య స్త్రీవి కావు నీవు

అధిగమించు లోక పరిధిని

వికసించ ఆత్మసాయిలో

నేను ఉన్నది అక్కడే !

నీ కోసం నిరీక్షిస్తూ !

15

జీవితం ఒక నిరంతర ఘుర్భణ

అపజయాలు కారాకులుగా రాలిపోతూ, విజయాలు మారాకులుగా
మొనులెత్తుతూ, ముందుకు సాగిపోతుంది జీవన లత.

జయాపజయాల నిత్యఘుర్భణే ఈ మన యాత్ర.

ఎందుకూ భయం దీన్ని చూచి?

అనలు మనం పుట్టిందే ఒక ఘుడై నుంచి.

ఘుర్భణ చైతన్య మూలకం

చైతన్యం ఒక ప్రవంతి

ఏ భావ తరంగ ఘుట్టనా జనిత రూపరేఖలమో మనం-ఈ ప్రవంతిలో !

ఏ ఇచ్చా చాలిత నాదస్వర కల్పనలమో మనం - ఈ విశ్వ వీణాపై !

శివ శక్తులం మనం

మన ప్రణయమే నాదం

మన చుంబనమే చిందువు

తత్పులితమే కళ

కళా రూపులం మనం !

శబ్దాల, అర్థాల, రేఖల, రంగుల పరస్వర సంయోగ వియోగాలే మన
చరిత్ర.

మన చరిత్రే జీవిత చరిత్ర లోకానికి.

సుఖ దుఃఖాలు, మంచి చెడ్లలు, చీకదీ వెలుగులు, నిమ్మాస్నతాలు, ముందు
వెనుకలు - ఇవన్నీ ఎడాపెడా కొడుతూ ఉండగా, రెండు శిలల ఒరపిడిలో పుట్టిన
స్ఫురింగం వలె పుట్టి, ప్రజ్ఞలితమై పురోగమిస్తుంది జీవితం.

నది ఒకటే అయినా, నీరు ఒకటి కాదు.

జీవి ఒకటే అయినా, జీవం ఒకటి కాదు.

క్షణక్షణ పరిణామ శీలి ఇది.

జీవి లోని జీవ పురోగమనమే జీవితం.

నిరంతర ఘర్షణా సముపార్చిత విజయమే పురోగమనం.

ఏ భావ స్పృందనా రాగ వీచికలమో మనం -

తిరిగి ఆ భావ పయోధిలో లయమై పోవడానికి ఈ నిరంతర ఘర్షణ, నిర్విరామ పురోగతి, నిల్వనివ్యని ఆవేగం, ఆవేదన అంతా !

క్యూలో నిలబడినా, కుమ్ముకొంటూ చౌరబడినా, అలసి కూలబడినా, అందకుండా పరుగిడినా -

జీవితం ఒక ఘర్షణ.

ఎందుకూ భయం దీన్ని చూచి ?

త్రోతు నీటికి చేప ఎదురెక్కేటట్టు, నూతన పరిస్థితుల్లోకి ఉత్సాహంతో దూకేదే ఘర్షణజీవి !

ఆత్మనే ఇచ్చిన దానవు -

నీ శరీరం నీ అధీనం లోనే ఉన్నదానవు -

ఘూర్చార్పణతో పునీతవు కావడానికి ఎందుకూ భయం ?

16

వీదో ఒక దీపపు వెలు

గేదో ఒక మూల మిఱుక కే మానవుడున్

నీ దారి తెలియ నేరడు :

నా దేవీ ! లేచి రమ్ము నాతో భువికిన !

నా రాగ సరస్వతివి నీవు !

ఈ నా సంగీత సాహిత్యాలు నీ కరుణా కట్టాక్ష పరిచుంబిత సుందర సుధాకర శిఖరాలే !

నీ విమోహన లోచనాంచల వరీక్షణా కిలికించితాలే నా హృదయ దారుఖండాన్ని సాహితీ వీణగా తీర్చిదిద్ది, ప్రతి చేసి పలికించినై కోటి కోమల రాగాలను !

నీవు నా రాగ సాహితివి !

నీవు పరమ పవిత్ర కళామూర్తివి ! కేవల దేవతవు నీవు !

నిన్ను నీ దివ్యసుందర ప్రణయాంతఃపురంలో కలుసుకొన్న నేను వట్టి మానవుళ్ళి !

నిత్యం ఆ మహాన్నత శిఖరాగ్రాలపై విహారించలేను నేను.

ముట్టితే మలినమై పోయే, తాకితే కందిపోయే, చూపుకే సురిగిపోయే, ఊహకే ఉరలిపోయే ఆ నీ మంజుమంజుల మందార భూములు నాకు బహు కష్టసౌధాలు.

పుష్టిద్యునాలు, పూర్ణజ్యోతిస్తులతో పాటు - వరదలు, బురదలు కూడ ఉండే నా కరిన భూములే నాకు సమగ్ర సుందరాలు, సులభ గమ్యాలు.

కళా సమున్నత శిఖరోద్యానంలో నీవు నా ఆరాధ్య దేవతవు.

భూమిపై నా జీవిత రసాల వనంలో నీవు నా ప్రేయసివి.

ప్రేష్మ ఎక్కడో పైన ఉండి, శాఖలు క్రిందికి విస్తరించి, నా చుట్టూ, నా నిండా వికసించిన రాగలతవు నీవు !

నీ మూలం వీణామండలం

నీ కాండం ఆనందచేతన

నీ శాఖాపతాఖలు, పల్లవ పుష్ప ఘలరసాలు, శుకపిక బ్రహ్మ రాదులు -
అన్నీ నా దైనందిన జీవిత సుఖసంతోషాలు !

కళామయా !

ఆనంద రమా !

వైశాఖీ !

బాగా ఆలోచించుకో !

వెలు గున్నప్పుడు నీ లూ ఉంటే.

నీ కిరణాల కొసలే నా నీడల మొదశ్య !

అందుకే అర్థిస్తున్నాను నిన్ను - శిఖరాగ్రం సుంచి హిమానీ కుమారి వలె
నా రసాలినికి దిగి రమ్మని !

దివ్యలోకము నుంచి

దిగిరమ్ము నా కేసి,

అవ్యక్తమును దీంచి

అరుదెంతు నీ కేసి,

ఆ నడుమ కలిసికొని మనము, నవ్య

మానవము నిర్మింతము !

17

“అమ్మా !

“మీరు అనుకొన్నదంతా నిజమే.

“ఆనంద వేదనలు, అనురాగ తీవ్రతలు, భకరి కోసం ఒకరు పదే తహతహా, చేసుకొనే పూజ - అలాంటి వన్నీ శరీర సంయోగంతో సదాపోతా యనీ, ఆ తర్వాత మనం కూడ మన ఇరుగు పొరుగు సంసారుల పలె జీవచ్ఛవాల మై పోతామనీ, తగని భయంగా ఉండేది నాకు !

“మన ప్రేమానురాగాలు శాశ్వతంగా ఉండాలి -

“అనుక్కణం ఒకరి కోసం ఒకరు ఆరాటపడుతూ ఉండాలి -

“మన వ్యాదయాలు ఎల్లప్పుడూ నిండుగా ఉండాలి - ప్రేమ సుధ అంచులు పొర్లి ప్రవహిస్తూ ఉండాలి -

“ఇదీ నా కోరిక.

“కథలలో కావ్యాలలో చదవదమే కాని, ప్రేమ అనే దేమిటో తెలిదు నాకు.

“నా చుట్టూ, నాకు తెలిసిన వేలకొలది సంసారాలలో, ఏవో ప్రతిఫలాపేక్షల ఆపేక్షలు తప్ప - ప్రేమ అనేది కనిపించలేదు నాకు.

“ప్రేమ అనేది కామవాంఘకు పర్యాయపదంగా వినబడుతున్నది నేడు. అందుకే, దాని పట్ల ఉన్న గౌరవం పోగా, అనహ్యం కూడ ఏర్పడింది నాకు.

“కానీ -

“మిమ్ము చూచిన ఆ క్షణం నా శరీరం నిండా ప్రాకిన విద్యుత్త రంగాలు, ప్రోసిన విపంచికలు - ఆ తర్వాత రేగిన తుఫానులు, ముంచెత్తిన ఉప్పెనలు - ఏదో అహార్య అవ్యక్త ఆనంద వేదనకు లోసుచేసినై నన్ను !

“ఎప్పుడూ, ఎప్పరి తోసూ నాకు నేనుగా మాట్లాడని దాన్ని, మగవాళ్ళు పలకరించినా పలకలేని దాన్ని, సిగ్గుకు రూపకల్పనగా కీర్తి గడించిన దాన్ని నేను - నాకు నేనై మిమ్ము ఎలా పలకరించ గలిగానో ! మీకేసి అలా ఎలా చూడ గలిగానో ! అమ్మా !

“అప్పుడు - అంటే ఆ తర్వాత - అనుకొన్నాను - బహుశా ఇదే, అదేదో కావ్యగత ప్రేమకు తుల్యమైన ఆత్మానుభూతికి నాంది యేమో అని !

“ఈ అనుభూతి కోసం కదా నేను చేసిన తపస్సు అంతా !

“మీ గురించి విని ఉన్నాను నేను. మీ పద్మాలు, పాటలు ఎన్నో పాడి ఉన్నాను నేను. అవి నాకు చక్కలిగింతలు పెడుతూ ఉండేవి. ఎవరో అజ్ఞత ప్రియతముడు నా కోసం, నన్ను గురించి వ్రాసినట్టుండేవి. మీ దర్శన భాగ్యం కోసం ఉవ్యాఖ్యారిస్తూనే ఉండేవి అవి.

“ఎంతో మంది రాగదేవతలు మీ కోసం వెంతిత్తి తిరుగుతా రన్న కథలు కూడ ఎన్నో విన్నాను నేను.

“అలాంటి ప్రపుష్టితో, ప్రాభావిత పరిదృష్టితో తొలిసారి మిమ్ము చూచి, ఏదో తెలియని మధుర బాధకు పాల్పడి, నిద లేక, తిండి సహించక - ఏమీ తోచక వేగిపోతున్న నాకు, మీ తొలి లేఖ ఇచ్చిన ఉపకమనం ఎంతని చెప్పను ?

“రోహిణిలో మృగశిరా ప్రవేశమే అయిం దది !

“అయితే -

“మొదట్లో ఇలాంటి అనుభవాలనే పొంది, ఏవేవో ఆనందాలను ఊహించు కొని, శరిరాలు కలుపుకొన్న ఎంతోమంది స్నేహితురాండ్రను ఎరుగుదును నేను.

“వాళ్ళంతా ఇంచుమించు నా వయస్సు వాళ్ళ. ఈనాడు శవాలు, వట్టి జీవచ్చవాలు !

“విరబూచిన తంగేడుల్లంటి, గులాబీ పొదల్లంటి, మల్లిదండల్లంటి, మైసూరు పెయ్యల్లంటి, వరద గోదావరుల్లంటి, మెరుపు తీగల్లంటి సుందర బాలిక లెందరో - కొండరు ముళ్ళ కంపలై పోయారు, కొండరు ఎడారి పిట్టలై పోయారు - కొలది కాలం లోనే !

“ప్రేమ, ఆరాధన, అనుభూతి, ఆనందం - నిత్యసూతనంగా, సుస్థిరంగా ఉండాలంటే అమలిన శృంగారం ఒక్కటే మార్గమని, శరీరాన్ని అనాఘృత ప్పుంగా ఉంచుకోక తప్పదనీ నేను అనుకోవడానికి ఇదే కారణం.

“నశించే శరీరమే నశించని ఆత్మను నాశనం చేయవచ్చు దుష్ట స్నేహం వలె !

“ఇంటికి నిప్పంటించు కోవడమే ప్రేమించిన వాడికి శరీరాన్ని ఇవ్వడం తరచు !

“మనకు శరీరాలు వద్దని నేను అన్న దందుకే.

“శరీరం ప్రేమను పైకెత్తి పరమాత్మే కావచ్చు. క్రిందికి లాగి నరక వ్యధి కావచ్చు.

“ఇలాంటిది నా మనస్తత్వం.

“అయినా -

“నా మనస్తత్వంపై నా ఆత్మ దాడి చేస్తూనే ఉంది మొదటి నుంచీ. ఇప్పుడు మీ జిలంతో పుంజాకొని, ఓడించి వేసింది నన్ను ! నేను కేవలం నగ్నాత్మను అయినాను మీ ముందు !

“శారీరక సుఖేచ్చ కాదు మనది. జన్మజన్మాల సౌహర్షం ఇది. దీన్ని శరీరసంయోగం దివీకరిస్తుందే కానీ, ఎందుకు న్యాసికరిస్తుంది ?

“అదీ కాక-

“ఆత్మర్పణ చేసుకొని, నా సర్వస్యాస్తు మీ చేతిలో పెట్టుకొన్న నేను - ఒక్క దమ్మిదీనా మిగుల్చు కొంటాను ? అది కూడ మీ జేబులోనే లేదా ?

“నేనే మీదాన్ని అయినప్పుడు మీది కానిది నాదగ్గర ఏమి ఉండగలదు

ఇక మీ ఇష్టం. మీ ఇష్టపేఁ నేను. మీరే నేను.

ఓహో, దేవీ !

ఎంత బాగుంది నీ లేఖ !

ఏ శరీర సుఖమైనా - ఇ శరీర ధారి మనస్తత్వంపై ఆధారపడి ఉండేదే.

ఏ సుఖమైనా మనస్సు తోడిదే.

మట్టి మూకుడులో ఉన్నా అమృతం అమృతమే. బంగారు గిన్నెలో ఉన్నా విషం విషమే.

సుఖదుఃఖాలు జీవలక్షణం తోడివి. శరీరం తోడివి కావు.

సువర్ద్ర కలశంలో అమృతానివి నీవు !

నీ కోసమే ఈ నా తపస్సంతా !

18

నిజంగానే దిగివస్తావా దేవీ ?

నిజంగానే ఆ దివ్యేన్నత శిఖరాల నుంచి ?

ఈ సాధారణ మానవ జగత్తుకు ? ఈ నా కోసం ?

నీ నిర్ణయం ఆనందంలో ముంచివేసింది నన్ను. ఒక్క మరిచి నృత్యం చేశాను నేను - నీ లేఖ చేతపట్టుకొని !

హృదయమును శృతి చేసి జపించినాను

మథుర మథురాజ్యైదా రాగ మంత్ర మొకటి ;

మంత్ర దేవత మరగి, హేమాద్రి కరగి

ఆత్మ వాహాని వైశాఖి అవతరించె !

కోటి ఘైత్రాలు కురులలో గ్రుచ్చుకొని, ని

రవధి కానందరాగ రసార్థవములు .

ఎదడ నిడుకొని, అవతరించినది దేవి

శారత జ్యోత్స్థ నుండి ప్రజ్ఞాన మట్ట !

ఓహో !

నిజంగానే వచ్చేశాపు నీవు !

నాలోకి వచ్చేశాపు నీవు !

నా కంటే ధన్యలిం కెవరున్నారు లోకంలో !

ఆక్షాశవాణి నా కర్మించె నిను, విపం

చిక చేసి, వికచ కల్పకశాఖి, ఘైతాఖి !

చూపులో కల్పుడి దీప మైతివి నాకు !

స్వర్ణలో అముక్తత ప్రకృతి మైతివి నాకు !

సరస సంతత తుఢ్య మైతిలో

మన మనం తాసంద మధుర వీచికలమే !

ఒరసికొని, రాపాడి, ఒకరిలో ఒకరమై

పరవళిల్లద మేక పారమ్య మూర్తిగా !

నీవు వెన్నెలవు, రేయిని నేను; నేనె వె

న్నెల నౌదు, నను డాల్చి నీవె రేయివి కమ్ము !

ఎవర మెహ్వరమైన, ఇర్మురము నున్నపుడె !

ఒకరి నొకరు ధరింప ఒకబె వెన్నెల రేయి !

ఆశ్వయుజ శుక్ల సప్తమీ సరస్వతి పూజ లందుకొంటున్న లేత వెన్నెల

రేయి !

నీవే నా రాగ సరస్వతివి !

నీ పూజే నా పరమార్థం !

నేనే వెన్నెలను.

నన్నే చీరగా ధరించి, నీవే బాలశారదవై సృత్యం చెయ్యి !

జౌను - ఈ సృత్యం చేస్తున్నది నీవే !

కాదు - నేను !

నీవే వెన్నెలవు !

నిన్నే కట్టుకొని సర్తిస్తున్నాను నేను !

నీలో నేనా ?

నాలో నీవా ?

నా లోననే నీవా, నీ లోననే నేవా,

ఎవరిలో ఎవరమో ఎందుకీ జిజ్ఞాస ?

ఆధార విద్యాలయము నుండి నా మనో

రథముపై ఉరేగు రఘ్యమైతివి, చాలు !

19

“ఎందు కంత ఒళ్లు తెలియని తనం ?”

“ఎవరామె ?”

అపస్వరాలు !

నీవు నా దాన వైన ఈ శుభముహూర్తంలో, ఆనందం షట్టలేక, ఒళ్లు మరచి తాండవం చేస్తున్న నా చుట్టూ - ఎక్కడిటీ అపస్వరాలు ?

మర్మిచెట్లు తొర్రల పరదాల నుంచి, తొంగిచూస్తున్న గుడ్ల గూబలు !

ఆకాశం ఎత్తు పెరిగినా ఎవరికీ నీడ నివ్వలేని తాటిచెట్లు కమ్మలపై నుంచి, రెక్కలు రెపరప లాడిస్తున్న రామబంధులు !

గంధపుచెట్లు కొమ్మలను ఆశ్రయించుకొని, బుసలు కొడుతున్న విషణాగులు!

అడుతున్న నా అడుగుల పైకెక్కి ప్రాణాలు దక్కించుకొంటున్న చీమలు, కండలు పీకుతున్న కోరలు సాచి !

బురద గుంటల నుంచి కప్పలు -

పండిన వరిచేల గట్ట కన్నాల నుంచి ఎలుకలు -

పేద రైతుల వడ్లగాదెల క్రింద నుంచి పండికొక్కలు, వాళ్ల వంట గదుల

నుంచి పిల్లలు -

కొబ్బరిచెట్లు తలలలో నుంచి ఉడతలు -

భాగ్యవంతుల గేటుగుమ్మల నుంచి కాపలా కుక్కలు -

చెరుకుతోటల నుంచి దోషిడీ నక్కలు -

అమృతమూ, ఆహ్లాదమూ ఆనందపు అంచులు తాకి ప్రవహిస్తున్న ఈ శరత్పుషోసంలో - ఎందుకో ఈ అపస్వరాలు !

ఎందుకో ఈ కర్ణు కర్తోర నినాదాలు !

లోకోత్తర ప్రయోజకమైన ఈ నా ప్రేమసాగర మధనంలో హోలాహలం క్రక్కుతున్నది అసూయా వాసుకి !

శివట్టే నేను

నీ శక్తితో ఎలాంచి విషాంత్రైనా కంరగతం చేసుకోగలను.

నీవు కేవల వైశాఖి వేనా ?

నీవు నాలో కలిసిపోయే కొలదీ, నీ శక్తి నన్ను శివట్టే చేసే కొలదీ, పరమరాగ పరమేశ్వరివే నీవు నాకు !

రాగసుధాకలశివై, నీవే నా పెదవికి పెదవి వైనప్పుడు - ఈ నిశాచర లోకమూ నన్ను నిరోధించ గలది ?

ఈ లోకులకా నేను ప్రత్యుత్తర మిచ్చేది ?

భారతీయ సంస్కృతికి, సంప్రదాయానికి విరుద్ధంగా ఫేరవించే అపస్వరాలను నరక వహ్నుల లోకి విసిరి పారవేసి, తాండవిస్తున్నాను నేను నీ అర్ధనారీశ్వర పూర్ణపదవి కోసం !

“ఎవరామే?” అట !

నీవెవరో ఈ లోకాని కెందుకు ?

లోకం ఒక సత్రం

లోకులు కాకులు.

అదిగో - నా ఆటకు ఎక్కడినుంచో పాట !

లోకులు కాకులు, సఖుదా !

లోకములో మన నీయరు!

లోకోత్తర సుఖ రతిలో

లోకమునకు చనువీయకు!

లోకు లనగ నెవరోయా ?

ఆకలి తీరిన వారే !

అకలి తీరిన వెనుక
 అవనిని మరిచిన వారే !
 చిన్ననాటి బ్రతుకు పుటలు
 చిరిగిన వారే లోకులు !
 ఆశించిన ద్రాక్షపండ్లు
 అందని వారే లోకులు !

20

ఎవ్వ రీమె అటంచు ప్రశ్నించు చున్న,
 దెందుకో లోకమున కింత ఇది ? మదీయ
 హృదయమువు నీవ, స్పందన మీవ, దాన
 వెలయు రాగము నీవ, భావ లయ ఈవీ !
 నీవు నా దానవు, నేను నీ వాణ్ణి. ఇతర్ల కెందుకు మన జోలి ?
 ఆమె ఎవరు అంటున్నారు
 ఏమిటి ఈ లేఖలు అంటున్నారు !
 ఈ లేఖలు గురించి లోకానికి ఎలా తెలుసునో - అని ఆశ్చర్య పడతావు
 కదూ నీవు ?
 తెలిస్తే, ఏం ?
 రహస్యాలు లేవు మనకు
 మన హృదయం లోక విదితం
 మన ప్రణయం విశ్వ రణితం
 మనం విశ్వశ్వరులం !
 మన రహస్యం ఒక్కటే
 అది మనమే !
 తెలుసుకోనీ లోకం.
 ప్రణయాత్మే ఒక పనసపండు అనుకొంటే - దాని తొనలు కదా ఈ
 లేఖలు.

ఒక పూర్వ ఫలం లోని వివిధాంశల, కళల, రుచుల, రసాల సార బీందువు నీవు !

చిన్నయానంద రుచు లిట్లు చేర్చి కూర్చి

తొనలు తీసి అందీయ, అందుకొనలేక,

ఎమి టీ లేఖ లన్న నే నేమి చెపుదు ?

హృదయమును పిండి ఎట్లు చూపింతు నిన్ను ?

ఎలా నిన్ను చూపించడం ?

ఈ తొనలను నా హస్తంతో లోకానికి అందిస్తున్న నీ అర్ఘ్య అమృత హస్తం ఎలా కనిపిస్తుంది బాహ్య నేత్రానికి ?

ఎందుకు కనిపించాలి అసలు?

పండు తినునప్పు చెట్లు కన్నడున ? తేవే

గ్రోలునప్పుడు తోచునా పూలతోట ?

కన్నులుండియు కనలేని కర్మరుండు

అనుభవము వీడి, మూలము నరయగోరు !

పోనీ - నిన్ను చూపుతానే అనుకో. లోకం నిన్ను గుర్తించ గలదా ?

పద్మములు చూచి నీ పాదపద్మములను

నీలమబ్బులు చూచి నీ నెరికురులను

మించులను చూచి నీ చిరు స్నేరములను

మంచిగా నిన్ను జగము గుర్తించ గలద ?

సలలితములు సుందర సరోజముల జూచి

విలసనములు గులాబి గుత్తులను జూచి

లాలసములు రసాల వల్లరుల జూచి

పోల్చుకొనున లోకమ్ము నీ పూర్వ శోభ ?

అంతవరకును తెలిసికొన్నదియే అనుము;

హృదయ సౌందర్య మెట్లు భావించగలదు ?

నాకు నీకును మధ్య ఆనంద పరమ

సారణుల నెట్లు లూహింప జూలు జగము ?

నీ వెవర వన్న ప్రత్యేల ? జీవకోటి
 కోటి సాందర్భములకు దిక్కుచి ఏవు !
 అద్దమున వోలె తము దాము దిద్దుకొనక
 పెదవి విరువగ త్రిపీ చూచెదరు జనులు !
 అలాంటి లోకానికి నా ప్రేమ తపః ఫలాన్ని నిన్ను ఎలా చూపుకొంటాను?
 నీ వెవర వన్న ప్రత్యుతో నిఖిల జగము
 చచ్చినను చాపనీ, చూపజాల నిన్ను ;
 ఈసు విడనాడి, సాందర్భ మెచట నున్న
 అర్థనము చేయు కళ దాని కబ్బడాక !

21

లోకం మీద ఏదో పగతో పుడతారు కొందరు
 వాళ్ళ ముఖా లెప్పుడూ చిరచిర లాడుతూనే ఉంటై.
 ఏ విధమైన మంచినీ, అందాన్ని, కళనూ సహించలేరు వాళ్ళు.
 ఎప్పుడూ ఏ ఒకళ్ళకో అపకారం చెయ్యుకుండా, ఏ మృదుల హృదయాన్నే
 వేధించకుండా, ఏ లితిత లవలినో త్రుంచి పారవెయ్యుకుండా ఉండలేరు వాళ్ళు.
 ఏ జన్మ లోనో, ఎవరి వల్లనో, ఏదో అపకారాన్ని పొంది, బాధతో
 కుమిలిపోయి, ప్రతీకార వాంఛ ప్రబలి, పగ తీర్చుకోకుండానే చచ్చిపోయి పుట్టిన
 దౌర్ఘాగ్యాలు కావచ్చు వాళ్ళు.
 తమకు అపకారం చేసిన వాళ్ళైవరో గుర్తు లేక, మొత్తం లోకం మీదనే
 సాముదాయకంగా పగ తీర్చుకోదానికి పూనుకొంటారు వాళ్ళు.

అపకారం పొందిన వాళ్ళూ వాళ్ళై. దాని వల్ల పతనమైన వాళ్ళూ వాళ్ళై.
 ఇప్పుడు మరీ దిగజారి పోతున్న వాళ్ళూ వాళ్ళై.
 ప్రతీకార వాంఛ కంటే పతన హేతువు మరొకటి లేదు.
 వాళ్ళై వీళ్ళై - మన చుట్టూ చేరి మనల్ని హింస పెడుతున్న తేళ్ళై.
 పులి మేకను చంపతుంది. నల్లి నెత్తురు తాగుతుంది. వాటి క్రొర్యానికి
 ఒక ప్రయోజనం ఉంది. వాటి స్వార్థానికి ఒక అర్థం ఉంది.

తేలు ఎందుకు కుడుతుంది ?

పాము ఎందుకు కరుస్తుంది ?

అనురాధ ఒక తేలు

ఆశ్వేషయ్య ఒక పాము

వాళ్లు, వాళ్లు నేస్తాలూ చేరి ఎందుకలా పీడిస్తారు నిన్నూ, నన్నూ ?

మనం లేఖలు ప్రాసుకొంటే, పాటలు పాడుకొంటే, పోరోద్యానంలో
కూర్చుంటే వాళ్లు కెందుకు ?

తేళ్లు ! పాములు !

లోకం మీద ఏదో తీరని పగతో పుట్టుకొచ్చిన విషపురుగులు వాళ్లు !

తప్పించుకు తిరగాలి వాళ్లు నుంచి

అదీ సాధ్యం కాదు తరచు !

మన ప్రక్కనే, మన తోనే ఉంటారు వాళ్లలో ఎందరో - స్నేహితులుగా -
రంగులూ, సెంట్లు పూసుకొని !

అట్టివాళ్లు చేసే అపకారం మరీ క్రూరం.

ఏం చేస్తాం ?

“మన ప్రేమానురాగాలు, మన సంగీత సాహిత్యాలు, మన ఆనందాలు
మనవి. అవి మన అంతరంగిక అనుభూతులు. లోకంతో ప్రమేయం లేదు వాటికి.
అయినా - ఎందుకో లోకం ఓర్క్యోలేక పోతున్నది” అంటావు నీవు !

లోకమూ, లోకులూ అంటే ఈ కొద్దిమంది తేళ్లు, పాములేగా ?

భయపడ వద్దు వాళ్లకి.

మనం ఒకళ్లు కోసం ఒకళ్లుం పుట్టిన వాళ్లం. లోకాన్ని ప్రేమించడం
కోసం వచ్చిన వాళ్లం. త్యాగాలకు సిద్ధపడ్డ వాళ్లం.

లోకం మనల్ని హింసించినా, మనం ప్రేమిస్తూనే ఉండాలి లోకాన్ని !

అందుకే -

భయం లేదు మనకు -

భయపడ వద్దు ఎవళ్లకి.

22

రుంరుంగూ మారుతంలా వచ్చావు నీవు నా జీవితం లోకి !

ప్రభుంగా పడి ఉన్న మనస్సును కుదిపి పారేశావు ఒక్క ఊపుతో !

తుపానులు, ఉపైనలు, భూకంపాలు వంటివి లేకపోతే - భూగోళమే ప్రభుమై పోతుంది నిజంగా !

మహా ప్రకయాలు ఏర్పడక పోతే - విశ్వమే నిర్విర్యమై పోవచ్చు కూడ !

దున్నితే కాని భూమి పండధు కదా !

జీవతమే అంత !

అల్పాల్పం కానీ, అధికాధికం కానీ, మధ్య మధ్య విష్ణువాలు లేకపోతే - వైతన్యం త్రుప్పు పట్టి పోతుంది.

నా లోకి నీ రాక కూడ అలాంటిదే !

హరాత్తుగా చెలరేగిన ఒక మహా రుంరుకు గసిగి, రాలి, కొట్టుకొని వచ్చి, నా ఒడిలో వాలిన వైశాఖ పూర్ణిమవు నీవు !

వైశాఖివి నీవు!

మాసిన మనస్సు, మొద్దుబారిన భావాలు, త్రుప్పు పట్టిన ప్రజ్జ - నా సమస్తమూ నీ ఒక్క గిజాయింపుతో జవజవ లాడిపోయి, రచ్చబండ కెక్కినై !

ఒక్క ధారాపాతంతో క్లాళితమై పోయినై !

వచ్చావు రుంరుంగూ మారుతం లా

ప్రక్కాళించేశావు నన్ను నన్నెల్లా

ఎంత వైతన్యం తెచ్చావు నీతో !

ఎన్ని మాధుర్యాలు నింపావు నా నిండా !

కుదిలిస్తే కుదిలించావులే ఆ చరణ మూర్ఖం -

కుదురుగా కూర్చున్నాపుగా నాలో !

కురిస్తే కురిశావులే పదగశ్చ -

కుముదినివై, కొముదివై, కామేశ్వరివై నిల్చిపోయావు నాతో !

మాంద్యమే మహిషం. దాని సంహారమే విజయం.

విజయ శారదవు నీవు !

కేదార విజయేందిరపు నీవు !

విశ్వ చేతనా ప్రకంపనపు నీవు !

విరిచి పారేశావు నాలోని తమస్సు నంతా !

నవీకరించేశావు నా సమస్తాన్ని - నీ రాగ రసోదయ విసూత్తు జీవ
ద్రవ్యాలతో ! ధాన్య రాశులతో ! వెస్తుల కుప్పులతో !

నా ప్రతి జీవాణువూ ఇప్పుడౌక రాగదీపిక !

నా ప్రతి జీవనాడీ ఇప్పు దొక ఉన్నాత్తు రాగమీళ !

శూర్ష పురుషుళ్ళి ఇప్పుడు నేను !

శక్తి కల జీవనము సముద్రిక్త మగుచు

వివిధ రీతుల నుట్టింగి వెల్లివిరియు,

ఇతుకు నిండ ప్రచండ వైభవము లఫ్పడే !

ఆమరీ దివ్య భవ్యానుభవము లఫ్పడే !

23

లత, వనిత, కవిత

సౌందర్య త్రయం ఇది,

రస నిష్ఠం ఈ త్రయం.

ఈ ముగ్గురు మతల్లికలూ - దేని మట్టుకు అదే - జగన్నేహనలు,
వసంతంలూ వికసించినప్పుడు,

ఏదైనా వికసించినప్పుడే పరమ సుందరం.

లతా హృదయం వనిత, వనితా హృదయం కవిత, కవితా హృదయం
లత?

వివిధ వర్ష సౌందర్య విలసితం, వివిధ రాగ రసోదయ రుచిరం, వివిధ
భావ సమావేశ పరమానందం అది !

రసోద్భవ అయిన లత, తదనుభూతి జన్మ అయిన వనిత, తద్భవ సంభూత అయిన కవిత - ఒకరిలో ఒకరు పర్యవసించగా - రసవాహిని ప్రథమించి, ఆనందమై ప్రవహిస్తుండి తిరిగి.

పరస్పరాశ్రయ జీవన సౌందర్య మంజూపలు ఈ ముగ్గురూ.

బ్రతుక్క కావలసింది ఈ ముగ్గురే - ఏ బ్రతుక్క అయినా.

చేతనా సౌందర్యానికి, దాని స్పుందనకు, ప్రభూతికి మూలమూర్తి లత.

దాని రఘుణీయ రాగజ్యోత్స్నా వనిత.

దాని ఆనంద పారవశ్యమే కవిత.

పరమ వరాలు ఈ ముగ్గురూ !

ఈ వరాలు లేని ఏ బ్రతుక్కెనా ఎడారే !

లతను పెంచలేని, వనితను ప్రేమించలేని, కవితను అనుభవించలేని ఇసక దిబ్బలు, ఉప్పు పరలు, మురికి కయ్యలు ఎన్నో ఉన్నె, వాటికి ఉన్నతమైన విలువలూ ఉన్నె లోకంలో.

కాని అవి కేవలం భూత పదార్థ నిక్షేపాలు.

వాటి జోలి వద్దు మనకు.

లతా వనితా కవితా సమాకృష్ట మధుర జీవితమే సఫల జీవితం ఏ మగవాడి కైనా.

షండులు, సన్యాసులు నిషేధిస్తే నిషేధించనీ - వాళ్ళ కర్మ అది.

నా లతవు నీవు !

నా వనితవు నీవు !

నా కవితవు నీవు !

ఈ అమృత చేతనా త్రయ సౌందర్య సమ్మగ్రాగ రమ్యపు నీవు !

నీలో పర్యవసించి, ప్రవహించి పోతున్న ఆనంద లహరిని నేను.

గాయకుడు గానమున, కవి కావ్య మండు,

శిల్పి శిల్పిన పర్యవసించి పోవు ;

కార్యమున కారణ వ్యాట్లు కరిగిపోవ

పొంగి ప్రవహించు ఆనంద పూర్త గంగ.

24

తలంటి పోసుకొని

పన్నీటిలో స్నానం చేసి

తడి కురుల్ని ఆరబోసుకొంటూ

గుప్పుమని ముసురుకొంటున్న సాంబ్రాణి పొగ, చీకటలో చిక్కుకొన్న వెస్తుల వలె, తడి కురులలో తగులు కొని, బరువుగా లేచి, తెల్లగా, మబ్బుల్లా, ఆకాశాన్ని అలముకొంటూ ఉండగా -

చల్లగా పిల్లగాలులకు ఎదురెక్కుతున్న తుమ్మెదల బారుల వలె, మబ్బుల నీడల్లో చిప్పారిన నెమలి ఫించాల వలె అలలు వేసే నీ కురులలో - చిక్కుపడ్డ నా ముఖం పూర్ణచంద్రుని పరాజ్యాభం కాగా -

ఆశ్వయ్యుజ పూర్ణ సుందరిగా అవతరించిన నిన్ను - ఆ నీ ముఖ చింబాన్ని అలా నీ శిరో రేఖపై నుంచి వంగి ముద్దు పెట్టుకోవాలి నేను !

వదన కల్పారం మీది ఆ మత్త మధుపాలకు అమృతం గ్రోలించి మత్తెక్కించి అవి మత్తిల్లి మైమరచిన వెనుక, ఏత త్యుల్హార దళాలకు కర్మార తాంబూలం లంచం పెట్టి, రాగ రక్తిమను పంచుకొని, జోత్తాన్నిసాగర మధ్యంగత సుధా కలశాన్ని పెదవులతో ఒత్తి ఆస్వాదించాలి నేను !

నా రెండు చేతులలో రెండు పీయుష భాండాలు !

నా పెదవులలో పూర్ణ సుధా రసచింబం !

నా చుట్టూ మృగశిర మబ్బులు !

నా నిండా విశాఖ మెరుపులు !

మేరు శిఖరాలను నొక్కితే పొల్పుడలి మధనమై, అమృతం ఉప్పాంగాలి నా కోసం !

నా ఆశకు అంతు లేదు !

నీ కోసం ఎదురు చూస్తున్న కొలదీ - నా కోరికలు కళ్ళలు త్రైంచు కొంటునై !

అలా నిన్ను తనివార అనుభవించి - తన్నయమై - అలా, అలా, అలా
ఎంతసేపో ఒక్కరమై ఉండిపోయి, ఉండిపోయి, ఉండిపోయి -

లేచి, ఇద్దరమై, తప్పని నీ తిరోగుమనంలో నిన్ను అనుసరించి -

నేలకు జీరాడి, నిఖిల సంపదలూ పండించే అ నీ కేళ సౌభాగ్యాన్ని
గుండెలకు హత్తుకొంటూ -

గిరి శిఖరాలమై, సానువులలో, లోయల నిండా లావణ్యాలు కైలుచేసే
వయ్యారాల తేనె వాగులలో పెదవులు ముంచుకొంటూ -

పద్మాలు పరిమళించే నీ పారాణి జాడల్లో అడుగులు వేసుకొంటూ

నిన్ను అనుసరించి - ఎంత దూరమైనా రాగలను నేను !

ఎంత దూరమైనా - ఎంత చీకటి నుంచైనా !

రమణీయ రజనీ కుమారిగా సాగిపోతూ, వెనుదిరిగి ఉదయ రవి చంద్రికగా
నీవు ఎదురు తిరిగి నప్పుడు -

నీ వెచ్చని ఊర్పు తావులు నా వదనంమై సోకే దాకా !

నీ కేల్మైద్దులో నేను బాల సూర్యాష్టే అయ్యే దాకా !

25

బాగా చిక్క పోయానట నేను

విశ్వం ఆన్నాడు నిన్న వచ్చి.

నీవూ ఎంతగా చిక్కిపోయావో కద !

చక్కనమ్మ చిక్కినా అందమే అన్నమాట నీ వంటి వాళ్ళను గురించి
చెప్పినట్టిది. చిక్కినా బాగానే ఉన్నానట నేను కూడ !

అది నీ సహవాస భాగ్యం కావచ్చు !

ఏదో తపస్సులో ఉన్నట్టు కూడా ఉన్నానట నేను.

ఏదో వినూత్తు సాహితీ సృష్టికి పునస్సంధానం జరగబోతున్న శుభ లక్ష్మణాలు
కూడా కనిపిస్తున్నాయట నాలో !

సాహితీ హృదయం తెలిసిన గౌప్య కవి, శాస్త్ర దర్శనం చేసిన మహా

విమర్శకుడు విశ్వం. లోకానికి ఎంతో సహృదయుడు, నాకు పరమ ఆత్మీయుడు, పరమాపాసకుడు.

చిన్న వాడైనా ఎంతో పెద్దవాడిలా మాట్లాడతాడు, ఎంతో చనువుతో నా దగ్గర.

ఇంకా ఏమేమో అనబోతూ ఉంటే, కాఫీతో అతడి నోరు కట్టేశాను వెంటనే.

నేను తపస్సు చేస్తున్న మాట నిజమే !

అయితే - అది ఏ వినూత్తు సాహితీ సృష్టి కోసమో కాదు అది నీ కోసం! సమస్త సాహితీ రసభావ సౌందర్య సమాచార స్వరూపం ఎవరో - ఆ నీ కోసం !

నీ సంపూర్ణ సాక్షాత్కారం కోసం !

అట్టి నీ సంపూర్ణ సాక్షాత్కారమే నాకు లభిస్తే - ఒక నాకు వేరే సాహితి దేనికి ?

సాహితీ సుధాంసం నీ అధర సుధా రసం కంటే మధురమా ?

నా తపస్సు ఎందుకో అతడి కేం తెలుసు ?

వినీలాకాశం లోకి ఎంతటి ఘోవ్ లైటును వేసినా, సృష్టంగా మనకేమీ కనిపించదు. అలానే, మిస్టిక్ కవిత్వంలో రసానుభూతి లేదు - అన్నాడు విశ్వం.

కావచ్చు. నాకు బాగా తెలియదు - ఈ కవితా మతాలను గురించి.

జీవిత కృషిలో తీరికే లేదు నాకు

తీరిక దొరికితే, నీ గురించి తపస్సు.

కృషి - తపస్సు

తపస్సు - కృషి

ఇదే నా నిత్య కార్యక్రమం.

నాకు కావలసింది కవిత. అది ఏ మత పాత్రలో ఉన్నా సరే, ఏ వేష భాషల్లో ఉన్నా సరే, ఏ దేశ కాలాల్లో ఉన్నా సరే.

కాని -

మిస్టీక్ కవితలో అనుభూతి లేకపోయినా, దాని అభాస ఉంది. అది చాలు సామాన్యాదికి.

సౌక్షమ్యాత్తు కాళిని భరించలేదు మానవుడు. ఆమె విగ్రహం చాలు అతడికి. దానికి చేస్తాడు ఎన్ని వూజలైనా.

మానవుడికి కావలసింది వాస్తవం కాదు - దాని అభాస.

భగవంతుణ్ణే భరించలేదు, నిజంగా ఇంచికి వచ్చి కూర్చుంటే !

మానవుడు స్వతంత్రుడు, స్వార్థపరుడు.

తన తర్వాతనే - ఏ దేవుడైనా !

తనే కేంద్రం సర్వ సృష్టికి !

పరిస్థితుల్చి తన వైపుకు వంచుకానే టందుకు తాను కూడా కొంత వంగుతా దంతే!

భక్తి, గౌరవం, క్రమశిక్షణ, సంప్రదాయం, ఆచారం, నీతి వగైరా అన్నీ అతడి స్వార్థ సాధనకు ఉపకరణలే.

తనకు అనుకూలిస్తే అనుసరిస్తాడు, ప్రతికూలిస్తే ధిక్కరిస్తాడు - సంఘన్నీ, ఆచారాన్ని, దేవుణ్ణే కూడా !

తాను వాస్తవం. తక్కిన దంతా అభాస.

ప్రతి మానవుడికి అంతే !

అందుకే, ఏదీ వాస్తవం కాదని కొట్టి పారేస్తాడు జ్ఞాని.

బ్రహ్మజ్ఞానీ, నాలాంటి రన బ్రహ్మ కోరేది వాస్తవ సత్య సౌందర్య దర్శనం !

డఃహసోధాలు, డఃహసోయసులు, డఃహసో దేవతలు, డఃహసో స్వర్గాలు - వీటి తోడిదే లోకం సామాన్యాదికి.

అట్టి వాడి కోసమే ఈ మిస్టీక్ కవితా కర్మగారాలు, ఈ అధివాస్తవికతా హాటచ్చు, ఈ అభ్యుదయ సాహితీ బ్రేడ్ యూనియన్సు, ఈ భావకవిత్య బార్లూ !

నా సెర్చి లైటు ప్రసరణ అయోమయం లోకి కాదు, వాస్తవ సౌందర్యం మీదికి.

అంతరాళమూ అనంద సుందరమే చూడగల కంటీకి.

దృష్టి నైశిత్యాన్ని బట్టి దూరాలు, లోతులు కనిపిస్తే.

మిస్టిసిజం అంటే - ఎవరికి ?

నీవు ఇతర్లకి మిస్టి సిజమే కావచ్చు.

నాకు వాస్తవ మూనవ కాంతవే కద !

పరోక్షంలో ఉన్నా, అపరోక్ష రాగ రమవే నీవు నాకు !

నీ సంపూర్ణ సౌందర్యం కొరకే ఈ నా తపస్స.

సాక్షాత్కరించవా ఇక ?

అందమెట నున్నదో, అమృత మట నున్నదే ;

అమృతమే ఆనంద, మదె నీ నివాసమ్మ !

నీ నివాసమే సదా నిశ్రేయసము నాకు ;

సాక్షాత్కరించవే, సంపూర్ణ సుందరీ !

ఆశ్వయుజి

మధువ వినుత వినూత్త హేమాల్మి యుగళి,
మృగ మదాంబుద సంలిష్ట మేరు యుగళి,
హస్త యుగళిని దాల్చి ముద్దాడి నాను
సరస వైశాఖి గూడి ఆశ్వయుజ వేళ !

చిమ్మ చీకట్ల కురులు మై చెంగలింప,
పదన పూర్ణిమ పై నుండి వంగి, వామ
నయన వక్కోంక మధుర లాంఘనము మీద
పెదవి మోపితి అనంద పదవి కొరకు !

మధుర మోహన మాపాద మస్తకమ్ము,
అమృత పూర్ణ కుంభము అంతరంగ రమత,
పదముల పదాలు - తీయని పెదవి పెదవి -
రమ్మ వైశాఖి శారద రమ్మ నాకు !

శరచ్ఛంద పూర్ణ సుందరమైన వెన్నెల రేయి !
ఎంత హాయి !
ఒకరిపై ఒకరం వెన్నెల చల్లుకొని
ఒకరితో ఒకరం బాగా ఒరిసిపోయి

ఒకరిలో ఒకరం పూర్తిగా కరిగిపోయి

ఆనంద మధుర పయోనిధిలో మునిగిపోయిన ఆ వెన్నెల రేయి !

ఎంతో కాలంగా ఎదురు చూచిన రేయి -

ఎన్నో జస్తుల నుంచి - కలువల కాలి దిండుగా, మల్లెల మధుతల్పంగా,
తారల పూల పందిరిగా, చల్లని గంధపు గాలుల వీవనలతో - లజ్జ కజ్జల కమనీయ
కాంతిరేఖ అయి - మనవెంట వస్తుస్తు రేయి !

మన రేయి !

మనం మనమైన రేయి !

ఎంత హోయి !

అశ్వినీ దేవతల హస్త వాసి వలె, ధన్యంతరి చేతి సుధాకలశం వలె, నా
అధరామృత ధారా దేవివై అవతరించిన ఆశ్వయుజీ రూప రాగవైశాఖీ !

ఓహో !

ఆనందం !

నే నెరుగని, ఊహించని, వర్ణించలేని - ఒళ్ళెరుగని - అదేదో, ఏదో,
పరమానుభూతి ! పరమానంద విభూతి !

శరీరాలే హృదయాలై కరిగిపోయినై - ఏదో ఒక అపూర్వ సౌందర్య లహరి
లోకి !

నీ లోకి !

మన రెండు శరీరాలూ ఏకమై నీ లోకి !

హృదయా లే మైనవో !

విశాల చాంద్రాంతరాళమే శృంగార శయ్యాగ్రపం కాగా

శయ్యా సౌభాగ్యమే మనం కాగా

ప్రేయః పరిధిషై రాసక్రిడలలో అలసి, శ్రేయః కేంద్రంలో తన్నయించిన
ఆ మనమే -

శివ పారమ్యం నుంచి వస్తూ - శివపారమ్యం లోకి పోతూ - మధ్యలో
తలత్తి చూచుకొని, కలిసికొని, కొగలించుకొని, కరిగి పోయిన ఆనంద తరంగాలం
ఆ మనమే -

ఏమై పోయామో తెలియని ఆ రేయి !

ఆ పండు వెన్నెల రేయ !
 మిన్నేటి తీరాల, వెన్నపూల వనాల,
 పాలపచ్చిక మేసి, పరవళిన రేయ !
 పండు వెన్నెల రేయ ! గుండె పందిన హోయ !
 అమృత మొసగిన రేయ ! ఆనంద రసపాయ !

27

ఎంత మంచి తోటమాలిని నేను !
 పుట్టుక తోనే తోట మాలిని నేను !
 “బక్క గంట సేపు ఆనందించా లంటే విందుకు కూర్చో, ఒక్క రోజు
 పాటు ఆనందించా లంటే పెళ్ళి చేసుకో. జీవిత కాలమంతా ఆనందించా లంటే
 తోటమాలివి అపు” అన్నా డట ఒక వివేకి.
 అతడూ నా లాంటి తోటమాలే అయి ఉండవచ్చు.
 తోటల్లో పుట్టాను, తోటల్లో పెరిగాను, తోటల్ని పెంచాను. తోటల్ని
 ప్రేమించాను నేను.

పచ్చిక బయట్లు, పైరు మొక్కలు, తీగలు, చెట్లు, పువ్వులు, పండ్లు, పిట్లులు,
 పాదులు, కోనేళ్ళు, వాగులు, లేగ దూడలు, లేడి పిల్లలు, తేనెలు, తుమ్మెదలు,
 వసంతాలు, వర్షాలు - ఎన్ని ఎన్ని మధుర స్నేహాలు ! ఎన్ని ఎన్ని స్నేహ అను
 భూతులు !

ఎన్ని తోటలు పెంచాను
 ఎన్ని అందాలు పూయించాను
 ఎన్ని మాధుర్యాలు పంచాను నా చుట్టూ !
 అరి తేరిన తోటమాలిని నేను !
 ఇంటా బైటా కూడా తోట మాలినే నేను
 నిద్ర లోను మెలకువ లోను కూడ తోట మాలినే నేను !
 అతిశయ్యాక్తి కా దిది
 ఇప్పుడ్డి తోట చూడు !

ఇంత విశాలమైన, ప్రాణ సుందరమైన, మనో మోహనమైన తోట ఈ నగరం లోనే కాదు, ఈ లోకం లోనే ఉన్నదా ?

నీలి మబ్బులు నెమళ్ళ వలె పురులు విప్పి ఆడతై నా పాటకు.

బుతు భేదం లేకుండా మధుప్రియలు వీణల వలె ప్రోగుతై నా మెప్పుకు.

కమల వనం నిండా కలువలు, కలువ కొలను నిండా కమలాలు -
ఉదయం తెల్లగా, సాయంత్రం ఎర్రగా వికసిస్తై నా చూపుకు.

ఇక నా చిరునవ్వుకు -

నెలవంకలు, చెరకువిండ్లు, మెరుపుతీగలు, కాటుకవానలు, ఎర గులాబీలు,
చంపక పుష్టులు, అమృత బింబఫలాలు, సువర్ద రసాలు, రత్న సానువులు, హిమానీ
నదాలు, మానస ప్రాదాలు, దూర్మార్క్షత్రాలు, రంభావనాలు, ఉన్నత సైకతాలు,
హంసలు, కోకిలలు, కూజితాలు -

“అబ్బా - చాలు ! చాలు ! చాలు !”

ఓహో, మేనే మరచిపోయాను కదూ !

ఈ అందాలన్నింటికి నేనే బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరులు !

“ఇంతటి సుందరోద్యం ఎక్కుడున్నది ? ఒక్కసారీ చూపలేదే !”
అంటున్నావా?

అదిగో చూడు - ఆ నిలువుటద్దంలో, ఈ నా చేతుల్లో !

అందాల తోటవే !

ఆనంద సుందరివే !

నా ప్రణయాంజలిలో

నవ మధు దేవతవే !

28

శుక్ర గ్రహస్తు సానపట్టి తీసిన రజనును వెన్నెలలో తడిపి చేసిన వీణవ
నీవు.

బాల సూర్యుని అరుణ కిరణాలను తీగలుగా బిగించి, అనురాగ రాగాలను
శ్రుతి చేసి, వాగీశ్వరుడు కారుణ్యంతో నా కందించిన రాగవీణ ఇది !

ఎంత నవీనుత కరినంగా ఉన్నదిది !

ఎంత బిగువుగా ఉష్ణై తీగలు !

నేరని నా శిలా మృదుల కరాంగుళులు దీన్ని ఎలా పలికించగలవో !

హేమగిరి మూలమే అయిన ఈ నితంబ సీమను నా ఆల్యాంకం ఎలా భరించగలదో !

పూర్ణోదయ చంద్ర బీంబాల లాంటి ఈ సువర్ణ తుంబీ ఘలాలను కత్తి వంటి నా భుజశృంగం ఎలా మన్నించగలదో !

అనుమానంతో

భయంతో

వఱకుతున్న హస్తాలతో

అందుకొన్నాను నేను వీణను !

సంధ్యారాగ సుందర పటాచ్ఛాదనను తొలగించాను మెల్లగా !

ఓహో, నా భాగ్యం !

వీక్షణ మాత్రం లోనే స్పందించి, స్పృశ్య మాత్రం లోనే పలికింది వీణ - సిగ్గుపడుతూ, ముద్దులొలుకుతూ, అలవోకగా స్థాయి పెంచుతూ, ఆకాశ గంగలా జాలువారుతూ !

తారా పథాల కల్పవల్లికల చివళ్లులో చివరిస్తూ, నా హృదయ కమలం లోకి ఆనంద మధువుగా దిగివస్తూ !

ద్రవించి పోయింది వీణ నా కరతలంలో !

ద్రవించి, ఆపాతమధురమై ప్రవించింది - నా జీవనాడుల్లోకి !

ఎంత మధురం, ఎంత మహితం ఈ రాగ డోలా లీలోత్సవం !

నా రాగ వల్లకివి నీవు !

నా ప్రాణ వల్లభవు నీవు !

నా ఆనందరాగ సరస్వతివి నీవు !

ఆలపించు - నిరంతరంగా ఆలపించు - అనురాగ రాగాలను నా నిండా ఆలపించు !

అనురాగమే మూలరాగం ఈ సృష్టికి !

ఆసంద చేతనను మీబే మేళకర్త ఇది.
 తదితరమైన సర్వ స్వందనలూ దీనికి జన్మాలే
 ప్రతి హృదయపీణా దీనికి అనుకృతే !
 ప్రతి అనుకృతీ నీలోని ఒక అనుభూతే !
 రాగవీణా !
 వీణాగాన సముజ్ఞల రసాలినీ !
 రసాలినీ జగచ్ఛాఫీ !
 వైశాఖీ !
 ఆలపించు !
 నీ గాన లక్ష్మీకి మహాలక్ష్మీ నీరాజనం ఇచ్చేలా ఆలపించు !

29

ఎంతసేపు, ఎంతసేపు,
 ఈ ఎదురు చూపు ?
 కన్నులు కాయులు కాయు !
 కలువలు తామరలు కాగ !
 అమృత మీయకుండగనే
 అనిమేఘని జేసితివే ?
 ఆకలితో, ధాహముతో,
 అంతులేని మనుగదతో !
 వస్త్రావము కోలేక,
 రాపనుకొని పోలేక,
 నిన్నటి సుఖ భోగాలను
 నెమరు వేసుకొనుచు ఇట !
 ఎంత సేపని ఈ ఎదురు చూడ్డం !
 కూర్చున్నాను చెట్టు క్రింద ఎదురు చూస్తూ ఎంతసేపటి నుంచో !

నాకు నీడ పట్టిన గున్నమామిడి నీ నీడలా ఉండి, వెనక్కి తిరిగి చూశాను
నీవు వచ్చేశా వసుకొని !

ఆకులు కనపడకుండా పూచిన నందివర్ధని - వెన్నెల ఫట్టు చీర కట్టుకొన్న
నీవులా కనిపించి - పితిప్రింది నన్న దూరంలో !

అది నందివర్ధని చెట్టే అనుకొంటూ వచ్చాను నీ వద్దకు.

కాని - అది నిజంగానే నీవు కాదు !

తెల్లని చీర, తెల్లని రవిక, తెల్ల కలువ పువ్వుకు ముద్దులు మచ్చే ఆ
ముఖం. వెనుక నల్లని కేశరాళి - ఆకాశం నుంచి అవనికి దిగి వచ్చిన జోత్స్వాదేవివి
నీవు !

అదిగో వచ్చావు !

రాలేదను కొంటున్నాను నేను !

ఇది కృష్ణ పక్షం !

ఈ వెన్నెల అంతా ఎక్కడిది మరి ?

నీవు ప్రక్క లేకుండా ఒక్క అడుగైనా వెయ్యలేని నేను ఇంత చీకటిలో,
ఇంత దూరం ఎలా నడిచి వచ్చాను !

నీవు నా కూడానే ఉన్నావు

హృదయంలో ఉన్నావు

లోన నీవు నడుస్తుంటే, బైట నేను నడుస్తున్నాను. లోన ఉన్నావు నీవు.

బైట లేవు ! బైటికి వస్తునని రాలేదు ! అదీ సంగతి !

లోన ఉన్నంత మాత్రాన చాలదు. నా బైట కూడ కనిపించాలి నీవు నాకు!

నా కౌగిట్లో కరిగి, నా లోకి ఇంకిపోవాలి నీవు !

అందుకూ ఈ ఎదురు చూడ్డం !

అభ్యా ! ఎదురు చూడ్డం ఎంత బాధ !

ఎవరో వస్తున్నారు !

ఫూలతో అడుకొంటున్న పిల్లగాలి !

~ అదిగో నీ చిరునవ్వు !

మిఱుగురు !

నవ్యులాటగా ఉంది ప్రకృతికి నన్ను చూస్తే !

ఘుజంపై చేయి !

దొరికావు !

పూలకొమ్మె !

వెతుక్కువడంలో ఆనందం ఉంది. ఎదురు చూడ్చమే బాధ !

నా చుట్టూ నీ సమక్కమే. నీవే లేవు !

ఎందుకు రాలేదో!

దుర్ఘరం ఈ వియోగం!

నిన్ను దివ్యేగ ఐటీ,

నీ కొరక వెదకి -

విసిగి వేసారి, ది

వ్యోను పారవైచి -

పొగులులో పది ముగ్గిపోతిని !

నాకు నీ

పొగలలో గుడి కట్టుకొంటిని !

30

కళా సి సృష్టి

సాందర్భ బుభుక్క

జంతువు నుంచి మనిషిని విదదీస్తున్న గుణాలు ఈ రెండూ !

ప్రకృతికి మెరుగులు దిద్దేది కళ

కళను రసబ్రహ్మకు చేర్చేది సాందర్భం.

కళా మనస్సుత, సాందర్భ మనస్సియత లేని మానవుడు కేవలం మృగప్రాయుడు.

“మన ప్రేమను ద్వేషిస్తున్న పెద్ద మనుషులు, మనల్ని అల్లరిపాలు చేస్తున్న రౌదీలు - వీళ్ళంతా అలాంటివాళ్ళే !” అన్నావు కదూ ఒకనాడు ?

కాదు అన్నాను నేను !

మనల్ని లాలించే దంతా మంచీ కాదు, బాధించే దంతా చెడ్డా కాదు.

నీ ప్రయోజక దృక్కోణం నుంచి నిర్ణయించకూడదు మంచి చెడ్డల స్వరూపాన్ని:

లోకం అంతా మంచిగా నిర్ణయించిన ఒక విషయం నీ ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వానికి అడ్డం రావచ్చు. నీ వైయక్తిక ప్రగతి కోసం దాన్ని నీవు ధిక్కరించనూ వచ్చు.

అలా ధిక్కరించిన వాళ్ళే మన మహర్షులు, ప్రవక్తలు, నియంతలు - మానవ ప్రగతి చరిత్రకు ప్రధానాధ్యాయాలైన వాళ్ళంతా !

కేవల సామాన్య మానవులకు సంబంధించినంత వరకు నీవు చెప్పిందే నిజ మనిషిస్తున్నది నాకు !

మనల్ని, మనలాంటి అనేకుల్ని ఏడ్చిస్తున్న వాళ్ళందరూ విద్యావంతులే, అధునిక నాగరిక సమాజంలో అగ్రతాంబూలం అందుకొంటున్న వాళ్ళే !

స్నేహం, సౌందర్యం, మనోవైశాల్యం, కళా హృదయం ఏమీ లేవు వాళ్ళకి. వాళ్ళు కోరేది సౌందర్యం కాదు, సెక్కు.

మనకు మొరటు మనములుగా కనిపించే గ్రామీణులే నిజంగా కళా హృదయులూ, సౌందర్యోపాసకులూ !

ఇక్కడ పులితోళ్ళు కప్పుకొని, తోడి మనుషుల్నే తినివెయ్యవచ్చు. మేకతోళ్ళతో బలికి సిద్ధపడనూ వచ్చు.

వేష భాషలు లోకంలో బ్రతకడం కోసం.

మృత్యుకుడ్యాన్ని చొచ్చుకొని అడ్డరికి పోలే వవి.

పరమాత్మ ఎదుట నిలిచేది నగ్నాత్మ.

అది కళా సౌందర్య పరిస్నాపితమో, లోక వ్యవహార పంకిల దుష్టమో తేలేది అక్కడ !

ఇక్కడ అతడు రిక్కావాలా కావచ్చు. రాజ్యపాలకుడు కావచ్చు. అక్కడ అతడి విలువను తేల్చేది అతడి కళా ప్రవృత్తి. అది ఆత్మ సంబంధి.

కళకు రాణి సాహిత్యం .

సౌందర్యానికి రాణి నీవు.

సాహిత్యాన్ని నా కుడిచేత, నిన్ను నా ఎదుమ చేత ధరించిన థిర లలితణ్ణీ నేను !

సాహిత్య సృష్టికి నా మోదలువు నీవు.

రణాలు ఎనిమిదా, తొమ్మిదా అన్న వాదం శుష్టు సైద్ధాంతికులకు.

నాకు ఒక్కటే రసం

అది నీ దరహస వదన సారసం !

సౌందర్యమే నీవు

నీవే కళ

శరీర పరిధిని దాటిన రిరంసే కళా సి సృష్టి !

దాని ఆత్మేవరతే సౌందర్య బుభుక్క !

రాస వేదిక నుంచి

రాగమై ప్రవహించి

నీ ప్రణయ మధు వెల్ల

నిలివెనే నా యెదను !

రాధ నారాధించి నానే !

నిన్ను

రస రఘ్యంగా పొంది నానే !

31

ప్రతి క్షణమూ నీవు వస్తువని ఆశిస్తూ, ప్రతి అలికిదీ నీ అదుగుల చప్పుడే అనుకొంటూ, ప్రతి పలుకూ నీ కంఠస్వరమే అని వింటూ, ప్రతి మెరుపూ నీ చిరునవ్యే అని చూస్తూ - ఎన్ని యుగాలు గడిపాసో నేను ఈ సాయంత్రం మధు శిలపై!

ఎందుకు రావడం లేదో నీవు !

ఏమై పోయావో నీవు !

వర్తమానం లేదు !

వార్త కూడ లేదు !

అనూరాధ ఏమి చెప్పిందో మీ పదినకు ! ఆశ్లేషయ్య ఏమి ఊడాడో మీ అన్న చెవిలో !

గయ్యాళికి, రాడీకి భయపడి పోతుంది సజ్జన లోకం ! వాళ్ళకు లొంగి పోతుంది బేపరతుగా ! ఎందుకనో ?

న్యాయంపై కంటి, తమను తాము కాపాడు కోవడం పైనే దృష్టి ఎక్కువ సజ్జనులకు.

వట్టి కుమ్మరి పురుగులు ఈ సజ్జనులు !

గయ్యాళి నోరు, రాడీ చేయి - లోకాన్ని పాలిస్తున్న మహాశక్తులు ఈ రెండే !

ఇప్పటికే అనుమానిస్తున్నారు మీ వాళ్ళ మనల్ని. అగ్గికి ఆజ్యం అందిస్తున్నారు - అనూయా పరులూ, ఆకాశ రామన్నలూ, ఆత్మలు కుట్టిన వాళ్ళా !

అయితే -

మీవాళ్ళు అంత సంకుచిత ప్రజ్జలు కారుగా ?

మరేమిటి కారణం ?

అనారోగ్యమా ? నీకా ? ఏమో - మానవులం ! శరీరాలు వట్టి మట్టి కుండలు !

ప్రమాద మేదీ జరగలేదు కద ?

కళ్ళు మూసుకు నడుపుతారు కొందరు కార్చు. వాయువేగంతో పోతారు కొందరు కోతులు. ఇక, లారీలు ఖడ్గమ్మగాలే కద ?

చీకటి పడితే - ఈ మానవ మహానగరం సందుగొందులు క్రూరమ్మగాలకు ఆటవట్టి పోతై ! మనిషే మనిషిపై దూకుతాడు పంజా విప్పి !

గుండె గుబేలు మంటున్నది !

ఏమిటీ కుశ్యంకలు నాకు !

అమిత ప్రేమ అశుభాన్ని శంకించవచ్చు కాని, ఇంత ఫూరం గానా ?

వివిధ దుస్సంఘటనల మధ్య నీ రూపాన్ని ఊహించుకొని ఏడున్నస్తి నా మనస్సు !

నీ కోసం సర్వస్వాన్నీ అర్పించగల నేను నిస్సహాయుణ్ణి పది వున్నా నిక్కడ !

మానవుని మనోనేత్తం ఎంత గుడ్డిది !

మానవశక్తి ఎంత అల్పాల్పం !

చిలుకను స్వేచ్ఛగా వదిలా ననుకొంటూ, పంజరాన్ని ఎగరవేస్తాడు మనిషి !

ఎంత అజ్ఞానం !

ఈ అజ్ఞానావరణను చీల్చుకొని, బైటపడి, వెదకలేను నేను !

అంతా అంధకారం !

నా అనుమానం గాని - నీవు క్షేమంగా ఎందు కుండవ ?

ఉంటే - ఎందుకు రావు ?

తెలీదు !

అందుకే ఏడుస్తున్నది మనస్సు.

శరీరాని కున్న దీపం కూడా మనస్సుకు లేదు !

విలా తీరని వాంఛ లిన్ని మదిలో

సృజ్యమ్యు లో జీవికిన్ !

కాలన్ సంకెలలన్ దగిల్చి, కడలం

గా నీక బంధించి, స్వే

చ్చా లోకమ్యుల మానసమ్యు విహారిం

చన్ జేయు అంధ్య మ్యు దే

వ్యాళమ్యౌ ! ఇటు ముంచెదున్ ప్రకృతి కే

లాడించు మంత్రాంగమ్మై !

32

“మీ కోసమే పుట్టాను నేను.

“నా అత్యు, మనస్సు, హృదయం, శరీరం - ప్రత్యుఱవూ మీదే

“నిజంగా, మీ వీణను నేను

“ఈ నా సహస్రాద్ధిక జీవతంతులపై క్షణని కొక రాగం పలికిస్తున్నారు మీరు

“ఇలా పలుకుతూనే - తారాస్తాయికి లేచి, దాన్ని కూడ దాటిపోయి, రాగాల కొసల నుంచి గెంతి, మీ వ్యాదయ పయోధి లోకి దూకెయ్యాలని ఉండి నాకు.

“తీగలు పట పట మని తెగిపోవాలి మీ మునివేళ్ళపై. వీఱ సమస్తం ఒక త్రొత్త రాగమై కలిసిపోవాలి మీ రాగ పారమ్యంలో.

‘గతాన్ని శిశిరంలా రాల్సేసి, మీలో ఐక్యమైపోవాలి ఈ నా ప్రణయ వసంతం.

“గతం మృతం. భవిష్యత్తు అమృతం. నా భవిష్యత్తు మీరు. మిమ్ము నా కింత కష్టసాధ్యం చేస్తున్న వర్తమానం ఎంత చెడ్డది ? దీని సంకెళ్ళు ఎలా తెగిపోతావో ?”

ఆనాడు నీవు ప్రాసిన ఆ లేఖ ఈనాడు గాని నా కర్ఢం కాలేదు.

నిన్ను వర్తమానం బంధించి వేసిందా, దేవి !

కుల మత వర్ద విభేద దుష్టమైన వర్తమానం ! ఎంత ఘోరం !

నా రాగ సరస్వతివి నీవు.

నీ రాగ మోహన మధుర నాదం ఇక నాకు వినిపించదా ?

నీ రాగ రంజిత లోచన కాంతి ఇక నాకు కనిపించదా ?

నీ రాగ రోచి ర్యా నిర్మల దరస్కృతం ఇక నాకు లేదా ?

నీ రాగోజ్యల పులకాంకిత తను స్వర్ప ఇక నస్సు మై మరపించదా ?

ఆ నీ ఆలింగన సౌభాగ్యం -

ఆ నీ పరిచంబన పరమైశ్వరం -

ఆ నీ -

డంపించ లేను ఇక !

ఇక నేనే శాశ్వతంగా చెవిటివాళ్ళి, గుడ్డివాళ్ళి, తనుస్వర్మా మనోభావాదులు లేని పరమశూన్యాళ్ళి అయిపోవలసిందేనా ?

అసూయ తప్ప అణ్ణియత తెలియని వర్తమానం - వంశ ప్రతిష్ఠల పేరుతో ప్రణయ పవిత్రతల ప్రాణాలు తీసే మూర్ఖత్వం - ఇక మనల్ని కలుసుకోనివ్వదా ?

ఇక నీవు రావా ?

ఇక నేను లేనా ?

అయ్యయో ! జీవన వసంతమా ! త్వదీయ

గర్జమున ఎన్ని పూల రాగములు మాని

పోయె ! ఎంతెంత మధు వింకిపోయె ! ఎంత

శోకమును ఖ్రీంగి, త్రేను వీ శోభ నీవు !

33

ఆనాటి ఆ నీ లేభకు, ఆనాడే నీకు నే నిచ్చిన జవాబు - నా సృజి
పథంలో రగిలి, యావచ్ఛరీరాన్ని దహించి వేస్తున్న దీ నాడు.

రాగమయ్యా !

నిజమే !

మనం తరచు కలుసుకోదానికి అవకాశం లేకుండా ఉంది.

మనస్సులకు ఉన్న స్వేచ్ఛ శరీరాలకు లేదు.

స్వేచ్ఛ ఉన్న మనస్సులు కలినే ఉపై కద !

శరీరాలకు అధినేత సమాజం, సమాజానికి లక్ష సంకెళ్ల. జాతి, మతం,
కులం, శాఖ, వర్గం, స్థితి, గతి, శాంతి, భద్రత - ఇలాంటేవి ఎన్నో దాన్ని ముందుకు
కదల నివ్వువు.

ఇలాంటి వాటిని ఆసరా చేసుకొని, స్వార్థపరులు ఎందరో తమ
స్వప్రయోజనా లను సాధించుకొంటూ ఉంటారు.

ఆత్మార్ఘణ చేసుకొన్న ప్రేమను ఇవేవి నిరోధించలేవు. తాత్మాలిక జయాలు
కొన్ని వాటికి లభించినా, తుది విజయం ప్రేమదే.

అయినా - ఎందు కంత బెంగ ?

అనుభవాలు సెలవు పెట్టినప్పుడు - అనుభూతులు లేవా మనకు ?

నీవు ఎదురుగ్గా ఉన్నప్పుడు గతం జ్ఞాపకం ఉండదు నాకు.

నీవు లేనప్పటిది నిన్ను గురించి ధ్యాన.

నీవు లేని దెప్పుడు ?

గత తీ విరామ లక్షణం.

వెనక్క తిరిగి చూచుకోవడం ఆగినప్పుడు కద ?

ఆగే తీరికా, అవసరమూ లేదు నాకు.

నాకు నీవు ఎల్లప్పుడూ అపరోక్ష రాగ బ్రహ్మవే !

నా మంచోవాక్యాయాలలో ఏదో ఒకటి నిన్నెల్లప్పుడూ అనుభవిస్తూనే
లేదా ?

నా ఆత్మకు కూడా నీ ఆత్మ కదా పుట్టిల్లు ?

నీకూ అంతే కద ?

ఎందుకు మంచి ఆ బెంగ ?

నీతో నా కెప్పుడూ ఎడబాటు లేదు.

గతం మృతం అంటావు నీవు !

నాకు అనలు గతమే లేదు.

కాలం ఒక్క వర్తమానమే నాకు !

ధూత భవిష్యత్తులు - కాలి ధూళి, నేత్ర కాంతి మాత్రం !

నీ పరమావధి నేను.

నా సృష్టి శిల్పానికి మోడలువు నీవు.

ధరిస్తావు నీకు సచ్చిన దుస్తుల్ని, అలంకారాలనూ, అంగరాగాలనూ -
అభిగామిక వైహారిక విస్రంభణంగా !

ప్రదర్శిస్తావు నీకు ముచ్ఛుతైన రంగుల్ని, హంగుల్ని, వంపుల్ని, వయ్యారాల్ని
- నాకు సచ్చిన రీతిలో !

అందిస్తావు అమృతాన్ని, ఆనందాన్ని !

ఓజ్యస్సినివి నీవు !

ఉజ్జుల రసరాళ్లివి నీవు !

నిత్యం నాతేనే ఉంటూ, ఎందుకు వియోగ దుఃఖితి ?

(అప్పుడు నీ వన్నావు - "నీ" బదులు "నా" ఉంచుమని !)

కావచ్చు !

అయితే - తీసి పారెయ్ అవస్తీ ! ఆ దుస్తులు, అలంకారాలు, ప్రదర్శనలు,
ప్రసాదాలు అన్ని !

చీరే అడ్డ మైనప్పుడు, శరీరం అడ్డం కాదా ?

నగ్గం కా - ఆత్మ దాకా !

నీ ఆహర్యం నా చిత్ర శిల్పాన్ని పులిమి వేస్తున్నది !

దర్శించేని నన్ను నీ నగ్గాత్మను, స్పృఃశించేని రాగాత్మను. అనుభవించేని నీ రసాత్మను !

అగ్నికు నన్ను

ఇష్వకు విక్రాంతి

పేరుకోనీకు గతాన్ని

విడల్చి పారెయ్ ఆ ధూళి నంతా

కాళ్ళు కడుక్కో ఈ నా ఆనంద భాష్ట సరోవరాలలో

స్నానమే చేసెయ్ పూర్తిగా !

వర్తమానాన్ని నిందించకు

మనమే వర్తమానం ఎల్లప్పుడూ

నీపూ - నేనూ

ఎదురు బొదురుగా !

ఒకరి కొకరం నిలుపు ఉద్దాలమై !

ఆత్మ కాదా నగ్గ దీపాలమై !

రాగసుందరీ !

అలాంటి వాళ్ళం కదా మనం !

మరి -

నాకు ఎంతటి ప్రీయమైన వర్తమానమేనా - ఈనాడు నిన్ను నిర్ఘందంలో ఉంచినట్టిది !

అంతటి ఆత్మవాదిని నేనేనా నీ రూపం కనిపించక ఇప్పుడిలా ఏడున్న న్నది !

ఎలా భరిస్తున్నావో వాళ్ల ఆ నిందా వాక్యాలు, ఆ తీవ్రకోపాలు, ఆ తిరస్కారాలు - రాసి రంపాన్ని పెట్టే ఆ హింసాకాండ నంతా !

ఎంతమంది, ఎంతకాలం కాపలా ఉండగలరు స్త్రీ చుట్టూ ? అభిమానవతిని అనుమానించడం అవమానించడమే కాదా ?

స్త్రీకి స్వాతంత్ర్యం ఇవ్వకూడదన్న దుష్టసీతి ఇంకా ఎంతకాలం దాగి ఉంటుందో మానవ మనసః కూపంలో - దీపం త్రీండలో నల్ల త్రాచు పలె !

కాలాహీ పదగపై

బాలార్ధ మణి అదే !

పదగ నీడను బ్రతుకు

ప్రాణాల కదె మెతుకు !

పాము చీకటి పుట్ట చేరులే ! జగము

సోమ శేఖరు గూడి అడులే !

34

“రోజుకు రోజు, మరింత మోజు”

అవును, నవ నవోన్మేష రాగశాలినివి కదా సీవు !

“మరి దేనికి బెంగ ?”

అవును. బెంగ దేనికి. మనం ఆత్మియంగా కలిసే ఉన్నాం. శారీరకంగా కలుసుకుంటూనే ఉన్నాం.

“మీ కివ్వని దేముంది నా దగ్గర ?”

అవును. ఏమీ లేదు.

“నేను మీ కంటి పాపనే కదా ? ఎందుకు నన్ను అలా కస్తీరుగా కార్పి పారేస్తారు ?”

అవును. గుండె బలహీనత.

“ఏవో తాత్కాలిక పైన ఆటంకాల వల్ల, నేను రెండు రోజులు కనిపించనంత మాత్రాన - ఇంత బాధ పదిపోతే ఏలా ? నేనేపైయాననుకొంటున్నారు ?”

ఏమైపోయావో తెలియకనే కదా, దేవీ, ఈ బాధ - ఈ బెంగ - ఈ కస్తీరు ?

గ్రీష్మంలో మలయ మారుతంలా, అమావాస్యకు దీపావళిలా, ఎంత

ఉపశమనాన్ని, ఎంత ఆశాకాంతిని తీసుకువచ్చింది ఈ నీ లేఖ నాకు !

జీవిత యాత్రలో ఏదో అలసట, అశాంతి, నీరసం, నిరాశ కలిగినప్పుడెల్లా - చూపు మాత్రం లోనే ప్రాణానికి ఇంత హోయిని కలిగించే ఈ నీ లేఖలు నిజంగా అమృత కలశాలే !

అపును. నీవు కలిగిన నేను అమృత చైతన్య బ్రహ్మనే!

నీ పంచి రాగ సరస్వతిని ఒక్కసారి గుండెకు హత్తుకొనే అదృష్టం కలిగిన ఎవరైనా సరే రాగబ్రహ్మాన్!

బెంగ, బాధ, కస్తురు ఏమీ లేవు నాకు.

కానీ -

చూడా లనుకొన్నప్పుడు నిన్ను చూడలేక పోతేనే తెగిపోయే నా నరాలు - ఇన్ని రోజులు నిన్ను చూడకుండా, ఏమై పోయావో తెలియకుండా ఎలా ఉండగలను ?

అంతవరకు లేవనుకొన్న బెంగలు, నీ సమక్షంలో కనిపించని భయాలు, బాధలు అన్ని - నీ పరోక్షంలో ఎక్కడి నుంచి వస్తవో - ముట్టడించి చంపేస్తే నన్ను !

నీవు డగ్గర లేకపోతే, ఎందుకు నా కీ శరీరం ?

నాకు కావలసింది లేఖ కాదు, నీవు !

అమృత కలశాలే కావచ్చు లేఖలు !

క్షణని కొక కొత్త భావనతో, కొత్త మాధురితో, కొత్త కాంతితో ఆత్మకు అనందోపరతిని కలిగిస్తూనే ఉండవచ్చు అవి !

అయినా త్యాప్తి లేదు

శరీరం తపించి పోతున్నది

మనస్సు ఏడుస్తున్నది

ఇదేనా జీవితం ?

నీకూ, నాకూ మధ్య ఈ దూరమేనా జీవితం !

ఎలా ఉన్నావో ఒంటరిగా, ఆ అజ్ఞాన తమో మాయావరణంలో !

35

“ప్రణయ పరంజోతీ !”

“ఎందుకిలా ముట్టించారు - నా ఆత్మకు ఈ విరహిగ్నిని ?”

“కాలిపోతున్న దిది ధాత్రి పొడుగునా - అగరువత్తి అయి !”

“మీ సంయోగమే పగలు, మీ వియోగమే రాత్రి నాకు.”

“వత్తి కాలుతున్నప్పుడే దాని పరిమళమూ, ప్రయోజనమూ, అస్యాదయోగ్యతా - నిజమే.”

“ఈ పొగల వెన్నెల మబ్బుల మధ్య, ఈ పరిమళాల ఘుమఘుమల మధ్య షైమరచి - నన్ను నస్నెల్ల ఆస్యాదించి, జీవితం తెల్ల వార్షుడమే మీ అభిలాష అయితే - సరే !

“కాని -

“రేపటికి మీకు మిగిలేది వట్టి నుసి మాత్రమే”

“వట్టి నుసి - బూడిద !”

“అది ఏ వత్తిదైనా ఒక్కటేగా ?”

“నిశాంతంలో, తూర్పు దిశా ముఖాన మీరు అరుణోదయంలా అపులించి, లేచి చూచుకొన్నప్పుడు - ఏం ఉంటుం దక్కడ ?

“మీ ఆపులింత గాలికి ఆ నుసి కూడ ఎగిరిపోయి - ఆనవాలు కూడా ఉండ దక్కడ !”

“నే నేమైనా కానీ - ”

“ఎన్నెన్ని ఆత్మవత్తులు ఇలా పూర్ణార్థం చేసుకోకపోతే - ఉదయభాసుడై వెలుగగలరు, లోకాన్ని వెలిగించగలరు అహరహం మీరు ?”

“శయ్య చుట్టూ, గది నిండా వెలిగించుకోండి నాలాంచి అగరువత్తుల్ని, కర్యార దీపాలను అనంతంగా.”

“ఆ పొగ మబ్బుల్లో, పాల-తరగల్లో, వెన్నెల వెలుగుల్లో మత్తిల్లి, జొత్తిల్లి అనందించండి చల్లని జాబిల్లిగా !”

“అందులో ఒక వత్తి నైతే చాలు నాకు. మీ పాదాల దగ్గర ఒక్క చిన్న అగరువత్తి నైతే చాలు నాకు.”

“మీ ఆనందమే కదా నా ఆదర్శం ?”

“కాలి పోనీండి నన్ను ఇలా !”

“ఈ రాత్రంతా ఇలా కాలిపోనీండి నన్ను. కలిసిపోనీండి మీలో - కమ్మని తావినై, ప్రాణ వాయువునై - మీ అఱు వఱువునా !

“మీ కన్నులలో కాంతినై వికసించనీండి నన్ను - రేపు మీ ఉదయ భాస్కర ప్రాభవంతో !”

“మీ లోనే ఉన్న నా కోసం వెతుక్కోకండి బైట, పెట్టుకోకండి బెంగ !”
ఓహో, దేవి !

నేను రోజూ రాత్రంతా ఆస్యాదించే పరిమళం నీవేనా ?

అంత విరహగ్నిలో కూడా రక్షిస్తున్న ఈ చందన శైతల్యం అంతా నీదేనా ?

నీవు కాలిపోతూ, నన్ను బ్రతికిస్తున్నావా ఇలా ?

మిగలనా నీవు రేపబీదాకా ?

తెల్లవారదా నాకు ఇక మీద ?

దండెత్తుకు రానా కృష్ణదీలా ?

ఎత్తుకు పోనా నిన్ను రుక్మిణినిలా ?

36

“నాలుగు రోజులు కనిపించక పోతేనే అంత బ్యాడైతే ఎలా ?”

“అన్నీ మీరే చెపుతారు. కించిత్తు వియోగాన్నే ఓర్చుకోలేరు.”

“ప్రేమబలం గల కస్యకు తిరస్కరణీదేవి బలం కూడా ఉంటుంది పరిష్పోంచి. కర్ణ్ణుకులైన గృహ పెద్దల పహరాలు గాని, మృగ ప్రాయులైన రౌడీల ఎత్తులు గాని ఆ దేవి ముందు పనిచెయ్యావు.”

“అనుకొంటే, అభిసారికనే కాలేనా నేను ?”

“నేను రాక పోవటానికి మావాళ్ళ కాపలా ఒక్కటే కాదు కారణం”

“గుండెల్లో ఏదో బాధ ! చచ్చిపోతాననే అనుకొన్నాను మొన్న !”

“నేను చచ్చిపోతే, తర్వాత మీరెలా ?”

“జంకెవర్షి ముద్దు పెట్టుకొంటారు ?”

“ఎంత వెతుక్కుంటాయో ఆ చూపులు ! ఆ తనివి లేని తాగు బోతు చూపులు ! నా కన్నుల కాటుక కోసం, నా బుగ్గల కుంకుమ కోసం, నా పెదవుల మధువుల కోసం, నా జటలో మల్లెల కోసం, గులాబి గుత్తుల కోసం !

“నా ఒళ్ళంతా మందార మొగ్గలతో అలంకరించే ఆ మత్తు చూపులే నా సర్వ సంపదలూ !

“ఎందుకు చూస్తారో మీ రలా !

“మీది కానిది, మీకు ఇవ్వనిది ఇంకా ఏమున్నది నా దగ్గర ?”

“తృప్తి లేదా చూపులకు !”

“ఎంత దాహం !”

“నా బ్రతు కంతా మీ కొక గుటక !”

“నా దైవానికి నే నిస్తున్న దేమిటి, ప్రభూ ? లోకోత్తరమైన సమస్త సౌందర్యాలూ, మాధుర్యాలూ నాకు ప్రసాదించు. ఒక్క క్షణం పాలైనా నా స్వామిని తృప్తి పరిచి, గుండెలపై జోకొట్టుకొంటాను - అంటూ ప్రార్థిస్తాను నిరంతరం కన్నీళ్ళతో.”

“చచ్చి పోతానేమో అన్న ఊహ రాగానే, ఎంత ఏడ్చానో !”

“ఆపాదమస్తకం, ప్రతి అంగుళం మీ ముద్దులతో పునీతమై, అమృత సుఖాన్ని సంతరించుకొన్న ఈ నా శరీరం, నేను చచ్చిపోయిన తర్వాత ఏం గాను ?

“ ఇన్ని సౌందర్యాలు, మాధుర్యాలు, అనురాగాలు, ఆరాధనలు, అన్ని వట్టి బూడిదేనా ?”

“ ఈ శరీరాలు వట్టి అడ్డ కొంపలు. వీటిపై మనకే అధికారమూ లేదు. ఎంత అన్యాయం !”

“ నేను బ్రతికి ఉన్నప్పుడైనా, నా శరీరంపై నాకు అధికారం లేదే! అన్యాయానికి పరాకాష్ట కాదా ఇది !”

“దాక్షరు వచ్చి చూచి, ఏ జబ్బా లేదన్నది. వట్టి అజీర్ణ మట !”

“గుండెల్లో అజీర్ణ మేమిటో !”

“బహుశా, మీ రాగాన్ని జీర్ణించుకోలేక పోతున్నానేమో !”

“మనస్సును గాయపరచి, శరీరానికి మందు ఘూస్తారు ఈ పెద్దలు !”

“ మీ సువర్ధగిరుల మధ్య లోయలో వస్తున్నది నొప్పి !”

“అక్కడున్నది గుండె కాదు - మీరు !”

“ఎంత నొప్పి కలిగిస్తున్నానో మీకు !

“వృథమైన ఈ నిఘ్రా ఇంకా ఎన్నాళ్ళలే ! నాకు మైనారిటి తీరే వరకే కదా ?

37

“బంటరి దాన్ని కాను నేను.”

“మీరు లేతా హృదయంలో ?”

“మీరు బైట కనిపించ నప్పుడు, లోనికి పోతాను నేను”

“అక్కడ - నా హృదయ పద్మం మీద - పద్మాసనం వేసుకొని, తపస్స చేసుకొంటూ ఉంటారు మీరు శివుడిలా !”

“వట్టి దొంగ తపస్స”

“నేను లభించిన తర్వాత కూడ తపస్సేనా ?”

“ఇంకా, ఏ రాగ - అమ్మెయి ! నే నేమనుకొన్నా, తెలిసిపోతుంది నీకు.”

“ఎందుకా ఎరుపు ?”

“ఇంకెవరి కోసమూ లేదులే, ఏ గంగమ్మ కోసమో అని నే నన్నా ఏమిటి ?”

“నా ఆరాధనే నాది”

“లోకమంతా మీ రాగ లీలేగా ?”

“అయినా - ఏ మోహిని కొంబితనమో మోసం చేస్తుందని నా భయం”

“అసూయ కాదు సుమండి, వట్టి భయం”

“మనం నలుగురం - మీరు, నేను, నాలో మీరు, మీలో నేను !”

“ఎడబాబీ లేదు మనకు”

“బంటరి దాన్ని కాను నేను”

“చీకట్లో - నా వెలుగు మీరు”

“చిక్కుల్లో - నా సంకల్ప బలం మీరు”

సరనరం లోను ప్రపణిస్తారు మీరు నాలో - నవ ఛైతన్య విద్యుత్తుగా - తలంపు మాత్రాన”

“ఏ ఎండ మాపులో ఏ ఎడారి మధ్యకో విసిరి పారెయ్య వచ్చు జీవితాన్ని”

“అయితే ఏం ? నా ఒయాసిను నా హృదయం లోనే ఉందిగా ?”

“ఒక్కె చిరునవ్వు ఒక్క మత్తుచూపు, ఒక్క ఎప్రముద్దు - ఏదైనా చాలు నాకు మీ నుంచి. గెల్పుకు రాగలను ప్రపంచాన్ని నేను.”

“నా హృదయంలో మీ రున్నారు. ఏ భయమూ లేదు నాకు”

“భయాలు, బెంగలు, చింతలు, చిక్కిపోవటాలు - మన వంటి వాళ్ళకు కాదు. మనం అధ్వైతాన్ని సాధించిన జీవేశ్వరులం !”

“నా ఆత్మా, శరీరమూ ఏక ముఖమై ఏకాంత సేవ చేస్తున్నె మీకు.”

“కలా, నిజమూ రెండూ ఒకే అనుభూతి రూపమై భాసిస్తున్నె నాకు.”

ఓహో, రాగోన్నాని !

కల లోనే కరిగి పోతున్నావా, దేవీ !

ఉన్నస్తుడు నేను, ఉన్నీ రమ నవీవు ;

ఇంత చక్రవ్యాహ మెందుకో మన నడుమ !

అధిగ మించగ లేవె ఆటంకముల నెల్ల ?

ఉప్పాంగి రాలేవె ఉన్నాత్త శక్తితో ?

38

“ఎంత నిజమైన కల !”

“రసాలినిలో, మధుశిలపై - వైనతేయం తరంగాలలో వయ్యారాలు పోతున్న కార్తిక రాకా సుధాకర సరోవరంలో కాళ్ళు కడుక్కొంటూ - జారి, మీ కౌగిట్లో వాలి -

- ఓహో, ఎన్ని దీపాలు !

బృందావనం నిండా గోపికలు, నందన వనం నిండా అప్పరసలు, రోదోంతరాళం నిండా తారలు !

రసాల వనం నిండా మనం ! మనిద్దరం !

మణి మృణాళినీ రత్న కమలినీ స్వర్ణ రజో తల్పినులపై పడి -

దివ్య భోగినీ భోగ దోలికలపై వినోదిస్తూ

నాగలోకం లోతుల నుంచి, స్వర్గలోకం శిఖరాలకు వీచాం మనం రెండు మలయ మారుత పరిమళ చీలికలపై

“ఆ మధ్యలో ఎంత అంధకారం ! ఎంత దుర్మాసన ! ఎన్ని నోక్కు ! ఎన్ని కోరలు ! ఎన్ని కారపు కళ్ళు ! ఎన్ని కత్తలు ! ఎన్ని ఉచ్చలు ! ఎంత నరకాగ్ని ! ఎంత ఏడ్చు !”

“పర్వతారణ్య దుర్దమ గర్భంలో సన్మని వాగులా, తీయని పాటలా, మెరుపు తీగలా దూసుకుపోయాం మనం - ఏ కత్తికీ అందకుండా, ఏ కోరకూ దొరక్కుండా!”

“సమస్త లోకాలకూ, సౌందర్యాలకూ శిఖరాయ మానమైన ఉజ్జ్వలోద్యానం అది ! అది మన వనమే ! రసాలిని !”

“ఆ రమ్యాలోకం, రాగరమణం, రసభోగం అనిర్వచనీయం !”

“కల కాదిది !”

“ఒళ్ళంతా నొప్పులు, నొక్కులు, ఎప్రబడ్డ బుగ్గలు, నెత్తురు చిందుతున్న పెదవులు, మంటలు, జురిన లేత ముంజెల వలె, అబ్బా - ఇవన్నీ, ఇంత ప్రత్యక్షంగా, ఇంత మధురంగా బాధ పెదుతూ ఉంటే ఇదంతా వట్టి కలా అని ఎలా అనుకోను ?”

ఆ “కల ద్వారా పునరావృతమైన పూర్వానుభవమే ఇదంతా ?”

“కాదు కాదు. ఇదంతా పచ్చి వాస్తవం !”

“మీకు అంచక్కా ఏమేమో చెయ్యాలనీ, ఏవో అనందాలు వండాలనీ, కొసరికొసరి తినిపించాలనీ ఉంటుంది నాకు - ఒంటరిగా ఉన్నప్పుడు కాని -

“మీ సమక్షంలో అన్నీ మరిచిపోతాను - నన్ను నేను మరిచి పోతాను.”

“ఆ మైమరపులో ఏమిచ్చుకొంటానో మీకు !”

“మీ చూపు లోనే మైమరచిపోతుంది మేను !”

“మనకు శరీరాలు వద్దన్న నేనే, నా సమస్తమూ ఒక్క శరీరమే అయినట్టు,
కరిగిపోతాను మీ స్వర్పులో !”

“వృద్ధి క్షయాలూ, నా శనమూ కల శరీరాలకు సృష్టి ప్రణాళికలో ఇంతటి
అధిక్యత దేనికో !”

ఏమిటో ఈ రేఖలు !

మలయ పవనమూ, రుంచి మారుతమూ సూర్య చంద్రనాడులా
ఆడుతున్నె పీటి పంక్తుల నడుమ !

ఎంత కలగి పోయిందో నీ మనసు ఈ మానవ కల్పిత విరహ రుంచిలో !

నీవే రుంచి మారుతంలా వచ్చిన నీకేనా ఈ తుపాను దెబ్బి !

ఎంత తపించి పోతున్నావో మనోవ్యధతో - ఏ దారీ కనిపించక ! ఏం
చెయ్యను నేను ?

ఈ తుపాను గాలులలో

ఎంత కలగి పోయావో !

ఎద హగిలీ, మధు హాలికీ,

ఎంత బాధ పదినావో !

విశ్వమోహనముగ విరిసి

వెలయనున్న రాగలతవు !

పరమరాగ సుధను భువికి

పంచనున్న మోహినివి !

ఎదదలు కలిసిన ప్రేమకు

ఎదబాటే ప్రతిఫలమో ?

మనసిచ్చిన చెలిని విడిచి

మరణించుట జీవితమో ?

ఈ రెండు ప్రవృత్తులూ తృప్తి పొందనిదే ఏ మానవ జీవికీ అనందం లేదు.

సుఖాన్ని ఇచ్చేది కామం

సుఖాన్ని స్థిరీకరించి, ఆనందాన్ని ఇచ్చేది ప్రేమ.

కామజన్యమైన సుఖ సంతానాదులు జీవకోటి కంతకూ సామాన్యమే.

ప్రేమ మానవుని ప్రత్యేక భాగధేయం.

స్వచ్ఛమైన ప్రేమ స్థాయిని మానవ డింకా అందుకోలే దనిపిస్తుంది నాకు.

ప్రేమకు శరీరాలతో పని లేదని నీ వస్తుపు డెల్లా. నీ దివ్యత్వం జీగేలు మంటుంది నా కళ్ళల్లో !

నాకేనా ఈ భౌతిక వాంఘ లన్నీ !

నిన్న చూడకుండా ఒక్క రోజైనా ఉండలేను కదా నేను !

నా హృదయంలో ఉన్నావు నీవు - నిజమే

నా ఆత్మలో ఆత్మవై ఉన్నావు - నిజమే

నిన్న నా మనోనేత్రం నిత్యం దర్శిస్తానే ఉంది - నిజమే

నీతో నా చిత్రం నిరంతరం రమిస్తానే ఉంది - నిజమే

నేను నీవే - నిజమే

కాని -

ఇన్ని నిజాలు ఒక్క క్షణంలో అబద్ధమై పోయి, వాస్తవంగా - సశరీరంగా

నిన్ను - ధర్మవరం పట్టుచీర కట్టుకొన్న నిన్ను - చూడా లనిపిస్తుంది నాకు.

నిన్న చూడాలి

ఈ కళ్ళతో రెపు వెయ్యుకుండా చూడాలి

స్పృశించాలి

కౌగిలించుకోవాలి

ముంగురులు, నొసలు, కళ్ళు, చెంపలు, బుగ్గలు, పెదవులు, కంతం - ఆచ్చాదనం జారిపోతూ ఉండగా, ఆనంద సుందరంగా ఆవిష్కృతం అయ్యే ప్రతి కళాచిందువూ ముడ్డు పెట్టుకోవాలి !

సర్వనగ్నమైన నీ శరీరలక్ష్మీ రాగలక్ష్మీ కావాలి - నా సమగ్ర సమాలింగన శతపత్రంలో !

అప్పుడు కాని, తృప్తి లేదు నాకు !

ఇదంతా నా బలహీనత ! కామ ప్రాబల్యం ! ప్రేమ స్థాయికి పెరగలేదు నేను !

నా శరీరం నాపై చెలాయిస్తున్న పెత్తనానికి, నా అబలత్వానికి ఎంతో ఎంతో సిగ్గు పడుతున్నాను నేను ఇంతవరకూ !

కాని -

అప్పుడు నీవు - నన్ను ఓదారుస్తానే నీవు పడుతున్న బాధ !

ప్రేమ కాదా ఇది ?

శరీరానిది కాదా ఇది ?

పరమాత్మ, ఆత్మ, జీవాత్మ, ఘుటాత్మ, అనాత్మ - ఈ ఆత్మ పంచకంలో, మానవ ప్రకృతిలో, ధర్మార్థ కామ మోక్షాదిక సమస్త విధి సిద్ధికీ ఘుటాత్మ ప్రధానం! ఘుటాత్మే శరీరం !

నిరాకారమైన ఆత్మ యొక్క ఘనీ భూత సాకార స్వరూపమే శరీరం!

సశరీర సమాత్మకమే సంపూర్ణ పూర్ణక్యం !

అందుకే మనం విడిచి ఉండలేం !

వచ్చేసింది కార్తిక పూర్తిమ.

పూర్తిమే కదా జీవిత పూర్ణానందం మనకు !

అపరాజితవు నీవు

అభిసారికగా అయినా రాలేవా ఒక్కసారి !

పూర్ణ కళా సమఖీజ్ఞా !

పూర్ణిందు మనోజ్ఞ ! రాగపూర్ణ జ్యోతాన్న !

పూర్ణ ! పూర్తిమ వచ్చేను !

పూర్ణశ్వర్యమున నన్ను పూర్ణించగదే !

కాల్తికి

ఓహో, వచ్చేశావా, దేవీ !

కరిగించి వేసుకోనీ - నిన్ను నిస్మైల్లా - ఇలా ఈ నాలోకి !

సమ్మలేం శరీరాలను !

అవి ఉన్నంత వరకూ ఎడబాటు భయం ఉంది మనకు !

ఈక ఎడబాయలేను నిన్ను !

కరిగిపో నీపు నాలోకి !

కరిగి పోనీ నన్ను నిన్ను నీలోకి !

ఇంత గాధా లింగనంలో కూడ ఇంత ఎడమా మన మధ్య ?

అమృత సాన్నిధ్యానికి అడ్డం వస్తువై శరీరాలు !

అభ్యా ! మనకు మన శరీరాలే శత్రువులు !

ఇలా ఎంతసేపు !

కలకాలం ఇలా ఉండిపోలేమూ ?

కాలం కూడా శత్రువే మనకు !

ఆవశ్యమై, అవ్యక్తంలో, సశరీరంగా ఆనందమై పోవలసిన మనస్సు మళ్ళీ మేల్గొంటున్నది !

మనస్సు కూడా శత్రువే మనకు !

ఓహో ! వచ్చేశావా దేవీ !

అర్థరాత్రి నుంచీ మత్తెక్కిస్తున్న ఈ అపూర్వ దివ్య పరిమళాలు నీ పాద పయోరువు సౌరభాలేనా ?

ఏవీ - ఇలా ఇవ్వు - పాదాలు !

కార్తిక పూర్ణిమా పుణ్యదీప జ్యోతిష్టల్మి చిమ్ముకొంటూ వచ్చావు కదా - వీణా మండలం నుంచి ?

ఎంత కర్కృతం ఈ వెన్నెల !

ఆకాశగంగలో స్నానం చేసి, దానికి నీ సర్వ శుక్ల సౌరుచ్యాన్ని ప్రసాదించి, అక్కడి సువర్ష్ట కమలాలకు నీ పాద కమలాల సౌభాగ్యాన్ని రుచి చూపి, నీ తనూలత నమూనాగా కల్పలతికల్మి సింగారించి, ఐరావతానికి నీ యాన గంభీరత మప్పి, మేనకాది లాపణ్య రాశులకు నీ మేని -

“అబ్బా ! నలిగిపోతున్నె గులాబీలు ! పాదాలు పద్మాలు అంటూనే, అంతకన్న మృదువైన కుసుమ గుచ్ఛాలను అలా నలిపి పారేస్తారేం ?”

బహో, పెదవులు !

అవి పెదవులా ? అమృత పదవులు !

హంసలా వెన్నెల జలపాతంలోకి ఉరికి, చిమ్ముకొంటూ ఇలా వచ్చేశావు, కదూ ?

“పిచ్చి ! ఇదంతా వట్టి పిచ్చి !”

పిచ్చి కాదు, ప్రజ్ఞానం ఇది. ఇదే అనలైన జ్ఞానావస్థ !

ఉన్నది ఉన్నట్టు చూడగల ప్రజ్ఞా ప్రాభవం ఇది !

వట్టి నాచను, పీచును మాత్రం చూడగల ఆధునిక పాండితీ ప్రకర్షలకు వాటి క్రింది అమృత జలాలు, ఆనంద తరంగాలు, అమూల్య భావరత్నాలు ఎలా కనిపిస్తే ?

మేల్గొని ఉన్నా ననుకొనే వాడే నిజంగా నిద్రపోతున్న వాడు !

శరీరం నిద్రపోక, ఆత్మ మేల్గొదు.

ఆత్మ మేల్గొనక, అసలు సత్యం కనిపించదు.

మల్లెపువ్వులు ఈ నీ చరణ కమలాలు !

నవ్వకు మరి ! అప్పుడే రానీకు ఉషస్సును !

ఈ మలైపూల వెన్నెల పరుపుపై నీ హాక స్వర్ష కమలానివి !

ఎంతో ప్రయాణం చేసి వచ్చావు నీవు !

నడిచి వచ్చావు అనంత దూరాలు !

విత్రాంతి తీసుకో ఈ నా హస్త కమలాలలో !

ఎంత స్వచ్ఛంగా ఉన్నై ఈ నీ పాదాలు !

పాదాలే చెపుతై ఎవరెక్కడ తిరిగి వచ్చింది !

కార్బూ, విమానాలూ, రోదనీ సౌకలూ శరీరానికి కాని, ఆత్మకు కావు
కదా ?

వాటిలో తిరిగినంత మాత్రం చేత కర్మలు అంటకుండా ఉండవ.

కొందరి పాదాలపై, ఎక్కడెక్కడి కర్మో పేరుకొని ఉంటుంది.

విదలిస్తే వదలిపోయే ధూళి

కడుక్కుంటే కరిగిపోయే కంకర

సబ్బుతో కాని పోని పంకిలం

అమ్మలు వాడితే కాని చెరగని కుళ్ళు

చర్యం ఒలిచినా పోని పాపం

జదీ, మానవుడు తన జీవయాత్రలో సంపాదించుకొని, కూడా తీసుకుపోయే

గతం !

కొందరు కాళ్ళు కడుక్కోబోతే, చేతులు కూడా మలిన మవుతై !

ఎవరైనా కడగబోతే, వాళ్ళకీ అంటుకొంటుం దది !

వాళ్ళు ముట్టుకొన్న దంతా మురికి అయిపోతుంది పాపం !

పుప్పాడి, కస్తూరీ మాత్రమే కాదు. ఆ ప్రక్కనే మురికీ, కుళ్లూ కూడ ఉన్న
లోకం ఇది.

ముందుకు చూచుకు నడవాలి.

కట్టు మూసుకు నడుస్తారు. కొందరు.

అంతరాత్మ పోచ్చరికను కూడ వినక, దూకుతారు బురద లోకి.

ప్రతి ప్రాణికి ఒక దీపం ఉంది

వెలిగించుకోరు చాలా మంది

ఆర్పేసుకొనే వాళ్లూ ఉన్నారు !
 కొందరి పాదాలు ఎంత స్వచ్ఛంగా ఉంటి !
 పుష్పల్లో నడిచి వస్తారు కొందరు
 ఎక్కడ నడచి వచ్చినా, గతాన్ని అంటుకోనివ్వరు కొందరు.
 పంకాన్ని కూడ పరిమళింప జేయగల పాదాలు నీవి !
 మనిషిని దైవంగా మార్చగల మంత్ర పుష్టిలివి !
 ఓహో, వచ్చేశావా, దేవీ !
 రాకేం జేస్తావు ?
 భగవతి సరస్వతి నా కిచ్చిన వరానివి నీవు.
 ఇచ్చిన వరాన్ని తిరిగి పుచ్ఛుకొంటుండా జగదీశ్వరి ?
 శాశ్వతంగా నా దానపు నీవు !

41

తనివే తీరదం లేదు నాకు !
 దాహంతో ఆవురావురు మంటున్న ఎడారి నోట్లో ఒక్కాక్కు చుక్క
 రాలుస్తున్నావు నీవు !
 మరీ ఎక్కడ చేస్తున్న దది దాహస్తోన్ని.
 ఆషాద మహామేఘాలను గుప్పెట్లో పెట్టుకొని, ఏమి టీ తుంపర్లు ?
 “ఎందుకు ఆ వ్యర్థహమానాలు ?” అంటున్నావు కదూ ? అవును !
 నీకున్న పాటి నిశితదృష్టి, చెచిత్య జ్ఞానం, రస స్వరూప వేత్యత సాహితీ
 సమీక్షకులకు ఉంటే ఎంత బాగుండును !

ప్రకృతికి, మానవ ప్రకృతికి నడుమ
 ముళ్ల దొం కలు లేచి, మొరిగె నన్ జూచి
 అని అంటే -

“ముళ్ల దొంకలు మొరగడ మేమటి ?” అని ప్రశ్నిస్తా దొకడు.
 ముళ్ల దొంకలు మొరుగుతె, పూలతీగలు నవ్వుతె, పద్మపనాలు పిలుస్తె.
 తెలిదు అతడికి !

వదవి, గౌరవం, విందు, వినోదం,
ఇలాంటి ప్రాభవాలు కాదు నే కోరేది !
నీతో ఒక్క లేశం ఏకాంతం !

అని ప్రాస్తే -

“ఆ పిల్ల ఇంకేమీ వద్దా ? ఎంత ఫూరం !” అంటూ డింకొకడు తప్ప !
నీవు అంటే పరబ్రహ్మ స్వరూపిణి అని గుర్తించలేదు అతడు !

కాకువు లేదంటాడు మరొకడు !

చేతికి మధుపాత్రను ఇస్తే - ఆ మధువు ఏ పువ్వులదో, ఎవరు తీసారో
తెలుసుకొనిగాని ముట్టుకోడు మరో మహాశయుడు !

స్వతంత్ర ప్రయోగాలను తప్పు లనుకొంటాడు మరొక మిదిమిది జ్ఞాని

అది రాయో, రత్నమో గ్రుడ్డివాళ్ళకు ఎలా తెలుస్తుంది ?

ఎక్కడో కాపీ కొట్టిన ట్యూషన్కు మాటలు పొదిగి, వాటిని పాట లంటాడు
సినిమాలు తప్ప మరేమీ ఎరగని ఆధునికుడు !

మునగలేక, ముత్యాలు లే వనేవాళ్ళే అధికం, నేటి మన సంగీత సాహిత్య
కళారంగాలలో !

ప్రతిభను తలెత్త నివ్వరు పండితులు. పాండిత్యాన్ని తలెత్త నివ్వరు
పామరులు.

ఇక మిగిలింది భిక్షాటన - ప్రతిదానికీ, పరదేశాల వెంట !

శక్తి, సంప్రదాయమూ పోయినై మన నేల నుంచి. అవెక్కడైనా కనిపిస్తే -
ఎంత నిరసన వాటి పట్ల మన ఆధునిక పెద్దలకు అర్థంగాక !

ప్రకృతి అర్థం కాదు, పరమాత్మ తెలియదు, ఎవరికీ ఈనాడు ?

తన ఎల్లిని తప్ప మరో సుందరిని ఎన్నడూ చూచి ఉండని పేరిగాడి
లాంటి కైసరులు సమాజానికి పెట్టని కోటలే కావచ్చు. సాహిత్యానికి మాత్రం తీరని
చీడలు కారా ?

ఈనాడు సాహిత్యం అంటే కులం, వర్ణం, మతం, ముతా, సమస్యలు,
ఉద్యమాలు, నినాదాలు, వ్యాపారం !

రసం, అనుభూతి, ఆనందం ఏమీ లేవు. వీటిని ఎరగరు కూడా ఈనాటి వాళ్ళు !

“నా రాగ స్వందనం నీవు, నీ ఆనంద మందిరం నేను” అంటే - అదేదో చెత్త.

“ బొచ్చు కుక్క బూదిగుంట ” అంటే - అది మహాకవి వాక్యం ! దానికి బండెదు ప్రచారం !

తిండి, డబ్బి తప్ప మరో ప్రయోజనం లేదు ఆధునిక మానవ జీవితాలకు.

“అలంకారం సహజంగా ఉండాలి. బంగారం ఉండి కదా అని కాలికి కుండలాలూ, మెడకు వడ్డాణమూ తగిలిస్తారా ? ఒకటి రెండు రోజులు వర్షం ఎగబట్టినంత మాత్రం చేత, గోదావరి లంక ఎడారి ఎలా అప్పద్ది ?” అంటున్నావు కదూ ?

అప్పను !

అంతే కాదు -

అక్కయమైన ప్రణయ కలశం నుంచి నీ చేతులు లాగేవరకు, నీ శరీరం అలసేవరకు, నీ ఆత్మ తనిసేవరకు వంచుతూనే ఉన్నావు, ఆనందాన్ని నా ఆత్మ నిండా !

నాకే తనివి తీరడం లేదు !

ఈ సమస్త మేఘు రాశిని - తేనె తుట్టెను వలె - పిండుకు తాగియ్యాలి నేను.

ఈ కమలాకరాలను వంచేసుకోవాలి నా గుండెల్లోకి.

ఈ ఫలాలు, పుష్పాలు, వీటి శీధు మధు రసాలు ఒక్క గుటక కాగా

ఈ నదీనదాలను పులినాలతో సహా, ఈ సముద్రాలను తీరాలతో సహా, ఈ రోదోంతరాళాలను తారకలతో సహా పట్టియ్యాలి ఆపోశనం.

జంత దాహమూ - అగస్త్యదికి లోపాముద్రవలె - తీర్చేస్తూనే ఉన్నావు నీవు - నీవే ఒక సుధాకలశివై, దివారాత్ర భేదం కూడా లేకుండా !

అయినా, తనివి తీరడం లేదు నాకు.

ఇదంతా పచ్చి శృంగారం అంటాదేమా ఏ మహానుభావుడైనా ! అంటే, అననీ !

శివపారమ్యం కోరే ప్రతి ఆత్మబావనా పచ్చి శృంగారమే !

వ్యంగ్యాన్ని ఆత్మవైపుకు కాక, శరీరం వైపుకు మళ్ళించుకొని బావురుమనే వృధ్య పాండిత్యం ఏమనుకొంటే మనకేం ?

వంచెయ్య నీ మొత్తం కలశం !

వచ్చేశాపు తిరిగి !

అన్ని నిరోధాల్చి, నిర్ణంధాల్చి గడిచి, హిమానీ కుమారివై దూకి వచ్చేశాపు!

ఎంత దివ్యానుభూతిని తెచ్చావు నీతో !

కార్తిక పూర్ణ దీపలక్ష్మి వే అయినావు నా నిందా !

రాగ జ్యోతిషై రసామృతమే చేశావు నన్ను !

కొందరికి గుండె చిన్నది, కొందరికి మ

నన్ను చిన్నది, బ్రతుకె కొందరికి చిన్న,

దంత మాత్రాన నిల చిన్నదనము లేదు

పెత్తనము చేయు నీ కన్న పెద్దదైన !

42

ఎంత అసుఖవించినా, తనివి లేదు మీకు !

“చిలుక కొరికిన సువర్ణ రేఖలై పోయినై ఈ స్నిగ్ధ సుందర లవలి దళాలు !

ఈ అరుణబింబ ఫలం గంట్లుపడి అమృతం ఓడుతోంది !

మేరుగిరి శిఖరాలు వంగి వాలినై ప్రభాకరుని పాదాబ్జాల ముందు

ఈ విశాల పేశల సికతా సీమ త్ర్యాక్షిన మడ్గైపోయింది - గజేంద్రమోక్షం కథలో వలె !

“ఈ - అబ్జా, ఇక చెప్పలేను.

“మీ తాగిన కళ్ళ చూపుల్లో ఏమనుదో పీల్చి పారేసినై నన్ను ఆత్మదాకా !

“ఎంత బాధ ! ఎంత ఆనందం !

“బాధ పదే కొలదీ ఆందం, ఆనందపదే కొలదీ బాధ !

“రోజు ఇంతే !

“ప్రతిరోజు ఇంతే !

“ఏది ఆరదు !

“ఏది తీరదు !

దేనికీ పారం లేదు !

“పెదవుల్ని ఆశించి, రదన క్షత్రాల్ని పొంది, బాధపడుతూనే మళ్ళీ ఆ పెదవుల్ని ఆశించదం !

“శిఖరస్థాయిలో అబ్బా అనుకొని, ఇంక ఎప్పటికీ వద్దు అనుకొని, జీవితం మొత్తానికి ఈ సుఖం ఒక్కటే చాలు అనుకొని, ఆనందం నుంచి తేరుకొని, అభిసందర్శయ చెప్పుకొని, ఆలింగనం చేసుకొని, అదుముకొని విడిపోయి - మరుక్కణం లోనే మళ్ళీ అదంతా కావాలని ఆరాట పడటం !

“చికుర సీమల నుండి చరణ నభాగ్రాల దాకా

“ప్రతి అందాన్ని, ప్రతి అణవునూ

“చూచుకొని, చూచుకొని, చూచుకొని

“ముద్దిదుకొని, ముద్దిదుకొని, ముద్దిదుకొని

“గుండెకు హత్తుకొని, హత్తుకొని, హత్తుకొని

“ఎత్తుకొని, ఎగరేసి, పట్టుకొని, పడేసి

“చచ్చినంత సుఖంలో మునిగి, ఉక్కిరి బిక్కిరైపోయి, జన్మ కిక చాలు అనుకోవడం ప్రతీసారీ !

“కాసేపటికే మళ్ళీ దాహం, తాపం, చచ్చేటంత విరహవేదన !

“అంతా క్రూత్తే మళ్ళీ !

“తీరదు తనివి !

“మీకు - మిమ్మల్ని బట్టి నాకు !

“మన జన్మ ఇక ఇంతే చివరి దాకా !

“అసలు చివరే లేదు గడ దీనికి !

“తనియ వేలరా ?

తరుణ రాగ సుధాకరా !

“నింగి నిండ తారలు
నేల నిండ కలువలు
వలచి, నిస్సు బ్రతుకు నిండ
కొలుచు కొనుచు నుస్సగాని !

“పూర్ణదవై శివుని సిగను
పూజ లందు కొనుచుండి
దినమున కొక లోకానికి
దేవుడవై యుండి కూడ !

“మూక్షభార మొక నాటికి
మోయలేని కళాధరా !
ప్రణయముతో ప్రతి కళకును
ప్రాణ మొసగు జీవేశ్వర !”

43

“రెచ్చిపోతాను - చెయ్యి వేశారంటే ?”
పంచేంద్రియాలూ, వాటి ఉపగ్రహాలూ, మనస్సు కూడా రెచ్చిపోయి -
పిచ్చిగా ఉంది నాకు అప్పటికే !

శరీరం ప్రణయ మధువును బాగా గ్రోలి, మైకంలో పడి ఉన్నా, మనస్సు
మేలుకొనే ఉంది నీకు !

అవును - నీవు స్త్రీవి !

ప్రతి చేసిన వీణవు నీవు !

నీ సమస్తమూ కళా మృదులమే, రాగ మధురమే !

ఎక్కడ తాకితే అక్కడ స్పందిస్తుంది ఏదో ఒక ప్రణయకళ - గొంతెత్తుతుంది
ఏదో ఒక దిప్పరాగం !

వాత్స్యాయను దేదో అంటాడు కాని - నీలో ప్రతి అఱువూ ఒక కళా
స్థానమే ! రాగ సరస్వతీ పుణ్యక్షేత్రమే !

తాకితే రాగం, తాణం, పల్లవి !

శిరోజాల కొనల నుంచి, చరణ సరోజాల దాకా !

చెయ్యి వెయ్యుకూడదు నీ మీద - అన్నప్రుధూ !

చెయ్యి వేస్తే - పలికించవలసిందే నిన్ను - అనంద శిఖరస్థాయిలో, అవనీ మోహనంగా !

అంచులు పొర్కనింపిన మధుషాత్రవు నీవు.

పెదవులతో అందుకోవలసిన చోట చేతితో తాకితే - ఉద్దేకం రగలడం తప్ప, అనంద జ్యోత్స్నా ఎలా భాసిస్తుంది ?

పెదవులు ముంచి పీల్చుకొంటూ, నిన్ను నిన్నెల్ల, కోసిమ రసాలాన్ని వలె, ఆస్వాదించి పారవెయ్యా - పోనీ ?

నీవు ఘలానివి - నేను రసాన్ని.

పరస్పర ఆధార ఆధేయ ద్వయం మనం !

ఇదంతా రెచ్చిపోయిన పిచ్చిగా ఉన్నదేమో నీకు !

ఫలం మీద చెయ్యివేసి నొక్కితే - రసం చిప్పిలుతుందిగా !

నేనే చిప్పిలి, చింది, సిక్కమై పోతానన్న మాట !

పోతే పోనీ - అనంతత్వం దాకా !

“మోడలు మీద చెయ్యి వెయ్యుకూడదు” అన్నాడు చిత్రశిల్పి రాజు.

మోడలు చలించ వచ్చు.

శిల్పి చలించ వచ్చు

చిత్రం చెడిపోవచ్చు.

అలా చెడిన చిత్రాలే ధృతరాప్పుడు, పాండురాజు వగైరా !

లోకంలో చెడిన చిత్రాలే అధికం - కుమారస్యామి నుంచీ కూడ.

నీవు నా సాహితీ మోడలువు !

లేదు మనకు అలాంటి భయం.

చలించి, చలింపజేసి - రెచ్చి, రెచ్చగొట్టి - రమించి, రమించబడి - రసధ్వనిలా భాసించే మననుంచి, ఆనందంగా ఆవిర్భవించే విశ్వశేయో దివ్యచిత్రం ఎందుకు చెడిపోతుంది ?

చెడిన చిత్రాలే బాగుపడే హస్తవాసి మనది !

చెడిపోవడం అనేదే లేని అమృత దివ్యం మన సన్మిధి !

వెయ్యునులే చెయ్యి !

వేస్తే పలికిస్తానులే, అవనీ వశంకర శివంకర శిఖర స్థాయిని !

నా వీణపు నీవు,

నా ఒడిలో నవ రసముల !

నా పొడవున విరబారి

నా ఎదలో నినదించి

నా గొంతున అళ్ళర హో

నవ గాయని నీవు !

వేయి తీగ తల్లుల ఎద

విరిసిన రమ్యా కమలిని

అముగుల రేకులలోని

అమృత లహరి నీవు !

ప్రణయమునే ప్రణవముతో

ప్రతి మెట్టున మేళవించి

నాకే బ్రతి చేసుకొన్న

నాద బ్రహ్మవు నీవు !

44

రేపు ఇన్ని గంటలకు ప్రాద్యు పొడుస్తుంది. సూర్యుడు తూర్పున ఉదయస్తాదు. పొర్కమి రోజున చంద్రుడు నిండుగా ఉంటాడు - ఇలాంటివి స్వష్టంగా చెప్పగలడు ఏ మనిషైనా.

ఎలా చెప్పగలడు ?

అవి అందరి అనుభవంలోను ఉన్న నిత్య సత్యాలు కాబట్టి !

సత్యం అంటే ఏమిటి ?

సృష్టిలోని ఒక క్రమస్థితి.

అది ఎలా తెలుస్తుంది ?

నిత్య పరిశీలన వల్ల !

అందరికీ తెలిసిన సత్యాలే ఎక్కువ లోకంలో. వాటిపై ఆధారపడే దైనందిన జీవితం సాగిపోతుంది - ఒక క్రమానికి కట్టుపడి !

పంచభూతాలు, బుతువులు, జీవగుణాలు, వాటి ధర్మాలు - అందరికీ తెలిసిన సాధారణ సత్యాలే, వీటి విషయంలో ఎవరైనా జోస్యం చెప్పవచ్చ.

మేఘం పట్టి ఉన్నప్పుడు, వర్షం వస్తుందని జోస్యం చెప్పగల వాళ్ళు చాలామంది. అది ఎప్పుడు పదుతుందో చెప్పగలవాళ్ళు కొద్దిమంది. ఎలా పదుతుందో చెప్పగలవాడు విజ్ఞాని ఒక్కడే. ఎందుకు పదుతుందో చెప్పగల వాడు ఒక్కడూ లేదు.

అన్ని ప్రశ్నలకూ జవాబు లున్నే. ఎందుకు అనే ఒక్క ప్రశ్నకే జవాబు లేదు మానవుడికి !

అనుభవం, పరిశీలన, పరిశోధన, ఉపాసన, తపస్సి - ఇలా దృష్టి నిశితమూ, ఏకాగ్రమూ అయ్యే కొలదీ, ప్రకృతి అంతరాంతరాలలోని పరమ సత్యాలు అవగతం అవుతూ ఉంటి !

తాను దర్శించిన సత్యం తనదే - తాను అనుభవించిన సత్యం తానే - ఏ మానవుడి కైనా !

దాని విషయంలో స్పష్టంగా జోస్యం చెప్పగల డతడు.

ప్రకృతి గర్భంలో మానవుడు ఒక చిన్న దీపం మాత్రం. తన కాంతి పరిధి దాటి చూడలే డతడు. ఆ ఆ పరిధిలోనే అతడు ద్రుష్టి, ప్రవక్త, బుషి ! అది దాటితే అతడు వట్టి అనామకుడు, వట్టి శూన్యం !

అసలు మానవ మాత్రుధికే అందని మహా సత్యాల ముందు అతడి కందిన పరమ సత్యాలు - సూర్యుడి ముందు మిఱగురులు !

శక్తి వికాసాన్ని బట్టి, దృష్టి వైశిత్యాన్ని బట్టి, ఆత్మాన్నతిని బట్టి - మానవుడి జ్ఞానేంద్రియాలకు, మనస్సుకు, అంతరాత్మకు అందగల సత్యాలున్న కనుక-

వాటి విషయంలో అతడు జోస్యం చెప్పగలడు కనుక -

మన చెల్లూరావు చెప్పింది మనం ఎందుకు నమ్మకూడదు ?

చందుని పైకి విడిచిన రోదనీ నొక భవిష్యత్తును గురించి దాని విజ్ఞాని ఎంత ఖచ్చితంగా జోస్యం చెప్పగలడో - అంత ఖచ్చితంగానూ చెప్పగలడు జోస్యం విజ్ఞాని అయిన సాముద్రికుడు !

మ నిద్దరి చేతులూ ఒకే మాదిరిగా ఉన్నె అన్నాడు కదూ చెల్లారావు ?

అందుకే నేమో మనం ఒక టయింది ?

అధికారం ఉన్నా ఆత్మను పోగొట్టుకోని అమృత హృదయుడు చెల్లారావు. రసజ్ఞాడు, మిత్రుడు. సాముద్రిక శాప్ర విజ్ఞాని.

“చేతి రేఖలకు బ్రతుకులు బానిసలే నా !” అన్నావు నీవు !

జీవిత ప్రణాళికను సూచిస్తే అవి ! ఇచ్చాశక్తితో వివరాలను మార్పుకోవచ్చ.

నీ విద్యారేఖను అడ్డుకొన్న వైరి రేఖలు చెరిగిపోత్తె విద్యార్జనపై నీ మనస్సు లగ్గుమయే కొలదీ.

నీ అదృష్ట రేఖ కంటే నాదే బాగుంది - అదే నీవు !

మన హృదయ రేఖలలోని ఆ చెరకు విలువంపులే మన శృంగార కళా వైభవాలు !

మనోరేఖ, జీవిత రేఖ కలవలేదు నా చేతిలో !

నన్ను నాతోపాటు ప్రవంచాన్ని కూడ ధిక్కరించగల శక్తిని నా అహంకారానికి ఇచ్చిన అధికారం ఇదే నేమో !

తరచు నిన్ను ఏదో అని, నొప్పించి, ఏడ్చించే నా ప్రవృత్తికి నివృత్తే లేదేమో, మరి !

నా కాంతివి నీవు !

నా మనస్సు నీ చుట్టూ అల్లుకోని ఉంది - జలజం చుట్టూ జలం వలె !

బుద్ధి మాత్రమే తాగినట్లు ప్రవర్తిస్తుంది అప్పు డప్పుడు !

ఎందుకో నేను కోపంగా ఏదో అనగా - అందుకే నీవు అలిగి అలా వెళ్ళిపోగా -

ఎంత సేపు కూర్చున్నానో నేను - ఒంటరిగా -ఆ చలిలో, ఆ చీకటిలో !

నా శిల్పానివి నీవు అదృశ్యమైపోగా - చీకటికే శిల్పాన్నె నిల్చాను నేను మధుశిలపై !

45

“ శిల్పాన్ని నేను”

“ నన్ను తీర్చి దిద్ధుతున్న శిల్పికి గుండెలు లేవు. నా కెలా వస్తే?

“ చేతికి దొరికిన శిలను నేను అతనికి

“ నా తండ్రి హిమవంతుడైనా, భగవంతుడైనా, అతడికి ఏమిటి లెక్క!

“ సరే - అలానే కానీ !

“ నే నాక శిలను. అతడాక శిల్పి. అంతే చాలు నాకు.

“ ఏ పోకిరి చేతికో, ఏ రుబ్బిరోళ షాఖకారికో, ఏ తాణి మేస్త్రీకో, ఏ చాకి పనివాడికో చిక్కుకుండా - భావుకుడైన ఒక శిల్పికి నేను దొరకడం నా అదృష్టం కాక మరేమటి ?

“ చెక్కుకోనీ అతని ఇష్టానుసారం

“ మలుచుకోనీ అతని అభిరుచికి అనుగుణంగా.

“ కానీ -

“ ఈ శిల జీవశిల !

“ దీనికి ఉన్నై చేతిలో రేఖలూ, వాటి లక్ష్యాలూ !

“ మనస్సును, మనస్తత్త్వాన్ని మధువుతో నేవించే మహాశిల్పి - సమయజ్ఞాదు కాకపోతే, ఎలా ?

“ శ్రీవల్లి ఎదటేనా శిల్పి చేష్టలు !

“ ఎక్కడికి పోతుంది శిల ?

“ తన కోసమే పుట్టిన శిల ?

“ వ్యాదయం-నిండా అమృతం-నింపుకొని, పెదవుల దాకా మాధుర్యం కూర్చుకొన్న ఇది వెన్నెల వెన్నువలె మలగి చెలగదా అతని కళా కమనీయ కరాంగుళులలో ?

“ చేతిలోని కళా కలశాన్ని వ్యాదయంలోకి వంచుకోవ దానికి అంత తొందర దేనికి ?

“ ఏదో ఒక రూపాన్ని చెక్కి పారవేయాలన్న తహతహ దేనికి ?

“ శిల అతడిది, కళ అతడిది, ఎంత తీరికగా చెక్కితే, అంత లోకోత్తర సుందర గా అవతరించదా శిల్పమూర్తి ?

“ శిల్పం ఎంత అతిలోక సుందరమైతే; అంత అమృత కీర్తి లభించదా అతడికి ?”

సరే, కానీ -

“ నాకు నేనుగా అతడి చేతులలో పెట్టుకొన్న అజ్ఞాత అనామక శిలను నేను”

“ కరగిపోతున్నాను. వెల్లి విరుస్తున్నాను - అతని కరస్వరాల్చ మాత్రంలో!”

“ ఉలి చక్కిలిగింతలు పెడుతోంది. సుత్తి రసధ్వనులు పలుకుతోంది.

“ కోపం వచ్చినా, పరాజ్యభును కాను నేను.”

“ ప్రణయ శిల్పి ! మలుచుకో నన్ను నీ ఇష్టానుసారం !

‘దేవతగా దిద్ధుకొంటావో, దెయ్యింగా చెక్కుకొంటావో - నా భవిష్యత్తుకు నీవే శిల్ప బ్రహ్మావు !

“ ఒక్కటి మాత్రం మరచిపోవద్దు.

“ ఇది వ్యక్తిత్వం కల జీవశిల !

46

“ ఆ పద్యం కొంచెం పాడండి !

“ ఏ పద్యం ?

“ అదే, మొన్న మీరు ప్రాసి పంపిన పద్యం - రాభీ పూర్ణిమ

“ సంగీతం సరస్వతిని నీవు !

“ నాద బ్రహ్మ మీరు !

“ నీ గురించి, నీ కోసం ప్రాసి, నీ కిచ్చిన పద్యం అది. ప్రతి క్షణం పాడుకొంటునే ఉన్నావు నీవు దాన్ని. పాతదైపోయింది కూడా. ఇప్పు డెందు కది ?”

“ కవితకు పాత కొత్త లేఖిటండీ ? మీరు పాడితే వినాలని ఉంది. అంతే.

“ అయితే, ఏదీ ఆ కాగితం !

“ అమ్మా ! అక్కడి నుంచి తియ్యడమే దాన్ని ?

“ నేను తీసుకోనా ?

మన ఆ సంభాషణ, ఆ తర్వాతి పెనగులాట ఇప్పటికీ ఇప్పదే జరిగిన
ట్టుంటుంది నాకు !

శృంగార లీలా సంగ్రామ రంగంలో గెలిచిన పురుషుడి కంటే ఓడిపోయిన
స్త్రీయే అధికురూలు కదా ! పురుషుడి చేతిలో ఎంత చిత్రుగా ఓడిపోతే అంత ఆనందాధి
దేవత అవుతుంది స్త్రీ !

పురుషుడి విజయ పతాకే స్త్రీ ఆనంద సింహాసనం !

ఆ పద్యం ప్రాసిన కాగితం పదహారు మడతలతో తాళి బొట్టంత అయి -
మేరుగిరి రత్న సానువుల మధ్య దేశంలో, అనాహాత పద్మదళాల ఆవరణలో, ఎక్కడో
దాచబడి ఉంది.

అందలి ప్రతి శభ్దం నీ హృదయంతో కలిసి స్పుందిస్తున్నది.

ప్రతి అక్కరం నీ సాత్మ్యిక భావ పరిస్పరితమై రసవత్తర మహుతున్నది.

నా పద్మాక్షర మాలికా సమలంకృతాలు ఏతన్యంగళ గారీ శంకర గిరి
శృంగాలు !

అంతకన్న మేటి పూజ ఏమున్నది - నా సాహితీ రాగదేవతకు !

సాధించాను నిక్షేపాన్ని !

చదివాను పద్యం వచనంలా.

“ చదవ మనలేదు, పాడమన్నాను.

పాడాను మోహనచ్ఛాయలో.

“ వచనం చదవడానికి, పద్యం పాడడానికి.

“ అపును. నా ఉడ్డేశం కూడా అదే.

ఈ నాడు ఎంత మంది ఏమి చెప్పినా, పద్యమే కాదు - అది కవిత
అయితే, గద్యం కూడ - పాడాలనే అంటాను నేను.

విశ్వ జనీన సుందర భావాన్ని లయబద్ధంగా వృక్షీకరించడమే కవిత.

నగ్న సత్యం వేదాంతం, అలంకృత సత్యం కవిత - నా దృష్టిలో.

ఆ అలంకారంలో ప్రధాన మైనట్టీది లయ.

లయ అంటే రిధం. రిధం అంటేనే కాని లయ అర్థం కాని దుస్సితి ఆధునిక అంధ్ర విద్యావంతులది.

ప్రకృతే లయబద్ధం.

ఒక క్రమవృత్తంలో ప్రకృతిని నడిపిస్తున్న ఆ పరమశక్తే ఒక నాద లయ బ్రహ్మ !

అర్థం కాదు ఈ నాటి వాళ్ళకు ఇదంతా.

లయ లేనిది ఆనందం ఇవ్వదు. ఆనందం ఇవ్వనిది కవిత కాదు.

శరీరానికి సెక్కు. ఆత్మకు కవిత !

కవితను పాడాలి. చదవగూడదు.

ఆదికావ్యం రామాయణం గానం చెయ్యబడింది.

వేదాలు గానం చెయ్యబడుతున్నే.

ప్రపంచ సాహిత్యంలో మరొక ఆది కావ్యమైన ఇలియడ్ ఆనాడు హోమర్ మహాకవిచే వీధుల్లో పాడబడిందే !

ఖురాను కూడ వేదం వలె గానం చెయ్యబడుతున్నదే.

సూర్యోదయాది ప్రకృతి ధర్మాల వలె - వివిధ మతాల వేదాల వలె - ఆనంద జీవితోద్దిష్టాలైన పరమ సత్యాలు, ధర్మాలు, కళలు, కవితలు అన్నీ - లయబద్ధం కాక తప్పదు.

ఆంగ్ర కవిత కూడ ఒక లయలో చదవ బడుతుంది.

తెలుగు కవిత పాడ బడుతున్నదంటే - అది మన అదృష్టం !

లయసు మించి, సంగీత స్థాయిని స్పృశిస్తున్న పరమ రఘుణీయ స్తోత్రి తెలుగుది !

సిగ్గుపదదం చేతకాని తనం !

“గెలిస్తే భూలోక రాజ్యం, చేస్తే స్వర్ణ రాజ్యం” అన్న వీర భగవద్గీతకు నిర్వర్య వ్యాఖ్యలు వెలువడి, భారతీయుల్ని పనికిమాలిన పందలుగా, భానిసలుగా తయారు చేసిన దురదృష్టం మనది.

ఆలోచించడం లే దెవరూ !

హరిదాసులు, హౌరాణికులు, జంగాలు - కడకు, సోది చెప్పే చెంచెతలు కూడ - వచనాలను సైతం పాడతారు నేడున్న !

రసం రసాన్ని పాందినప్పుడే ఆనందం.

రస స్వార్థి, ఆనంద సిద్ధి మాత్రమే కవితా ప్రయోజనం. కవిత ఏ రూపంలో వెలువడినా, ఏదో రాగ వరసలో వినపడక తప్పదు.

శాస్త్రియ గానానికీ, లలిత గానానికీ, కావ్య గానానికీ ఎన్ని తేడాలు ఉన్నా - కవిత ఏదో ఒక స్థాయిలో, లయలో గానం చెయ్యవలసి నట్టిదే !

అర్థ భావ రసస్వరకంగా పాడాలి కవితను.

అలా పాడ బదేదే కవిత.

చేతకాని వాళ్లు, తమ చేతకాని తనానికి బలకరంగా సృష్టించుకొనే సిద్ధాంతాలతో మనకేరం హని ?

పాడగల కవిని నేను.

పాడతా - పాడించుకో !

పాడద నేను నీ వదన

పద్మ రుచుల్ వికసింప : తీయగా

పాడద నేను నీ హృదయ

పద్మ మరందము గ్రోలి : ఉన్నతిన్

పాడద నిన్ను నిష్టై ఒక

పాటగ నాయెద మేళవించి; నే

పాడద నేను నేనె ఒక

పాటగ నీ యెద ప్రోయగా, ప్రియ !

47

ప్రతి స్త్రీ లోను ఏదో ఒక అందం కనిపిస్తుంది నాకు.

అందాలు అనంతం !

ప్రకృతి లోని అనంతమైన సౌందర్యంశలలో - ఏదో ఒక అంశ వికసించని స్త్రీయే ఉండదు లోకంలో !

ప్రతి అంశా దేని కది సుందరమే, ఆకర్షణీయమే, అనుభవయోగ్యమే !

ఏదో ఒక అంశ ఆకర్షిస్తుంది - ఏదో ఒక సాటి మగవాళ్లి, ఏదో ఒక అనుకూల మనస్సితిలో !

ప్రతి అంశా ఆకర్షిస్తుంది. పూర్వ పురుషుడైన వాణి.

సర్వంశా నమన్నిత సంపూర్ణ సౌందర్యం మాత్రమే ఆకర్షిస్తుంది పురుషోత్తముణ్ణి !

నీతో కలిసి - నే నిప్పుడు పురుషోత్తముణ్ణి !

నీవు నాతో చేరిన తర్వాత - మరి నన్ను ఆకర్షించగల మహా సౌందర్యం ఏదీ లేదు మిగిలి !

ఏదో ప్రాయాలనుకొని - మరేదో ప్రాసేస్తున్నాను కదూ ?

ప్రకృతి పురుష తత్త్వాన్ని వివరించా లనుకొన్నాను - సరేష !

మిత్రులతో కూడి - మూడు జిల్లాలు వెతికినా, పెళ్ళాడడానికి ఆడపిల్లే కుదరలేదు - రాంబాబుకు !

నాకు నచ్చిన, మంచి మంచి కన్యల జాబితా ఇచ్చాను అతడికి. అందర్నీ చూచి వచ్చి, తనకు ఒక్క వాశ్మా నచ్చలేదన్నా డతడు!

ప్రతి ట్రై లోను ఏవో లోపాలు చూపుతా డతడు - కేవల పండితుడి వలె !

ప్రతి ట్రై లోను ఏవో అందాలే కనిపిస్తే నాకు - ఒక జానపద కవికి వలె !

ప్రతి ఆడపిల్లా అందంగానే కనిపించి, ఎవర్నీ వదులుకోవాలో తెలియక, అందర్నీ పెళ్ళాడెయ్యా లనిపించేది నాకు - నీవు కనిపించక పూర్వం !

నాది పూర్వ సౌందర్య దృష్టి

సమస్త సుందర కళా సమ్య క్యామిని ఒక్కతే మాత్రమే నన్ను వివశుణ్ణి చేయగల పూర్వ సుందరి !

పురుషుడు కేంద్రం

ట్రై పరిధి

పురుషుడు ఏకైక శుద్ధ చైతన్య మూర్తి

ట్రై అనంతకోటి రసభావ సౌందర్య విక్షేపం.

పురుషుని దృష్టి సలువైపులా

ట్రై దృష్టి ఏక కేంద్రం వైపు.

పరిధిలోని ఏ అంశ వైనా ప్రేమించగలడు పురుషుడు. అన్ని అంశాలు ప్రేమించగలడు - ఒకే సారి, ఒకే రీతిగా, ఒకే గాఢతతో.

స్త్రీ అలా కాదు, తన కేంద్రం లోని ఆ ఒక్క పురుషుణ్ణి మాత్రమే ప్రేమిస్తుం దామె !

స్త్రీకి పురుషుడు ఒక్కడు

పురుషుడికి స్త్రీలు అనేకం

ఇదే గోవీకృష్ణ తత్వం

ఇదే జీవేశ్వర తత్వం

తెలియదు ఈ నాటి వాళ్ళకు.

సనాతనమైన ఆర్థ ధర్మాన్ని తెలుసుకోకుండా, అవజ్ఞన దూషితమైన పొత్కుత్యుల పాపసిద్ధాంతానికి దాసోహం చేస్తున్నారింకా మనవాళ్ళు !

ఏం చేస్తాం ?

అది అలా ఉండనీ.

పురుషుడు స్త్రీని ప్రేమించడంలో విశేషం లేదు. ఏ స్త్రీ వైనా, ఎంతమంది వైనా ప్రేమించగలడు - అతడిలోని ప్రతిపత్తి చైతన్య ప్రాభవాన్ని బట్టి.

అనంద ప్రాభవ సిద్ధికి అతణ్ణి స్త్రీ కూడా ప్రేమించవలసి ఉంది.

ఒక్క స్త్రీ అయినా ప్రేమిస్తే చాలు - ఆ పురుషుడు ధన్యదే.

అనేకమంది స్త్రీలచే ప్రేమించబడే వాడు పూర్ణ పురుషుడు.

సమస్త ప్రపంచం చేతా ప్రేమించబడే వాడు పురుషోత్తముడు.

ఒక్క స్త్రీ చేత కూడ ప్రేమించబడని పురుషు దెవదూ ఉండడు లోకంలో.

వెతుక్కొవాలి, వేచి ఉండాలి.

నిగ్రహం లేక, అతంతో స్త్రీల వెంట పదేవాడు ఏ ఒక్క స్త్రీ ప్రేమస్తు పొందలేదు చివరకు.

వ్యాఘిచారి అయిన వాడికి స్త్రీ ప్రేమ లభ్యం కాదు. స్త్రీ ప్రేమ లభించని జీవితం సంపూర్ణం కాదు.

ప్రేమ లభించేవరకు వేచి ఉండడమే స్థిత ప్రజ్ఞత. అది లభించినప్పుడు, సాహసంతో వైనా దాన్ని పొందడమే కర్తవ్య ధర్యం.

ఒక్క స్త్రీ కూడా నచ్చలేదు రాంబాబుకు.

తాను ఏ ఒక్క స్త్రీ కైనా నచ్చాడో లేదో కూడ తెలియలేదు.

పెళ్ళికి నచ్చడం చాలు, ప్రేమ అక్కరలేదు అందుకు.

అతడు కేవలం దోష దృక్కు !

అందాన్ని చూడలేని వాడు ఆనందానికి నోచుకోడు.

ముశ్చే కనిపించే వాడికి పువ్వులు సుఖం ఇవ్వుతు.

జన్మాంతర స్నేహ పునీతమైన ప్రేమకు అందంతో నిమిత్తం లేదు. అట్టివాళ్ళు శుచులైనా, అశుచులైనా; ధనులైనా, నిర్ధనులైనా; యోవనులైనా, వృద్ధులైనా; రూపనులైనా, కురూపులైనా శరీరాలతో సంబంధం లేకుండా - ఒకళ్ళ నొకళ్ళు తెలుసుకోగానే ఆత్మైక్యం పొంది, అమృతమూర్తు లైపోతారు.

ప్రేమకు శాసనం లేదు.

పెళ్ళికే ఏ గోలైనా !

సంసార జీవితం సుఖంగా గడిచి పోవడానికే కదా పెళ్ళి ?

బుధిమంతురాలైన ఏ యువతి అయినా చాలు అందుకు.

ఆరోగ్యవంతమైన యోవనమే అందం.

గ్రుడ్డిది రాంబాబు మనస్తత్వం.

ఎంత వెలుగు చూపి మాత్రం ఏం లాభం ?

48

స్త్రీ - పురుషుడు

రిండు మహాశక్తు లివి.

ఈ రెండు శక్తుల సంయోగ నైరంతర్యమే సృష్టి నైరంతర్యం.

పరస్పర వియుద్ధాలైన ఈ రెండు శక్తుల మధ్య గల ఆకర్షణమే ప్రణయం.

వాటి సంయోగమే సుఖం.

ఈ రెండు శక్తులు - దేని కది విడిగా అనంపూర్ణం కనుక - సంపూర్ణత్వం కోసం, అందువల్ల జనించే ఆనంద లవం కోసం - అవి తహతపా లాడతై.

అందుకోనం అవి ఒకదాని కొకటి చేరువ అయ్యే కొలదీ, వాటి సంయోగావకాశం కూడా ఎక్కువ అవుతూ ఉంటుంది సహజంగా.

శ్రీ లభించినప్పుడు పురుషుడు, పురుషుడు దౌరికినప్పుడు శ్రీ, అనుభవించకుండా ఉండలేరు అందుకే.

శ్రీ శుకుడు, శంకరాచార్యుడు, క్రీస్తు, రామకృష్ణ పరమహంస, వివేకానందుడు, బాలయోగి వంటి లోకోత్తర పురుషులను గురించి చెపుతావు నీవు.

లోకం గురించి ఆలోచిస్తాను నేను.

లోక ధర్మానికి, సృష్టి ధర్మానికి విరుద్ధంగా, అతీతంగా, వెళ్ళి వాళ్ళను లోకం గౌరవించగలదు. కానీ - అనుసరించ లేదు.

శ్రీ పురుష సంయోగ సుఖ స్వరూపమే సృష్టి.

శ్రీని బహిష్మరించే పురుషుడూ, పురుషుడై బహిష్మరించే శ్రీ - పూర్వ వ్యక్తులు కాలేరు.

ప్రత్యేక ప్రయోజనం కోనం ఒంటరిగా, ఏ బంధమూ లేకుండా ఉండిపోవచ్చు. అది వేరే సంగతి.

స్వయంగా శ్రీని నంపాదించుకోలేని పురుషులు, పురుషుడై సంపాదించుకోలేని శ్రీలు-ఎక్కువ సంబ్యులో ఉంటారు లోకంలో. తల్లిదండ్రులు తెచ్చిన వాళ్ళను పెళ్ళాడి, సుఖంగా గడిపేస్తారు జీవితాలను వాళ్ళు. సామాజిక వ్యవస్థకు పునాది, ప్రాణమూ ఈ రకమైన సామాన్య జనమే.

మరి కొందరు పురుషులు లుంటారు. ధనం, బలం, హోదా, అధికారం వగైరా అదనపు శక్తులతో స్వాధీనం చేసుకొంటారు శ్రీలను వాళ్ళు. బహు శ్రీ భోగం ఒక వ్యసనం వాళ్ళకు.

కేవల సంగీత సాహిత్యాది కళల ద్వారా సన్నిహితు లవుతారు కొందరు మధుర హృదయులు. కళలో సహజంగా, అంతర్వ్యాహినిగా ఉండే కామతత్త్వం పైకి ఉచ్చికి ఉప్పొంగుతుంది అట్టి వాళ్ళలో.

ఆ కారణంగా, చెప్పుకోదగ్గ బాహ్యకర్మణ ఏదీ లేకుండా, రెండు ఆత్మలు కలిసిపోయి, హృదయాలు కరిగిపోయి, శరీరాలు ఒకటైపోతై కొద్దిమంది విషయంలో. అందుకు మనమే ఉదాహరణ.

రెండు మేఘాలు, రెండు సెలయేళ్ళు, రెండు కిరణాలు - ఒకదాని నొకటి వెతుక్కొంటూ వచ్చి, ఒకటిగా కలిసి పోవడం !

హోతువు కనిపించదు ఈ ప్రేమకు, అంతం ఉండదు దాని ఆనందానికి.

చాలా అరుదుగా కనిపించే మన లాంటి రాగ హృదయుల్ని, మహోయోగుల్ని, మినహాయిస్తే - తక్కిన స్త్రీ పురుషు లంతా కేవలం కామోప భోగ లాలసులే. సృష్టి ప్రణాళికలో సాధారణ సాధనాలే.

కామోప భోగం స్త్రీ పురుష సహజ గుణం.

నిరోధాలకు, నిషేధాలకు లొంగేది కాదది.

దేవతలు, మహర్షులు, ఇంకా అనేక మంది గొప్ప వాళ్ళు. ఆదికాలం నుంచీ దీనికి లొంగిపోయిన వాళ్ళే.

అలాంటి సహజ ప్రవృత్తిని అదుపులో పెట్టునూ వచ్చు. పెట్టులేకనూ పోవచ్చు మానవుడు.

పెట్టులేనప్పుడు, అది వరదలా పొంగి, కట్టలు త్రైంచుకొని, సమాజాన్ని ముంచకుండా తగిన కట్టుదిట్టాలు, డ్రైనేజీ ఏర్పాట్లు చేసుకోవలసి ఉంది.

అలాంటి వేమీ లేకుండా, ఉన్న ఏర్పాట్లను కూడా రద్దు చేసి, సహజ ప్రవృత్తికి వ్యాఖ్యిచారం అంటూ ఒక చెడ్డపేరు పెట్టి, దాన్ని శిక్షకు పాల్పడ జెయ్యిడం నిజంగా ఆన్యాయం !

కామం సహజ ప్రవృత్తి. బహిరంగంగా నిరోధించ బడితే, రహస్యంగా విజ్ఞంభిస్తుం దది.

ఒక్క మానవుడికే కాదు, సృష్టి లోని ఏ ప్రాణి కైనా - సహజ ప్రవృత్తి వల్ల ఆనందం, పారవశ్యం కలిగించే రాగమధువులు కొన్ని ఉన్నె. అందులో ప్రధాన మైనట్టీది కామం.

ప్రవక్తలు, ప్రవచనాలు, నీతులు, నియమాలు, మతాలు, నరక భయాలు, శాసనాలు, జైత్ర్యు - ఇవన్నీ కూడా అపజయం పొందిన కారణం తెలుసా ?

ప్రాణికి పరమేశ్వరు డిచ్చిన ఒక మధుర వరాన్ని - ఒక రాగమధువును - ఒక ఆనంద సుధను - కంట్రోలు చెయ్యడానికి బదులు, పాప మని నిషేధిం చడమే !

ఒమర్భయాము మహాకవి ప్రాసిన రుబాయతులను తన రాజ్యంలో
నిషేధించి, తాను మాత్రం చదువుకొనే వాడట జౌరంగజేబు చక్రవర్తి !

మానవుడి అహంకారానికి, అహంకారి లోని అల్పత్వానికి పరాక్రాప్త
జౌరంగజేబు ప్రవర్తన !

మానవులలో తా నొక్కడే గొప్పవాడి ననుకొనేవాడు పరమ అల్పుడు.
వట్టి మృగం.

ఎదిరి బలం తెలియంది ఒక్క మృగానికి !

ఇంతకూ - చెప్పి లనుకొన్న దేఖిటంటే-

ఒక సామాన్య పురుషుడికి ఒక సామాన్య ట్రీ చాలు. అలాంటి స్త్రీ పురుషులే
అధిక సంభాకులు. వాళ్ళే సమాజం అంటే.

కాని...

సామాన్యుడి ప్రక్క మరో అసామాన్యుడూ, సామాన్య ట్రీ ప్రక్క మరో
అసామాన్య సుందరీ ఉంటూ ఉండడం తప్పడం లేదు కదా ?

మురికి వేళ్లు, మొద్దు కాండం, చప్పని ఆకులు, కరుకు ముళ్లు - వీటి
నడుమ అందమైన మొగ్గ ! అంతా ఒకే కుటుంబం !

పువ్వులనే తీసుకొన్నా - మల్లె ప్రక్కనే సుందర తరమైన గులాబి !

మల్లెకూ ముల్లుకూ, ఎండకూ చీకటికి, ఆపుకూ దున్న పోతుకూ, మూడు
ముళ్లు వేసి కట్టి పడవేయడం జరుగుతున్నందు వల్లనే - సుఖంగా సాగవలసిన
సంసార సాగరాలలో రేగుతున్నై తుపానులు ! తెగుతున్నై కట్లలు ! పొంగుతున్నై
ఉప్పేసలు !

ధనం, అధికారం, బలం, స్వర త్ర్యాపం, వాక్యాతుర్యం - లాంటి అధి
గుణాలు కల పురుషులు ఎక్కువగా ఆకర్షించ గలరు స్త్రీలను.

అలాంటి పురుషుని చుట్టూ చేరడం సహజం అనేకమంది స్త్రీలు -
అయిస్మాంతం చుట్టూ ఇనుప సూదుల వలె ! శారీరకంగా వీలు లేకపోతే,
మానసికంగా అయినా !

ఫలితం -

ధనం వలె, విద్య వలె, అధికారం వలె - ప్రేమ కూడా ఒక్కొక్క చోట

కేంద్రికృతమై పోవడం ! తక్కిన సమాజంలో ప్రేమ దారిద్ర్యం ఏర్పడడం ! దాని స్థానంలో కృతిమంగా కామం విజ్ఞంభించడం: సైవారహిషోరం పెరగడం !
బలహీనుల రక్షణార్థం వంచక శాసనాలు బైలుదేరడం !

కోర్టులు, పోలీసులు, వారసత్వ హక్కులు, కుటుంబ గౌరవం - వీటి భయం లేకుండా, భార్యకు కేవల హృదయంతో ఏలుకోగల భర్తలు ఎంతమంది సమాజంలో ?

సోషలిజానికి వ్యతిరేకిని కాను నేను. కాని - గడ్డి పరకల్ని రక్షించడం కోసం గోవల్ని ఎండగట్టేది మాత్రం కాగూడ దది !

బలహీనుళ్ళి రక్షిస్తూ, బలవంతుళ్ళి అఱచివేసే శాసనస్వాయం ఎప్పటి నుంచి బైలుదేరిందో - అప్పటి నుంచే ప్రారంభమైంది మానవజాతి పతనం !

వైతికులు, సన్యాసులు, భిక్షకులు, నిర్విర్యులు - ఇలాంటి పనికిమాలిన వాళ్ళకు రాజ మర్యాదలు !

సోక్రటీసులు, క్రీస్తులు, అభిమన్యులు, భగత్పీంగులు, గాంధీలు - లాంటి వాళ్ళకు రాజ మర్యాదలు !

లక్ష్మందిని రక్షించగల ఒక బలశాలిని పదిమంది కూడి చంపేస్తారు కుట్ట చేసి ! మోసానికి మాలికశక్తి బలి !

ఇలాంటి న్యాయ శాసనం క్రింద - ఒక స్త్రీనీ, ఒక పురుషుళ్ళి చేర్చి, కట్టి పదవేస్తున్నది సమాజం - కలిసి బ్రతకమని !

కలిసి బ్రతకవచ్చు - వాళ్ళ స్వభావాలు కలిస్తే, కలవకపోయినా, వాళ్ళ సహజ ప్రపుత్తులకు పరిపూర్ణ స్వేచ్ఛ ఉంటే. వాళ్ళిద్దరికీ వీధి గుమ్మం ఒక్కటే అయితే !

స్వేచ్ఛ కామం వీధి గుమ్మం

మృథిచారం దొడ్డి గుమ్మం.

వీధి గుమ్మాన్ని మూసివేసింది అధునిక సమాజం

దొడ్డి గుమ్మం వెడల్పు అయింది సహజంగా !

ఒక సామాన్య స్త్రీతో పూర్ణ పురుషు దెలా తృప్తిపడి ఉండలేడో, ఒక సామాన్య పురుషుడితో పూర్ణ స్త్రీ కూడా అలానే తృప్తిపడి ఉండలేదు.

కాగా -

సమాజం నుంచి వ్యభిచారం బోవాలంటే - కామోపథోగానికి వ్యభిచారం అన్న పేరును తొలగించుకోక తప్పదు.

సమాజంలో అందరూ సామాన్యులో, పరిపూర్ణులో కాలేరు కనుక అన్నం పేరును నున్నంగా మార్చినంత మాత్రం చేత, దాన్ని ఎవరూ తినకుండా ఉండలేరు కనుక

ఏ పరతూ లేకుండా త్రీ పురుష సంయోగాన్ని పవిత్రంగా భావించినప్పుడే మానవుడు పవిత్రు డవుతాడు ! మరో అడుగు ముందుకు బోతాడు !

ఆకలి దహ్నుల వలనే సెక్కును శారీరక తృప్తిగా మాత్రమే తీసుకొన్నా - (అలా తీసుకోవడమే సబబు ఈ సంతాన నిరోధక యుగంలో, కామానికి మరో ప్రయోజనం లేని ఈ రోజుల్లో) - అట్టి తృప్తి అయి వ్యక్తుల సొంత విషయమే కాదా ?

అసహజమైన నీతుల్ని నిర్వంధాల్ని కల్పించుకొని - వ్యక్తుల స్వవిషయాల్లో జోక్యం చేసుకొని - వాళ్ళ బ్రతుకుల్ని నాశనం చేసే హక్కు సమాజాన్ని తెక్కడిదో ?

త్రీ - పురుషుడు

రెండు మహోశక్తులు ఇవి !

పురుషుడు రన స్వరూపి

త్రీ కళా స్వరూపిణి.

కళా స్వాదనే రనం

రనం రసాన్ని పొందడమే ఆనందం.

రసానందం బ్రహ్మానం ద లవం. అందుకే దాని కంత అవక్కపరాక్రమం. అంత విశ్వలీలా రామణీయకం.

ఈ రెండు శక్తుల నదుమ లేచిన విధి నిషేధ కుడ్యాలే అవినీతికి, అక్రమానికి, పతనానికి హేతువులు.

సహజ ప్రకృతి పట్ల మానవునికి విధి నిషేధా లేమటి ?

స్వేచ్ఛగా విడిచిపెట్టు బడవలసిన శక్తులు ఇవి రెండూ.

వాటికి స్వేచ్ఛ లభించే వరకూ లోకం పొపంలో కుళ్ళి చావక తప్పదు !

నీతికి, అవినీతికి తేడా ఏం లేదు ;

తనకు దక్కిన సుఖం నీతి,

మరొకదికి దక్కిన సుఖం అవినీతి !

49

తాను పురుషుడ నన్న అహంకారం జాస్తి గానే ఉంది రాంబాబుకు.

నీపు సూచించిన స్వర్ధలత కూడ నచ్చలేదు తనకు.

తన లక్ష్మీలకు అనుగుణమైన విద్యావతి దౌరికే వరకు పెళ్ళాడడట తాను
మరి - ఆమెకూ ఉంటేగా కొన్ని లక్ష్మీలు ?

తన లక్ష్మీలకు అనుగుణమైన స్త్రీ అంటే - తనకు బానిసగా పడి ఉండగల
స్త్రీ అనేగా అర్థం ?

విద్యావతి బానిసగా ఎలా పడి ఉంటుంది ?

చదువు అబ్బకు, ఏ కళ లోనూ ప్రవేశం లేక, తన బ్రతుకు తాను బ్రతికే
ఏ విలువా లేక - ఎవడో ఒక మగవాడికి శరీరాన్ని అప్పగించి, అతడికి పిల్లల్ని
కనిపెట్టడానికి మాత్రమే పనికివచ్చే ఆడవాళ్ల కొల్లలుగానే ఉన్నారు ఈ మన
సమాజంలో.

కొనుక్కో నక్కరలేదు

ఏ ఖర్చు అక్కరలేదు

ఎదురు కట్టాలతో వస్తారు భార్య రూపంలో కోరుకొన్న బానిసలు !

మనం విలువైన వస్తువును కొనుక్కుంటాం. పనికిరాని వస్తువును సొంత
ఖర్చుతో తీసి పారవెయ్యస్తాం.

తమ ఆడపిల్లల్ని సొంత ఖర్చులతో వదిలించుకొనే లక్ష్ల కొలది తండ్రులలో

- పిల్ల నిచ్చి, డబ్బు కూడ ఇస్తాడుగా ఏ ఒక్కడైనా ?

స్త్రీ కంటే పురుషుడు బిలవంతు డన్న సత్యాన్ని గుర్తించి, పురుషుని
అధిక్యత దృష్టాన్తమే - కన్యా శుల్మ పద్ధతే కొంత విలువ ఇచ్చిం దనవచ్చు స్త్రీకి.

అయితే - రాంబాబుకు కావలసింది విద్యావతి అయిన బానిస.

పెళ్లి చదువులు చదివిన వాళ్లంతా అలాంటి వాళ్లే !

అయినా - కొన్ని లక్ష్మీ లుంబై వాళ్కు కూడ

నేచి విద్యాపతి - కేవలం తిండి కోసం మగవాడిపై ఆధారపడే నిస్సహాయ
కాదు.

అవసరమైతే - మగవాళ్కె పోషించగల దామె స్వార్ఘనతో.

భార్య, భర్త అనే పదాలే నాకు కిట్టపు. బానిస, యజమాని అనే కదా
వాటి అర్థం ?

“నీకు పని మనిషి కావాలా ? సహచరి కావాలా ?” అని అడిగాను నేను
రాంబాబును. ఇద్దరూ కావాలన్నా డతడు.

ఇద్దరీ, ముగ్గుర్ని చేసుకోడానికి నేచి చట్టం ఒప్పుకోడు -

చట్టాన్ని సపరించుకో వచ్చుగా అన్నది లత !

లత ఉద్దేశాలే వేరు. బహుభార్యా నిషేధ చట్టం స్త్రీకే ఎక్కువ అపకారం
చేసిం దంటుంది ఆమె !

మానవ శాసనం ప్రతింది ప్రకృతి శాసనానికి విరుద్ధమే అంటుంది కూడా.

ఈ విషయం మరోసారి చర్చించుకోవచ్చ కానీ - రాంబాబు పెళ్ళే ఒక
సమస్య అయి కూర్చుంది.

లక్ష్మీ లట !

లక్ష్మీం అంటూ ఏదీ లేనివాళ్కు ఉండరు లోకంలో.

ప్రతి వ్యక్తికి ఉంటుంది ఏదో ఒక లక్ష్మీం

జీవికి ప్రధాన లక్ష్మీది జీవించడం.

జీవించడం కోసం ఆ జీవి చెయ్యని పని అంటూ ఉండదు !

మంచి, చెడ్డ, పాపం, పుణ్యం, అధికారం, ధిక్కారం, యాజమాన్యం,
సేవ-సమస్తాన్ని ఎతత్త ప్రధాన లక్ష్మీసిద్ధి కోసమే ఉపయోగిస్తున్నాడు మానవుడు.

సృష్టి స్థితి లయాలు మూడూ మానవుడి చేతిలోవే నేడు.

ఈనాడు సమాజం అంటే బలవత్తముడైన ఒక వ్యక్తి.

అతడు గొల్ల, సమాజం లోని తక్కిన వ్యక్తు లందరూ గొప్రెలు.

గొల్ల లక్ష్మీమూ బ్రతకడమే

గొప్రె లక్ష్మీమూ బ్రతకడమే.

అదే హేతువు లోకం లోని ఈ కల్గొలూ లన్నింటికి,

వైర లక్ష్మీల తీగలతో అభిబడిన జల్లెడ ఈ లోకం.

ప్రతి జీవికి ఒక లక్ష్మీం ఉంది. ప్రతి లక్ష్మీనికి ఒక మార్గం ఉంది. ప్రతి మార్గానికి ఒక క్రమం ఉంది.

తనకే ఒక లక్ష్మీం ఉన్నట్టు, మరెవరికి లేనట్టు మాట్లాడటం మూర్ఖత్వం.

ప్రకృతి ధర్మాన్ని, క్రమశిక్షణను అనుసరించి పోతే - ప్రతి వైర శక్తి విరోధం లేకుండానే పురోగమించ గలదు. ప్రతి లక్ష్మీమూ సాధ్యం కాగలదు. ఎవరి లక్ష్మీనికి ఎవరూ బానిసలు కానక్కర లేదు.

గుర్తించడు రాంబాబు !

లీల వంటిదే లోంగదియ్యా లతణ్ణి !

50

ఎవరీ సీరి - ఊర్వశిలా !

ఒకొక్క రమణి ఒకొక్క పొరాణిక కాంతను జ్ఞాపికి తెస్తుంది నాకు - ఒకొక్కప్పుడు.

ఆయా అంశలలో పుడతారు కొందరు.

ఆయా అంశలకు ఛాయా మూర్ఖులుగా భాసిస్తారు కొందరు.

అనంత కాలవాహినిలో అంశలు కూడ అనంతకాల చిరంజీవన లీలా తరంగాలే కావచ్చు కద ?

నీవే కదూ పరిచయం చేశావు ఆనాడు ఈమెను ?

గొప్ప పని చేశావు !

ఊర్వశిలా కనిపిస్తుంది సీరి నా కంటికి !

ఆ మాటీ అన్నాను ఆమెతో నిన్న సాయంత్రం.

అనందంతో మందార పుష్పమే అయిందామె ఆ మాటకు !

ఏ స్త్రీ అయినా అంతే - వట్టి బెలూను !

అందంగా ఉన్నావంటే చాలు - బెలూనులా ఉభీపోయి, టప్పమని వగిలిపోతుంది ఆ మగవాడి చేతిలో !

మగవాది చేతిలో ఆడది బానిస కావదానికి కారణం ఆమెలోని ఈ బలపీసతే !

సహజోక్తి ఏదో, కపటోక్తి ఏదో తెలిసికోగల నీ వంటి వివేకిసులకు అది వరమే కావచ్చు. కాని - పొగడ్తలన్నీ నిజమే అనుకొనే విలాసిసులకు మాత్రం అది పతన హేతువు !

అది వట్టి పొగడ్త అని తెలిసి కూడ, అందులో పదిపోతా రెందుకో చాలామంది !

పొగడ్తను మించిన మద్యం లేదు లోకంలో, స్వర్ఘమాత్రం తోనే మత్తెక్కిం చేస్తుం దది ఏ వ్యక్తి కైనా !

ఇక, సీరి విషయం -

నిజంగానే ఈర్వులా కనిపిస్తుం దామె నాకు !

నే నెవరీ పొగడను. పొగడవలసిన అవసరం కూడ లేదుగా ?

తన భోటో ఒకటి ఇచ్చిం దామె నాకు.

నా భోటో ఒకటి కావాలన్నది. కాని - నాకు భోటోలే లేవయ్యే !

నాది భోటోముఖం కాదు. నా భోటో నాకే నచ్చదు.

గోదావరి లంకలలో, మహా కరకట్టను కొమ్ములతో చిమ్మి, రంకెలు వేసే పోట్లగిత్త ముఖంలా - దుర్ఘరంగా కనిపిస్తుంది నా ముఖం నాకే !

అమృత భాండం ఇదే సంటూ - పెదవులు తియ్యవు మరి దీని నుంచి !

అది నీ ప్రేమకు నిదర్శనం, నా అందానికి కాదు.

అందుకే నేను భోటోలు తీయించుకోను. నాకు భోటోలే లేవు.

తనను గురించి చెప్పుకోవడంతో పాటు, నీ గురించి కూడ చెప్పిందామె విమేమో ! ఈ సంగతు లేమీ నీతో చెప్పవ ద్వన్నది కూడా !

మనం అందరీ నమ్ముతాం. అందరూ మనలాంటి వాళ్ళే అనుకొంటాం. మన మిత్రు లంతా మనలాగే అవ్యాఖాను రాగంతో ప్రేమస్తూ రనుకొంటాం. వాళ్ళంతా మన శ్రేయోభిలాఘలే అనుకొంటాం.

నా మిత్రుడు మన్మథసూరి నా గురించి నీకు చెప్పినట్టే, నీ మిత్రురాలు సీరి నీ గురించి నాకు చెప్పింది !

ఈ చెప్పడాలు అప్పడాల వలె కమ్మగా ఉంటే !

ఆ కమ్మదనమే రిమ్మ తిరిగేటట్టు కొడుతుంది - వాళ్ళ జీవితాల గూబలపై!

మనల్ని చూచి అసూయతో చస్తున్న వాళ్ళు మన శత్రువు లొక్కుళ్ళే కాదు
- మన మిత్రు లనేకులు కూడ !

పిల్లలు, గుడ్ల గూబలు వెలుగును చూడలేవు. మరి నక్కల్తాలు కూడ
ఎందుకు చూడలేవో !

మన ప్రేమను, అనురాగాన్ని, ఆరాధనను చూడలేక కళ్ళల్లో కారం
కొట్టుకొంటున్న లోకం ఎవరో కాదు, మన చుట్టూ ఉన్న మనవాళ్ళే !

అందుకే జాగ్రత్తగా ఉండాలి మనం.

ఈ మధ్య మనం ఎదుర్కొన్న కీష్టపరిస్థితికి కారణం ఇలాంటి వాళ్ల కుటులే
కదా ?

స్వార్థాలు అనేక విధాలు. కుటులు అనేక తరహాలు.

తన భోటో ఒకటి ఇచ్చింది సీరి.

అంతకన్న మంచి భోటో లన్నీ మన్మథసూరి తీసుకుపోయాడట - ఏదో
సినీమాలో వేపం ఇప్పిస్తానని !

తిరిగి ఇప్పమని అడిగితే, తన గదికి వచ్చి తీసుకువెళ్ల మంటున్నాడట !

మంచి చేప కోసం గాలం వేస్తున్నా నన్నా డతడు మొన్న నాతో.

బహుశా ఆ చేప ఇదే కావచ్చు !

51

ఉర్వాశి విశ్వాపేయనే కావొచ్చు. నాకు మాత్రం కాదు.

వెరి వాడి పెళ్ళాం వాడ కంతటికీ వదినె. ఏ ఒక్కరికీ అక్కరలేని ఆడది
- అందరికీ కావలసిన వేశ్య !

అర్చునుడి వంటి దక్కిణ నాయకుడు, కృష్ణుడిలాంటి విశ్వ ప్రేమికుడు
కూడా వేశ్యను అభిమానించినట్టు లేదు ఎక్కడా !

స్వకీయలైన ప్రియురాంధ్ర లేని కేవల భావుకులు ఎవరైనా పడితే పడవచ్చ
అమె వెంట. అలాంటి దుర్గతి పట్ట లేదు నాకు ! ఎలాంటి అనుమానాలూ వద్దు
నీకు !

నా ప్రేయసి నా కుంది.

నా జీవితం లోనూ, నా సాహిత్యం లోనూ కూడా ఒక్కరే ప్రేయసి నాకు.
అదే వైశాఖి !

బాల్యం నుంచీ రాగలక్ష్మిగా, రాగజ్యోతిగా, రాగప్రభగా, రాగరమగా -
వివిధ రూపాలలో, వివిధ రాగాలతో నన్ను రసబ్రహ్మను చేస్తూ వస్తున్న ఆ ఏకైక
అమృత రాగ ప్రేయసి - నీవే !

కృష్ణుడికి రాధ ఉంది.

రాధ పై మక్కువ కలవాళ్ళంతా, తామే రాధల మనుకొంటూ, శ్రీ కృష్ణుడ్జి
ఆరాధిస్తారు భర్త భావంతో. అది మధుర భక్తి ! స్త్రీ వేషం వేసుకొని, స్త్రీలతో కలిసి
తిరిగే అక్షరు మనస్తత్వం అది !

ఊర్వాశి సామాన్య, ఊరందరికీ ప్రేయసి ఆమె. ఆమెపై మక్కువ కల
వాళ్ళంతా క్యాలో నిలబడి - ఆమె ఏ పురుషరవుడికో పిల్లల్ని కంటూ ఉండడం
వల్ల హతాశులై, విరహగ్నితో వేగిపోతూ, భావగీతాలు పాడుకొంటూ గడిపేస్తారు
కాలం.

ప్రేమకు, వవిత్రతకు, సౌందర్యానికి, ఆత్మార్పణకు, ఆనందానికి
ఆదర్శప్రాయమైన స్త్రీ మూర్తులు ఎందరో ఉన్నారు ! పూర్వమూ, ఇప్పుడూ కూడా |
సీత, సాపితి, అరుంధతి, శకుంతల, రాధ, ద్రౌపది, ఎంకి, కాంతం, అనార్ధలి,
భాగ్యమతి, స్నేహ, మధుబాల, బాల, కిస్నేరసాని - ఎంద రెందరో !

అట్టి ఆదర్శ స్త్రీ మూర్తులను భక్తితో ఆరాధించుకోలేక, క్రొత్తవారిని
సృష్టించుకోలేక, పాత్ర క్రొత్తల నడుమ సతమత మవుతున్న వాళ్ళంతా మెహిందిలకు
ఎగబడుతున్నారు - సంగీతం కోసం, సౌందర్యం కోసం, ప్రణయం కోసం !

అలాంటి వాళ్ళలో ఎక్కువ మందిని తన వెంట త్రిప్యుకోగలిగిన ఊర్వాశి
నిజంగా విశ్వాప్రేయసి !

ఊర్వాశి విశ్వాప్రేయసే అయినా, సీరి రూపంలో ఆమె నా వెంట పడినా -
నీ సహాదిక సభీ జనంలో ఆమె ఒక్కతె మాత్రమేగా !

అనుమానం వద్ద నీకు

వచ్చేయ్ - అనుభవిద్దాం ఈ మార్గశిర పొర్కమిని !

ఈ చలి మరీ ఉడుకెత్తిస్తున్నది నన్ను!

మార్గశిల

ఈ చలిలో !

ఈ చలని వెన్నెలలో !

ఒత్తుగ మెత్తగ ఎదలకు

ఒకరి నొకరు హత్తుకొని

ఎల్ల జగము నిదురపోవ -

ఎవ్వడపో, ఒంటరిగా !

వస్తానని ఏ సోమరి

బద్ధకించి కూర్చున్నదో !

వీలు లేక ఏ సుందరి

విరపోగ్నుల బడి యున్నదో !

కవ్వించే కలువలతో

కయ్యానికి దిగబోతుమ !

మత్తు చల్లి, మంచు చల్లి,

చిత్తు చేయు జాబ్లి !

నా మనస్సును చదివి, పాచుతున్నది ఉద్యాన రమ - నా చుట్టూ ఈ
పాటను.

అది జాలో ! హాచ్చరికో !

మృగశిరా దేవి ఒడిలో బోర్లు పడుకొని, క్రిందికి వంగి చూశాడు. పొట
విని పూర్వచంద్రుడు నాకేసి !

తీక్షణంగా చూస్తున్నాడు - మీసం మెలివేసుకొంటూ !

పడవడ వణికి పోతున్నాను నేను - ఆ మంటల విసుర్రకు !

పార్వతీ పరమేశ్వర మిథున మూర్ఖోపరి గంగా ప్రతీరంలో విహరిస్తున్న
వీరు డతడు - వెనుక రోహిణితో, ఎదుట అర్ధతో !

క్రింద కలువల పట్ల కూడ ఎంత లాలస అతడికి !

నేను వాటి జోలికి పోకుండా నా పై ప్రయోగించాడు అగ్నియాస్తాన్ని !

మంటలు, జ్యాలలు, ధూమం, ధూళి !

ఓహో, వెన్నెల కాదిది !

ఎందుకో ఇంత మాత్స్యం అతడికి నా పట్ల ?

కేవలం కలువల రక్షణార్థ మేనా ?

అతడి కలువలు నా కెందుకు ?

నీ కందొవలు లేవా నాకు ?

అతడి ప్రియ తారలు నీ హారం లోని ముత్యాలు మాత్రం !

అతడి పూర్వ జ్యోత్స్మానీ చిరునవ్వు కాంతి మాత్రం ?

అతడి పక్కాలు నీ బొట్టు, కాటుకా మాత్రం !

రాగ జ్యోత్స్మావు నీవు !

ఒక అధి వీరణ్ణి నాలో గుర్తించిన ప్రతి వీరుడు చంద్రుడు !

నీపై ద్వేషంతో నాపై యుధానికి పురికొల్పి ఉంటుం దతణ్ణి మృగశిరా
దేవి !

ఇదీ వీరత్వం !

ఇదీ వీర రసం !

జప్పుడు మా ఇద్దరికి మధ్య జరుగుతున్న యుద్ధం యొక్క కథనమే వీర
కావ్యం !

రెండో ప్రపంచ యుధాన్ని పద్మాలలో ల్రాసి, దాన్ని మహా కావ్యంగా
గుర్తింప జేసుకొంటున్నాడు సింహ మహాకవి !

మహో పండితులు, మహో నాయకులు - ఆ మహో కావ్యాన్ని వేనోళ్ల పొగిది తరించడానికి తాము ఆదిశేషులం కాలేకపోయామే - అని బెంగ పెట్టుకొని చస్తున్నారట !

(నాకు తెలియదు. అతడే అన్నాడు నాతో)

“రామాయణ, మహోభారతాలను మించిన మహోకావ్యం ప్రాశాను. అంతా భగవత్పూప ” అన్నా డతడు మొన్న ప్రాతప్రతి నుండి ఒకటి రెండు పద్యాలు చదువు తూ !

ఈ నాటికి మళ్ళీ ఒక మహో కావ్యం !

ఓహో, దేవి ! సరస్వతి ! రసపయోధి ! రాగోదయా ! విశ్వవాగీశ్వరీ ! సర్వ జీవ క్రైయస్సినీ !

“ మహోకవి ! మహార్షి మీ కావ్యనాయకు డెవరు ? నాయక కాగళ్లిన అజగచ్ఛక్తి ఎవరు ? ” అన్నాను నేను ఆనందబాప్యాలు తుడుచుకొంటూ !

జవాబు లేదు !

ఆనంద స్థాయి నుంచి, ఆఫీసు స్థాయికి పడిపోయి, ప్రశ్నార్థకంగా చూశాను అతడి కేసి !

అత దక్కడ లేదు !

రెండో ప్రపంచ యుద్ధమే కాదు - ఏ పోరాటం అయినా, అది చరిత్ర కాగలదే కాని, వీరకావ్యం ఎలా అవుతుంది ?

చరిత్రనో, జీవిత చరిత్రనో వచనంలో వలెనే పద్యాలలో కూడ రచించవచ్చు.

గణిత శాస్త్రాన్ని, వైద్య శాస్త్రాన్ని కూడా పద్యాలలో బిగించిన జాతి మనది !

పద్యం కవిత్వం కాదు.

నీతులు, నినాదాలు, ప్రపంచాలు - ఏవీ కవిత్వం కాదు.

అవస్నీ జీవితానికి కావలసిన ఉపకరణాలు.

కవిత్వం ప్రియభోజనం !

స్పృహ మాత్రంగా అయినా రనం ఉంటేనే అది ఆస్మాదన యోగ్యం అవుతుంది. కవిత అవుతుంది !

రసం ఆనంద స్వీరకం

ఆనందం తన్మయాల్తి !

నినాదాలు, ఉద్యమాలు, విష్ణువాలు, చరిత్రలు - ఏవైనా సరే, ఒక రిధంలో
నిర్మించవచ్చు. పద్మాలతో అల్లవచ్చు. అంతే !

పద్మమో. పాటో, లఘు కావ్యమో, పూర్ణ కావ్యమో, ఏదైనపుటికీ - అది
కవిత కావా లంటి - రసం ప్రధానం !

అది ఏ రసమైనా సరే !

రసానికి ఆలంబనం ప్రకృతి పురుషులు ! నాయికా నాయకులు !

పరిశీలించి చూడు !

శృంగార నిర్మిధమే వీరం. శృంగార వైఫల్యమే కరుణం.

శృంగార స్వర్ప లేనిదే రసం కాదు

రస స్వర్ప లేనిదే కవిత కాదు

కవితా స్వర్ప లేనిదే కావ్యం కాదు !

రెండు పార్టీల మధ్య వీధిలో కొట్టాట కంటే - రెండు దేశాల మధ్య,
రెండు సిద్ధాంతాల మధ్యాంశ ప్రపంచ యుద్ధం - స్వభావంలో ఏ విధంగా గౌప్యది ?

కొట్టాట, యుద్ధం - తర తమ భేదాలతో - రెండూ ఒకపే !

ఇవి చరిత్రాంశాలే కాని, రస నిష్ఠాలు కావు.

రామ రావణ యుద్ధంలో సీత ఉంది

మహా భారత యుద్ధంలో ద్రౌపది ఉంది

ప్రతి ఇంటికి ఒకో ఇల్లాలు ఉంది

రెండో ప్రపంచ యుద్ధంలో ఉన్న దెవరు ?

స్త్రీ లేనిదే శృంగారం లేదు. శృంగారం లేనిదే రసం లేదు. రసం లేనిదే
జీవితం లేదు. జీవితం లేనిదే కావ్యం లేదు.

ప్రతి వ్యక్తి జీవితమూ ఒక కావ్యమే - మరో వ్యక్తి హృదయంతో ముడి
పడ్డప్పుడు.

మన జీవితమే ఒక మహ కావ్యం ఈ రాత్రి !

నాయకుణ్ణి నేను !

ప్రతి నాయకుడు పూర్వ చంద్రుడు !

మహా యుద్ధం ఇది !

హిమ కిరణాలు అణ్ణస్తూలై పేలుతుప్పె !

ఓహో, వచ్చేశావు నీవు !

ఏదీ చంద్రుడు ?

దాక్షున్మాదు పోయి, బీల్వ వృక్షం కొమ్మలో - ఆగ్రాదేవి పమిటె
మాటున !

ఓడిన చంద్రుడి నుంచి, అతడి పదహారు కళలూ వచ్చేసి, నిన్నాత్రయించినై
ఇప్పుడు !

మన్మించనీ, సమ్మానించనీ, తృప్తిపరచనీ వాటిని - నా చుంబన
చూపణాపేషణాదిక సమస్త సంస్ఫూర్చ సంపద తోను !

తలపున జొచ్చి నీవు సర

దా మెయి నాడుచు పాడుచున్ ప్రవ

ర్తిలు సమయాల - కాల మొక

ప్రేక్షకురా లయి నిల్చిపోపు ! నా

కలలకు ఏ విరామమును

కల్గదు ; నీ పదహద్దు సేవలో

మలచితి జీవిత మొక న

మస్మృతిగా, కృతిగా, ప్రభూతిగా !

53

మన్మథ సూరి నాకు మంచి మిత్రుడే

అయితే - ఈ మధ్య బాగా అసూయ పట్టుకొన్న దత్తడికి నా మీద.

నేను నీకు పూర్తిగ లొంగిపోయి, అతణ్ణి మరిచి పోయా నట !

అతణ్ణేనో నేను మరచి పోయింది ? బంధువుల్ని, స్నేహితుల్ని,
శ్రేయోభిలాఘవుల్ని, సినిమాల్ని, నాటకాల్ని, లోకంలో నాకు గల సమస్త పరిచయాలను
మరచే పోలేదా నేను నీ అమృత పరిష్వంగ పరమంలో ?

ముందు వచ్చిన చెవుల కంటే, వెనుక వచ్చిన కొమ్ములు వాడి అన్నాడు
మొన్న.

అప్పను - వాడే !

అది వాచి అర్ధష్టం. ఎవ రేమి చెయ్యగలరు ?

ప్రకృతి సత్యాన్ని పేర్కుంటూ, మళ్ళీ దాన్ని ద్వేషిస్తా రెందుకో !

పుట్టుతో వచ్చిన వెంట్లుకల కంటే, తర్వాత వచ్చిన దంతాలు గట్టి కాదా?
అంతకంటే ఉపయోగకరం కాదా ?

“ తల్లి విషం. పెళ్ళం బెల్లం ” అనేది మరొక ద్వేష పూరిత వాక్కు -
లోకంలో !

పెళ్ళం బెల్లంగా కలకాలం బ్రతకాలనేగా - అందరూ కోరి పెళ్ళి
చేసింది ?

అట్టి బెల్లంపై మన్ను చల్లే తల్లి విషం కాక మరేమపుతుంది ?

తానూ తన మగడికి బెల్లమేగా ?

తన కొడుకు బెల్లంపై ద్వేషం దేనికి ?

అలా ద్వేషించే స్త్రీ తల్లి ఎలా అపుతుంది ?

ఎందుకు గుర్తించరో ఈ సహజ సత్యాలను !

ఎందుకు పెంచుకొంటారో ప్రయోజనం లేని అసూయా ద్వేషాల్నీ,
మాత్సుర్యాల్నీ !

దేశకాల పాత్ర లనేవి వాస్తవాలు కావు చాలామందికి !

అందుకే - వాటి కనుగుణంగా మారలేక, మారే మనఫలిన్న చూచి
ఓర్కులేక - అసూయ పడతారు వాళ్ళు !

అసూయ అనేది వాస్తవ సత్య పరిజ్ఞానం లేకపోవడం వల్ల వచ్చే ఒక
జబ్బు.

పుట్టింటినే బూడిద చేసుకొనే ఆగ్ని అసూయ !

దేశకాల పరిస్థితులు వాస్తవ సత్యాలు. క్షణం క్షణం మారుతూ, ముందుకు
పోతున్నే అవి.

చైతన్యం కల దేదైనా ముందుకు సాగేదే. మృత పదార్థం మాత్రమే పడి ఉంటుం దొక చోట. అది కూడ ఆ చోటుతో పొటు కదిలి పోతున్నట్టిదే - గాడిద మిది బూడిద మూట వలె !

కొత్తగా పెళ్ళెన కుర్రవాడు పెళ్ళాన్ని విడిచి-తల్లి ఒడిలో పడుకుంటాడా ? చెల్లెలితో సినిమా తెల్తాడా ? మిత్రుడితో రాత్రంతా పేకాడతాడా ?

అలా చేసే వాడు మగవా దనిపించుకో గలడా ? మనిషిగా బ్రతక గలడా ?

కొడుకుకు ప్రాణమిచ్చే తల్లి, కొడుకు అర్ధాంగిని దయగా అయినా చూడదేం ?

అసూయ !

అసూయకు పైకి కనిపించని కారణం సెక్కు !

కొడుకును ప్రేమిస్తూ, కోడల్ని ద్వేషించే స్త్రీ ఎంతటి పతిప్రత అయినా నరే - మానసిక వ్యభిచారిణే !

తల్లిని ఆరాధిస్తూ, పెళ్ళాన్ని హింసించే మగవాడు కూడా అంతే !

అసమర్థులుగా కనిపించే సక్కబూయి మగళ్ళు పరమ దుష్టులు !

మన్మథ సూరి మనస్తత్తుం విచిత్రం.

ఒక స్త్రీ కోసం మరో స్త్రీని వదులుకొనే వాడు మనిషి కాడు - నా దృష్టిలో.

చాలా మందిని వదిలేసిన వాడు మన్మథసూరి ! అరటిపండులా తిని, తొక్కులా పారేసి పోవా లంటా డతడు స్త్రీని !

ఆరాధన అవివేక మంటాడు. రంభలూ, ఊర్మిపులూ డజను ముప్పొవులాకు మార్చుట్లో దొరుకు తున్నా రంటాడు !

మీ అస్తుతో ఇతడు కూడ ఏదో చెప్పేదు కదూ మనల్ని గురించి ?

ఎంత యాతనకు గురి అయాం మనం !

అత్మేషుయ్య దుష్టుడు. ఇతడు అసూయాపరుడు.

తాను బ్రతకడం కోసం ఎంతమంది నైనా చంప గలదు అసూయ !

54

అబద్ధ మాడను నేను
అబద్ధ మాడే వాడు కవి కాదు - నా దృష్టిలో !
కవి చెప్పేది, ప్రాసేది అంతా అబద్ధమూ, అతిశయోక్తి - అంటుంది కదూ
లోకం ?

అలా అనేది మూఢలోకం. సహజయ లోకం కాదు.
అలా అనడం లౌకిక ప్రయోజనాల కోసం పద్మాలు ప్రాసే వాళ్ళను గురించి.
రసానంద బ్రహ్మలైన కపుల్ని గురించి కాదు.

ప్రకృతి యొక్క అంతరాంతరాలలోకి కవి వెళ్ళటంత దూరం సామాన్యదు
వెళ్ళలేదు, కవి చూచే ఉన్ని అందాలను చూడలేదు.

అపూర్వ లోకాలలో, లోకోత్తర సౌందర్యాలను దర్శించి, దివ్య మాధుర్యాలను
అనుభవించి, తన అనుభవ పీయూషాన్ని ప్రపంచానికి పంచిపెట్ట వచ్చిన కవి -
సామాన్యదికి అర్థం కాదు. వైగా అనుమానించ బడతాడు కూడ. దానితో అతడి
మొత్తం కవిత్వమే అతిశయోక్తిగా, అబద్ధంగా కొట్టివేయ బదుతుంది !

కవి గోవు లాంటి వాడు
తాను గడ్డి మేసి, లోకానికి పాలిస్తా డతడు.
చూచేవాళ్ళ ఎంతమంది ఉన్నారో, అన్ని కోణా లున్నై సత్యానికి
ఏ కోణం నుంచి చూచేవాడికి ఆ కోణం నుంచి కనిపించేదే సత్యం.
మరో దృక్కోణాన్ని అర్థం చేసుకోలేదు సామాన్యదు, గుర్తించలేదు
పండితుడు, సహించలేదు నాయకుడు.

అన్ని దృక్కోణాల నుంచీ చూడగల వాడు కవి ఒక్కడే !
పూచిక పుల్ల కూడ పువ్వులు పూచేస్తుంది - కవి చేయి తగలగానే !
అతడి చేతిలో రసవంతం కాని వస్తువే లేదు సృష్టిలో
కవి రన బ్రహ్మ
కవి చెప్పేదంతా సత్యం, పరమ సత్యం, సత్యస్య సత్యం !
నేను కవిని. అబద్ధ మాడను నేను

బకొక్కు స్త్రీలో ఒకొక్కు సౌందర్యం భాసిస్తుంది నాకు !

ఎన్నో రకాల కళ్ళు, ఎన్నో రంగుల కాంతులు.

పొరాణిక కాంతల స్వరూప సౌందర్యాలను గురించి నిశ్చితమైన ముద్రలన్నే నా మనస్సులో !

సమాజంలో, మన చుట్టూ, కనిపిస్తూనే ఉంటారు మనకు - ఎంతో మంది సీతలు, తారలు, ద్రౌపదులు, అహల్యలు, రాధలు, రంథలు, మేనకలు, కుంతులు, కైకలు, శూర్పుణాభులు, సుమతులు, ప్రదేహిణులు !

చూడగానే చెప్పగలను నేను ఏ స్త్రీ ఏ అంశకు చెందినట్టిదో !

బాల్యం నుంచీ వెతుక్కొంటూనే వస్తున్నాను నేను నీ కోసం.

ఎంతో మంది - నీవే అన్నంత భ్రమ కలిగించిన రాగవతులు - తారసిల్లారు నాకు నా అన్నేపుణలో.

నా కోసం పుట్టిన పూర్ణ సుందరి కంటపడనే లేదు నాకు నిన్ను చూచే దాకా !

సీరి ఊర్వకే అయినా, నీ చెలికత్తె మాత్రమేగా !

నీ చెలికత్తె నీవు ఎలా అవుతావు ?

ఏడ్పు, ఆకలి, హక్కులు, పోరాటం-ఇవే సాహితీ లోకాన్ని సైతం పాలిస్తున్న ఈ యుగంలో - నీ లాంటి ఒక పూర్ణ రసైక రాగేశ్వరిని సంపాదించుకో గలిగిన నేను ఎంత ధన్యణ్ణి !

సీరి మన్మథసూరి లాంటి వాళ్ళ కోసం

నత్తులు కొంగల కోసం.

“ మునిగితే గానీ ముత్యాలు దొరకవు ” అన్నది కదూ కుసుమ ?

కుసుమ, రాజు, సత్యకి, రఘు, రామకృష్ణ, మోదుకూరి, రామదాసు, తారక - వంటి అమృత హృదయాలే లేకపోతే ఆశ్లేషయ్య లాంటి హోలాహలం నుంచి బ్రతికి బైటపడే వాళ్ళమే కాము మనం - ఆ తొలి రోజుల విలయాలలో !

మంచి చెడ్డల్ని గుర్తించి, పూర్తిగా, ఆమోదించేదే స్నేహం.

అలాంటి స్నేహం మూర్తి దాల్చిన మృదు మధుర మందార కుసుమమే కుసుమ !

ఇప్పుడు ఎక్కడన్నదో, ఏమైపోయిందో ఆమె !

కానీ -

ఆత్మికంగా మనతో ఉంది, ఉంటుంది శాశ్వతంగా.

నిండా మునిగి సంపాదించుకొన్న ముత్యాలం మనం - ఒకరి కొకరం !

ఈ ముత్యాలే ప్రకృతి పురుష సత్యాలు !

అబద్ధ మాడను నేను

పరస్పర రాగబద్ధం, అనిరుద్ధం - ఈ మన జీవితోదీధం !

55

ఎవరి భర్తనో ప్రేమించే స్త్రీలు !

ఎవరి భార్యనో ప్రేమించే పురుషులు !

ఎలా తీరతై పీళ్ళ కోరికలు ?

లీలావతి ప్రత్య ఇది.

ఎందుకో వచ్చి, బాతాభానీ పెట్టింది నాతో మొన్న.

తమకు పని లేనప్పుడు, ఇతర్లకు కూడా పని ఉండ దనుకొనే వాళ్ళో
లీల ఒకరి.

నాకు పని ఉన్నదని గట్టిగా చెప్పులేని మొగమాటం నాది.

కూర్చున్నాను వింటూ.

ఏమిటో ఈ ప్రేమలు !

ఎందుకు జరుగుతహో ఇలా !

“ కావాలని ప్రేమిస్తారా ఎవరైనా ? ప్రేమ ఎప్పుడు, ఎలా ఎవరిపై
పుడుతుందో ఎవరికి తెలిదు. ప్రేమించిన తర్వాత కదా, ఘలానా వ్యక్తిని ప్రేమించినట్టు
తెలియడం ? ఆ తర్వాత కదా ఆ వ్యక్తి విపరాలు తెలియడం ? ఆ వ్యక్తి లభించడం
సాధ్యం కాదని తెలిస్తే ఆ తర్వాత ఏమిటి గతి? అప్పటికే అంచులు మోసి ప్రవర్తిస్తున్న
ప్రేమ వాహిని ఎటు మళ్ళుడం ? రహస్య కామం వైపా ? ఆత్మహత్య వైపా ?
అమరణ బ్రహ్మచర్యం వైపా ? ఎటు ?” అన్నది లీల.

ప్రేమించిన వాళ్ళను పెళ్ళాడకూడ దనే సిద్ధాంతం కదా నాది ?

సెక్కు కంటే, సంసారం కంటే ప్రేమ గొప్పది నా దృష్టిలో.

సెక్కు ఒక కోరిక. అది శరీర నిష్టం.

ప్రేమ ఒక అనుభూతి. అది అత్య నిష్టం.

సెక్కుకూ, సంసారానికి ఏ స్త్రీ అయినా చాలు, ఏ పురుషుడైనా చాలు.

ప్రేమించడం అతిలోక సుందరం.

ప్రేమ స్థాయిలో పెళ్ళాడి, ఆ తర్వాత కూడ ప్రేమను అదే స్థాయిలో నిలుపుకొని తరించగల పూర్కత్వం ఎవరి కుంది ?

ఎవరి భర్తనో, ఎవరి భార్యనో ప్రేమిస్తే ఏం ? దాని వల్ల వచ్చే నష్టం ఏమిటి ?

ప్రేమించడాన్ని నిషేధించలేదు ఎవరూ.

ప్రేమ అత్య స్వరూపి. అనందలహరి. ఊర్ధ్వత్రాలీ అది నిషేధించే కొలదీ వికసిస్తుం దది.

ప్రేమ ఏక పక్షమైనా తారక మైనట్టిదే. ఉభయ పక్షమైతే, ఇహపర సుఖదాయకం అవుతుం దది ఇతిథికంగా.

ప్రేమ ఆధ్యాత్మికం. పెళ్ళి లౌకికం. అందుకే ఆ రెంటికీ సంబంధం ఉండ కూడ దంటాను నేను. ఉంటే - సామాన్యుల విషయంలో ప్రేమ దెబ్బ తింటుంది.

ప్రేమ వల్ల ఏ చిక్కు లేదు.

కామిస్తేనే ఏ చిక్కునా !

కామం శరీర సంబంధి కనుక, రెండు శరీరాల కలయిక లేకుండా తీర దది.

అంటే - అవతలి వ్యక్తి కూడా విధిగా కామించవలసి ఉంటుం దప్పుడు. అది జరిగితేనో ?

“ ప్రారంభదశలో ప్రేమనూ, కామాన్ని వేర్పరచలేం కనుక - అంతటి గాఢానురాగం, ఆత్మాను బంధం వ్యక్తం కావడం ఒక్క ప్రేమ విషయం లోనే కనుక - తాను ప్రాణాలను మైత్రి అర్పించి, తన ప్రేమ లక్ష్మీన్ని సాధించాలన్న ఆ తీవ్ర వాంఛ, మర్యాదగా తీరవలసి లేదా ? ” అంటుంది లీల.

పోనీ, అది కామమే అనుకొన్నా - అది ఏక వ్యక్తిషై లగ్గ మైనప్పుడు, అందులో ప్రేమ పాలే ఎక్కువ కదా ?

దానిని సఫలీకృతం చేసుకోవాలనే ఇచ్చ ఆ వ్యక్తిలో బలీయంగా ఉండదా ?

ఆ ఇచ్చ మర్యాదగా తీరసప్పుడు - శారీరక వ్యభిచారమో, మానసిక వైకల్యమో, దురంత జీవిత వైఫల్యమో తప్పదు కద ?

“ అంతటి దుస్థితినీ, దుర్మార్గాన్ని కొనసాగిచేస్తే కంటి - అలాంటి ఎన్నో జీవితాలను క్రూరంగా నాశనం చేసే కంటె - ఆ కోరిక సహజ మార్గం లోనే, చట్ట సమృతంగానే తీరిపోయే ఏర్పాటును, సంప్రదాయాన్ని నెలకొల్పు కోవడం శ్రేయస్తరం కాదా ? ” అంటుం దామే.

బౌను - నిజమే !

అది వట్టి కామమే అయితే - అది చల్లారి పోక తప్పదు - ఆ కామినీ కాముకులు కలుసుకొన్న అచిరకాలం లోనే.

అది ప్రేమే అయితే - దాన్ని శాశ్వతంగా నిషేధించి, ఆ ప్రేయసీ ప్రియుల్ని జీవితాంతం హింసించడం పరమ పాపం.

మనస్సును వ్యభిచరించ నిస్తూ, శరీరాన్ని గదిలో పెట్టి తాళం వేసే దురాచారం ప్రబలి నప్పటి నుంచే పతనమై పోయింది మానవ సమాజం - నరకం లోతుల దాకా !

సహజమైన కామ నివృత్తికి వ్యభిచార మనే పేరు దేనికి ? ఆ పేరుకు అంతటి నిషేధం దేనికి ? ఆ నిషేధాల్లంఘనకు అంతంత ఘూరశిక్షలు దేనికి ? మానవుడికి మెద డున్నదా ? ఉంటే - దానికి కాంతి ఉన్నదా ?

మానవ మనస్తత్వం, ప్రేమ తత్త్వం, పర తత్త్వం అర్థం కాని వృద్ధ నియంతలు శాసించే సమాజం విద్యైనా - ఇలా చీకట్లో బ్రతక వలసిందే.

స్వచ్ఛమైన ప్రేమకు శరీరంతో పని లేదు. ఎవరి నైనా, ఎంత మంది నైనా ప్రేమించ వచ్చ స్వచ్ఛగా !

పచ్చ కామానికి ఏ శరీర మైనా ఒకటే !

కామించి, ప్రేమించి, ఈ రెంటినీ ఒకే వ్యక్తిలో కేంద్రీకరించుకొని, ఆ వ్యక్తితో జీవిత సాఫల్యం పొందుదా మనకొన్న పవిత్ర స్త్రీ పురుషుల్నే కదా - ఈ సమాజం హింసిస్తున్నది ?

“ పురుషుడికి స్త్రీ, స్త్రీకి పురుషుడు ఎందుకు ? కామ తృప్తి కోసం, సంతానం కోసం, ఆత్మైక పారమ్య ప్రాప్తి కోసం ! అవునా ? ఏటి సిద్ధికి నేటి సమాజం ఎలా తోడ్పుడుతున్నది ? ” తీప్రంగా అన్నది లీల.

నిజమే, మరి !

నీతికి, జీవిత గమనానికి సంబంధమే కనిపించడం లేదే !

మాది ఆధ్యాత్మిక మతం అని చెప్పుకొంటూ - ఆత్మను బైట పెంటమీద పారేసి, శరీరాన్ని పరదా వెనక దాచుకొనే మూడు జాతిమనది.

ఆత్మను ఇచ్చుకొన్న చోటనే శరీరాన్ని కూడ ఇచ్చుకోనిచే ధర్మజ్యోతి ఇంకా ఎంతదూరంలో ఉన్నదో !

56

“ లీల చిన్నదే కాని, పెద్ద కబుర్లు చెపుతుంది “

“ ఇంతకూ ఆమె చెప్పే పరిష్కారం ఏమిటి ?

“ ఎంత మందిని ప్రేమిస్తే అంతమందినీ పెళ్ళాడే పద్ధతి మళ్ళీ తిరిగి రావా లంటుండా ఆమె ? ”

“ అది యుగం నాటి ఆచారాలను తిరిగి తెచ్చుకొంటే, ఇక మానవ జాతి సాధించిన పురోగతి ఏ మాత్రం ? ”

బాగుమై నీ ప్రశ్నలు.

పూర్వ కాలంలో బహు భార్యాత్మం, బహు భర్త్రాత్మం కూడ ఉన్నై:

ఇప్పుడా సంగతి వద్దు మనకు.

ఈనాడు కూడా బహు భార్యాత్మం చట్ట సమ్మతంగా అమలులో ఉంది - చాలా సమాజాలలో.

విదాకులు అనే ఒక కృతక న్యాయాన్ని సృష్టించుకొని, దాని ద్వారా తన బహు స్త్రీ భాగేచ్చను తీర్చుకొంటున్నాడు పురుషుడు - కొన్ని సమాజాలలో.

అదే పని స్త్రీ కూడ చేస్తున్నది.

విదాకుల చాటున ఈ దొంగ వ్యాపారం దేనికి ? ఇది వ్యభిచారం క్రిందకు రాదా ?

ఒక స్త్రీని పెళ్ళాడడం కోసం, మరొక స్త్రీకి విదాకు లిప్పడం ఎందుకు ?

తాను ఉండగా, తన మగడు మరొకతెను పెళ్ళాడ దానికి భార్య ఒప్పుకోదు కనుక !

ఎందుకు ఒప్పుకోదు ?

ఆర్థిక సమస్య ఉంది కనుక !

తన భర్త ఆస్తిని, ఆర్జనను, వారసత్వపు హక్కులను మరొకరు పంచుకోదానికి ఏ భార్య ఒప్పుకోదు. కామం కంటే, ప్రేమ కంటి, ఆస్తిషై హక్కే భార్య ప్రవర్తనను నియమించే ప్రధాన సూత్రం - ఎక్కువగా.

ఇప్పుడు - నేటి స్త్రీల పరిస్థితిని పరిశీలించి చూడు !

పురుషులతో సమానంగా చదువు కొంటున్నారు స్త్రీలు. సమానంగా పని చేస్తున్నారు అన్ని రంగాల లోనూ. హక్కులు కూడా సమానంగానే ఉన్నాయి. కానీ - పెంచ్చి కావడం ఒక్కటే సమస్యగా ఉంది.

అఫీసు లోనో, విద్యాలయం లోనో, వ్యాపార సంస్థ లోనో, కర్మగారం లోనో, ఎక్స్పో ఒకవోట ఉద్యోగం చేస్తున్న ఒక స్త్రీ - తోడి ఉద్యోగి అయిన ఒక పురుషుణ్ణి ప్రేమించడంలో వింత ఏమీ లేదు కద !

అత డప్పటికే వివాహితుడై ఉంటే ?

నేటి మన సమాజంలో మూడే మార్గాలు లుణ్ణే ఆమెకు - తన ప్రేమ సఘలం కావాలంటే -

అతడితో చాటుగా వ్యధిచరించడం.

ఉంపుడు కత్తెగా ఉంది పోవడం.

భార్యకు విదాకు లిప్పించి, తాను భార్య నామం ధరించడం !

ఆమె ప్రేమకు తగిన మార్గాలేనా ఇవి !

ప్రేమ నుంచి ఆనందాన్ని, ఆతోషపరపతిని కోరుతున్న దామె.

పై మార్గాలలో దేని వల్ల ఆమె కోరిక నెరవేరదు.

మొదటి మార్గం పాపం.

రెండోది అవమానం.

మూడోది అన్యాయం.

ఆమెను రెండో భార్యగా అతడు స్వీకరిస్తే, ఈ గోలంతా ఉండదుగా ?

అతడి ఆస్తిని గాని, ఆర్జునను గాని, వారసత్యాన్ని గాని, మరేవిధమైన ఆర్థిక ప్రయోజనాలను గాని కోరడం లేదామె. అలాప్రాసి ఇస్తుంది కూడా. సమాజం కేసం భార్య అనే రెండక్కరాల బిరుదును కోరుతున్న దామె. తన బిడ్డకు చట్ట సమృతమైన ఒక తండ్రిని కోరుతున్నది - అంతే !

“ సహజమైన ఆమె కోరికను తీర్చుడానికి అనుగుణంగా మనం మన చట్టాలను ఎందుకు సవరించుకోం ? ” అని అదుగుతుంది లీల.

ఏక భార్య నియమానికి, విదాకుల పద్ధతికి మూలం ఆర్థిక బాధ్యతలే. భర్త ఆస్తి, ఆర్జున, వారసత్యం మొదటి భార్యకే చెందుతప్పనీ, తక్కిన భార్యలు వాళ్ళ బ్రతుకు వాళ్ళు బ్రతక పలసినదేననీ చట్టంలో నిబంధపరిస్తే - సమస్య తీరిపోదా ? ” అంటుం దామె.

అప్పుడు సమాజంలో రహస్య ప్రణయా లుండవు. వ్యఖ్యాతాలు ఉండదు. ట్రైకి పెళ్ళి సమస్య ఉండదు. ఉంపుదుకత్తెలు ఉండరు. ప్రేమ విఫలత లుండవు, ఆత్మహత్య లుండవు.

రాంబాబు వచ్చి చేరాడు మా సంభాషణలో.

దానితో ప్రారంభ మయింది ఆ ఇద్దరి మధ్య - ప్రమీలార్ఘ్యానీయం !

ఆ ఇద్దర్నీ అలా ద్వంద్వ యుద్ధంలో విడిచి - లేచిపోయాను నేను.

57

“ శ్రీవల్లితో సినీమాకు వెళ్ళాను రాత్రి.

“ అసలు సినీమాలకే వెళ్ళడం లేదుగా నే నిప్పుడు !

“ ఎక్కడికి వెళ్ళినా, మీతో వెళ్ళాలి. మీతో అయితే, ఎక్కడికి వెళ్ళాలి ? మీరే నాకు సినీమాలు, నాటకాలు, సమస్త వినోదాలు !

“ ఎన్నాళ్ళ నుంచో అదుగుతున్న దామె. అందుకని వెళ్ళాను. ”

“ దారి పొడవునా ఏవో కబుర్లు, కథలు చెపుతూనే ఉన్న దామె. అవేవీ నాకు వినిపించనే లేదు.

“ సీట్లలో కూర్చున్నాం. ఆట ప్రారంభ మయింది. ఒంటరి దాన్ని అయిపోయాను నేను. ”

“ ప్రకృతు కూర్చుని ఏమేమో వాగుతున్న మిత్రురాలు, చుట్టూ ప్రేక్షక జనం, ఎదుట చక్కని పిక్కరు, హెలంతా కరతాళ ధ్వనులు - అయినా, ఒంటరిదాన్ని నేను !

“ మీరు ప్రకృతేరు !

“ మరి, ఎక్కడున్నారు ?

“ లోన హృదయంలో ఉన్నారు, సరే. బైట ఎక్కడున్నారు ?

“ రసాలినీ లతా గృహంలో ? మధుగిరిపై ? మన్మథసూరితో ? మరి-మరి

“ వెదక సాగింది నా మనస్సు

“ నిన్న మీరు చేసిన పని - ద్రాక్షరం భౌజుపై ఒలకడం - వృధాగా పోతున్నదని మీరు దానికి పెదవులు చేర్చడం - పెదవుల మధ్య హేమగిరి శిఖరాల మొనలు చిక్కు కోవడం - ఉత్సాహ సంరంభంలో గాజు పగిలి నెత్తురు చిందడం - అప్పటి క్రీడలో నేను రాగజ్యోతినే కావడం - అన్ని కనిపిస్తున్న నాకు తెర మీద !

“ మనమే నాయికా నాయకులం !

“ శ్రీవల్లి పిక్కరు చూస్తోంది. నేను మన ప్రణయ లీలా విలాసాలు చూస్తున్నాను ఒకే తెర మీద !

“ మనకు ముఖ్యం హృదయా లని నేనంటే - హృదయాలకు ఆధారాలు శరీరాలని మీరన్నా రొకనాడు. అదే నిజ మనిపిస్తుంది నేడు !

“ ఆత్మ పదార్థం సర్వత్రా ఒక్కటే. ప్రేమ స్వభావమూ ఒక్కటే. మీరు నేను అనే భేదం, మనిధ్వరం కలవడం ద్వారా దాని రహితం - శరీరాలను బట్టి వచ్చినట్టిదే కదా ?

“ మనం హర్షికంగా కలినే ఉన్నా శారీరకంగా విడిపోయి ఉన్నందు వల్లనే కదా ఒంటరితనం బాధిస్తున్నది నన్ను ?

“ ఎవ రెన్ని చెప్పినా, వాస్తవ జీవితంలో శరీరానిదే ప్రధాన పాత్ర.”

“ మనం ఆంజనేయుని కొండపై, శివాలయం ఎదుట, నందిశ్వరుని తోక దగ్గర ఉన్నాం అప్పుడు.

“ అక్కడే కదా మనం పాణిగ్రహణం చేసుకొన్నది ? ”

“ ఎంత పొరవశ్యం ! ఎంత చక్కని తోక ! దానితో ఆడుకొంటూ, ఒక వెంట్లుక పీకాను నేను ! ”

“ అబ్బా - జడ పీకేశావు - అన్నది శ్రీవల్లి !

“ ఉలిక్కి పద్దాను నేను !

“ చూశావా - నాయిక చివరి కేమయిందో ”

“ ఏ నాయిక ? ”

“ సీతో సినీమాకు రా కూడదన్న దామె ! ”

“ ఏ నాయిక ఎలా పోతే నాకేం ! ఇప్పుడు నా నాయకు డెక్కడున్నాడో - అనుకొంటూ ఇల్లు చేరాను నేను.

“ నిద్ర పట్టలేదు నాకు - ఆ తర్వాత ! ”

ఓహో, రాగ లాస్యా !

ఎంతటి సత్యాన్ని మోసుకు వచ్చింది నీ లేఖ !

నీవు సినిమా చూస్తున్నంతసేపూ నీ మనస్సు ఎక్కుడ విహరిస్తున్నదో, అక్కడే అంతసేపూ నా మనస్సు కూడా రమిస్తున్నది !

మన మనస్సులు లేచిపోయి, విశ్వవిహారం చేస్తూ, రాధామాధవం జరుపుకొంటూ ఉంటే - శరీరాలకు నిద్ర ఎలా పదుతుందిక ?

నాయికవు నీవు, నీ నాయకుడనే నేను;

లోకమే ఒక సినీమా కదే మనకొరకు !

పాటగాడను నేను, ఆటగత్తెవు నీవు !

మన ప్రయోగమే అస్తి ! మన వియోగమే నాస్తి !

58

“ మీరు తరచు కలుసుకొంటూనే ఉన్నారుగా ? మధ్యలో మళ్ళీ ఈ లేఖ లెందుకు ? ” అన్న దన్నావు కడూ శ్రీ వల్లి !

సామాన్యులకు అర్థం కాదు మన ఇతి వృత్తం.

నీవు చెప్పిన జవాబు కూడ అర్థం కాలేదు కదూ ఆమెకు ? ఆమె ఒక సామాన్య యువతి.

ప్రేమించుకొన్నా మనుకొనే ఇద్దరు యువతీ యువకులు శారీరకంగా కలుసుకోవడం వరకే ఆమె అర్థం చేసుకోగలదు.

లోక రితే అంత !

జడ ప్రకృతికి అనుభవం లేదు.

ఆ మీది జంతు ప్రకృతికి అనుభవం ఉంది. కానీ, అనుభూతి లేదు.

ఆ మీది మానవ ప్రకృతికి అనుభూతి ఉంది. కానీ, దానీ పరమజ్ఞత లేదు.

ఆ మీది పూర్వ పురుష ప్రకృతికి పరమజ్ఞత ఉంది. పూర్వపురుషుడు పురుషోత్తము దయ్యా దశ అక్కడ ప్రారంభ మవుతుంది.

అక్కడ పుడతాడు కవి !

పరమానుభూతి మెట్టు మీద పుడతాడు కవి !

ఆనందం, స్పుందనం, భావం, బీజం, స్థావరం, జంగమం, మానవం-ఈ అన్ని దశల నుంచీ పయనించుకొంటూ వచ్చే జీవడు, మానవ ప్రకృతిలో మొదటి మెట్టు మీద అడుగు పెట్టిన తొలిదశలో, అచ్చ జంతువు లాగే ప్రవర్తిస్తాడు - తికమకతో.

దొంగలు, దగాకోర్లు, రౌడీలు, శాఢిస్టులు, కులతత్వవాదులు, గర్జపోతులు, హింసకులు, హంతకులు - ఈ బాపతు మనుషులంతా జంతు ప్రకృతి నుంచి మానవ ప్రకృతిలో తొలిసారిగా అడుగుపెట్టిన ప్రాబేషణర్లే !

దేశం, జాతి, మతం, కులం, వంశం, వర్గం ఏటి ప్రమేయమే లే దిక్కడ. జంతువు ఏ దేశంలో, ఏ వాతావరణంలో పుట్టినా జంతువే.

భౌతిక ప్రకృతి మానవ దూపం పొందిందే కానీ, మానసిక ప్రకృతి ఇంకా జంతు దశ లోనే ఉన్నది అట్టి వాళ్ళకు.

అంధకారం నుంచి అప్పుడే వెలుగులో పడ్డ శిశువులు వాళ్ళు.

కట్టు మూసుకొనే ఉన్నై ఇంకా వాళ్ళకు !

అక్కడి నుంచి వాళ్ళ ప్రయాణం - ముందుకే అయినా - రకరకాలుగా సాగుతుంది కదిలి !

కొత్త వెలుగును భరించుకోలేక కొందరూ, దానిని దుర్దినియోగం చేసుకొని కొందరూ - తిరిగి జంతు ప్రకృతి లోకి తిరోగమించడమూ కద్ద.

ముందు శరీరం మానవ రూపం తాలుస్తుంది.

ఆ తర్వాత మనస్సు మానవతను సంపాదించు కొంటుంది.

ఆ నదుమ కాలం మూడం.

అది సంధ్య చీకటి.

వివేకికి అది ఉదయ సంధ్య. అవివేకికి సాయం సంధ్య.

జీవశక్తిని ముకుళింప జేసుకొని వెనక్కి పోవడమో, వికసింప జేసుకొని ముందుకు పోవడమో - అది వాళ్ళ పురాకృత పుణ్య సామర్థ్యంపై ఆధారపడిన విషయం.

వాళ్ళ శరీరాలను అదుపులో పెట్టువచ్చు. మనస్సుల్ని ఎవడు కంట్రోలు చెయ్యగలడు ?

వాళ్ళ భవిష్యత్తును నిర్ణయించేది వాళ్ళ మనస్సే !

వివేకి అయిన జీవుడు, సంస్కార బలంతో నిగ్రహాన్ని అవలంబించి, తప్పటిడుగులు వేసి పడుతున్నా - వెనక్కి జారిపోతున్నా - లెక్క చెయ్యకుండా, నవనవోన్సేష ప్రజ్ఞా ప్రాభవంతో ముందుకు సాగిపోతాడు.

పరమానుభూతి స్థాయిలో కవిగా పుట్టేవరకు, కష్ట భూయిష్టం గానే ఉంటుంది జీవుడి యూత్త.

కవి, యోగి - వీళ్ళ స్థాయి స్థితులు రసిబ్రహ్మ, పరబ్రహ్మ సాయుజ్య సముపరతులు !

అవ్యక్తం నుంచి, బీజప్రకృతి నుంచి, జీవలత పుట్టి, పెరిగి, వికసించిన పుష్పం కవి !

ఫలం యోగి !

జీవన వధాన్ని, జీవిత పరమార్థాన్ని గుర్తించుకొన్న మానవుడు సహృదయుడు.

సహ్యదయుడైన క్షణం నుంచీ పొచ్చుతుంది - అతడి పురోగమన వేగం.

పరమార్థం అల్లంత దూరాన, శ్రీశైల శిఖరం వలె, దృగ్గోచరం కాగానే-
కవి అవుతా డతదు.

అక్కడి నుంచి ఇంకా ముందుకు సాగేవాడు సాధకుడు, ముముక్షువు,
మహాయోగి !

పరమార్థ లక్ష్యం చేరడమే జీవ బ్రహ్మాక్య పరమస్థితి.

ఇదంతా ఒక ఎడ తెగని యాత్ర. ఒక జీవ ద్రస వాహిని.

రాత్రిం బవళ్ళ వలె - జనన మరణాలు యాత్రను అవలేపు. మజిలీలు
కావచ్చు అవి !

పెదదారి పట్టినప్పుడు నిరోధకాలు కావచ్చు అవి. చుట్టుదారుల వల్ల
ఆలస్యం కావచ్చు కూడా.

కొన్ని రాత్రులు ప్రయాణం సాగక పోవచ్చు. కొన్ని పగళ్ళు ఆకర్షించి
ఆపివెయ్యు వచ్చు.

ఏది ఏమైనా - యాత్ర మాత్రం తప్పదు.

తొందరగానో, ఆలస్యంగానో - ఉత్సాహంగానో, ఆయసపదుతూనో,
నవ్వుతూనో, ఏదుస్తూనో - లక్ష్యం చేరక తప్పదు ఎప్పటికైనా !

వ్యక్తం కావాలనే తపన, ముందుకు పోవాలనే వ్యగ్రత, లక్ష్యం చేరాలనే
ఉత్సేజిన - భావస్థితి నుంచీ ఉంటుంది ప్రతి జీవికి !

కవి స్థాయిలో విశిష్టరూపం ధరిస్తుం దది !

అక్కడి నుంచి పట్ట పగ్గ లుండవు దానికి !

అంతవరకు సంపాదించుకొని, సంచితం చేసుకొని, దారి బత్తెంగా మోసి
తెచ్చుకొంటున్న సమస్తమైన అనుభూతుల్నీ - ఇరువైపులా విరజిమ్ముకొంటూ, పరుగు
తీస్తా డతను ముందుకు !

ప్రయాణంలో తినడాని కేమీ దొరకదేమో నన్న భయంతో మూటగట్టి
తెచ్చుకొన్న అటుకులు, దారి పొడుగునా సంచీలో నింపుకొంటున్న ఘలాదులు -
భోగ భాగ్య వైభవోపేతమైన లక్ష్య లక్ష్మీ ఎదురుగా కనిపించేటంత వరకే పనికివ్వు
- ఆ మీద అవి పట్టి బరువులు.

వాటిని ఇటూ అటూ పారవేసుకొంటూ, దానం చేసుకొంటూ పోతాడతడా మీద.

ఆ విధంగా అతడు ఎడా పెడా చిమ్మివేసే అనుభూతులే, అతడి నుంచి లోకానికి లభించే సాహితీ సంపద.

అనాదిగా మనకు లభిస్తూ వస్తున్న అలాంటి సంపదే - వేదాలు, పురాణాలు, ఉపనిషత్తులు, కథలు, కావ్యాలు ఇత్యాది.

ఆ అనుభూతుల విలువను బట్టి ఉంటుంది - ఏ తత్త్వంపద విలువ కూడా -

అటుకులు కావచ్చు, అమృత ఘలాలు కావచ్చు అవి.

లక్ష్మిం చేరేసరికి అతడి వద్ద మిగిలేదేమీ ఉండదు.

అప్పు డతడు శుధ్య నిర్మిం బ్రహ్మ.

కవి - యోగి మధ్య దారిలో ఉన్నాం మనం.

మనం తేలిక పడి, గమనం పొచ్చడం కోసమే ఈ చర్య ఈ లేఖలు. -

ప్రేమ, అనురాగం, త్యాగం, శరీరసుఖం, ఆనందం, ఆత్మోపరథి, పూర్ణార్పణ - మన సమస్త అనుభవాలకు మనం కల్పించుకొంటున్న ఆక్షర రూపా లిచి.

లోభి వాని ధనం కాదు - ప్రతిభావంతుని అనుభూతి.

ఒకరి ఒడిలో ఒకరం మైమరచి ఉన్నప్పుడు, తరంగిత మయ్యే ఎన్నో మధుర భావాలు -

సిగ్గుతో పెదవి దాటనివి

పెదవులపై ముద్దుల్లో మూగ వోయేవి

ఊహల్లో ఊరేగేవి

పాల కోవాల్లు గొంతు దిగనివి

కొగిట్లో కరగి పోయేవి

మాననంలో ఈదేవి

ఆకాశంలో రగిలేవి

ఆత్మకు కూడా అందనివి

ఎన్నో, ఎన్నో లజ్జల కజ్జల నునోళ్ళ భావాలు - ఆనంద స్వర్ఘలు - నిక్కిప్పాలైన మధుకలశాలు ఈ లేఖలు !

మన దైనందిన అనుభవాలే అయినా - పచ్చి వాస్తవాలే అయినా - సార్వకాలిక విశ్వజనీన మాధుర్యాలు కావా ఇవి ?

పీటికి తల్లివి నీవు !

అర్థం కాదీ తత్వం శ్రీ వల్లికి.

బాహ్య విషయాభ్యంతర పరమ రహస్యాలను, అందలి అందాలను చూడగల రాగతపస్య లెంతమంది ?

ఆపోజ్యోతీ సహజ్యోతివి నీవు !

నీ కిరణాలే అమృత శ్రీ చరణాలు !

చూడగల కను లుండి చూడవలేనే కాని,

అందాలు లేని దొక అఱువైన కలుగునే !

అన్ని అందాలు నీ అడుగులై పద్మింప,

పద్మహా నిను గొల్చి పదయరే మోక్షమ్యు ?

59

చాలీ చాలని ఉన్నీల మేఘు శల్యం క్రింద ఉద్ధతమైన సౌధామనీ లతలా ఉన్నాపు నీవు - ఆ కాల్పీరు శాలువా కప్పుకొని !

బంగారు శరీరం, ఎత్ర కలుపల ఛోళీ, పొల వెన్నెల చీర, చిమ్మ చీకటి కేశరాళి, నల్లని శాలువా, ఐరావత గమనం, నీలోత్సుల రుచిరాలైన విశాల విలోకనాలు - సమ్మాహితులై పోయారు కద ఎగ్గిబిషను లోని స్త్రీ పురుషు లంతా నిన్ను చూచి !

పంచబాణుడు పంచ బాణాలతో అలంకరించి, రతినే సంధించి, ఎగ్గిబిషను మీదకు వదిలాడో అనిపించింది అక్కడికి నీ రాక !

మత్తెక్కిన మంచివాళ్ళు, గుటకలు మ్రీంగే సంసారులు, రాసుకు పోవాలనుకునే రోడీలు, బూటు కాళ్ళతో పాదాలు త్రోక్కజూచే కారుదున్నలు - పీర

గ్రోరు చేస్తున్నారు అందమైన ఆడవాళ్ళ వెంట పడి !

ఏమిటో ఈ మనస్తత్వం మగవాళ్ళకు !

తనది కాని, తనపట్ల మనసు లేని, తనకేసి చూడనైనా చూడని ఒక స్త్రీ
వెంట అలా ఎందుకు పదతాడో మగవాడు !

అందాన్ని చూడవచ్చు. ఆనందించవచ్చు. పీడించడం దేవికో !

ఆహారం కోసం పులి మేకను చంపినట్టు, శరీరసుఖం కోసం స్త్రీని హింసించి
చంపుతాడు క్రారుడు !

అట్టీవాడు బహుశా, అప్పుడే జంతు స్త్రీతి నుంచి మానవస్త్రీతికి
పరిణమించిన జీవుడై ఉంటాడు. శాడిస్టు అయి ఉంటాడు.

ఆకలి, ఆశ, ఆరాటం - ఇవే అట్టీవాడి సహజ గుణాలు.

ప్రేమ, సౌందర్యం, రసం వంటి వేమీ అర్థం కా వతదికి !

ఆకలి, ఆశ, ఆరాటం - వాటిని తీర్చుకోడానికి వేట !

అతడు ఏ రంగంలో అడుగు పెడితే, ఆ రంగం భయ విష్ణులమై పోతుంది.
పాప దుష్టమై పోతుంది కూడ.

సంస్కరం మొగ్గ దొడగని ప్రాధమికుడు వాళ్ళు, పాపం.

అట్టీ జంతు ప్రకృతులే ఎక్కువ ఎప్పుడైనా, ఏ సమాజంలో నైనా.

ఏం జేస్తాం వాళ్ళని ?

పాశవిక ప్రవృత్తి తగ్గుతూ, సహ్యదయత పెరుగుతూ, మానవత వికసించ
వలసి ఉంది వాళ్ళలో.

అది క్రమంగా జరగవలసిన పరిణామం,

అది జరుగుతూ, అట్టీ వాళ్ళు ముందుకు పోయే కొలది, క్రొత్త వాళ్ళు
వస్తూనే ఉండరా!

ముగిసేది కాదు ఈ క్యా !

సర్పుకు పోవలసింది మనమే.

తేళ్ళకు మందులు, పాములకు మంత్రాలు, జంతువులకు ఆయుధాలు
భగవంతుడు మన కిచ్చిం దందుకే !

చేతులు జోడిస్తే కరుణిస్తుండా పెద్దపులి ?

మన చుట్టూ ఉన్న ప్రకృతిని అర్థం చేసుకొంచే చాలు మనం.

ఒళ్ళనీ కళ్ళతో చూచింది మొత్తం ఎగ్గిబిషును నీ వంక !
బక రంగుల రాట్టుమే అయి తిరిగిం దది నీ చుట్టూ !
దాని ఇరుసే నీ సింహసనం !
అదే నా శిరోభూపణం !

60

మనసు వరకె కదా
మనకు లభించిన స్వేచ్ఛ ?
మాధవ సభిగా విరిసి,
మథు మోహినిగా వెలసి,
రస రాజ్యము లేలు మనసు !
రాగ రఘూ మణి మనసు !

చీకటి లేనిది మనసు,
లోకము మీదిది మనసు,
ప్రణయ పొవనము మనసు,
వరమామృతమే మనసు !

కోరి నంతనే కోరిక
కొంగు బంగరో మనసు !
చేరి నంతనే శివునికి
శివయే తానగు మనసు !

పరువు ప్రతిష్టల పేరుతో శరీరం బంధింపబడి నష్టుడు, ప్రేయసీ
ప్రేయులకు ప్రాణధారం వాళ్ళ మనస్సు ఒక్కటే కద ?
దాన్ని కూడ బంధించి పారేస్తే ?
మనస్సును పూర్తిగా బంధించే శక్తి మానవులకు లేదు. కాబట్టే బ్రతికాం
మనం మొన్నటి మహావిలయాన్ని గడిచి !

- మనస్సును నిగ్రహించాలి -

మనో నియంత్రణ జరగాలి -

మనస్సు అధీనంలో ఉండాలి -

సృష్ట్యాది నుంచి సామాజిక మానవుడు చేస్తున్న నినాదా లిపి !

మనస్సును కట్టుకొన్న మహా యోగుల దగ్గర నుంచి, దాన్ని విచ్చల విడిగా విడిచి పెట్టేసిన మహ నియంతల దాకా - ఎందరో చేశారు, చేస్తున్నారు ఈ నినాదాల్ని !

ఇంతకూ -

మనస్సు అంటే ఏమిటి ?

అది ఎవరి అధీనంలో ఉండాలి ?

ఆసంభ్యకమైన జీవరాశి నుంచి మానవణ్ణి వేరుపరచి చూపే ప్రధాన భూతం మనస్సు.

జీవలత పెరుగుతూ వచ్చి, ఒక విశ్వలీలా వసంతంలో మొగ్గ తొడిగి, పూచిన వువ్వే మేధస్సు. దాని పరిమళమే మనస్సు.

పరిమళం ఒకళ్ళ దొడ్డిలో నుంచి మరొకళ్ళ దొడ్డి లోకి వ్యాపిస్తున్నది కాబట్టి, దానిని గొలుసులతో కట్టి పడవెయ్య మంటారు వృద్ధులు !

మనస్సు కోతి లాంచిదనీ, దాన్ని అధీనంలో ఉంచుకోకపోతే జీవితం అధోగతి పాలవుతుందనీ, ప్రతివాడూ మనస్సు చెప్పినట్టెల్లా చేస్తే సమాజమే చచ్చిపోతుందనీ - అంటుంది కదూ మీ దొడ్డమ్మ ?

జప్పుడు బ్రతికి ఉన్న దనేనా సమాజం ?

మనస్సు కోతిలాంటి దంటాం.

ఆ సంగతి మనకు చెప్పిం దెవరు ?

ఆ మనస్సే కదా ?

అది కోతే అయితే, దాని మాట నమ్మడం ఎలా ?

అచల నిర్మణ బ్రహ్మ సగుణ చైతన్యంగా భాసించి, వికసించి, పరిమళించి, ప్రసార గుణ వ్యాప్తిని పొంది, వేదమై, వేదాంతమై పరిఫలిల్లగా - అట్టి మనస్సును ఈనాడు నిరోధించు మనడం ఏరు చాటి తెప్ప తగలబెట్టు మనడమే కదా ?

ప్రకృతి ఇంకా ముందుకు సాగిపోవాలంటే - మనస్సు ప్రజ్ఞాన పూర్వమై,

తానే మూలవుప్పుపై వికసించి, ఆనంద పారిమళ్యం విరజిమ్మాలి విశ్వ విశ్వాంత రాలలో - అనంతకోటి సౌరమండల పరివ్యాప్తంగా ?

సూర్య దొక దీప కళిక - సౌరమండలం ఒక చిన్న గది - మనోరూప జగజ్జీవ సమాజంలో !

ప్రకృతి పురోగమనంలో మానవుడే అగ్రగామి. మనస్సే మార్గదర్శిని.

మార్గాలను వెదకి, సరళం చేసి, విశ్వ విశ్వాలలో ప్రయాణించి, ఆనందోద్యానాలను గుర్తించి, తాను ముందుండి మానవుణ్ణి నడిపించుకు పోవలసి నట్టిది మనస్సు.

మనసే శరీరంగా కల ఒక పరమానంద చేతనా పరిభూమానికి ప్రాతిపదిక కావలసినట్టిది మనస్సు.

అట్టి మనస్సునే కట్టి పడవేసే మానవుడు తాను జీవచ్ఛపం కావడమే కాక, ప్రకృతి పురోగతికి గుదిబండ కాదా ?

మానవుల్ని గౌత్రేల వలె పాలించాలనుకున్న స్వార్థపరులు, రౌడీలు, మన పెద్దలు మనస్సుపై యుద్ధం ప్రకటించారు. బందీని చేశారు. స్వతంత్రంగా ఆలోచించే శక్తిని చంపేశారు. మానవజాతిని నిర్వ్యర్యం చేసి, ఒక మురికి పేటగా మార్చి పారేశారు.

మానవుని కంటే ఈనాడు - ఈ జీవకారుణ్య యుగంలో - పశువులు, సీమకుక్కలు, గినీపందులు, టర్మీకోళ్ళు, పిల్లలు, చిలకలు వగైరా అన్నీ ఉత్తమ జీవులేగా ?

అతి నీచ నీక్షప్త జీవి ఒక్క మానవుడే - నేటి మానవుడి ధృష్టిలో.

ఇప్పుడు మానవ జాతి బ్రతికి ఉన్న దనుకొంటున్నావా ?

అది చచ్చి చాలా కాల మయింది !

ఈ అవశేషమైనా ఇంకా బ్రతికి ఉండడానికి కారణం - ఎవరో ఒక కృష్ణుడు, ఒక క్రైస్తు, ఒక గ్రాంథి - సంప్రదాయాన్ని, సాంఘిక నియమాలనూ కాలదన్ని, మనస్సును విడిపించి, యథేచ్ఛగా వదిలి, దానివెంట ముందుకు పోవడమే !

మనస్సు వెంట వెళ్ళలేదు మనిషి.

మనిషి నిర్మించే ఏ రాకెట్లూ మనస్సు వేగాన్ని పట్టుకోలేదు.

లక్ష్ల కోట్ల కాంతి సంవత్సరాల దూరాన్ని క్షణంలో దాటేసి, అక్కడి మనుధలోకం లోని మందార కస్యలతో రమించి, వచ్చేయ్య గలదు మనస్సు - అనుకొన్న వెంటనే !

తమ మనస్సే తమ మార్గంగా పురోగమించిన మహా సాహసికుల ఆత్మకథల సంపుటే కదా నేటి మానవ చరిత్ర ? మనస్సును కట్టేసుకుని, ముక్కుమూసుకొని, ప్రతివాడూ కూర్చుని ఉండి ఉంబే - ఈనాడు చెదవుట్లు తప్ప, మనఘ్యలు మిగిలే వాళ్ళేనా ?

మోక్షాన్ని కోరడం తిరోగుమనమే కాని, పురోగమనం కాదు కదా !

అలసిపోయిన జీవపదార్థం, విత్రాంతి కోనం, బ్రహ్మపదార్థం లోకి తిరిగిపోవడానికి వడె తహతహే కదా మోక్ష కాంక్ష ?

మరి నైప్పికులు, సన్యాసులు, మతపెద్దలు వగ్గిరా తిరోగుమన వాదులు - పురోగమన శీలకమైన మానవప్రకృతిని పాలించడానికి ఎలా అర్థులు ?

వృద్ధుని మార్గం యువకునికి అనుసరణీయ మేనా ?

ఒకడి శక్తి మరొకడికి ఉండదు. ఒకడి పట్టు మరొకడికి దొరకదు. ఒకడు తింటే మరొకడికి ఆకలి తీరదు. వ్యక్తిత్వం కల ఏ ఒకడూ మరొకరి మార్గాన్ని అనుసరించలేదు అందుకే !

స్వేచ్ఛ నిగ్రహ శక్తులు రెండూ మనస్సు లోనివే.

ఎటు ఎతడూరం వెళ్ళాలో, ఏ పని ఎప్పుడు ఎంతవరకు చెయ్యాలో, మనస్సుకు తెలిసినంతగా మరెవరికి తెలియదు.

మనస్సు ఒక అద్భుతమైన, అద్వితీయమైన శుద్ధ శైతన్య ప్రజ్ఞన వైదిక శక్తి.

దాన్ని కంట్రోలు చెయ్యాలనుకోవడం వ్యర్థం.

నీతులతో, నరకథయాలతో, స్మృతులతో, శిక్షలతో దాని ఇచ్చ కార్యరూపం తాల్చుకుండా నిరోధించ వచ్చు. అలా నిరోధించబడ్డ మనస్సు - అశోకవనం లోని నీతలా క్రుష్ణి ఎదుస్తూ ఉంటే చుట్టూ మూగిన రాక్షస మూకలా అట్టహనం చేస్తోంది సమాజం !

కుటుంబం, కులం, మతం, జాతి, వాటి ఆచార సంప్రదాయాలు, వాటి విధి నిషేధాలు వగైరాలను అధిగమించలేని మనస్సు మనస్సుగా పేర్కొనుడగింది కాదు. జడమైన శరీరమే అది. మట్టిలో చేరిపోవలసినదే అది.

అందుకే - దేవీ !

అంధకారంలో మిఱుగురుల కాంతి లాభం లేదు.

ఏ మానవుడి మెదడుకూ నేడు అంతకన్న వెలుగు లేదు.

జ్ఞాన సూర్యోదయం కానీ !

రమించనీ మనస్సును విశ్వ విశ్వాంతర సౌందర్య నీమలలో !

ద్రవ్యగా, శ్రేతగా, మస్తగా, విజ్ఞాతగా విహరించనీ దాని విశ్వాత్మ పారం ముట్టి !

అధిగమించి పోనీ దాన్ని

వికసించివేయనీ మనస్సు మహాస్సుగా !

ఉపహించలేం మన మిష్టుడు !

అంతవరకే మనస్సుకు స్థితి !

ఆపై మహాస్సులో మనం !

మనలో మహాస్సు !

61

“ ఇది దెయ్యాల ప్రదర్శన కాదు. ఆధునిక చిత్రకళా ప్రదర్శన. కళ్ళు తెరు !” అంటూ ఆభయం ఇచ్చేవరకూ - కళ్ళు మూసుకొనే ఉన్న నీపు ఎంత కళా సుందరంగా కనిపించావు నాకు !

ప్రదర్శను మాని, నిన్నే చూశారు కదా జనం అంతా !

క్రూచిజం, గ్రోచిజం, సింబాలిజం, సురియులిజం - అంటూ ఏమేమో చెప్పుకు పోతున్నాడు, చిత్రాలను గురించి, మనతో పాటు వచ్చిన చిత్రశిల్పి రాజు !

అన్నీ తెలుస్తున్నట్టే తల ఊపుతున్నాను నేను గొప్పగా !

అన్నీ తెలిసినట్టు ప్రవర్తించడమే సభ్యత రునాడు.

తెలియదం జ్ఞానం. తెలియక పోవడం అజ్ఞానం.

“ అదేమిటి - అని ప్రశ్నించవద్దు. ప్రశ్నిసే - అదేమిటో నీకు తెలియదని అందరికీ తెలిసిపోతుంది. అప్పుడు నిన్ను ఎవరూ గౌరవించరు. మరి, నిజంగానే తెలియదు కదా - అంటావా ? తెలిసినవాళ్ళు మాత్రం ఎవరున్నా రిక్కడ ?” అంటాడు మన్మథసూరి.

అదే నిజమే !

నాటు తెలియకపోతే, ఎవడికి మాత్రం తెలుసు ?

గుండిడైర్యం, వాక్యారత్త, సాహసం కల ప్రతివాచూ - జర్వలిస్టో, ఆర్టిస్టో, పోయట్టో, పొలిటీషియనో అయిపోతూ ఉండడం లోని కిట్టకు ఇదే.

ముందుకు వచ్చినవాడే నాయకుడు. ఎలుగెత్తి అరిచినవాడే ప్రవక్త. ఎదుట ఉన్నవాడే పెళ్ళికొదుకు. అడిగే వా దుండడు. అడిగేవాడు అజ్ఞాని కనుక, భాతరు చెయ్యలడడు.

“ ఓహో, వహ్ని, బహుతచ్ఛా ” అనే రెండు మూడు మాటలు నేర్చుకొని, శిరఃకంపనం చేస్తూ, చిరునవ్వు నష్టగలిగితే - రసజ్ఞాదుగా, కళావేత్తగా, మహాను భావుడుగా కీర్తి రావడమే కాక, దానితో పాటు ఎన్నో పదవులు, లాభాలు కూడ ఉభించే అవకాశం ఉన్న ఈ రోజులలో మనసులోని అభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చి, అజ్ఞాని అనీ, అనాగరికుడనీ అనిపించుకోవడం దేనికి ?

పదవులూ, లాభాలూ నా దాకా రావు. ఆలి వంక అతిథులు వంట గదుల్లోనే ఉంటారు మకాం. అయితే + మంచివా దన్న పేరు పోతుందేమో అన్న దొక్కుట్టే నా - భయం !

అందుకే ఊపుతున్నాను తల - అంతా తెలిసిపోతున్నట్టు !

నేను నీ వంక చూచినప్పు డెల్లా - నీవు నా వంకే చూస్తున్నావు ! -

నీ వంక నేను, నా వంక నీవు చూసుకొంటున్నాం మనం !

మన వంక చూస్తున్నారు. ప్రదర్శనను చూడవచ్చిన వాళ్ళంతా !

మరి - చిత్రాన్ని ఎవరు చూస్తున్నట్టు ?

ఓహో - అంటూ నే నెందుకు తల ఊపుతున్నట్టు ?

భరించుకోలేక అనేకావు నీవు - ఇదంతా వట్టి చెత్త - అని !

“ ఒక్క అందమైన, ఆనందకరమైన బొమ్మ కూడ లేదే ! అన్నీ గీతలు, ఊచలు, ఇటికరాళ్ళు, శిథిల సమాధులు, బ్రహ్మచెముడు డోంకలు, దిష్టైబొమ్మలు, పిశాచవు కళ్ళు, దయ్యపునోళ్ళు, కుప్ప పుళ్ళు, క్షయరోగపు ఎమ్ముల గూళ్ళు ! ఈ పులుముడా చిత్రకళ ? హారి, దేవుడా !”

ఎంత ఛైర్యం నీకు !

ప్రేక్షకులంతా నీ పక్కమే !

రాజు కూడ నీ పక్కమే !

ఈ మోదర్ను ఇజా లన్నీ తెలుసుకొన్నవాడే కాని, వాటి జోలికి పోయినవాడు కాదు రాజు. భారతీయమైన కేవల సౌందర్యాన్ని ఉపాసిస్తూ డతడు. అందుకే పైకి వచ్చి పదవులు పొందలేక పోతున్నాడు సాటి వాళ్ళ వల.

కళ పిచ్చిలోకి, పిచ్చి వ్యాపారంలోకి, వ్యాపారం గుత్తపద్ధతిలోకి దిగి - సమాజాన్ని మాయ చేస్తూ, దోచుకొంటున్నప్పుడు ఎదిరించి సత్యం చెప్పగల ఛైర్యం ఎంత గొప్పది !

అంతరాళ్ళలు, అర్ధాంతరాళ్లు, గూడారాళ్లు వంటివి ఆలోచనామృతమైన సాహిత్యానికి చెల్లుతేమో కాని - సద్యస్న్యందరం కావలసిన చిత్రకళకు ఎలా చెల్లుతే ?

సౌందర్యం లేదు. మాధుర్యం లేదు. రంజనం లేదు. రసం లేదు. ఉన్న దంతా కేవల కంకాళ భీభత్యం !

వినగానే ఆనందం కలిగేది సంగీతం.

చూడగానే ఆనందం కలిగేది చిత్రకళ.

వాటిలోని శాస్త్రియ సాంకేతిక విషయాలు ప్రజల కక్కర లేదు.

కావలసింది రుచికరమైన భోజనం.

అదంత రుచికరం కావడానికి ఎందరు ఎన్ని త్రిపులు పడ్డారో. అతిథులకు అనవసరం - జుగుప్పాకరం కూడ !

ఆనందానికి మూలం అందం

అందానికి మూలం రూపం

రూపం ప్రాతిపదికగా కలది చిత్రకళ.

అట్టి పునాదికే మొప్పం వచ్చినప్పుడు కళాసౌధం వట్టి పురాణ తైధిల్యమే కదా !

ఎవడో పేరున్నవాడు, ఎవడో నోరున్నవాడు, ఏ పనీ లేని వాడు - ఏమీ తోచక బొగ్గుతో నాలుగ్గితలు గీస్తాడే అనుకో -

అతడి కార్యరద్యి వాటిని ప్రచారం చేస్తాడు - ఉద్యోగ ధర్మంగా !

అతడి అనుగ్రహం కోసం వేచి ఉన్న వాళ్ళంతా వాటి చుట్టూ చేరి భజన సాగిస్తారు - మహో చిత్రాలంటూ, కళాత్మకే కల్యాణ తిలకా లంటూ !

డబ్బుతో కీర్తిని కొనగల అదృష్టవంతులు కొనేస్తారు వాటిని - వందలు, వేలు పెట్టి - బహిరంగంగా, మహోదంబంరంగా !

దేవతా వస్త్రాల కథే - ప్రతి విషయం లోనూ !

కంచికి పచ్చ కర్మారపు కాటుక కావలసిన చిత్రకళ - కారం కొట్టినట్టు మండిపోతున్న దీనాడు !

సౌందర్య పారమ్యానికి సశరీరంగా మానవ భావుకతను తీసుకపోవలసిన చిత్రకళ - నీ వంటి అమృత హృదయను కూడ గాభరా పెట్టేస్తున్న దీ నాడు !

అఱ్ప !

ఎంత బీభత్పుంగా ఉంది ఈ మోదర్నీ ఆర్ప !

భూకంపం మరునాటి పీసుగుల పెంటలా ఉన్న దిది !

నీ అందాన్ని, నీ అనందాన్ని, నీ ఆత్మనూ -

నిష్టు నీవే తొక్కి పారేసుకొంటూ పోతున్న ఓ మనిషి !

ఎందుకోయ్, శృంగారం కేసి అంత పరుగు !

మొన్న ఎగ్గిబిషన్లో నన్న పలకరించిన శివరంజని నీ స్నేహాన్ని అర్థించడం చిత్రమే !

నన్న గెల్లుకొని కూడ, ఓడిపోయిన ఒక దురదృష్టవంతు రాలాయే !
కాలు జారి పడి, తిరిగి లేవలేకపోయిన ఒక దయనీయ గాఢ ఆమెది.

ఆ కథ మరోసారి చెపుతాను.

నీలోత్పల, మణిశిల, దూర్య - వీళ్ళ వివరాలు కదూ అడిగావు ?

ఈ ముగ్గురూ మూడు మనస్తత్వాలకు ప్రతినిధులు

ఎవరెలా పోయినా, తాను మాత్రం తన ధర్మాన్ని విడనాడ గూడ దన్న దీక్షతో, సంసారం నిలుపుకొని సుఖపద్ధ సతి నీలోత్పల.

తాను నమ్మిన ధర్మాన్ని తన వలెనే ఇతరులు కూడ అవలంబించాలని పట్టుపట్టి, విఫలురాలై, సంసారాన్ని పాడుచేసుకొని, తాను నాశనమైపోయిన మూర్ఖ మణిశిల.

ఆద్దరు పురుషులకు ప్రియురాలై, ఒక్కరీ తృప్తి పరచలేక, ఇద్దరీ పోగొట్టుకొన్న రేవడ దూర్య.

నీత్యం మన మధ్య, మనతో కలిసి తిరుగుతున్న వాళ్ళ చరిత్రలే - సూక్ష్మంగా పరిశీలించి చూస్తే - అకాడమీ బహుమతులు పొందిన నవలల కంటి, నాటకాల కంటే కూడా అద్భుతంగా ఆవిష్కృతా లవుతే !

నీలోత్పల భర్త దబ్బున్నవాడు. వ్యధిచారి. తాగుబోతు. జాదగాడు. ఏ విశిష్టతా లేనివాడు. అయితే, క్రారుడు మాత్రం.

నీవు నా కడ్డం రాకు. నీకు కావలసిన సుఖమేదో అడిగి పుచ్చుకో అన్నా డతడు.

సరే నన్న దామె.

పిల్లలు, కారు, విందులు, వినోదాలు - హోయిగా ఉంది ఆమె సంసారం. భర్తవై ఈగను కూడ వాల నివ్వ దామె ! అతడి సేవే ఆనందం ఆమెకు !

మణిశిల భర్త గొప్ప కళాకారుడు. ప్రేమ సముద్రుడు. లోకప్రియుడు. దేవతలా ఆరాధించు కొంటా దామెను.

చంద్రుని చుట్టూ కలుపల వలె, అతడి చుట్టూ చేరతారు కళాహృదయులైన యువతీ యువకు లెంద రెందరో !

అందుకు అసూయ పడిం దామె. తనతో తప్ప. మరే ఇతర ట్రీతోసు మాట్లాడ వద్దన్న దతణ్ణి. ఇరుగమ్మల పోరుగమ్మల సలహోలు, నౌకర్ల చాడీలు విషపూరితం చేసినై ఆమెను. అతణ్ణి బాధించింది. తాను బాధ పడింది. సుఖ సుందరమైన సంసారాన్ని శిథిలం చేసుకొంది.

దూర్వ చిన్నప్పటి నుంచీ గాలి పిల్ల. అదుపొజ్జలలో పెరిగినట్టిది కాదు.
డబ్బు కోసం ఒక వృద్ధుడికి స్నేహ మయింది. సెక్కు తీర లేదక్కడ. సెక్కు కోసం
ఒక యువకుట్టి మరిగింది. అతడి సెక్కును తాను తీర్చులేక పోయింది. ఇంట్లో
వృద్ధుడి అనుమానం ! వీధిలో యువకుడి అరాటం !

అవసరానికి పనికిరాని నీవు నా కెందుకు పొమ్మన్నాడు యువకుడు.

విశ్వాస ఘాతకివి - ఇక నీ ముఖం చూప వద్దన్నాడు వృద్ధుడు.

మతి పోయిం దామెకు !

చూశావుగా ఆ చూపులు !

63

ఈ వారంలో మనం చూచిన నాటకాలు, వాటిపై నీవు చేసిన వ్యాఖ్యానాలు
- మనోరంగంలో మెదులుతున్నే నా కిప్పుడు.

రాగదేషాలకు, ఉద్యమాలకు అతీతమైన సహృదయ వ్యాఖ్యా లవి.

నీ వన్నట్టు, కన్యాశుల్చుం నాటక మేమిటి ?

నాటకం అంటే ఏమిటి ?

నాటకం వాస్తవానికి ప్రతిబింబంగా ఉండా లంచాడు ఒకడు.

జై నంటారు అతడి అనుచర బ్యందం ఒక పదిమంది.

అంతటితో ఒక నాటు అద్దం తయా రవుతుంది సహృదయుల ముందు.

అందులో కళా పద్మిని కనిపించక రసిక అలావుద్దీన్న దిగులు పడి పోగా.

- తమ ముఖాల్చి తామే చూచుకొని ప్రేక్షక మహాశయులు కేరింతలు కొడతారు !

అదే గుమాస్తా, అదే పూర్ణాను, అదే బక్షీసు ! అదే దాక్షర్లు అదే రోగి, అదే ఫీజు ! రోజూ ఇంట్లోనూ, వీధిలోనూ అనుభవించలేక చస్తున్న అదే గోల మళ్ళీ
నాటక రంగంపై ప్రత్యక్షం !

అర్థణా. ముండకి అణసుర క్షవరం అన్నట్టు - దానికో టిక్కెట్టు !

ఇంట్లో ఏడుపును, వీధిలో గోలను కాసేపు మరచిపోయి మనస్సుకు
విడ్చాంతిని, హృదయానికి ఆహ్లాదాన్ని చేకూర్చు కొండామనీ, ఉత్సేజాన్ని పొందుదామనీ
నాటకానికి వస్తే -

అక్కడ కూడా అదే ఏడుపూ, అదే గోలా నా ?

నాటకం ఒక సంహార్ణ కళా సమామ్మయం అన్న జ్ఞానం రచయితలకు గాని, ప్రయోక్తలకు గాని, విమర్శకులకు గాని ఉన్నట్టు లే దీనాడు !

పద్యాలు ప్రాయిలేని వాడు వచన నాటకాలను ప్రచారం చేస్తాడు.

పద్యాలు పాడలేనివాడు అవి లేకుండా డైలాగులు కొట్టమంటాడు.

వీధిలో జరిగిన కొట్టాటను, జరిగింది జరిగినట్టు, స్టేజి మీద చూపాలంటాడు - ఆ కొట్టాటలో పాల్గొని వచ్చిన అసలు ముద్దాయి !

స్త్రీ పాత్రలకు అడవాళ్ళు దొరకరు కాబట్టి, స్త్రీ పాత్రలే లేని నాటకాలు కావా లంటాడు ప్రయోక్త !

పోసీ-

నాటకం జీవితానికి ప్రతిబింబంగా ఉండా లనుకొన్నప్పటికీ - జీవితంలోని స్త్రీలు నాటకంలో ప్రతిబింబించరా ?

పురుషుల చేత స్త్రీ వేషాలు వెయ్యించడం కృతిమం అనుకొంటే - అసలు స్త్రీలే లేకపోవడం కృతిమ తమం కాదా ?

“ కళా కాదు, కాకరకాయా కాదు, వచ్చి వ్యాపారం ” అంటావు నీవు.

అక్కరూలా అంతే.

అనమర్చుల, అజ్ఞానుల దుర్జనత్వం తప్ప మరేమీ కా దీనాడు కళారంగం.

వ్యాపారం - డబ్బు కోసమో, కీర్తి కోసమో.

కీర్తికి కళారంగంలో ఉన్న స్థిరత్వం మరెక్కడా లేదు.

బోగ్గతో ఇంత మసి పులిమి, దానిని మేఘుం అనగలిగితే - పెళ్ళికి పంచరత్నాలు అల్లగలిగితే - కొన్ని నినాదాలను ఒకదాని క్రింద ఒకటి పేర్చగల్లితే - ముఖానికి ఇంత పోదరు కొట్టుకొని, స్టేజీ మీదకు రాగల్లితే - అట్టివాడు సన్మానాలకు, గౌరవ ప్రతిష్ఠలకు తద్వారా ఉన్నత పదవులకు అర్థు డవుతున్నాడు.

ఏ కళా తెలియని, బెచిత్యం ఎరగని వ్యాపారం చేతుల్లో చిక్కుకొన్నది - ఈనాడు కళారంగం అనే బాలనాగమ్మ !

వ్యాపారం చేతుల్లో మంత్రపు బోమ్ములు - కవులం, గాయకులం, చిత్రశిల్పులం, నటకులం అనుకొనే వాళ్ళంతా నేడు !

సంగీత, సాహిత్య, నృత్య, ఆలేఖ్య, శిల్పాది సర్వకళా సంపూర్ణమైన ఒక విశిష్ట కళా ప్రత్కియ నాటకం.

నేత్ర పర్వం, శ్రవణపేయం, మనోమోహనం కాగలిగిందే నాటకం.

వాస్తవాన్ని ప్రతిబింబించడం కాదు నాటక ప్రయోజనం, ప్రతిబింబాన్ని వాస్తవీకరించడం.

వెంకయ్యను అద్దంలో చూపడం కాదు - వెంకయ్యను శ్రీ కృష్ణదుగ్గా చూపడం నాటక లక్ష్యం. అప్పుడే రసనిష్టతి, తన్నయించు భావానుభూతి, అనంద సిద్ధి !

అందుకే అన్ని దుస్తులు, అన్ని రంగులు, అంత రంగాలంకరణ ! అంత సంగీతం, అంత సాహిత్యం !

గుణాలకు, ఆదర్శాలకు ప్రతిమూర్తులైన నాయికానాయకులను వాస్తవీకరించి, సదస్యులకు ఏ తద్వార్తా రసానుభూతిని అందిష్టానికి అన్ని కళలూ ఒక లయలో ప్రవర్తిల్లడం !

అందుకే - కన్యాపుల్చం నాటకం కాలేకపోయింది. వసంత సేన నాటకం కాగలిగింది.

కన్యాపుల్చంలో రక్తి కట్టించిన మధురవాణి నవ్వు - ఆ పాత్ర ధారిణి యొక్క వైయక్తిక ప్రతిభ మాత్రమే. ఆ నవ్వు కోసమే కదా కూర్చున్నారు హాలులో ఆ కొద్దిమంది జన మైనా ?

ఆమె క్రీగంటి చూపుల కోసమే కదా కూర్చున్నారు - మొదచి పరసల లోని రసికులంతా అంత సేపు ?

ఆ పెద్దల అనుగ్రహం సంపాదించడం కోసమే కదా ఆమె చూపిన ఆ హోవ భావ విలాసాల తమాపా లన్నీ ?

స్నేజి, స్నేషు - ఈ రెండు రంగాలు కూడా ఇలానే కళాహీన దీనమై పోయినై - వ్యాపారం సైప్రస హాస్తాలలో !

వసంతసేన గ్రాంథికంలో ప్రాయిబద్ధ నాటకం. పద్మాలు, పాటలు ఎన్నో ఉన్నాయి. అయినా - హాలు కిటకిట లాడిపోయింది జనంతో.

ఎందుకని ?

అది నాటకం కనుక.

కళాస్నాప్తులు, కళాభిజ్ఞులు, కళా విమర్శకులు ఎవళ్ళూ బ్రతికి లేదు ఈనాడు.

బ్రతికి ఉన్నవాళ్ళు ఒక్క ప్రజలే !

ఉద్యోగ విజయులు, చింతామణి, హరిశ్చంద్ర, పాలేరు వంటి నాటకాలకు వచ్చే జనం, దబ్బు ఆధునిక వచన నాటకాలకు ఎందుకు రావడం లేదు ?

అవార్ధులా పుచ్చకొంటున్న నాటకాలు, సటకులు కూడా వెంటవెంటనే అదృశ్యమై పోవడాకి ఏమిటి హేతువు ?

ఈ నాడింక నాటక కళ బ్రతికి ఉన్నదంబీ కారణం, కళా సంస్కరం గల ప్రజలు ఇంకా బ్రతికి ఉండడమే.

ప్రజ లెప్పుడూ బ్రతికే ఉంటారు.

కళ కూడ బ్రతికే ఉంటుంది.

కావ్యంతే నాటకం - అన్నది బుపివాక్యం.

కావ్యం కాదు కాదా, రెండు వాక్యాలు కూడా సమంగా ప్రాయిలేని - జీవితానుభవం సైతం ఏమీ లేని - వాళ్ళంతా ప్రాస్తున్నారు నాటకాలు నేడు.

విదేశీ నాటకాలను కాపీ కౌటీస్టున్నారు-సంప్రదాయ భేదాలను కూడా గమనించకుండా !

అక్కరాలు వచ్చిన ప్రతివాడికి ఈనాడు తన తొలి రచన నాటకమే !

నాటకం అంటే - సమాజాన్నే, వ్యక్తులనో విమర్శించే ఏవో కొన్ని సంభాషణలు - అతడి దృష్టిలో !

అంతకంటే మరేం ఉంది కన్యాపుల్చుంలో ?

సాంతంగా ట్యూన్సు కట్టుకోగల సంగీతవేత్తలు, సాంతానికి పాటలు ప్రాసుకోగల కవి బ్రహ్మలు, సాంత రుచులతో లోకం అంతరంగాన్నే జ్యులింప జేయగల చిత్రశిల్పులు కూడ మృగ్యమే మనకు ఈనాడు.

ఇంటి నిండా ఉప్పు, పప్పు, బియ్యం అన్నే ఉన్నా -

ప్రతి దానికి చేతులు చాచడమే - విదేశీ ఊక కోసం !

అభిజ్ఞ అంతరిస్తున్నది !

సరస్వతి నిద్ర పోతున్నది !

విది నీ భూపాల !

అమృత మయమైన బ్రహ్మ ముహూర్తమున కూడ
మరచి నిదించునే మన భారతీ దేవి !
కళ లెల్ల గంగలో కలిసి పోవుట లేద ?
పలికించవే వీణ ! పాదవే భూపాల !

64

ఎక్కువ చదువుకొన్నదే కాని - ఆత్మ విశ్వాసం లేనిది విద్యావతమ్య.
లోకజ్ఞానం కూడ తక్కువే ఆమెకు.

సంగీతంలో అపర సరస్వతి దేవేంద్రయ్య. కాని - నిగ్రహం, సైర్యం అనే
మాటలు అతని నిఘుంటువు లోనే లేవు.

ఈ ఇద్దరూ నాకు ఎంత ఇష్టులో, అంత గడ్డ సమస్యలు !

అసలు - అమ్మ, అయ్య అనే మాటలను పేర్ల చివర పెట్టుకోవదమే
కిట్టదు నాకు.

మా అమ్మను తప్ప, మరొక స్త్రీని అమ్మ అనలేను నేను.

నా జీవితంలో, నా హృదయంలో మా అమ్మది ఒక ప్రత్యేక స్థానం. ఆ
మహా స్థానంలో మరొక స్త్రీని నామ మాత్రంగా అయినా భరించలేను నేను.

అందమైన స్త్రీల రూపాన్ని సత్తులూ, అడ్డబాసలూ పెట్టి చెడగొట్టినట్టే -
అందమైన పేర్లను కూడ అమ్మ, అయ్య చేర్చి నాశనం చేస్తారు కొన్ని భాషల
వాళ్ళు !

మనిషి ఉండవలసింది మనసులో. పేరులో కాదు.

సంస్కృతం వంటి ఉత్తమ భాషలకు ఈ గోల లేదు.

ఈ ఇద్దరూ పేర్ల దగ్గరి నుంచీ సమస్యలే నాకు.

వీళ్ళ మనస్తత్వాలను బాగా చదివి చూశావు కదూ నీవు ?

నీ అభిప్రాయాలే నిజ మనిషిసున్నై వీళ్ళ విషయంలో నాకు.

జీవితం బహు ముఖ్యం చదువు కాదు - వ్యక్తిత్వం.

జీవితం బహు ముఖం.

లోకం సువిశాలం.

ఏ ముఖంగా పోగలిగినా, సఫలీకృతం కాగలదు జీవితం.

కావలసింది - ఏదో ఒక ముఖంగా ముందుకు పోగలగడం.

వ్యక్తిత్వ శక్తిపై ఆధారపడిన విషయ మది.

వ్యక్తిత్వానికి పదును పెట్టగలది మాత్రమే చదువు.

వ్యక్తిత్వం కన్ను చదువు దాని కాటుక.

అక్కరజ్జానం లేని ఒక బీడీల పర్తకుడు - తన దగ్గర పట్టభద్రులనే పెట్టుకోగలడు గుమాస్తాలుగా !

కళ అంటే ఏమిటో ఎరగని ఒక ప్రొడ్యూసరు - తన కాళ్ళ దగ్గర నిలుపుకోగలడు తారాపథం లోని రంథలనూ, నలకూబరులనూ !

ప్రతి వ్యక్తికి ఒక వ్యక్తిత్వం ఉంది. ఒక కర్తవ్యం ఉంది. ఒక జీవితరేభం ఉంది ఒక చేతిలో.

అయితే -

అదేమిటి ? ఎలా ఉపయోగించుకోవాలి దాన్ని ? ఏం చెయ్యాలి అందుకు ?

తెలుసుకోదానికి ప్రతిభ కావాలి.

చాలా మందికి ఈ ప్రతిభా ప్రభాతంపై పొగమంచు కప్పి ఉంటుంది. మేఘాలే క్రమ్య ఉంటే.

జ్ఞాన సూర్యాస్తి ప్రకాశించ నివ్వువు అవి.

దీక్షతో, తపస్సతో తొలగించు కోవాలి వ్యక్తి - నిష్పుష్టి నివురువంటి ఈ ఆవరణలను.

జీవిత యూత్రా మార్గంలో - తాను ఉన్న దశ ఉన్నతమైన దైనప్పుడ్లు, ప్రతిభ తనంతట తానే బాణంలా సమస్త ఆవరణలనూ ఛేదించుకొని, ప్రకాశిస్తుంది అరుణోదయంలా !

ప్రతిభ చాలని సామాన్యాలే ఏ దిక్కూ తోచక, అనుకరిస్తారు ఇతర్లను.

ఒకడు ఊక్కరీ.చదివి డబ్బు సంపాదిస్తుంటే - తాము కూడ అదే చదువుతారు చాలమంది.

తన తండ్రి పుస్తకాలు ఉన్నై కదా అని - తాను కూడ అదే కోర్చు చదువుతాడు కొడుకు !

ప్రతిభను వెలిగించుకోలేక, వ్యక్తిత్వాన్ని గుర్తించుకోలేక, ఇతరులతో పోటీలు పడి, ఓడిపోతూ ఉంటారు జనం ఎక్కువగా !

నే నెవరు ?

నా ప్రతిభ ఎట్టీది ?

నా జీవిత కర్తవ్యం ఏమిది ?

ఈ ప్రశ్నలు వేసుకొని, సరైన జవాబులు పొంది, ఎన్ని త్యాగాల కైనా సిద్ధపడి, తదనుగుణంగా జీవిత రథాన్ని నడుపుకోగల వాడే విజయు డవుతాడు చివరకు, అపజయమే ఉండ దత్తడికి.

జీవితానికి ప్రధానం వ్యక్తిత్వం.

వ్యక్తిత్వానికి నిదర్శనం దాని లక్ష్య సిద్ధి.

లక్ష్యాలు అసంఖ్యాకం.

అభిరుచి సిద్ధమైన ఏ లక్ష్యం సాధ్యమైనా చాలు - ఆ జీవితం తరించి నట్టిదే !

విద్యకు చనువు ఉంది. అందరూ చదివితే తానూ చదివింది. ప్రతిభ వికసించ లే దామెలో.

చేపేంద్రకు కళ ఉంది. క్రమం లేదు.

జీగేలు మనే క్షణిక ప్రభ తప్ప మరో ప్రతిభ లేని క్షణ ప్రభ వలె, అతడి బుద్ధి క్షణ క్షణం.

జీవితాని కొక పథకం లే దత్తడికి. ఎర్ర చీర కనిపిస్తే చాలు - చేస్తున్న వనిని అలానే వదిలేసి, దాని వెంట పడి పోతా దతడు !

అలా వెంట పడే కదా - మొన్న సీరిచే చెంపకాయు తింట ?

దేన్నే వెతుక్కొంటూ ఉంటా దతడు నిత్యం !

నిద్రపోతూ ఉంటుం దామె నిరంతరం !

ఏమి చేద్దాం వీళ్ళని ?

ఈ ఇద్దరినీ కలిపి, పెళ్ళి చేస్తారట వాళ్ళ పెద్దలు !

ఆమె చచ్చినా ఎర్రచీర కట్టదు.

అతడు ఒక్క క్షణం కూడ పక్కలో ఉండడు.

తమాషాగా ఉంటే ఇలాంటే జంటలు !

గతి, గమనం, గమ్యం - ఈ త్రిగా దేవి స్వరూపం స్వప్తంగా తెలియకపోతే,
ఎంత చదువుకొన్నా వ్యర్థమే. ఎంత కళ ఉన్నా విఫలమే.

గతి గమన గమ్య త్రిగా దేవి తీవ్రేవి
ఆమె సౌక్షాత్మారమే మాధవత్వమ్యు !

65

ఆ ముఖం ఎంత అందంగా ఉండే దనుకొన్నావు !

ఎమై పోయిందో ఆ లావణ్యం !

ఉప్పు ఘూతం పండుతున్న దిప్పుడు - నెరలు తీసిన ఆ బాలకపోలా
లలో !

ఏ నిదాభులు ఆర్పివేశాయో ఆ కమల వనాన్ని ! ఏ తుపానులు
ఆర్పివేశాయో ఆ కన్నుల లోని కామజ్యేతుల్ని !

చిన్ననాబీ సైర్పుల్యం, మాధుర్యం, ప్రేమ వంటి దిప్ప వరాలన్నీ మాసిపోయి
- ఎందుకలా మారిపోయిం దామె అంత కరిసిలిగా ?

ఎందుకలా ద్వేషిస్తుందామె పురుష లోకాన్ని ?

బాలగా అమృతం కురిసిన ఆమె, యువతిగా విషం క్రక్కుతున్న
దెందుకని ?

మరొక సారి చూడు లక్ష్మీతులనిని !

ఆమె అనుభవం అట్టిది !

మానవుడు తన అనుభవంలో నుంచి చూస్తాడు లోకాన్ని.

అనుభవమే లోకం.

అనుభవాన్ని బట్టి అర్థం చేసుకొంటాడు లోకాన్ని. తదనుగుణంగా
ప్రవర్తిస్తాడు లోకంలో: తన అనుభవమే తన లోకం ఎవరికైనా.

అందుకే - ఎవరి లోకం వారిది.

ఎన్ని కోట్లమంది మానవు లున్నారో, అన్ని కోట్ల లోకాలున్నై ఈ భూలోకంలో
- ఒక దానితో ఒకబటీ చిక్కుపడి !

అందులో లక్ష్మీతులసి లోకం ఒకటి.

దురాశ, దౌష్ట్యం, కృతశ్శుత, వంచన - వీటితో నిండి ఉన్న లోకం అది !

అట్టి లోకాన్ని దేవైంచక, ప్రేమిస్తుందా ఆమె ?

ఆమె లోకం అలా ఎందు కయింది ?

విడెనిమి దేండ్ల క్రితం -

ఆమె ఇంకా అరవిచ్చిన మొగ్గగా, ఆనంద దుర్గ్యగా, సుషమగా, షోధశిగా ఉన్నప్పుడు -

ఒక పెళ్ళికి వెళ్ళిం దామె !

పెళ్ళిళ్ళు, పేరంటాలు, ఇవేగా మన వధువులకు వరప్రదర్శన శాలలు !

అందులో ఓహో, ఒక అందగాడు !

పాము కుబుసం ఘర్ష్య, కోడెపులి మీసం, ఎలుగుబంటి జుట్టు, వేటకుక్క కళ్ళు, వంక నవ్య, జింక చాతీ - అభ్యా ! ఎంత అందగాడు !

అతడి వలలో పడిం దామె !

శుభ ముహూర్తం ఒకతెకు !

దుర్ముహూర్తం మరొకతెకు !

ప్రేమ, వాగ్గానం, గర్జం, వాగ్గానభంగం, గర్జాస్రావం, దుఃఖం, ఆశావైఫల్యం, ఆత్మ పాతిత్యం - ఇదంతా యుగయుగాలుగా జరుగుతున్న కామ చారిత్రక పునరావృత్తమే కద ?

ఒకసారి పడ్డ స్త్రీ వెంటనే లేచి నిలబడక పోతే ఇక జన్మలో నిలబడ లేదు.

ఆత్మబలం కలది కాదు తులసి !

ఆ తర్వాత మరొకడు, మరొకడు, మరొకడు !

వేటగాట్టి మన్మథ దనుకొంటుంది కామశబల.

ప్రతి ధానుఘ్నమా పుప్పబాణుడు కాదు.

మృగాన్ని మనిషునుకొని, అతడి కోరల్లో చిక్కుకొని, తన సమస్తాన్ని పోగొట్టుకొని, అసలు మనుషుల్ని ద్వేషిస్తున్న అవివేకిని తులసి !

హృదయం కల మగవాడు ఎలాంటివాడో ఎన్నదూ ఎరగదామె !

మనస్సు, హృదయం, ఆత్మ, వీటి సౌందర్యాన్ని ఎరగని దురదృష్టపంతులు,

శీల సౌందర్య పరమ మాధుర్యాన్ని రుచి చూచి ఎరుగని దైవోపహతులు - ఎందరో ఉన్నారు లోకంలో !

దైవిస్తారు వాళ్ళు లోకాన్ని.

తులసి దైవిస్తున్నది.

ఆమె గతం కోటి బ్రహ్మందాల బరువతో క్రుంగదీస్తున్న దామెను !

ఆమెను ఉద్ధరించలేమా - అంటావు నీవు !

ఎందుకు లేము ?

గతం ఒక స్వప్నమని ఆమెను ఒప్పంచ గలవా ?

తాను చేసిన పాపం ఏమీ లేదని ఆమెను నమ్మంచ గలవా ?

“ అందగతై కన్న అనురాగవతి మేలు ” అన్నాడు నార్ద.

ఆత్మోన్ముఖం కమ్మను. ఆత్మేశ్వరుజ్ఞి గుర్తించుకోమను. అనురాగాన్ని పెంచుకోమను. అనాస్తక కామమే ఆనందయోగంగా తెలుకోమను !

ఈ స్థాయిని అందుకో గలిగితే, మల్లీ అనాటి నిష్పత్తంక సుందర శోభావతే కాగల దామె.

66

“ అఖ్య ! దేవుళ్ళకు కూడ ఇద్దరేసి పెళ్ళాలు ” అన్నది లక్ష్మీతులసి, భోగిస్తాన్నం చేసి నేను వెంకటేశ్వరస్వామికి బంతిపూలు పెడుతుండగా వచ్చి.

“ చెంచులక్ష్ముల్ఱా, లక్ష్మీతులసుల్ఱా కాక ” అన్నాను నేను ఆమె వంక చూడకుండానే.

“ అతడు గోపాలకృష్ణుడు కాబోలు ! మహానుభావుడు ! ” అన్నది మళ్ళీ - కృష్ణుడి చిత్రపటాన్ని చూస్తూ.

శిపుడి కేశబంధం లోని గంగను చూచి విరగబడి నవ్విందామె !

“ పాపం, ప్రియురాండ్రను దాచుకోడానికి ఎంతెంత కష్టం పడుతున్నారో వీళ్ళు ” అని, ఇంకా ఏమో వాగబోతూ ఉంటే భరించుకోలేక పోయాను నేను.

“ నోరు మూనుకొంటావా ? బైటికి నడుస్తావా ?”

నోరు మూసుకొన్నది వెంటనే.

సంక్రాంతికి భక్తితో బొమ్మల కొలువు పెట్టుకొని, నీవు వస్తే బాగుండునను
కొంటూ ఉంటే + తులసి వచ్చిపడింది ఎక్కడినుంచో !

ఎంతగా చెడిబోయింది తులసి !

ఇక పనికి రాదా !

కూర్చుంది మెదలకుండా - నేను ఒక్కొక్క పటానికి పువ్వులు పెడుతుంటే
- చూస్తూ !

ఎంత అమాయకురాలు !

అందుకే వంచించగలిగాడు ప్రతి పశుపూ ఆమెను !

నిజానికి - ఈ పటాలలో బిగించబడి ఉన్న ఈ మూర్తు లందరూ
దేవక్షేణా ?

అయితే -

మనుషులకు కూడా లేనంత కామ తామసం వీళ్ళ కెందుకున్నది ?

ఆలోచిస్తే అర్థం దొరుకుతుందేమో !

“ ఆలోచించే తీరిక ఎవడి కుంది ” అంటాడు దేవేంద్ర.

తాగుడు, జాగం, వ్యభిచారం వంటి వాటికి ఉన్నదట తీరిక !

“ నీవు ఆలోచిస్తూ కూర్చో. నాకు పని ఉంది ” అంటూ వెళ్ళిపోతా డతడు
- కనిపించిన చీర వెంట !

ఈ దేవుళ్ళ కూడా అతడి లాంటి వాక్షేనా ?

తీక్కప్పుడికీ, మన దేవేంద్రయ్యకూ తేడా ఏమిటి ?

దేవేంద్రయ్య ఆడవాళ్ళ వెంట పడతాడు. చిక్కితే తొక్కి వదిలేస్తాడు. తప్పితే
తస్ములు తిని వచ్చేస్తాడు.

ఆడవాళ్ళ తీక్కప్పుడి వెంట పడతారు. అందరికీ తనలో స్తానం ఇచ్చి,
తాధాత్ముం పొందుతా డతడు వాళ్ళతో. అందర్నీ తనలో లయం చేసుకొని, తాను
అందరి లోస్తూ లయమై ఓయే పరమాత్మ అతడు.

బలమైన, సమర్పుదైవ, సరసుదైవ, విశ్వాసపాత్రుదైవ అట్టి పురుషుడి చుట్టూ
ప్రత్యేకికి చేరడం - ప్రతిఫలాపేక్ష లేకుండా అతడికి ఆత్మార్పణ చేసుకోవడం -
నిత్యం కునం చూస్తున్నదే.

శుద్ధ చైతన్యశక్తి నుంచి ఎంత ఎక్కువ శక్తిని చేదుకోగల్లితే అంత పరిపూర్ణత సిద్ధిస్తుంది పురుషుడికి.

ఎంత ఎక్కువగా వికసించగల్లితే అంత పూర్ణ సౌందర్యం లభిస్తుంది స్త్రీకి.

స్త్రీ పూర్ణ పురుషుడ్ని, పూర్ణ పురుషుడు పూర్ణ స్త్రీనీ వెతుకొరటూ ఉంటారు నిరంతరం.

ఈ సహజాన్మేఘణకూ, వివాహ వ్యవస్థకూ సంబంధం లేదు.

స్త్రీ పురుషులలో పరిపూర్ణ వికాసం లేనప్పుడు - ఏక పత్నీవతం ఎంత అసహజమో, పాతిద్రవ్యమూ అంతే అసహజం.

సహజాన్మేఘణ, స్వయంవరణమూ అరికట్ట బడ్డప్పుడు - రహస్య ప్రణయమూ, మనోరమణమూ తప్పవు.

ప్రకృతి అనంతానంత రూపాలు కలది.

అన్ని రూపాల తోసూ ఆరాధిస్తుందది పురుషుడ్ని.

గులాబి ఏ శక్తిని ఆరాధిస్తుందో - మల్ల, గన్నెరు, కలువ, జాణి వగైరా అన్ని పువ్వులూ అదే శక్తిని ఆరాధిస్తే !

రూప రాగాది భేదాలెన్ని ఉన్నా, ఆరాధనలో ఏకాగ్రత ఉంది ప్రకృతికి.

అదే ఈ గోపీకృష్ణ మధురభావన.

చరాచర జీవప్రకృతి సర్వమూ సహస్రాధిక గోపగోపిప్రజం.

కేంద్రంలో కృష్ణబహ్య, నిరంతర సృష్టిలే రాసలీల !

అపరోక్ష జ్ఞానం ఇది. అనుభవం లోదే ప్రతి వ్యక్తికి !

నిర్మణాత్మక పరబ్రహ్మ యొక్క కామ శబలిత సగుణ చైతన్యమే పురుషుడు. అతడే హిరణ్యగర్భుడు. అతడి సృష్టి ప్రకృతి ! అతడి కళకు లక్ష్మి ! నాదానికి సరస్వతి ! బిందువుకు అర్థనారీశ్వరి !

ఈ సగుణద్వయ వైవిధ్యానికి రూపకల్పనలే మన త్రిమూర్తులూ, దేవుళ్ళా, దేవతలూ.

బుద్ధి, సిద్ధి మాత్రమేనా గణేశ్వరుడి భార్యలు ? అష్ట సిద్ధులూ అతడి భార్యలే కారా ?

ఆర్థమతం ఒక అలంకార శాస్త్రం. ఒక ధ్వని కావ్యం. ఒక వ్యంగ్య చిత్రం. ఒక సింబాలిజం.

ఏ దేవుడు ఏ గుణానికి మూర్తికల్పనో తెలిస్తే - అప్పుడు అతడి భార్యలూ, చర్యలూ, అన్ని అర్థమవుతై మనకు.

ప్రపంచ వేదాంతానికే మకుటం ఆర్షసూత్రం - తత్త్వమని ! దాని జహముఖ శాఖోపశాఖా పరిష్యాప్తే, దాని అభిజ్ఞే ఈ కల్పన !

ఈ బొమ్మల కొలువు !

గూఢార్థాలు తెలియక మూఢార్థాలు తీస్తున్నారు పండితులు ! నమ్మతున్నారు సామాన్యులు !

హేళన చేస్తున్నారు తులసి వంటి వాళ్ళు - దాఖలాలు కనిపించక !

స్త్రీ ప్రమేయం లేని ఏ అసలు దేవుడి కోసమో అన్వేషించి, పాప క్షమ కోసం మతాలు మార్చి, ప్రతి చోటా కామవేటకు గురై, లోకం మీద దేషం పెంచుకొని, వచ్చి కూర్చున్నది తులసి - ఇక్కడ ఈ బొమ్మల కొలువులో !

మార్చవచ్చు నేమో ఈమెను !

పుష్పులు పరుచుకొని, నీ ఫోలో ముందు కూర్చుని, నేను బొమ్మ పాట పాడుకొంటుంటే - ఆమె అలా మునిగిపోయింది ఏదో ధ్యానంలో !

ప్రాణి

నీ జటలో ముద్ద బంతిలా పూర్ణ చంద్రుడు !

దాని ప్రకృత వదులై వేలాడుతున్న చేమంతిపూల చిరుచెందులా -
పుష్యమి !

ఆ చెందు చివరికొన దారంలా అల్లేష !

వృషభ వామనుడైన అర్ధనారీశ్వర మిథున మూర్తికి పూర్ణేందు శేఖర చిరుద
ప్రధాన దివోత్సవం ఈ పుష్య పూర్ణిమ !

శౌఖ్య లక్ష్మివి నీవ !

నా రాగ శౌఖ్యివి నీవ !

ప్రతి పూర్ణిమ మన కొక పండుగ

ప్రతి పండగా మన కొక పూర్ణిమ.

ఆనంద పూర్ణిమవు నీవు నాకు ప్రతి క్షణమూ !

సకల చరాచర ప్రకృతికి అధిష్టాన చైతన్యం ఆనందమే !

ఆనంద ఇత్తుపస్థి-అన్నారు బుమలు.

సుధాపూర్ణ పూర్ణ సోమ బిరంబమే ఆ ఆనంద భాండం.

అదే అన్నరసం సమస్త సృష్టికీ.

అన్నమే పరబ్రహ్మ, రస స్వరూపం అది. రసో వై సః అని బుమల లనడం
ఆ పరమ రసోమృత చైతన్య బ్రహ్మను గురించే.

సోమ కళలు కామ కళలై, పూర్వ నారీ రూపంతో అవతరించిన రాగ కళ
కామేశ్వరివి నీవు !

వస్తున్నావు కదూ ?

నీ జాడల నీడలే ఈ వెన్నెల పొలాలు !

పొలాల నిండా వచ్చని —

సరస్సుల నిండా కాయగూరలు !

రోదసి నిండా - సంక్రాంతి ముగ్గులను కాపే చేసుకొంటున్న చంద్ర
గృహపీణిలు !

నీ పొదాలు అంత స్వచ్ఛంగా ఉంటే అందుకే !

ఆపాద మస్తకం చుంబనార్థ మైనప్పుడే ఆ జీవితం స్వచ్ఛం !

పెదవులే చుంబనార్థం కావు చాలా మందికి !

అసూయా ద్వేష దూషణ వాచా విష దూషితాలై ఉంటే ఎంతో మంది
పెదవులు !

ఎవరి గుండెలనో కొరుక్కు తినేసినట్టు - ఎర్రరంగు పూతతో - నెత్తు
రోదుతూ ఉంటే పెదవులు కొందరికి ! బహుశా, హృదయం లోని విషయంతో
సల్లబడ్డ పెదవుల్ని అలా దాచుకొంటారో ఏమో లిప్పుస్తిక్కుల్లో వాళ్ళు !

కాళ్ళు గతంలోను, తల భవిష్యత్తులోను ఉంటుంది లోకంలో ఎక్కువ
మందికి.

మొందెం మాత్రమే పర్తమానంలో బ్రతుకుతుంది వాళ్ళకు !

ఆ కాళ్ళను ఎంత మురికి !

ఆ మురికిని పర్తమానమే భరించలేదు-భవిష్యత్తు ఎలా భరించ గలదు ?

అందుకని - మొందెం మాత్రమే సాగుతుంది పర్తమానం పొడవునా !

అదే పురోగమన మంటుంది భవిష్యత్తు లోని తల !

ఇందులో తరించడం ఎక్కుడ ?

తరించి, తరింప జెయ్యమంటున్నది మన ధర్మం.

ఎవరూ ఎవరీ తరింప జెయ్యలేరు.

తనకు తాను తరిస్తే చాలు ప్రతి వ్యక్తి.

తనను తాను తెలుసుకోవడమే తరించడం.

అందుకు - ఆపాద మస్తకం వర్తమానంలో బ్రతకాలి !

పాదాలు, పెదవులు కూడ స్వచ్ఛంగా, చుంబనార్థంగా ఉండాలి.

అప్పుడే ఆనంద ఫూర్చ పారవశ్యం. అదే తరించడం !

రాత్రిని వలె గళాన్ని వదిలేసి, ప్రభాతం వలె నదిచి వస్తావు నీవు వర్తమానం లోకి !

వికసిస్తావు నీవు శ్యేతపద్మం వలె కా చుట్టూ !

నీ లక్ష్మీన్ని అనుసరిస్తే చాలు మాస రుదు !

తరించగలడు - తన్నయుడే కాగు దు - ఆనంద బ్రహ్మలో !

ఇంకా ఎందుకు రాలేదో నీవు ?

ఎందుకు తేలిపోనిస్తున్నావో నన్ను ఈ ఊహా మేఘులపై ?

ఎవరు మూతారు నా కళ్ళు ?

ఓహో - నా వెనుకనే ఉన్నావా ఇంత సేపూ !

నను గోరి, నా కేసి నదిచి వచ్చే వేళ

పరమ గమ్మములు నీ పాద పద్మములు !

నను చేరి, నా చుట్టూ నాట్యమాడే వేళ

పరమ రమ్యములు నీ పాద పద్మములు !

నను గూడి నా గుండె నథివసించిన వేళ

పరమ సౌమ్యములు నీ పాద పద్మములు !

పరమ పూజ్యములు నీ పాద పద్మములు !

పరమేశ్వరములు నీ పాద పద్మములు !

తెలివిగా, మెల్లగా తీసుకో కాలు !

కనపడ్డ కొలనులో కదుగుకో బురద !

చేత కాకున్న, నా చేయూత కొనుము !

కొనుము నా కన్నీరు, కొలను లేకున్న !

జారి నట్టుంచకు జారిన కాలు !

కడిగినవో పోని కలుషమ్ము లేదు.

గతుకులతో నున్న బ్రతుకు తెర్యులలో

ఎప్పుడో ఎక్కుడో ఎవ్వరో ఒకరు

పట్టు తప్పుచు నుండ్రు, పదుచునే యుండ్రు,

పడియు లేచుచు నుండ్రు, పయనించుచుండ్రు.

కాటు జారుట తప్పు కా దెవ్వరికిని,

లేవ లేకున్నప్పుడే వచ్చు ముప్పు !

తోడనే లేచి ముందుకు పోవ కున్న

తొక్కుకొనుచు పోవ తక్కిన జగము !

జగతిదే ఒక కాలు జారిన గాఢ !

కాకున్న ఇన్ని దుఃఖపు గాఢ లేమి ?

మొగ్గ త్రుంచుటలేమి ? మొసము లేమి ?

వెరి కామము లేమి ? వేటలు నేమి ?

దారి అంచున కాలు జారిన గాని,

తను వెల్ల బురదలో తడిసిన గాని,

భయ మింతయును లేదు, భద్రహూ నీక !

సదల నీకము ఆత్మశక్తి సుంతైన !

ఓదార్ఘడం కోసం, నేను శివరంజనికి ప్రాసిన పద్య లివి !

శివరంజని నాకు బాల్య సభి. ఎప్పుడూ వెన్నుంచి ఉండేది నన్ను.

ప్రేమించగల మగహాడిని సుఖపెట్టగల అమృత మాధుర్య లెన్నో నిజీప్రవై ఉన్న
ఆమెలో.

ప్రేమ, త్యాగం, విధేయత, ఆరాధన పరిచర్య వంటి ఎన్నో మంచి గుణాలు
వికసించి పరిమళించినై ఆమెలో చిన్నప్పుడే.

వాళ్ళ నాన్నకు బదిలీ అయి ఆమె, నా చదువు కోసం నేను, విడిపోయాం అప్పుడే. కలుసుకోలేదు మళ్ళీ.

కుమారై పట్ల రెండు ముఖ్య బాధ్యత లుస్తై తండ్రికి. పదహారు - పద్మనిమిది ఏండ్ల మర్యా పెళ్ళి చెయ్యడం ఒకటి. స్వతంత్రంగా బ్రతకడానికి తగిన విద్య చెప్పించడం ఒకటి.

శివరంజని నాన్న మంచివాడే. కానీ, వంశప్రతిష్ఠ పీచ్చి ఎక్కువ. ఈ రెండు బాధ్యతలలో ఒక్కటీ నిర్వహించలే దత్తడు. పైగా, ప్రేమించిన యువకుడితో స్నేహాన్ని పెంచుకొనే ఏలు కూడ లేకుండా చేశాడు - ఆశ్చేపయ్య లాంచి వాళ్ళ దుష్ట సలహోలు విని !

అలాంటి పరిస్థితుల నడుమ విడిపోయాం మేం. గడిచిపోయినై ఎన్నో సంవత్సరాలు. మరిచేపోయాను నేను వాళ్ళ సంగతి పూర్తిగా.

విల్లలు నహజంగా పెరగకుండా చిన్నప్పుడు ఎంత కరకుగా అణచిపెట్టబడితే, అంత కసిగా కట్టు తప్పి వ్యవహరిస్తారు ఆ తర్వాత.

అదే జరిగింది శివరంజని విషయంలో.

ఆమె చుట్టూ బిగించబడ్డ కట్టు దిట్టాల బాధ మరీ దుర్వర మైనప్పుడు, వాటిని తెంచుకొని పారిపోయిం దామె, ఒక గోముఖ వ్యాఘ్రుంతో కలిసి.

ఎది గోవో, ఎది గోముఖవ్యాఘ్రుమో ఎరగ దామె. చెప్పేదు వాళ్ళ తలిదండ్రులు. స్వయంగా తెలుసుకోవ దానికి బైటి ప్రపంచంతో కలిసి మెలిసి తిరగ నివ్వేదు కూడ.

అందుకే అమృత మనుకొని విషం త్రాగింది శివరంజని.

తామే శాశ్వత మనుకొంటూ, తమ పిల్లలు ఎల్లప్పుడూ పిల్లలే అనుకొంటూ, నిరంకుశంగా ప్రవర్తిస్తారు కొందరు తల్లిదండ్రులు. అలాంటి వాళ్ళ పిల్లలు అతి దుష్టులైనా అవుతారు, అధఃపతితులైనా అవుతారు, అప్రయోజకులైనా అవుతారు.

క్రమశిక్షణ అంటే - విద్యా వివేకాలకు వయస్సుతో పాటు క్రమవికాసం కలిగించడం. విద్యలో - చతుషప్పి కళలతో పాటు సెక్కు విజ్ఞానమూ, వివేకంలో - వివిధ మానవ మనస్తత్వ సమవగాహనతో పాటు ప్రేమ స్వతంత్రమూ కూడి ఉంచే:

లక్ష్మీ తులసిదీ, శివరంజనిదీ ఒకే రీతి గాథ. అయితే, తులసి వేటగాని వలలో పడింది. రంజని తనకు తానై విషం తాగింది.

గోవ దగ్గరకు చేరుస్తా నన్న వ్యాప్తమం, తాను కూడా గోవనే అని నమ్మించి, గుటుకున మింగేసింది ఆమె లోని సమస్త సౌందర్యాలనూ, మాధుర్యాలనూ, అసందాన్ని, ఆత్మస్వాస్థాన్ని కూడ ! వదిలేసి పోయింది శల్యవశిష్టంగా !

తులసి లోకాన్ని ద్వైషిస్తోంది. రంజని తనను తానే ద్వైషించుకొంటూ, క్రుళ్ళి చస్తోంది ఇప్పుడు !

ఏం చెయ్యును నేను ?

నా సమస్త సుకృతాన్ని ధారపోసి అయినా, ఈమెను ఓదార్శ లనిపిస్తుంది నాకు.

నిజానికి శివరంజని పోగొట్టుకొన్న దేమిటి ?

బాల్యంలో ఎన్నో పొరపాట్లు జరుగుత్తె. అందులో ఇదొకటి తాను పొప మనుకొని బాధపడితే తప్ప, ఏ పనీ పొపం కాదు. పొపమనే దేదీ లేదు లోకంలో.

అది మనస్సులో ఉంది.

మనస్సును శుభ్రంగా ఉంచుకొంటే చాలు. శరీరం చేసిన పొరపాట్లు, తిన్న గాయాలు, పొందిన బాధలు, ఖ్రింగిన విషాలు అన్ని శరీరంతోనే పోత్తె.

సెక్కు శారీరకం, శరీరం నశ్వరం. మరి, ఎందుకు ఆ వ్యధ ?

సెక్కును నిషేధించడం - దానితో పాటు మనస్సు కూడా పోతుందేమో అని కదా ?

మనస్సే ఎదురు తిరిగినప్పుడు, పోయింది మరేముంది ?

ఏదీ పోనప్పుడు వ్యర్థ ఖ్రాంతితో ఆరోగ్యం చెడగొట్టు కోవడం ఏం వివేకం ?

సంతాననిరోధం చట్ట సమృత మైనప్పుడు, వివాహం సెక్కు కోసమే కూడా ? వట్టిసెక్కు కోసం వివాహం అవసరమా ?

వివాహిత స్త్రీ ఎంతమందితో తిరిగినా ఏమీ చెయ్యలేదు లోకం.

అవివాహితలకే ఏ సమస్య లైనా ! దైర్య సాహసాల అవసరం కూడ వాళ్ళకే !

నీవు కూడా ఓదార్చు అమెను.

అమె నీ స్నేహస్నీ అర్థించడం అందుకే కావచ్చు.

మరచి పొమ్మను గతాన్ని.

వివాహం చేసుకొమ్మను నచ్చిన వాళ్ళీ

లేదా - స్నేహగా అనుభవించమను జీవితాన్ని

లేదా - ఏదో ఒక లక్ష్యం కోసం పాటు పడమను నిరీహతో.

అంతే కాని -

నశించి పోయే శరీరాని కేదో చిన్న దెబ్బ తగిలిందని ఏడుస్తూ, నశించని అత్యను క్షోభ పెట్టుకోవడం వివేకం కాదని చెప్పు.

వీ రస మెప్పు దే తరగ

నే గతి నుద్రతమై, యుద్రగ్రమై

మీరునో, గట్టు పొల్లి పొలి

మేరలు ముంచునో చెప్పలేము ; కా

సారము కూడ తీవ్ర తర

రుం రుకు ఉపుర మంటి పోయెటున్ ;

పారము లేని దీని కొక

వధ్యతి చూపుము, సాగి పోవగన్ !

69

ఈ గిన్నెల గత చరిత్రలు ఎవరికి తెలుసు ?

అందుకే కడిగిన గిన్నెనే మళ్ళీ కడుక్కోవడం.

నీ పన్నుట్టు, నాకు అనుమానం కొంచెం ఎక్కువే.

రక రకాల పనుల మీద, రాత్రింబవట్లు పర్యాటిస్తూ - రక రకాల హోటళ్ళో ఆకలి తీర్చుకోవలసిన వాళ్ళకు, అనుమాన ధృష్టి ఆరోగ్య హేతువే.

రకరకాల హోటళ్ళు !

రకరకాల గిన్నెలు !

కొత్తవి, పాతవి, తళతళ మెరిసేవి, రంగు మాసినవి, పెచ్చులూడినవి, బీటలు తీసినవి !

ఎంత తోమినా చెరగని మచ్చలు కలవి, ఎంగిలి అంచుల్ని ఇంకా పట్టుకొని ఉన్నవి !

అందులో ఏ రకం గిన్నె పెట్టడో మన ముందు సర్వరు !

నీళ్ళ బాల్య నుంచి ఇవన్నీ తడితడిగా వస్తున్నవే !

అయితే, వీటి కర్మంతా ఆ బాల్యలో వదిలిపోయే ఉంటుందా ? అక్కడి మరికి మరి కొంత వీటికి కొత్తగా అంటుకొని ఉండదా ?

అంతకు ముందు ఎవరు తిన్నారో ఈ గిన్నెల్లో !

కుర్రవాడో, వృద్ధుడో - ఆరోగ్యవంతుడో, వ్యాధిగ్రస్థుడో !

తృప్తిగా తిన్నాడో, బాధగా లేచి పోయాడో !

పాపం వలె ఆ చెరగని మచ్చలు - ఏ పుచ్చిన నోటి ఎంగిళ్లో !

ఒకో గిన్నె కొట్టే ఆ వాసన - వదలని జన్మవాసన వలె - ఎంద రెందరి నోళ్డో ! తెలియదు మనకు.

నాకు పెట్టిన గిన్నె కొత్తదో, పాతదానికి రంగు వేసినట్టిదో !

ఏ మచ్చా లేకపోవచ్చు, ఎంతో శుభ్రంగానూ కనిపించవచ్చు. అప్పుడే షాపు నుంచి వచ్చింది కూడ కావచ్చు.

ఆ షాపులోనే ఎంతమంది చేతులు పడ్డవో దాని మీద !

సర్వరు చేతులకు మాత్రం మరికి లేదనే హమీ ఏముంది ?

గతం తెలియదు మనకు !

తెలిస్తే - ఎంత అసహ్యం !

అందుకే, తెలిసికోం మనం.

ఈ గిన్నెల గత చరిత్ర - వద్ద మనకు

అందుకే, కడుక్కో నీపు నీ వంతుకు వచ్చిన గిన్నెను - నీ చేతులతో స్వయంగా.

నా గిన్నెను, నా చేతులతో స్వయంగా కడుక్కొని, నా దాన్ని చేసుకొంటేనే నాకు తృప్తి !

సర్వరు మహాశయుడు ఏ రకం గిన్నెను తోస్తాడో నా ముందుకు - ప్రారభంలూ !

అందుకే మళ్ళీ కడుక్కోవడం !

క్షణ కాలం కోసం కావచ్చు. కలకాలం కోసం కావచ్చు. క్షణంలో
అంటుకొన్న కర్మలు కలకాలం హీడించే ప్రమాదం ఉంది.

కాలం కాదు ప్రధానం.

గిన్నెలు, ఆకులు ఏవీ అక్కర లేకుండా - అరచేతుల్లోనే పెట్టుకొని
అరగించిపోయే ఆత్మగాళ్ళు లేదా ?

ఆ అరచేతుల్లో ఎన్ని కరస్వర్యల భిల స్వర్యలో !

బ్రితుకు తెరువులో, తెరువు కిరు ప్రక్కలూ, ప్రక్క ప్రక్కనే
రకరకాల హోటళ్ళు !

రకరకాల గిన్నెలు !

వద్దు వాటి గత చరిత్రలు

కడుక్కొందాం మనం మన గిన్నెలు మళ్ళీ మళ్ళీ !

నిను నీవు కాపాడుకొనుచు పోపువో సుఖము,

పరులపై ఆధారపదువో దుఃఖము, చెలీ !

నీ బ్రితుకు చుక్కాని నీ చేత నుంచుకో !

నీ ప్రణయ గతి వెంట నీ విధిని మలుపుకో !

70

వేలాది వదనాల

వెలి చూపులు చూచి ,

వెక్కి రింతలు పొంది ,

వెదకి నిను కనుగొంటి -

ఆ వేలాది వదనాల చరిత్రలు విన గోరుతున్నావు కదూ నీవు ?
చంపేశావు !

నీవు కోరడం సమంజసమే కావచ్చు. కాని-నేను చెప్పడం ఉచితమేనా ?

నీ కోసం వెతుక్కొంటూ , ఇంతవరకూ సాగివచ్చిన నా జీవితంలో -
ఎంతో స్నేహం , ఎంతో శృంగారం , ఎంతో సౌందర్యం నన్ను ఉత్సేజిపరుస్తూ
వచ్చిన మాట నిజమే - దారి పొడుగునా , అదుగుడుగునా.

అదంతా చెప్పడానికి అభ్యంతరంలేదు నాకు. ఎందుకంటే - అవన్నీ నీ అన్యేషణలో నేను పొందిన అనుభవాలే కద ?

కాని -

నేను చెప్పడం సాగిన్నే - నీవు సాంతం వినగలవా ?

విని - సహించుకో గలవా ?

నీ కోసం నా అన్యేషణ నిన్నటిది, మొన్నటిది కాదు. ఆకస్మికంగా, యాచ్చచ్ఛికంగా కలుసుకొన్న వాళ్ళం కాం మనం.

ఒకళ్ళ నొకళ్ళం అనుసరించి వస్తున్న వాళ్ళమే మనం అనాదిగా.

చైతన్య స్థితి నుంచి చేతన స్థితికి, ప్రజ్ఞాన స్థితి నుంచి జ్ఞాన స్థితికి, నిరాకార స్థితి నుంచి ఆకార స్థితికి వ్యక్తిభూతుల మైన తర్వాత - ఒక మహోత్సవంలో జన సందోహం నుంచి తీసుకొంటూ బైబికి వచ్చిన జంట వలె - చూచుకోక తప్పదు కద ఒకరి కోసం ఒకరం - వెనుకకూ, ముందుకూ ?

నా కంటే ముందే వచ్చేసి ఉన్నావో, వెనక్కే ఉండి పోయావో - ఎలా తెలుస్తుంది, ఈ మాయా మోహ మహోత్సవ వైరంతర్యంలో ?

ఎంతో మందిని చూచి నీ వసుకొన్నాను. స్నేహం చేశాను. మధువులు గ్రోలాను. ఘైమరిచాను కూడ - ఆయా రిరంసువుల హంసోత్రరీయాల మకరధ్వజాల మధుర చ్ఛాయల్లో !

ఒకరిలా ఒకరు !

ఒకరి కంటే ఒకరు !

ఒకరిలో ఒక అందం మధుర మనిపిస్తే - మరొకరిలో మరొక అందం దివ్యమనిపిస్తే - ఒకర్ని మించి మరొకర్నిగా స్నేహిస్తూ, ప్రేమిస్తూ వచ్చి వచ్చి, ఇప్పుడనుకొన్నాను - ఇప్పనీ కేవలం నీ అంశలనీ, ఇప్పనీ కలిసిన పూర్ణ సౌందర్యమే నీదనీ, నేను వెతుక్కొంటున్న ఆ వైశాఖీ రాగలక్ష్మివే నీ వనీ !

జిప్పుడు కదా కనిపించావు నీవు - నా అన్యేషణ మార్గ మందార వల్లరి చివర - ఏకైకర విశ్వసుందరంగా, విశ్వేక మధుర మోహనంగా గుబాళిస్తూ ఔ

నీవు కూడ నన్ను వెతుక్కొంటూ, ఇటువంటి అనుభవాలనే పొంది ఉండవచ్చు కద ?

నీవు కూడ నేను వలనే, వేలాది వదనాల వెరిచాపులు చూచి ఉండవచ్చు కద ?

ఆ చూపులు అన్మేషిస్తున్నావో, అహ్మానిస్తున్నావో తెలిసికోలేని దేవేంద్రయ్యలాంటి చిత్త కార్మలు - వెంటపడి, కంటకాల వలె, నెత్తురు పిండి ఉండవచ్చు కద ?

ఎందుకు మనకు ఈ వ్యర్థ గతం ?

సెక్కు, శరీరం, సంసారం - ఇవే ప్రాధమిక మానవుడికి పంచప్రాణాలూ.

వీటికి సంబంధించిన తమ గత చరిత్రలు చెప్పుకోకూడదు - ప్రాధమికులైన భార్య భర్తలు, ప్రేయసీ ప్రేయులు కూడా !

చెప్పుకొంటే - సుఖ సముద్రం లోని తమ సంసార భద్రనోక శతధా విభగ్నమే !

ప్రాధమిక మానవుడికి ఆత్మ తెలియదు. హృదయం అర్థం కాదు. మనస్సు నిలవదు. శరీర మొక్కలో అతని సర్వస్యం.

శరీర మంచే సెక్కు అతడికి.

ప్రాధమిక మానవ దంటే - అప్పుడే తొలిసారిగా జంతుస్థితి నుంచి, మానవ స్థితికి ప్రమోషణ పొందినవ వాడు.

ఇలాంటి వాళ్ళు పుట్టు పేదలలో కంటే పుట్టు ధనికులలోనే ఎక్కువ.

మనం పరమ పారమ్య ప్రసిద్ధులం !

మనం అన్నిటా అబాధితులం !

తాను నశిస్తూ, లోకానికి వెలుగును ప్రసాదించే మైనపుద్దిపం స్త్రీ !

అందుకే - తాను వెతుకుతున్న స్త్రీ వలనే కనిపిస్తుంది ప్రతి స్త్రీ, ప్రతి పురుషుడికీ !

నీవు పూర్వ స్త్రీవి !

కనుక -

నీకు ఏ ముఖంలోనూ కనిపించి ఉండక పోవచ్చు నేను !

నేను పూర్వ పురుషణ్ణి !

కనుక -

ప్రతి ముఖంలోనూ నీ చాయలు కనిపించి ఉండవచ్చు నాకు !

ఆ ముఖా లన్నీ నీకు చూపుతానే అనుకో ! భరించుకో గలవా మరి నీవు ?

గత మది శృంగారమే కద ? ఎందు కది మనకు ?

మృత పదార్థమే కదా గతము త్రవ్యిన కొలది ?

వర్తమానము నుంచి పైన మగువే సుఖము !

ముందె కల వానందములు అందములు చాల !

71

ఎందుకు వచ్చిందో నీ కంత కోపం !

కారణ ద్వారం లేని కోపగృహం లోకి నేలా ప్రవేశించగలను ?

ప్రారథ్యం ఇలాంటిదే.

పూర్వజన్మలో చేసిన తప్పు లేమిటో తెలియవు జీవికి. ఈ జన్మలో మాత్రం ఫెరమైన శిక్షలు !

గత జన్మలో ఏ తప్పు చేసినందుకు, ఈ జన్మలో ఈ బాధ పడవలసి వచ్చిందో ?

సృష్టంగా తెలియాలి జీవికి.

తెలిసినప్పుడే, అలాంటి తప్పు మరి జరగకుండా జాగ్రత్త పడగలగడం.

కారణం తెలియని శిక్ష అన్యాయం

కారణం తెలియని బహుమతి వ్యర్థం.

సృష్టి నిర్మాణ పథకంలో మాలికమైన లోపం ఇదే.

సృష్టి ఎదగక పోవదానికి, మానవుడు పెరగక పోవదానికి ప్రధాన కారణం ఇదే.

నిర్మాణ బ్రహ్మ అగోచరం - ముత్యానికి మహాసముద్రంలా !

సగుణబ్రహ్మ పైయక్కిం - ఏ ముత్యాని కా హరధారి లా !

ఒకో ముత్యం ఒకో హరంలో చేరుతుంది. ఆ హరం భరించిన మూర్తే దానికి ఆరాధ్య దైవం.

వ్యక్తికో భావం. భావానికో రూపం. రూపానికో రుచి !

రుచులు అనంతం.

బకరి రుచి మరొకరికి అరుచి !

పాపం, పుణ్యం, వ్యక్తి, దైవం - సామాజిక వ్యవస్థకు మూలస్తంభాలైన ఈ నాలుగూ ఎవరిచి వారివే !

ప్రతివాడూ తన రుచే లోకరుచి అనుకొంటాడు. డబ్బు వాయించుకొంటాడు. దూకుతాడు కసిగా తక్కిన వాళ్ళ రుచుల మీదకు - దేగలా, గాలంలా, కత్తిలా, ఖడ్డమృగంలా !

ఏది పాపం ?

ఏది పుణ్యం ?

ఏ తప్పు కీ శిక్క ?

ఏ సుకృతాని కీ బహుకృతి ?

దైవ స్వరూపం ఎట్టిది ?

విశ్వ ప్రణాళికలో మానవుడి ప్రయోజనం ఏమిటి ?

తెలియదు ఎవరికి !

అందుకే ఈ అవ్యవస్థ !

ప్రతి పాపం ముందూ ఒక పరమార్థం, ప్రతి పుణ్యం వెనకా ఒక సౌర్ఘచింతన, ప్రతి దేవుడిలోనూ ఒక స్వ - పర భేద కల్పన, ప్రతి మనిషి పట్లా ఒక అనుమాన దృష్టి !

జీవిత పరమార్థం తెలిస్తే

కర్మ స్వరూపం గోచరిస్తే

ఎంత బాగుండును !

ఎందుకు దాచబడిందో ఈ రహస్యం ?

ఏది ఏమైనా -

కారణం చెప్పకుండా శిక్క విధించడం అన్యాయం - దైవం కానీ, ప్రభుత్వం కానీ, నీవు కానీ !

ఎందుకు వచ్చిందో నీ కంత కోపం !

ఈ పుష్టి తమో విభావరిలా - ఎంత చలిగా, ఎంత చీకటిగా ఉన్న రది !

ఎంత అగమ్యంగా ఉంది మార్గం !

నా మిత్రులలో అన్ని రకాల వాళ్ళా ఉన్నారు.

అందులో -

ఏ డబ్బా నీ చెవులు చిల్లులు పడ మోగిందో !

ఏ దేగ నీ భావంలో అసూయా క్రూర నభాలను గుచ్ఛిందో !

ఏ గాలం మన గంగా యమునా సమానంద సరస్వతిలో వేటకు దిగిందో !

ముళ్ళ మీద నిల్చి, చిరునవ్వులు వికసించగల వజ్ర సంకల్పం నీది.

హోలా హలాన్ని అంగుట్లో వంచుకొని, అర్ధాంగమై నిల్చిన అమృత హృదయం నీది.

అయినా -

ఎందుకు వచ్చిందో అంత కోపం !

అసూయ లాంటి కోపం !

అసూయ అగ్ని పుట్టిన చోటనే దహించి వేస్తుం దది. జీవితంలో నేను భయపడేది ఒక్క అసూయకే !

నీ కోపం -

అసూయ కాదు కద ?

72

స్నేహము, ప్రేమ, రాగము, వ

శీక్షుతి, పూజ - సమస్త మాధురుల్

మోహినులైన కామినుల

ముద్దులతో కదు ధన్యమైన దీ

దేహము నాది ; నీ దయన

దీ మధుమాసము నందు ! ఇంక నీ

అహావ భేరి వీడి, కుసు

మాహావ సాయక మందుకో గదే !

గర్వ కారణం కావలసిన ఈ పద్యం నిజంగా యుద్ధకారణ మయింది
కదా మన మధ్య !

మనస్సు, హృదయం, ఆత్మ - వీటన్నిటీకీ శరీరమే కదా ఆధారభూతం.
స్నేహంది పరమగుణ మాధురీ మనోజ్ఞమైన అట్టి శరీరాన్ని నీకు అర్పించుకొన్నానంటే,
అందులో తప్పేముంది !

భేరీ సాయక పదాలు సంభోగ శృంగారాన్ని వ్యంజిస్తున్నాయా ఏమిటి?

శరీరం గల ఏ జీవికైనా - పరమభోగ్యమైన రసం శృంగారమూ, దాని
విక్రాంతి సంభోగమూ కాదా ?

అదే చెడ్డదైతే, ఇక జీవితంలో మంచి దేది ?

కామినుల ముద్దులు నీ కథ్యంతరమై ఉండవచ్చు. ఈ కామినులులోని
గుణ మాధుర్యాలు. బైటి మామూలు స్త్రీలు కాదు.

నమ్మకం కలగడం లేదు కదూ నీకు ?

సరే, పోనీ, మాట వరసకు - వాళ్ళంతావాస్తవ కాంతలే అనుకొండాం.

అప్పుడు - మరీ ధన్యరాలవు కదా నీవు ?

అట్టి మధుర మోహన మూర్ఖులైన కామినుల ముద్దులతో ఆపాదమస్తకం
అనంద పులకితమైన ఈ నా పవిత్ర దేహాన్ని - నీ ఆరాధనలో హరతి కర్మారంగా
వెలిగించుకొన్న నేను ఎలా దోషిసి ?

ఎవరి వైనా - ప్రేమానురాగాలు పవిత్ర మైనట్టివవే కద ? అట్టి
అమృతసరంలో స్నానం చేసి, శుచిషై నీ పద్ధకు వచ్చి, నన్ను నీ కర్పించుకోవడం నీ
గొప్పతనమే కాదా ?

ఆత్మాదులను గురించి ఎంత చెప్పుకొన్నా చివరికి ఎవవరికైనా కావలసింది
శరీరమే.

ఏ స్త్రీకీ అక్కరలేని శరీరం నీకు మాత్రం ఎందుకు?

శీరాముణ్ణి మరో స్త్రీ కోరకబోవడానికి కారణం, అతడికి సీత కూడా
అక్కరలేకబోవడమే కద?

శ్రీ కృష్ణణీ అంతమంది స్త్రీలు కోరదానికి హేతువు అతడు విశ్వ ప్రణయకమూర్తి కావడమే కద ?

ఆత్మ గుణాల బాహ్య రూపమే శరీరం.

అందరూ కోరే వస్తువే విలువయింది.

అందరూ నన్ను కోరితే, నేను నిన్ను కోరాను.

అందరూ తమను తాము నాకు సమర్పించుకొంటే, నేను నన్ను నీకు సమర్పించుకొన్నాను !

అది కదా నీ ఆధిక్యత !

అదేనా నీకు కిట్టనిది ?

సీరి, లత, తులసి, శివరంజని, కృష్ణ, మంజీర, దూర్య లాంటి వాళ్ళు ఎప్పుడో, ఎందుకో వస్తునే ఉంటారు నా గదికి. వాళ్ళంతా నా కేలాంటివాళ్లో, నీకూ అలాంటి వాళ్ళే.

పూర్వ సుందరివి - సామాన్యులతో నీకా పోటీ ?

నా - కోరికలే నీవు,

అవి - తీరుటయే నేను !

తిరే కొలదీ కోర్కెలు

ఊరుటి మనము!

నా - కై పూచే పూలు,

నను - పిలిచే కోయిలలు,

నను - తనిపే మధురుచులు,

నా - బ్రతుకే నీవు !

అడుగడుగున నను నిలిపే

అప్పరలే నీవు !

అనునిమిషమునను నదిపే

ఇందవిపే నీవు.

73

అదా సంగతి !

నేను మంజీర ఇంటికి వెళ్లినమాట నిజమే.

అయితే -

ఆ మాట నీకు చెప్పింది కూడా నేనే కద ?

అందులో రహస్యం ఏముంది ?

ఏ రహస్యమూ లేదు నాకు.

నీ ముందే కాదు. మొత్తం లోకం ముందే నా జీవితం పరమనగ్నం.

శరీరం, హృదయం, మనస్సు, ఆత్మ, పరమాత్మ దాకా - ఏ విషయంలో దాచుకోవలసిం దేంది లేదు నాకు.

అలంకారాలతో, అంగ రాగాలతో, రంగులతో, హంగులతో, వేష భాషలతో వివిధ లౌక్యాలతో కప్పి పుచ్ఛకోవలసిన వికారాలు, నేరాలు, మచ్చలు, మురికి - ఏమీ లేవు నాకు ఎక్కుడా, ఏ దశలోనూ !

నీ కంరంలో నీడలా కనిపిస్తుంది - లోకానికి నా అంతరాత్మ - పరమ స్వచ్ఛంగా !

రాజకీయాలకు పనికి రాలేదు నేను అందుకే.

వైసెత్తేయం, రసాలిని, నీవు - ముద్దులతో, విద్యలతో, పద్మాలతో నీ ఆరాధన - ఇదే కదా నా జీవితం బాల్యం నుంచీ ?

ఏ ఆచ్ఛాదనా లేనందువల్లనే, అప్పుడప్పుడు లోకం విసిరే మురికి, గుచ్ఛే ముక్కు, చల్లే నిష్పులు హృదయం దాకా తగిలి బాధిస్తై నన్ను.

లోకంలో బ్రతకాలనుకొన్న వాడికి ఏదో ఒక కవచం ఉండక తప్పదేమో !

సహజ కవచాలను కూడా వంచన చేసి ఒలుచుకుపోయే అహల్యాజారు లెంతమంది లేరు మన చుట్టూ ?

ఆశ్లేషయ్య ఎంతో శ్రేయోభిలాషిలా వర్తిస్తూ - నా గురించి మీ అన్న దగ్గరా, మీ అన్న గురించి నా దగ్గరా నీ విషయంలో ఎంత విషం క్రక్కాడో ఎరుగుదువు

కద ? అలాంటి విష్ణగుల కాట్లకు ఎంతో మంది అమాయకులు బలైపోతూనే లేరా ప్రతినిష్టం ?

అలాంటప్పుడు -

కవచం కాదు కదా, బనీను కూడ ఒంటిమీద సహించలేని నావంటి వాడికి ఒక్క భగవంతుడే కదా దిక్కు ?

పాపం మంజీర !

లోక విషాదాన్నంతా తానే అనుభవిస్తూ, లోకానికి ఆనందం పంచ వచ్చిన హేమంత ఫూర్చ చంద్రంలా ఉంటుం దామె వదనబింబం !

వీణ పలికిస్తే - వీణామండలమే దిగి వస్తుంది ఆమె వ్రేలి బుగ్గల లోకి ! నీ గాత్రానికి తోడులా, నీ గానానికి నీడలా ఉంటుం దది ఒకో క్షణంలో !

గజై మ్రోయస్తే - అపురో లోకమే అలా నిలబడి పోయి, కళ్పవుగించి చూడవలసిందే - ఊర్వశితో సహ ! రసాలినిలో, కొబ్బరి మొక్కలకు బీరపాదుల్ని ఎక్కిస్తున్న నీ వెంట - నీ అడుగులలో అడుగులు వేసుకొంటూ - నిన్ననుకరిస్తున్న మయూర బాలల బృంద సృత్యంలా మనో మోహనంగా ఉంటుందది !

అయితే - పాపం -

పాడుతూ, పాడుతూ మూగపోతుందామె వీణ !

అడుతూ, అడుతూ ఆగిపోతుందామె కింకిణా !

వి జన్మాంతరాల విషాదగాధలు జ్ఞాప్తికి వస్తవో ! వి లోకాంతరాల వేదనా తరంగాలు గుండెకు తగులుతవో !

రెండు విషల జన్మల మధ్య - ఏదో తెలియని స్వార్థితో కలోర తపం చేసుకొంటున్న అంబ జ్ఞాప్తికి వస్తుంది నాకు, మంజీరను చూస్తుంటే !

అంబది పగ !

ఆమె జన్మాంతరం కూడ నాశనమై పోయిం దండుకే !

మంజీరది కరుణ !

కంరం వరకు కన్నీటిలో మునిగి చేస్తున్న తపస్స ఈమెది !

కరుణ రసానికి వర్షచిత్రం ఈమె !

వీణను తోసేసి, గజైను విప్పి పారేసి, వచ్చి కూర్చుంటుంది మంజీర నా ముందు, నన్ను చూడగానే !

ఎంత సేపైనా చూడాలనిపిస్తుంది నాకు ఆమెను అలా

ఏ జన్మాంతర మైత్రీ మాధుర్యమో ఇది !

పొరోద్యానంలో కనిపించి, రఘ్యంబే, వెళ్ళాను వాళ్ళింటికి మొన్న.

పాడమంటే పాడాను - నా కోరికలే నీవు - అంటూ !

“ శివ ధనుస్సును సీత ఎత్తి పదవేసినట్టు - మీ రాతిగుండెను వీణలా మీట గల్లిన ఆ రాగ సరస్వతి-ఆ వైశాఖి-ఎంతటి మహా మహితాత్పురూలో ! ఆ మీ రాగ పూర్ణిమను ఒకసారి మాకు చూపరా ? ” అన్నది మంజీర - కళ్ళు తుడుచుకొంటూ.

అపార్థం చేసుకోకు ఆమెను.

అసూయకు చోటివ్వవద్దు లపలేశమూ.

నీవు నన్ను వలె -

అమె ఎవర్ని వెతుక్కొంటూ వస్తున్నదో !

ఆ ఎవరు - నేనే ఎందుకు అవుతాను ?

అయితే మాత్రం ఏం ?

అముదవు చెట్టువు కావద్దు నీవు.

నీవు మహా బోధివి అయినప్పుడే - మహా బుద్ధుడికే కాదు, మహా విశ్వానికే ఆశ్రయం కాగలవు. ఆనందం పంచిపెట్టగలవు. అమృత పదవిని అందుకోగలవు.

నీవు కా దటే-

నీడ నాకు పట్టినది ?

మురళీధరు వైనప్పుడు

మోహన బృందావని వై,

బుద్ధుడ నే వైన నాడు

బోధివి నీవు కాదటే ?

బుషిబొలుడ వైనప్పుడు

బుక్కుతల్లివై నన్ను

బృహదారణ్యక మధువుల

బహు ముఖముల పెంచినది?

రస కోకిల సైనప్పుడు
రాగ రసాలినివై, నా
అభిలాసంద లవాలకు
అమృతార్థవ షైనట్టెది ?

74

దుస్సప్పాలు !

కన్న మూస్తే చాలు - చీకటి పదిందే తడవుగా వంటగదిని ముట్టడించే ఎలుకల వలె చుట్టుముడతై నన్ను - దిక్కుమూలిన దుస్సప్పాలు !

నేను మేల్చొని ఉండగా - ప్రాపంచికమైన ఎట్టి పనిలో, పరిస్థితిలో ఉన్నపుటికీ - అందమైన, ఆనందకరమైన భావాలే పరివేష్టించి ఉంటై నన్ను ! నీలో, నీతో విహరిస్తూ, రమిస్తూ ఉంటుంది నా మనస్సు నిరంతరం !

అలాంటి సుందర మనస్సుతి కల నాకు - ఎందుకో ఈ వికృత విభీకర స్వప్సణితి !

దొంగలకు, దుష్టులకు స్వప్పాలే రావట ! ఎంత అదృష్టవంతులో అట్టివాళ్ళు ! కొందరికి యథాతథంగా, మరికొందరికి వ్యతిరిక్తంగా స్వప్పాలు నిజమౌత వట ! మా చెల్లెలు ద్రోహది అంటుంది. తన స్వప్పుం యథాతథంగా నిజమౌతుందని ! ఆమె నిరంతర పూజాపరాయణ ! బ్రహ్మచారిణి ! స్త్రీత మనస్సు ! ఆమె అనుభవాన్ని కాదనడం ఎలా ?

కానీ -

నా స్వప్పాలు ఎలాంటి శుభా శుభ ఘలాలను సూచించవు !

స్వప్పాలు మనస్సుతికి దర్శనా లంటారు కొందరు.

నా విషయంలో అది కూడా విపరీతమే !

అపకారికి కూడ ఉపకారమే చేస్తాను నేను. అసూయ, ద్వేషం, మాతృర్యం, పగ వంటి వైరగుణా లేమీ లేవు నాకు. పశ్చాత్తావ పదవలసిన పనే చెయ్యును నేను. సౌందర్యం, ప్రేమ నా కుడి ఎడమలు ! దయ, ధర్మం నా ముందు వెనుకలు; తపస్సు, ఆరాధన నా క్రిందు మీదులు. నా కళాపారమ్య సిద్ధి రాగసరస్సుతి. అదే నీవు! అదే నేను !

ఇంతటి ఊర్ధ్వ కళా సంశోభిత సర్వ శుక్ల మనస్థితి కల నాకు - కన్న మూసే ఎంతటి భయంకర భూత యాతన !

మెలకువ లోవి పగటి కలలు, నిద్రలోవి రాత్రి కలలు.

పగటి కలలు ఘలిసై, రాత్రి కలలు పీడిసై నన్ను !

ఈ పీడకలలు తెల్లవార్లు - దోమల్లు, నల్లుల్లు పీడించి పీడించి - పామల్లు, పులుల్లు జడిపించి జడిపించి - ఎడార్లుల్లో, శృంగానాలలో త్రిప్పి త్రిప్పి - ఏదేదో గడ్డి తినిపించి తినిపించి - మెలకువ రాగానే దొంగల్లు పారిపోగా-

ఉదయం లేచేటప్పటికిఎంత నిస్పత్తు వని !

జీవుడు ఎన్నో నిక్షప్త జన్మలెత్తి, మళ్ళీ మానవ జన్మలో ప్రవేశించినట్టు ఫీలవుతాను నేను - పీడ కలల నుంచి మేలొన్న ఆ క్షణంలో !
కావచ్చు !

ఎందుకు కాగూడదు?

జీవయూత్రా పథంలో, చివరి భాగంలో, కవి - యోగి దశల నడుమ ఉన్నాను నేను. సవికల్ప రాగ భోగంలో ఉన్నా ననవచ్చు. నిర్వికల్పానందానికి, నాకూ ఎంతో దూరం ఉండదు.

ఇంతటి ఉన్నత అంతస్తు మీద ఉన్న జీవుడు - ఏవో కొన్ని స్వల్ప కర్మలను వదిలించుకోవడం కోసం ఎన్నో అంతస్తులు క్రిందికి దిగిపోవలసిందేనా ?

ఇలాంటి కంటింజెస్టీల కోసం, కాల కృత్యాల కోసం ఎక్కడి కక్కడే కొన్ని ఏర్పాట్లు, మినహాయింపులు ఉన్నై సృష్టి సంవిధానంలో. అందులో ఒకటి స్వప్న దశ.

నేరం చిన్నదైనప్పుడు, జైలు అవసరం లేకుండా, వార్మింగుతోనో, జరిమానాతోనో దానిని పరిహరించడం లాంటిది - కర్మ స్వల్పమైనప్పుడు, జన్మ అక్కర లేకుండా, స్వప్నంతో దానిని నివారించడం !

ఎంత మంచి ఏర్పాటు !

నా విషయంలో నా కనిపిస్తుందీ - ఎన్నోన్నో నిక్షప్త జన్మల కర్మను ఈ జన్మలోనే స్వప్న రూపంలో అనుభవించి వేస్తున్నానని ! భావిజన్మల దుష్టర్మనే కాదు - ఈ జన్మలోనే వాస్తవంగా జరగవలసి ఉన్న ఎన్నో దుస్సంఘటనల కర్మను కూడ స్వప్నస్థితి లోనే అనుభవించి వేస్తున్నానని !

రైల్లో బెడ్డింగు పోయినట్లు, ఎంత వెత్తికినా కనిపించనట్టు, ఈ లోగా దిగవలసిన స్టేషను దాబోయినట్టు, పరీక్ష నాశనమై పోయినట్టు - చచ్చినంత ఆందోళనతో మెలకువ వస్తుం దొకోసారి ! అదంతా వట్టి కల అని తెలిసినా, గుండె దడదడ లాడుతూనే ఉంటుంది చాలాసేపటి దాకా !

వాస్తవంగా రైల్లో బెడ్డింగు పోవలసి ఉన్న కర్కు కాస్తా విమోచనమై పోయిందన్న మాట ఈ పీడకలతో !

స్వప్పం కొద్ది క్షణాలే అయినా, అనేక సంవత్సరాల, జన్మల దీఘ్వ వ్యధను అనుభవిస్తాడు జీవుడు ఆ కొద్ది కాలంలోను !

అయితే - దుష్టుతం కొద్దిగా ఉండి, సుకృతం అపారంగా ఉండే నావంచి వాళ్ళకే ఈ మినహాయింపులు.

ధర్మరాజు ముందుగా నరకాన్ని దర్శించడం లోని రహస్యం ఇదే.

నా దుష్టుర్చు అంతా ఇలా దుస్సుప్పు రూపంలో దూరీ కృతమైపోగా - స్వచ్ఛంగా, స్వేచ్ఛగా నీతో కలిసి, చివరి అంతస్తు వరకు పోగలను నేను.

దుస్సుప్పు మంటే భయం లే దిప్పుడు నాకు.

సుఖ స్వప్ప మంటేనే భయం - రాగల సుఖం కాస్తా వాస్తవ రూపం ధరించకుండా స్వప్పుమాత్రమై పోతోందేమో నని !

చెడ్డ అంతా స్వప్పుంగా పోవాలి.

మంచి అంతా వాస్తవంగా వికసించి, ఫలించాలి.

ఇదీ నా కోరిక !

అందుకే - అంత చెడ్డ కల నీ గురించి వస్తే - కలలో ఎంత ఏద్దానో, మేల్కొని అంత సంతోషించాను !

కలలోనే కరగిపోవలె ఎల్ల చీకటులు,

వెలుగు లెల్లను లేచి విరియవలె నా నిండ !

అప్పుడు నా తనువె సమ్మక్షుండ రోషస్సు,

అప్పుడు నేనే నీకు అనంద సుమనస్తు !

75

“ స్త్రీ హృదయం తెలుసా మీకు ? ”

ఉలిక్కిపడి చూశాను తలెత్తి !

హేమంతు పోతూ పోతూ, శిశిరం ఒడిలోకి విసిరి పారేసింది నన్ను బహు క్రూరంగా ! రౌయ్యబారి పోయాను నేను - ఆ అమావస్య కటిక చీకటి గుండా దూసుకు వస్తూ ! ఆ హేమంత శిశిర సంధ్యాశూన్యత లోదే నిన్ను గురించిన ఆ నా దుస్సుప్పం ! అది మళ్ళీ మళ్ళీ నెమరుకు వస్తూ ఉండగా - పరధ్యానంలో మైమరచి ఉన్న నేను -

ఉలిక్కిపడి చూశాను తలెత్తి !

ఎదురుగ్గా - సీరి !

కొంటె చూపులూ, చంటి నవ్వులూ కలబోసి, నా ముఖం మీద - చిలకరించిం దామె ! తేరుకొన్నాను నేను !

“ ఏ దుష్యంతుణ్ణి గురించి ఈ పరధ్యానం ? ”

ఎంత హేళన !

నా వద్దకు వచ్చిన ఆడవాళ్ళను - కబుర్లు చెప్పి, కాఫీ ఇచ్చి పంపించేస్తా నని - సిటీ అంతా యాగి చేసింది ఈమే కదా ?

సిటీ అంతా ఆమె వెంట పడితే, ఆమె నా వెంట పడింది ! ఏం జేసుకోను నేను ?

“సంవత్సరాల తరబడి మీ వెంటబడి తిరుగుతున్న స్త్రీని అర్థం చేసుకోలేని మీరు.....” మనిషేమి టన్నట్టు చూచిం దామె నా కళ్ళల్లోకి !

“ నీ మీద పడి రాసుకు తిరుగుతుందామె. నీవు అర్థం చేసుకోవడం లేదని ఏదుస్తూ ఉంటుందెప్పుడూ. నాకు చేతి కందేటంత దగ్గరలోకైనా ఆమె రాగల్లితే...” లోట్లలు వేస్తాడు ఒక మన్మథసూర్యో, ఒక దేవేంద్రో - ఆమెను తలంచు కొని !

అది నాకు గర్జకారణమే !

కానీ -

నీవు ఇంకా లభించి ఉండకపోతే - నీ అన్నేషణా యాత్రలో ఆమె కూడా నా కొక మజిలీ కాగలిగి ఉండేదో ఏమో !

అరుణోదయం తర్వాత దీపంలా, అమృతం తర్వాత నారింజ రసంలా, శ్రీ లక్ష్మీ తర్వాత శశికళలా వచ్చిందామె నా వద్దకు !

దేన్ని చూస్తే మరి దేన్ని చూడనక్కరలేదో, దేన్ని అనుభవిస్తే మరి దేన్ని అనుభవించ నక్కరలేదో - ఆ నిన్ను నా దాన్ని చేసుకొన్న తర్వాత - సీరి వంటి తృణ శలాకలు నన్ను ఎలా ఆకర్షిస్తే ?

అరిసెలు తిన్న నోటికి అట్లు రుచిస్తువా ?

భీముణ్ణి రంజించగలది ఒక్క హింబా రాగ నుందరే !

దురదృష్టప్రవంతురాలు సీరి !

నేను మహా మేఘుణ్ణి.

నీవు సౌదామనీ రాగలతవు.

సీరి ఒక వరిమొక్క మాత్రం !

“ ఎన్ని తెలిసినా, స్త్రీ హృదయం తెలియకపోతే, ఏమీ తెలియనట్టే ”అన్నది కాఫీ తాగుతూ !

నేను సహించలేని భావం అది !

“ పురుష హృదయం తెలుసా నీకు ? ” ఎదురు ప్రత్య వేశాను నేను.

అదేం ప్రత్య - అన్నట్లు చూచిం దామె - ముఖాన్ని మఖలా ప్రశ్నార్థకం చేసుకొంటూ !

పురుషుడికి హృదయ మేమిటి ? అది తెలియడ మేమిటి ? హృదయం స్త్రీ ధనం ! అది ఆమె జన్మహక్కు ! అందువల్ల -

నా హృదయం ఆమె గుర్తించ నక్కర లేదట ! ఆమె హృదయం నేను గుర్తించి, దాని అడుగులకు మడుగు లొత్తాలట !

నిన్ను నేను ఎరిగి ఉండకపోతే - ఆ హృదయం అనేదో స్త్రీకి కూడా లేదని వాదించి ఉండేవాళ్ళే !

మగవాడి హృదయానికి నేనే ప్రతినిధిని. స్త్రీ హృదయం ఒక వరద గోదావరే కావచ్చు. పురుషుని హృదయం ఒక మహా గంభీర పయః పారావారం !

స్త్రీకి హృదయం ఉంది. చూశాను దాన్ని నీలో !

హృదయ రీతుల వైవిధ్యాల మీమాంసే వద్దు మన కిప్పుడు.

స్త్రీ హృదయం కమలం.

పురుష హృదయం రవి.

కమలాలు అసంభ్యాకం.

రవి ఒక్కడే !

ప్రతి కమలానికి రవి ఒక్కడే !

ప్రతి కమలమూ రవికి తా నొక్కతే !

రవి కిరణం ఒక్కొక్కటి ఒక్కొక్క మూర్తి. ఆ మూర్తే హర్ష రవి ఆ కమలా నికి !

ఒక కమలానికి ఒక కిరణం చాలు.

అనంతానంత కోటానుకోటి కమల హృదయాలకు రవి ఒక్కడే ప్రాణ పతి !

సహస్ర కమల సమాహార మహో పరమ సుందరి నీవైనప్పుడు - సహస్ర కిరణ సమాధార మహో పరమాత్మను కాకుండా ఎలా ఉండగలను నేను ?

పురుషుళ్ళి అర్థం చేసుకోదానికి నిరాకరించే స్త్రీని ఏ పురుషుడు మాత్రం అర్థం చేసుకోగలడు ?

పోస్తి -

అర్థం చేసుకోలేకపోతే, ఏం ?

తనను నేను అర్థం చేసుకోలే దంటుంది సీరి !

అర్థం చేసుకోవడ మంటే, తనకు ఇష్టమైన రీతిలో నడుచుకోవడం !

నా ఇష్టం మాత్రం ఆమెకు అక్కరలేదు !

ఎంత స్వార్థం !

అయితే ఒకటి -

పురుషుళ్ళి అర్థం చేసుకొన్న స్త్రీ అతట్టి రాజు చేసి, తాను రాణీ అవుతుంది.

స్త్రీని అర్థం చేసుకొన్న పురుషుడు ఆమెను దాసీ చేసి, తాను యజమాని అవుతాడు !

ఇదొక పరమ రహస్యం !

పురుషుడు గుర్తం

స్త్రీ రౌతు

గుర్తాన్ని యథేచ్ఛగా పోనివ్యాలి.

కళ్చిం మాత్రం వదలకూడదు.

అప్పుడే ఆ జంట పరమానంద పారమ్యం అందుకో గలదు.

ఏ స్త్రీ అయినా, ఏ పరిస్థితిలో అయినా, కళ్చిం చిగించిందో -

పడిపోతుం దామె తక్కుణం - ఆనందస్వర్గం నుంచి వైఫల్య వైతరణి లోకి ! తరచు - గుర్తంతో సహా !

రౌతుకు గుర్తమే ఆధారం.

ఇదొక మహా రహస్యం !

పెట్టమారి మగడు మగనాలి ప్రేమకు ఎలా అర్థుడు ?

అర్థం కాదు సీరికి !

మనం పరస్పరం అర్థం చేసుకొన్న వాళ్ళం.

కనుకనే -

అర్థనారీశ్వరులం !

అమృత శక్తులు కల్పు అశ్వమే మగవాడు,

అశ్వ మృదయము తెలిసినట్టి దే మగనాలు !

ఆనందలీలా విహార యాత్రకు గాక,

అంగటికి పోవగా అశ్వమేలనె, చెలీ ?

76

ఎవరు సీవు?

జన్మ జన్మాలుగా నా వెంట వస్తున్నది - బాల్యం నుంచీ నేను వెతుకొంటు న్నది - నా సంగీత సాహిత్యాలకు ఆపాత మధురంగా ఆలోచనామృతంగా భాసిస్తున్నది - ఎవరు ?

సీవు కావా ?

సమస్త సాందర్భాలకూ పీరస్త దేవతవు, పరిపూర్ణ సుందరివి, నా హృదయైక
రాగేశ్వరివి కావా నీవు ?

అయితే -

మరి, ఈ అసూయ లెందుకు ?

“జీవనదీ సుందరికి నీటి బోదెలమై అసూయా ?

మన ప్రేమస్వరూపినికి నిష్పు పెట్టదలచిన నరకాసుర బలాన్ని మట్టిపెట్టి,
సాంఘిక దురహంకారాన్ని హృద్భుపెట్టి. అమావస్య గాఢ తమస్సును లక్ష ఆశా
జ్యోతులతో వెలిగించి, అక్కడ బంది చేయబడ్డ సహస్రాధిక జీవన మాధుర్యాలకు
విముక్తి కలిగించి, కార్తిక బాల చంద్రికలతో నన్ను అలంకరించిన అపరసత్యవు
కదా నీవు ?

ఒక్క రుక్మిణిపై అసూయతో భర్తను తన్నిన సత్యే, పద హోరు వేల మంది
రాజక్షుల్ని విడిపించి భర్త కిష్ఫగలిగిన సత్య !

సత్య కంటే, రుక్మిణి కంటే, రాధ కంటే కూడా అపూర్వ ప్రణయానంద
ఘనతను సాధించిన ఉజ్జ్వల వతివి నీవు !

ఒక మహో బదబాసలం సుంచి ఉద్దరించిన నీవే, మరో భీకర విలయంలోకి
విసిరి వేస్తున్నావెందుకు నన్ను ?

“ ఎవరు చెప్పారు మీక, నే నసూయ పదుతున్నావని ? ” అంటావు
కదూ నీవు ?

ఎవరు చెప్పాలి ?

మనో వైభరులు ముఖ పద్మంపై వెలుగు నీడలై ప్రవర్తిల్లా ?

అసూయలు అంతరంగాన్ని ఉడికించేస్తే. ముఖపద్మాన్ని మాడ్చి వేస్తే !
చిరుసప్పులు మాయ మవుత్తె. లావణ్యం ఇంకిపోతుంది. ఔజ్ఞల్యం నశిస్తుంది.
ఆకర్షణ పోయి, వైముఖ్యం పెరుగుతుంది. అంతదేతో ఆ మనస్సు సుంచి, ముఖం
సుంచి - ప్రేమానురాగాలు, శృంగార వైభవాలు, ఆనంద రసాలు చెప్పకుండానే
పారిపోత్తె ! మిగిలేది శిశిరమూ, చిరాకులూ !

అందుకే చేరినివ్వ గూడదు అసూయలను దగ్గరకు.

తియ్యగా వస్తే అవి ఆశ్చేపయ్య నప్పుల వలె !

తియ్యబీ నవ్వుల్లో ఎంత విషం, ఎంత కుట్ర !

సరాసరి మనస్సు లోకే పోతై అవి పుట్టింటి చుట్టూల్లా !

ఆ తర్వాత ఆ మనస్సు దెయ్యాలకొంపై పోతుంది. ఆ ముఖం పిశాచాల హంగదై పోతుంది. ఆ జీవితం విశ్వస్త చాకిరి ఐపోతుంది.

నేను భయపడేది వీటికే.

మన స్నేహస్నీ నిరోధించిన మీవాళ్ళను, మా వాళ్ళను, మన మిత్రులను, సమాజాన్ని కూడ ఎదిరించి నిలవగలిగాం మనం. అంత వరకూ వస్తే, ధిక్కరించి పారేశేవాళ్ళం కూడ.

సంస్కారం, స్వాతంత్యం, లోకజ్ఞత, త్యాగం, అనురాగం ఆపారంగా కల అదృష్టపంతురాలవు నీవు. ఈ మహా సంపదతో బైటి శత్రువుల్ని చిత్తు చేసి పారెయ్యవచ్చు చిటీకలో. జీవించవచ్చు సుఖంగా, స్వేచ్ఛగా - లోకాన్నే ధిక్కరించి!

కాని -

అంతశ్శత్రువులు అసూయలు

మహా భయంకరాలు అవి !

సర్వ నాశంకరాలు అవి !

వద్దు మనకు అసూయలు

అనురాగ జీవితరంగంలో ఆనందపూర్ణ వైశాఖివి నీవు.

ఎన్ని సౌందర్యాలైనా నీ రాగవర్యలే ! ఎందరు కుసుమబాలలైనా నీ రాగలీలలే ! ఎంత ఆనంద పారవశ్యమైనా నీ రాగరస్యమే !

ఎవరు మించిపోయిరి నిను

ఎందుకే అసూయ ?

నవ్వువేలనే ఎదలో

నవ రాగము విరియ !

రాగ సాగరమె నీకు

థోగ తల్వకము కాదట ?

థోగి భూషణదె నీకై

యోగ మూర్తి కాదట ?

విరిసిన ఏ పుష్ట్యేనా
మెరిసిన ఏ మధ్యైనా
ఉర్మికి రాలేదేనే
ఉండే దొక నీవే !

77

కమ్ముగ పాదవచ్చిన పి
కమ్మును నేను ; రసార్థహంతరం
గమ్ము మధించి తెచ్చిన సు
ఖమ్ములు పంచదు నిండు ; ఈ పుపుం
గొమ్ముల నీడలో కలిసి
క్రోలక - నెచ్చెలులార ! ఏల ద్వే
ఘమ్ములు పెంచుకొంద్రు కల
శమ్మునకై ? సుధ లొల్పుబోతురే ?
సహజమైన పాట పికానిది
నేర్చుకొన్న విద్య కాదది.
నేర్చుకొన్న దానిలో సూతనత్వం ఉండదు. చిలుక పలుకులు ముచ్చటగా
ఉండవచ్చు, కోకిల పాటలు అమృత స్రవంతులు.
ప్రతిభ, వ్యుత్పత్తి, అభ్యాసం - ఈ మూడూ ముఖ్యమే జీవిత విజయానికి.
అయితే -
వ్యుత్పత్తి, అభ్యాసం - ఇవి జీవితాన్ని నడిపించేవి మాత్రం.
జీవితాన్ని సృష్టించగలది ప్రతిభ ఒక్కటే !
ప్రతిభాజన్య మైన జగత్తును అర్ధం చేసుకోవడం వ్యుత్పత్తి, ఆ అర్ధాన్ని
తిరిగి చెప్పగలగడం అభ్యాసం.
సహజ గానం పికానిది.
సహజంగా పుట్టేదే ఏ కళ అయినా.
వికసిస్తుం డది దేశకాల పరిస్థితులకు అనుగుణంగా.

వైకాఖంలో ధగధగ లాడిపోయే ఆకాశమే, మబ్బులు కప్పుకొని మూలుగుతుంది శ్రావణంలో, పొగమంచ శవచేటికలో జీర్ణించి పోతుంది మార్గశిరంలో !

ఆకాశమే దక్క ప్రజా పతి !

చిత్రా విశాఖలు విశ్వేక మోహినులు !

ఘనంత రాకా సుధాకరుడే ఈ ఘంసోక్తిలి ! విశ్వమోహనంగా పొడవచ్చిన ఈ పికం !

అనంద రసార్థవాన్ని మధించి తీసిన గాన సుధా సారాన్ని గొంతు దాకా నింపుకొని వచ్చి కూర్చున్న దిది - రసాలినిలో, మధూదయంంలో.

అందరికీ చాలుతుంది అమృత రసం

అక్కయం ఈ కలశం.

ఎప్పుడు, ఎవరికి, ఎంత కావాలో అప్పుడు, వారికి, అంతా లభిస్తుంది ఈ అనందసుధ !

పోటీ పడనవసరం లేదు

క్యాలో నిలబడ నక్కరలేదు

లభించదేమో అన్న భయం లేదు

ఒక చెట్టు క్రిందనే గుమిగూడాలని లేదు.

ఏ చెట్టు క్రింద నిల్చున్నా, ఏ కొండ మీద కూర్చున్నా, ఏ సాగరంలో ఈదుతున్నా - అందుతుం దది.

ఏ వేళ వచ్చినా దొరుకుతుం దది.

హృదయాల నిండా, జీవితాల నిండా - జన్మ జన్మాలకు సరిపడేం తగా - క్రోలవచ్చు దీన్ని అందరూ !

ఇంకెందు కీ పోటీలు ?

ఇంకెందు కీ కీచులాటలు ?

ఇంకెందు కీ అసూయలు ?

కలశం కోసమా ?

ఆ కలశం అక్కడున్నప్పుడే, అందరి కన్ని రూపాలుగా అమృతం అందిస్తుం

దది ! ఎవరి మట్టుకు వారే దాన్ని లాక్ష్మీహాలని పోరుకు దిగితే - అమృతం ఒలికిపోదా ? కలశం పగిలిపోదా ?

రాగవతీ !

చూస్తున్నావుగా లోకాన్ని ?

వట్టి కలశం కోసం ఎంత పోరాటం !

పగల గొట్టేస్తా రేమో దీన్ని చివరకు !

ఎగర గొట్టేస్తారేమో పికాన్ని పాడకుండానే !

జారి పోతుందేమో వసంతం తిరిగి హేమంతంలోకి !

కలుగ జేసుకో - సమయం మించిపోకుండానే !

అందుకో అమృత భాండాన్ని

దాచేసుకో హృదయ పద్మంలో

పాడుకొంటాను నేను ఆక్కడి నుంచి, నిరాటకంగా, నిత్యనూతనంగా,
ధ్రువరంగా నైనా !

78

“అమృత !

“ మా ఒక తాతయ్యకు ఏడుగురు భార్యలు - అవరుధ్యలూ, యాదృచ్ఛికలూ
కాక ”

“ లోకం ఆశ్చర్యపడవచ్చు ఈ మాట విని. లోకానికి తెలియని అచ్చట్లు,
ముచ్చట్లు ఎన్నో ఉన్నై మన గ్రామ సీమల్లో.

“ మరి, శాసనా లెలా అంగీకరించా యంటే - అప్పటికి ఈ కలి శాసనాలు
పుట్టుకు రాలేదు.

“ మరో తాతయ్యకు కూడా ఏడుగురు భార్యలే. అయితే, అతడు ఏక
పత్ని ప్రతుడు !

“ అంటే - ఒకతె చనిపోతే మరొకతెనుగా చేసుకొంటూ వచ్చాడన్న మాట.
ఒకొక్క బిడ్డను కని చనిపోతూ వచ్చారు. ఏడోది కూడ చనిపోయేటప్పటికి అతడికి
తొంబై దాటినై !

“ ఈ ఇద్దరి తాతయుల విషయం లోనూ, ఆడవాళ్ళు ఇష్టపడి వచ్చినవాళ్లే. హృదయాలను కూడ సమర్పించుకొన్న వాళ్లే ! ”

“ ఒక్క రెండో తాతయ్య విషయం తీసుకొన్నా ఆ ఏదుగురూ అగ్నిసాక్షిగా పెళ్ళాడిన అర్ధాంగులే. పతిప్రతలే. జన్మ జన్మాలు అతడే భర్త కావాలని కోరుకొంటూ చచ్చిపోయిన వాళ్లే ! ”

“ ఆత్మ, పరమాత్మ, జన్మ జన్మాంతర వాసన, వాంఛ, మోక్షం వంటి ఆర్థ ధర్మ ప్రణాళిక లోని సత్యాలను - లోకమంతా ఆమోదించిన ఉపనిషద్గీతలను ఖాతరు చెయ్యిని వాళ్ళను అలా వదిలేద్దాం. ”

“ తాతయ్య, ఆ ఏదుగురూ మోక్షం పొందేస్తే సమస్యే లేదు. కానీ, వాళ్ళు అంతటివాళ్ళు కాదు ”

“ వాళ్ళంతా తిరిగి జన్మ ఎత్తితే - ఆధ్యాత్మికత నశించిన ఈ మానవతాయుగంలో - ఏమిచీ గతి ? ”

“ వాళ్ళందరికీ భార్య హోదా రావాలంటే, వాళ్ళు ఒకళ్ళ తర్వాత ఒకళ్ళగా మళ్ళీ చావక తప్పదా ? ”

“ అందరూ ఏక కాలంలో భార్యలుగా ఎందుకు బ్రతకగూడదో - తాము కోరుకొన్న అతడితో ? ”

“ ఏ స్త్రీ అయినా ప్రేమించిన వాళ్లే పెళ్ళాడడం ధర్మం కాదా ? చట్టం ద్వారా దాన్ని నిషేధించడం స్త్రీ పాతిప్రత్య ధర్మాన్నే విచ్ఛిన్నం చెయ్యడం కాదా ? ”

“ స్త్రీని ఇలా ఎందుకు హింస పెడుతున్నారో నేటి సంఘపెద్దలు ? ”

“ మణిశిల లాంటి వాళ్లే ఆదర్శ స్త్రీలా లోకానికి ? ”

“ ఆర్థధర్మం ఏమైపోయినట్టు ? ”

“ స్త్రీ సాంగత్యమే మూల పాపం అన్న అజ్ఞానుల కృతక శాసనాలను తెచ్చి మనపై రద్దుతున్నా రెందుకు మన పెద్దలు ? ”

“ ప్రశ్న లడుగుతున్నది స్వర్ణలత లాంటి ఆధునిక విద్యావతులే కాదు, మా దొడ్డమ్మ లాంటి సనాతన ఆచారవతులు కూడ ! ”

“ ఇదంతా తెలియని దాన్ని కాదు నేను ”

“ నాకా అసూయలు ? ”

“నేను పుట్టక ముందు నుంచీ, మీరు పుట్టినప్పటి నుంచీ, మిమ్ము ఉత్తేజపరుస్తూ వస్తున్న ఉజ్జ్వల రాగదేవత లందరూ నా అంశలే కారా ?

“నా అంశల పైనే నాకు అసూయా ?

“పోనీ - వాళ్ళందరూ వాస్తవ వ్యక్తులే అనుకొండాం ! సీరి, శివరంజని, మంజీర, దూర్మా వంటి వాళ్ళ వలనే - రాగజ్యోతి, రాగప్రభ, రాగలత, రాగవీణ, రాగలక్ష్మి వంటి వాళ్ళు కూడ కేవల భావప్రేరణలే కాక, మీకు వాస్తవ ప్రియురాండ్రె అనుకొండాం ! అయితే, ఏం ?

“ఎందుకు అసూయలు నాకు ? ”

“సామాన్య స్త్రీని నేను ”

“ప్రజ్ఞానబిహృ మీరు ”

“రాగ అనే రెండక్కరాల విశేషణంతో - విశ్వసాందర్భ విక్షేపంలోని ప్రతి రమ్యతా నేనైపోతున్న అదృష్టాన్ని నా కిచ్చిన మీ పట్టనా అసూయలు ?

“కుటుంబ సంబంధమైన చిక్కులు నా ఆలోచనల్ని పీడించినప్పుడు, ముఖం లోని నా అన్య మనస్సత అసూయగా కనిపించి ఉండవచ్చు మీకు.

“లేక -

“మనం ఎగ్గిబిషనులో తీయించుకొన్న భోటో పట్టుకపోయి, నన్ను చింపేసి, మిమ్ము మాత్రమే జాకెట్టులో దాచుకొన్న సీరి - నాతో ఎంతో స్నేహంగా ఉంటూ, మీరు నాకు ప్రాసిన లేఖలను తీసుకుపోయి కాల్పి పారేసిన మేఘల - లాంటి వాళ్ళు నన్ను గురించి చాడి లేమైనా చెపుతున్నారేమో మీకు !

“వాళ్ళను నేనేమీ అనడం లేదు. వాళ్ళ ప్రేమ గాఢత అలాంబించావచ్చు ”

“ప్రేమ ఎంత గాఢంగా ఉంటే, దాని ప్రక్క అసూయ కూడా అంత దట్టం గానూ ఉండవచ్చు - వెలుగు ప్రక్క నీడలా ”

“కాని -

“నా ప్రేమ స్వప్రకాశ సుందరం. దీనికి ఏ నీడలూ లేవు ”

“మనకు ప్రమాదం తేగల వాళ్ళు మన చుట్టూ తిరిగే వాళ్ళేగా ?

“నమ్మువద్దు వాళ్ళ మాటలు ”

“ మాఘ స్నేహాలు మొదలు పెట్టింది మా దౌడ్డమ్మ .”

“ రసాలినికి ఎగువలో, అశోకధార దగ్గర మా స్నేహాలు ! ”

“ శివరాత్రికి శ్రీశైలం వెళ్ళవలసి రావచ్చు. ఇప్పటి నుంచే బెంగగా ఉంది నాకు ! ”

“ ఏది ఏమైనా -

“ మీలో హృద్యక్యం పొందిన నాకు, మీలో లేని ఏ దోషాన్ని ఆపాదించవద్దు. మీలో ఉన్న దోషాలను కూడా నన్ను సోకనీయవద్దు. మీ రొక గులాబి చెట్టు, తామర కొలను, మహో సముద్రం. నేను కేవలం గులాబి మొగ్గను, పద్మకళికను, అనావిధ రత్నాన్ని, మనిధ్వరం, ఒక్కటి కాదు. పునాది నుంచి శిఖరం దాకా ఆలయం సమస్తం మీరే. మీ హృదయాంతఃపురంలో హృజ లందుకొనే రాగేశ్వరిని నేను ”

“ మీ ప్రాణం నేను

“ నా స్తానం ఎప్పటికే నాదే ! ”

“ రేపు వస్తున్నాను - ప్రత్యేకంగా ! ”

నీలోని ఒక రాగలీలా లవము నేను !

నీ నుండి ఎగసి, ఈ నింగలో విరిసేను !

నా వెలుగు నీ దర్శన ప్రాత్మి కోసమే !

నా బ్రతకు నీ స్వర్భన స్వాత్మి సొఖ్యమే !

79

“ ఎంత సేపు చూశానో ఎదురు తెస్ములు ! ”

“ నీరీత సమయ నిర్మిద్రత లేని చెలి, నెచ్చెలుల కెంతూ చింతన గూర్చు - అంటూ మధుబాల నించిన కన్నీటి బిందువులో సుట్టు తిరుగుతున్న అప్పటి నా ముఖాన్ని మీరు చూడగల్లితే ! ”

“ చూశాను - చూశాను - చూశాను - చూశాను

“ ఎంతసేపు చూశానో ఎదురు తెస్ములు ! ”

“ ఒకనాడు - మీరు కూడ పొందిన ఈ బాధ ఎంత దుర్భరం ! ”

“ మీ పదనంబై రెపరెప లాడవలసిన ఈ సంజకెంజాయ చీరపైట చెంగుకు కన్నొళ్ళొత్తుకొనే ఉద్యోగం దొరికిం దిన్నాళ్ళకు.

“ మీ చూపుల స్వర్పకే బిగువెక్క పలసిన ఛోళీ తడిసి మెత్తబడిపోయింది చింతతో.

“ మీ కిష్ఫమైన ఎర్రగులాబి చీర, మందార ఛోళీ, తలంటుకొన్న కురుల నిండా ఇన్ని సన్నజ్ఞాజులు - ఎంత శృంగారంగా వచ్చానని !

“ చూడగానే, ముఖం ఎర్రముద్దులా చవిచూచిన చెంగల్స వలె విప్పారగా, మీరు - వైశాఖి ప్రియసభీ దేవీ అంటూ - తులు చాస్తారనీ -

“ నేను అందకుండా, అలా - అల - గాలిలో తావిలా తేలిపోబోతే, అమాంతం నా మీద కురికి, అపిలు పండుసు వలె అందుకొని, నా అందాన్నంతా కొరుక్కు తినేస్తారనీ -

“ నేను మధురంగా మీ కంఠం దిగుతూ - ఉదరం లోకి కాక, హ్యాదయం లోకి చేరుకొని - అన్నరసంగా కాక, ఆత్మరసంగా మారిపోగలననీ -

“ ఎలాంటి తియ్యటి ఊహాలతో వచ్చానో !

“ ఎంత అందంగా వచ్చానో !

“ అడవి గాసిన వెన్నెలై పోయాను నేను ఆ సాయంత్రం !

“ మీరు చూడని ఈ అందాలు, మీరు అనుభవించని ఈ మధురాలు, మీ స్వర్ప తగలని ఈ శరీరం నా కెందుకు ?

“ అడు గడుగునా గుచ్ఛుకొనే ఈ దబ్బముళ్ళ మోజు కోసమా అంత పచ్చిక బీడును నడిచి ఇంత దూరం నే వస్తు ?

“ ముశ్మేకాని కళ్ళు లేవు ఈ గులాబి పొదలకు ! మీద కురుకుత్తై రకరకాల ఘూల ఎంగిళ్ళతో ఈ తుమ్మెదలు ! చల్లని ఈ చలిగాలి చిలిపి ఆటలు నా పమిచెతోనా ? ఈ గోరింక పిల్లలకు మరో పనేం లేదు - నా వెంట పడడం తప్ప ! సంధ్యారూగం కాదిది - మన్మథుని బాణాలు కడిగిన నెత్తురు మడుగు ! రక్త మాంస శకలాలు ఈ ఎర్రకలువలు ! అన్నిటినీ మించి అగ్గిపై గుగ్గిలంలా - చెలరేగుతున్న రథసప్తమి వెన్నెల !

“ ఏం చెయ్యాను నేను ?

“ ఎలా భరించగలను ఈ భగ్న మనోరథాన్ని ?

“ సాగరంలో దూకనా ?

“ కాని -

“ నేను నా దాన్ని కానే !

“ మీ సాత్తును పాచుచెయ్యడానికి నాకేం హక్కుంది ?

“ మీ సాత్తునేనా నేను ?

“ అయితే, మీ రెందుకు రాలేదు ?

“ నా లేఖ అందలేదా ?

“ అయ్యా, ఇది నా ఛోళీలోనే ఉండిపోయిందే! ఎంత పొరపాటు జరిగింది !

“ వెన్నెలలా వచ్చిననేను

“ చీకటిలా వెళ్ళి పోయాను తిరిగి !

ఎంత బాధ పడితివో

ఎదురు చూచి, ఎదురు చూచి !

విలయ కాల కీలల వలె

విషము గ్రక్కు వెన్నెలలో !

గుచ్ఛి గుచ్ఛి గుండె చీల్చు

కుసుమ శరుని దాడులలో !

ఆనందము కోరుకొని,

అమృత రుచులు తలచుకొని,

ఆశా పరిధుల ధాకా

అమృతవులను నింపుకొని !

విరహగ్నులలో తనువే

వెలి బూదిగ మండి పోవ,

భగ్న మనోరథము క్రీంద

ప్రాణములే చితికీ పోవ !

మూర్ఖు

మేలుకో !

బాల గోపి విలోలా !

భ్రమణ్ణ వెలచెను, పరమ శృంగా

రమ్యు కలచెను అచల హృదయము !

ప్రభావ రాగ రసోజ్యులమై

భాను బీంబము రూపు కట్టేను !

వికృత హేమంతము నశించెను,

విశ్వమే ప్రత్యుష మాయెను !

మాఘు పుణ్యస్నాన సంధ్యల

మాధవా ! మేల్కోవ ? దేవా !

అరుణ అరుణారుణ రజస్మీని

అమృత సంధ్యా రాగ లక్ష్మి

నీ కారక వికసించె ! ఈ అతి

లోక మాధురి అందుకో !

ఎక్కడి దీ నాదోస్మని !

నన్ను మేలుకోమంటూనే, జీకొట్టి నిద్ర పుచ్ఛతున్న ఆ ఉన్నస్మా ఎవరు !

భూపాల రాగ మనుకొని, కామవర్ధని పాదుతున్న ఆ రాగవర్ధని ఎవరో !

నీవేనా, దేవి ?

నీవు కాక ఇంతటి మహాసత్తు మరెవరు ?

నేను నిద్రపోయా ననుకొంటున్నావు కదూ ?

రోజూ, తెల్లవారు జామున, అశోక ధార క్రింద, నీవు పాడే రాగోదయాలు నేను వినడం లేదా ?

“ మరి, లేచి రావేమి ? ” అంటావు నీవు !

పెదవితో లెమ్మంటూ, కంచితో వద్దంటూ, చేతిలో లాగుతూ, శరీరంతో అదుముతూ ఉంబే - ఏ దేవుడు లేవ గలడు అట్టి చమత్కార పరమైశ్వర్య పారవశ్యం నుంచి ?

వ్రతం చేస్తున్నది మీ దొడ్డమ్మ కద ?

ఆమె కోరుతున్నది నిజంగా కైవల్యమో - నీకు లభించిన అదృష్టం లాంటి ఆనంద ప్రణయమో !

ఈ జన్మ లోనే, పదినిమిషాల దూరం లోనే, అందుబాటులో ఉన్న సుఖాలను పైతం అనుభవించే దైర్ఘ్యం లేక - వచ్చే జన్మ దాకా వాటిని వాయిదా వేస్తారు కొందరు అంబేదలు !

ఎన్నో పూజలు చేస్తారు అందుకోసం!

న క్షరతి, న సంచలతి, న వినశ్యతి - అంటూ ఏది కీర్తింప బదుతున్నదో. ఆ మహో పరా పదవిని ఎవరైనా అందుకోవలసింది ఈ జన్మ లోనే. అస్థలిత జ్ఞానమే అందుకు సాధనం.

జప తపో ప్రతాదు లన్నో వచ్చే జన్మ కోసమే ! ఈ జన్మలో లభించని సుఖ సంతోష సౌభాగ్యాల కోసమే !

మీ దొడ్డమ్మ నిన్నే ఎందుకు ఆరాధించదో ?

నీ వెవరో నీవు తెలుసుకొని, నే నెవరో కూడా తెలుసుకొన్న ప్రజ్ఞాన పరమేశ్వరి వైన నిన్ను ?

ముక్కోబీ దేవతలూ, ముగ్గురు మూర్తులూ కూడా ఆరాధించేది నిన్నే కద !

నీ ఆరాధనే విశ్వకేయారాధన ! దాని సాఫల్యమే కైవల్యం ! అదే నిన్ను జీర్ణించుకొన్న నేను ! ఆ నేనే పరమ త్రయా రూప రాగరమ వైన నీవు !

సరే - కానీ !

ఆడుకో రాగ లాస్యవై !

పాడుకో రాగ లక్ష్మివై !

లయంచుకో నన్ను నీలో రాగ వైశాఖివై !

రాగ పరమేశ్వరుచ్చే అవుతాను నేను ఇప్పుడే !

చేసుకోవలె పూజ చేత పూలున్నపుడె,

పెంచుకోవలె సుఖము ప్రేమ దౌరికిన కడనె,

ప్రణవ మొసగిదివాడె పరమేశ్వరుడు సుఖా !

కలియవలె అతనిలో కనిపించినప్పుడే !

చూపులో చూపు, మనసున మనసు కలిసి న

పుడె ఆత్మ ఆత్మలో పూర్వేక్యమును చెందు !

హృస్తగతమై యున్న అనంద లవముకై

వాయిదా ఎందుకో వచ్చు జన్మము ధాక ?

81

చక్కగా విరబారి, తుల్లంగా విరబూచి, కనులకు నిండె, మనస్సుకు పండువై,
చిత్తానికి ఉత్సేజం కలిగించే రాగసరోవరవు నీవు !

సరోవరం కనిపించకుండా అంచులు మోసి విప్పారిన సుహానుడళ సువర్జ
కమలానివి నీవు !

ఒక చిన్న ముద్దును కాసారం లోకి విసరగా, దాని స్ఫురిత స్పందనకు
పద్మం చలించగా పద్మం లోని మధుపాలు రేగి అమృత నాదంతో ఆశల్ని
అక్రమించగా, ఏ తన్నాద సుధ కలశాన్ని ఒక్క గుటకతో భాళీ చేసి, పెదవులతో
అంచుల్ని మూసి -

“ చాలు చిట్టి పోతై అంచులు ! ”

తన సమస్త శిశిర తమస్సునూ ఒక నల్ల కల్యుగా జటలో ముడుచుకొని,
మఘా సౌధాగ్రం నుంచి దూకి, నా ఒడిలో పద్మ రాకా పూర్ణ రాగ శచివి నీవు !

సాహసికేత సమ్య గభిసారంలో, ద్వారం దగ్గరి సింహంచే తిన్నదెబ్బులా,
చెక్కిలిపై ఆ పుట్టుమచ్చ !

రసాల ఫలంపై కత్తి నాటొక చోట పడగా, రసం మరొక చోట చిప్పిలు
తున్నదో అన్నట్టున్న కెమ్మోవి !

ఎంత నిండుగా ఉన్నై నవనీత కలశాలు !

ఎంత తియ్యగా ఉంది ద్రాక్షరసాస్వదన !

“ చాలు, చాలు పగిలిపోతై కలశాలు ! ”

ఓహో, పాల సముద్రానివి నీవు !

అమృత భాండమే నీవు పద్మ చలించగా !

దానిపై మూతగా ఉంచిన సువర్ణ కమలమే నీ వదన కమలం !

కమలాసన నీవు ! కమలాలయవు నీవు !

సువర్ణ కమలంలో వికసిత నీలోత్పులాలు !

వాటిలో అమృత మధుపాలు ! వాటికి ముద్దులే మధువులు !

నా పెదవులకు పచ్చ కర్పూరం కాటుక చిమ చిమ !

పాల తరగల బుగ్గలపై కాటుక పెదవుల గిట్టలు

“ చాలు, చాలు - కలగిపోతై తరగలు ! ”

ఓహో ! నీ వదన పద్మం ఏణాంక బింబమే !

నా వక్కం నిండా నీ కేశ సంపద వికసించగా

నీ వదన సైకతం నా బంగారు లేళ్ళ గిట్టలతో చిందర వందర కాగా

మధుపాలు మూగ వోగా

మేరు గిరి శిఖరాలు మేఘ మృదులం కాగా

పీచిన తావి తుపానుల్లో, కురిసిన మధు వర్షాలలో, పద్మాకరమే కలిగి
నలిగి పోగా

ఓహో ! ఆనందోత్పవ మహో వైభవం !

నా రాగ విపంచివి నీవు !

అమృత గానంలో పరపశిల్పియోయి, అపూర్వ రాగసుధల్ని ఇంకా ఇంకా

ఉండించాలని - అతిలోక గాన లక్ష్మీ సాందర్భంలో పరమ తారాతి తారాతిశయం దాకా ఇంకా ఇంకా మనిగి పోవాలని -

స్వర మూలాన్ని అదిమి, మరీ బిగించ బోతున్నప్పుడు -

“ చాలు, చాలు, చాలు .. తెగిపోతై తీగలు ! ”

ఓహో - రసాలినీ ! రాగ రసోజ్యలినీ !

82

నిజానికి ఏ యుద్ధమూ ముగియదు - ఆగుతుం దంతే.

ఆ మధ్య విరామ కాలంలో ఏం చెయ్యాలి ?

భీముడేం చేశాడో చెప్పనా ?

మహో భారత యుద్ధం ముమ్మరంగా సాగుతోంది. జయాపజయాలు దైవాధీనాలుగా ఉన్నే. ఆ రాత్రి పాండవ శిబిరంలో శ్రీకృష్ణుడు భలోక్తులతో ఉత్సాహం కలిగిస్తున్నా డండరికీ.

“ ఇంత బలమూ గుడ్డుల వరకేనా, ముడ్డులకు కూడ పనికొస్తుందా ? ”

అన్నాడు భీముడి భుజం తట్టి !

ఆరుబైట కూర్చున్నా రిద్దరూ.

ఒక పురుషుడు ఒక స్త్రీని విడవకుండా ఎంతసేపు రమించగలడు ?

ఒకే బిగిని ఎన్నిసార్లు భావప్రాప్తిని కలిగించ గలడు ? ఏక కాలంలో ఎంతమందితో రమించగలడు ?

ఊర్ధ్వ రేతస్వత, అస్థలిత బ్రహ్మచర్యం సాధ్యం ఒక్కశివుడికి మాత్ర మేనా ?

కృష్ణుడు కూడా అస్థలిత బ్రహ్మచారే ! ఇలాంటిప్రయోగాలకు అతడి కున్న అవకాశాలు పాపం భీముడి కెక్కడివి ?

ద్రౌపది విషయం వచ్చింది.

పగలంతా యుద్ధం, రాత్రంతా నిద్ర - ఇంతేనా భీముడు చేస్తున్న పని ?

అర్థరాత్రి దాటిన తర్వాత ఆమె ఏమి చేస్తూ ఉంటుందో చూశాడా ఎప్పుడైనా ?

చూడలేదు !

ఆ రాత్రి చూడమన్నాడు కృష్ణుడు.

అలానే చూశాడు భీషముడు.

చెమట్లు పోసి, మతి చెదిరి, వచ్చి కృష్ణుడి కాళ్లుపై వడ్డాడు. అంతటి మహా బలశాలీ జావ అయిపోయాడు పాపం.

అభయం ఇమ్మని ప్రార్థించా డతడు కృష్ణుడ్చి. తమ వంశాన్ని కాపాడు మన్నాడు ఏద్దాడు నిజంగా !

నవ్వాడు కృష్ణుడు

లేవదీసి కూర్చోబెట్టాడు

ఒళ్లు నిమిరి సేద దేర్చాడు

కాథీ ఇచ్చి స్వస్త పరిచాడు.

నవ్వుతున్నావు కదూ నీవు కూడ ?

కాథీ కాకపోతే - అలాంటిదే ఏదో - ఆ కాలంలో వాడుకలో ఉన్న ఒక మద్యం.

“ ఇంతే నడోయ్, హిదింబా ప్రియా ? ” అన్నాడు.

మరీ నవ్వాడు పగల బడి !

ఏదో జ్ఞావకం వచ్చినట్టు, ఆగి, అన్నాడు “సరేగాని, ఇన్నోత్సుగా సంసారం చేస్తున్నావుకదా. రతిలో ఒక్కసారైనా ద్రోహది చేత చాలు అనిపించావా ? ”

ఏం ప్రత్యు ?

ఏమిటి జవాబు ?

జ్ఞావకం లేదు భీషముడికి ?

ఎన్నడూ అనలేదా ఆమె ఆ మాట ?

అంత చిన్న మాట ?

ఎంత చిత్రం !

కొందరు మగవా త్యుంటారు. తమ తృప్తికాని, ఆడదాని తృప్తి అక్కరలేదు వాళ్లు. ఒళ్లే పెడుదునా, దళ్లే పెడుదునా అంటూ - తమ యావ కాస్తా తీరిపోగానే - లేచి దులుపుకు పోతారు !

తింది ఆకలి ఒక్కళ్ళది. సెక్కు ఆకలి జంటది. ఇద్దరికీ సమానంగా తీరాలి అది. ఒకరి ఆకలిని రెండవ వారు తీర్చువలసి నట్టి దది. జంటలో ఏ ఒక్కరికి తృప్తి లేకపోయినా సెక్కు విఫలమైనట్టే ! ముందుగా స్త్రీ ఆకలి తీర్చి, తర్వాత తాను తీర్చుకోవాలి పురుషుడు.

ఇలాంటి నర్మమర్య మర్యాదలు తెలియనివాడా భీముడు ?

వీణను పట్టిన తర్వాత - వేళ్ళు రక్తాలు చిందుతున్నా నరాలు తెగిపోతున్నా ప్రాణాలు ఎగిరి పోతున్నా - నాదలక్ష్మీ నా దనిపించుకోకుండా విశ్రమించని వైటికుడు కాదా భీముడు ?

భార్య కాబట్టి నిర్మక్యం చూపి ఉండవచ్చు.

చాలా - అని అడిగి ఉండక పోవచ్చు.

గంటల కొలది రమించినా, పదుల కొలది భావప్రాప్తులు పొందినా, చాలు అనని కామినులున్నా రెందరో ! వాళ్ళతో రతి పరమ రమణీయం ! అసలు - అదే పరమానంద పరమైశ్వర్యం అస్థలిత వీర్యుడైన పురుషుడికి ! శుక్ర ప్రాబల్యం గల అలాంటి పూర్ణసుందరి అయి ఉండవచ్చు ద్రోపది !

సామాన్యంగా - ఆకలి తీరినా, వద్దనదు ప్రేమగల స్త్రీ ! కవిస్తూనే ఉంటుంది బ్రియుడ్స్ ! స్త్రీ అంగ నిర్మాణం కూడ అందుకెంతో అనుకూలం. ఈ విషయంలో పురుషుడి కున్న పరిమితులు స్త్రీకి లేవు.

అందుకే పురుషుడి బాధ్యత అధికం రతిలో. ముందుగా స్త్రీని తృప్తి పరచకుండా తాను స్థలితుడైన పురుషుడు ఆ స్త్రీ మెప్పును పొందలేదు. పైగా, ఆమె ద్వేషానికి గురి అవుతాడు తరచు.

చాలు అన్న రెండక్కరాలను స్త్రీ నుంచి పొందిన మగవాడి కంటె కృతార్థుడు మరెవడు ?

అతడే శివుడంటే !

విది ఏమైనా -

జ్ఞావకం లేదు భీముడికి.

ఆ యోచనే లే దతడి కంతవరకు !

“ పోస్తీ, ఇప్పు దనిపించుకో ఆ మాట ” అన్నాడు కృష్ణుడు. కొన్ని వాటికర

ప్రక్రియలు, కామ కళా రహస్యాలు, చిట్టాలు ఏవో ఉపదేశించాడు. చాలు అనే వరకు వదల వద్దున్నాడు.

“ తృప్తి పడి, చాలు అని, ఆ మైకంలో - వరం కోరుకో అంటుందామె. వంశాన్ని కాపాడు అని కోరుకో ! కనీసం మీ అయిదు గురి నైనా మిగల్చుమను ” అన్నాడు.

ఇంతకూ, ద్రౌషది ఏం చేసేది ప్రతి రాత్రి ?

ఉథయ పక్కాలూ పోరాటం ఆపి, అలసి నిద్రపోయిన తర్వాత, అర్దరాత్రి లేచి యుద్ధరంగానికి వెళ్ళాడి. ఉగ్రకాళీ రూపం తాల్చేది. ఆ పగలంతా యుద్ధంలో మరణించిన లక్ష్లాది యొధుల, గజతురగాదుల కళేబరా లన్నింటినీ ఆరగించి వేసేది. యుద్ధభూమి సంతా నాలుకతో నాకేసేది. మళ్ళీ మామూలు మనిషై తెల్లవారక ముందే ఇల్లు చేరుకొని, ఇంది వనులు చూచుకొనేది !

యుద్ధ దేవత ద్రౌషది !

మహా శక్తి క్రీతం ఆమె !

ఆ రాత్రి భీముడు చూచిన భయంకర బీభత్స ధృశ్యం అది !

జపు దామెను సమీపించడానికి ఆతడికి గుండె చాలడం లేదు.

“ ఆ యుద్ధం ముఖ్యం కాదు, ఈ యుద్ధంలో గిల్లిరా ” అన్నాడు కృష్ణుడు.

తప్పదు కద !

వెళ్ళాడు - మెల్లగా !

గెల్లాడు - చిత్తగా

వరమూ పొందాడు !

కాని - పాపం - ఈ రహస్యాన్ని భీముడికి చెప్పిన కృష్ణుణ్ణి మాత్రం శపించి పారేసిం దా మంత్ర మహాశక్తి !

ఆ శాప ఘలమే హరీ లోని జగన్నాధుడికి ఆ మొండితనం (ట)

రాగ మాథు !

ఈ కథ ఎక్కడిదో తెలీదు. మా అయ్య ఎప్పుడో, ఏ శిష్యుడి తోనో చెపుతుంటే విన్నాను నేను.

కామ విషయంలో ప్రతి కామినీ ఒక ద్రౌషదే.

కాని -

ప్రతి మగవాడూ భీముడూ కాడు !

ప్రతి బావా కృష్ణుడూ కాడు !

83

ముఖం కడుకోకుండానే పడుకొన్నాను నేను రాత్రి !

తెలుసా ఎందుకో ?

అవస్త్రీ నీ ముద్దులు !

ముఖం నిండా ముద్దులు పెట్టి, పెదవి కరిచి, రక్కన లేచి, చెక్కిలి మీటి,
చేయి నొక్కి-

నే నింకా మైకం నుంచి తేరుకొంటూ ఉండగానే, చేతిని చేతి లోకి తీసుకొని,
మన రెండు చేతుల దూరం దాకా కదలిపోయి, మనివేళ్ళ చివరిముద్దులు
అనుమతించి, జాలిచూపులు చూచి, కంరం రుద్దం చేసుకొని.

“ మళ్ళీ రేపు ” అంటూ, అంతలోనే అదృశ్యమై పోయావు నీవు క్షణంలో
క్షణ ప్రథలా !

ఎంత మత్తు ! ఎంత విభ్రాంతి !

శృంగార రస ప్రణీతం నా జీవితం !

అనురాగ రాగ పరిస్పరితం నా శరీరం !

నీ అధర సుధా మధురం నా వదనం !

ఎలా కడుకోను నీరసమైన వట్టి నీటితో ?

నిద్రే లేదు నాకు రాత్రంతా !

శ్రీవల్లి ఎంత మంచిది !

నా ఎదరే ఎన్ని ముద్దులు పెట్టుకొన్నావు నీ వామెను !

ఆడపదుచు సగంమగ డన్న సామేతకు నీవే నేమో తల్లివి !

అమెను నీ వలా ముద్దులు పెట్టుకొంటుంబే - నా బుగ్గలు కందిపోయి
మండసాగినై కద !

అసూయను గెలవాలని లోకానికి బోధిస్తున్న నాకే ఎంత అసూయ !

ప్రేమించగల వాళ్ళూ, ప్రేమించదగిన వాళ్ళూ ఎంతమంది లోకంలో ?

తాను ప్రేమించే వ్యక్తి ఒకరు, తనను ప్రేమించే వ్యక్తి ఒకరు - ఇద్దరు వ్యక్తులు లభిస్తే చాలదా జీవితానికి ?

ఆ ఇద్దరూ ఒకే వ్యక్తి అంఱుతే, అంతకన్న మహాబాగ్యం మరే ముంటుంది ? అలాంటి నీ ప్రేమను నాతో పంచకోగలిగిన శ్రీవల్లి ఎంతటి అదృష్టవంతు రాలు !

నా నోట్లో కుక్కే అలవాటున, ఆమె నోట్లో కుక్కావు కదూ అపిలుపండు ముక్కులు ! ఉక్కిరి బిక్కిరై పోయిందామె, పాపం

నీవు తీసి బల్లపై విసిరిన కొత్త గాజుల్ని నేను తీసుకొని వేసుకో బోతుండగా -

“ చీర కూడా ” అన్న శ్రీవల్లి ఎంత చతుర ! ఎంత దివ్య !

“ఇంతలో అంత చనువే ! ” అంటూ, నోరావులించావు నీవు !

ఎంతలో ?

సంపత్తురాల తరబడి పరిచయం కూడ స్నేహంగా పరిణమించడు కొందరి విషయంలో !

కొందరు చూపు లోనే ఆత్మియులై పోతారు, ఎన్నో జన్మల సౌహోద్దు సంపద తో !

శ్రీ వల్లి చనువు ఇప్పటిదేనా ? దాని వెనుక ఎన్ని జన్మల స్నేహం ఉన్నదో !

“ అతి చనువు తిరస్కర హేతువు ” అన్నది కదూ సీరి ఒకసారి ?

లోక వ్యవహారానికి సంబంధించిన సామేత అది. చనువిస్తే చంకెక్కే వాళ్ళు, అతి చనువిస్తే అనాదరించి అవమానిస్తారు.

ప్రేమకు చనువే ప్రాణం. అతి అయ్యే కొలదీ ఆత్మానందాన్ని ప్రసాదిస్తుందది !

“ పెట్టి పుట్టినవాళ్ళు మీరు ” అంటూ వెళ్ళిపోయింది శ్రీవల్లి !

“ పెట్టి - పుట్టిన ” అంటూ, ఆ రెండు మాటలకూ అర్థాలు తియ్యానాగావు నీవు !

అన్ని ప్రవచనాలూ, సామేతలూ పరమసత్యాలు కానక్కర లేదు. కొన్ని అసలు సత్యాలే కావు కూడా. దేశ కాల పాత్రలను బట్టి, వృత్తులను అనుసరించి,

రాగద్వేషాలను పురస్కరించుకొనీ ఉపుడుతూ, చెస్తూ ఉండే వ్యాపహరిక నుడికారాలవి.

పరమ సత్యం ఒక్కటే - అది ప్రకృతి పురుష శృంగార త్రీడా స్వరూపం. దాని సాహితీ నిర్వచనమే పెట్టి పుట్టడం !

పూర్వ జన్మలో దానధర్మాలు చేసుకొంటే, ఈ జన్మలో భాగ్యశాలిగా పుడతాడు. పూర్వజన్మలో పుచ్ఛకోవడమే కాని ఇతర్లకి ఇవ్వడ మనేది లేనివాడు, ఈ జన్మలో దరిద్రుడుగా పుడతాడు.

అదేగా పెట్టి పుట్టడం ?

భవం అనే బేంకులో అతడికున్న ప్రారభం అనే అకోంటును బట్టి ఉంటుంది అతడి జీవిత గమనం ! ఒకడు ఎంత కష్టపడినా తిండి గడవదు. ఇంట్లో కూర్చుంటే వచ్చి పడుతుం దొకడికి డబ్బు. ఎంత డబ్బున్నా సుఖం ఉండదొకడికి. దుర్మార్గుడి ఇంట లక్ష్మీ తాండవిస్తుంది. పరమ సాధువుకు ముష్టి మెతుకులు కూడ దొరకవు. ఇదంతా వాళ్ళ వాళ్ళ బేంకు అకోంట్ల మహాత్మమే !

కొందరు ఎప్పుడూ ఏదో వేసుకొంటూనే ఉంటారు బేంకుల్లో. ఆనంద మధురంగా సాగిపోతూ ఉంటే వాళ్ళ జీవితాలు.

పురాకృత సుకృతంలో క్రోటీశ్వరులం మనం !

పెట్టి పుట్టిన వాళ్ళం !

“ పెట్టి - పుట్టడం ” అంటూ, ఉచ్చారణ చమత్కృతి ద్వారా నీవు కల్పించిన అశీల ధ్వని - ఎంతటి వేదాంత విద్యా రహస్యాని !

పెట్టడం, పుట్టడం అనే రెండు క్రియలకూ కర్త ఒక్కడే !

తనను తాను పుట్టించుకొంటున్న వాడు పరమాత్మ ఒక్కడేగా !

పారం లేని పరమ కామన అతడిది !

నాకు నన్నె కనిఱచ్చే తల్లివి నీవు !

నీవు జగన్మాత వైనప్పదే నేను జగత్తితను కాగలగడం !

మహో స్వప్నలు జరిగి మనోరమణం వల్లనే !

దాని స్వరూప లవలేశమే జీవుల కామోప భోగ భాగధేయం !

అదే నీ ముద్దు !

ఒకో ముద్దు ఒకో ఆనంద పద్మ !

ఎలా కడిగి వెయ్యగలను వీటిని అనంత విలయం లోకి ?

శివ సరస్వతుల నిత్య వసంత వన రతులె

ఈ అనర్థ జగత్ ప్రేయాలు, ప్రేయాలు !

క్షుణ్ణున వారు మిత్రమించి నిల్చుచో

అనంద లోకాలె ఆభీల విలయాలు !

84

ఎమిటా పుస్తకం ?

మారెట్లోకి వచ్చే ప్రతి తెలుగు పుస్తకమూ కొంటావు నీవు !

నిన్ను చూశైనా ఎందుకు నేర్చుకోదో, ఈ చదువుకొన్న తెలుగులోకం !

కొనడం, చదవడం, ముఖ్యమైన మాలిక రచనల్ని బీరువాలో పెట్టుకోవడం, తక్కిన వాటిని ఏ లైఫరీకో ఇచ్చివేయడం... ఎంత ఆదర్శప్రాయం నీ విద్యా జీవితం !

నీవు చదివిం దంతా నీవై వికసిస్తన్న దందుకే !

శ్రమించి సాధించుకొన్నదే నిజమైన విద్య.

కొందరుంటారు - కొందరేమిటి, ఎక్కువ మంది వాళ్ళు - వాళ్ళు అసలు పుస్తకాలే చదవరు. జీవిత క్లైత్రంలో అహర్నిశలూ ఏదో ఎడతెగని పనే వాళ్ళకు ! వాళ్ళ వల్ల ఏ బాధా లేదు మనకు.

వచ్చే బాధెల్లా కొనకుండా చదవా లనుకొనే వాళ్ళ నుంచే !

ఎక్కడ దొరుకుతె పుస్తకాలు తేరగా !

స్నేహితుల దగ్గర !

జెను ! అంతే !

స్నేహితుడన్న వాడి దగ్గర, పుస్తకమన్నది కనిపిస్తే చాలు - చటుక్కున అడిగేసి, చేతిమంచి టాక్కుపోతారు. అతడింకా చదవకముందే.

అంతే - పుస్తకం ఇక రాదు.

ఆ తీసుకు బోయినవాడు కూడ చదవడు దాన్ని. మరెవడో పట్టుకుపోతా డక్కడ నుంచి. ఆ అక్కడి నుంచి అలా, అలా చేతులు మారి, మారి - చినిగి,

తనిగి, మసై, నుసై, అనాధప్రేతమై పోతుండది చివరికి - ఏ పేపుమెంటు మీదో !

ఇంతకూ దాన్ని పూర్ణ చదివినవాడు, అనుభవించినవాడు ఏ ఒక్కడూ ఉండడు !

కోరి కొనుక్కొన్న వాడైలేగా, మరి ?

పుస్తకం, మనిత, విత్తం - మొత్తం మానవ జీవితం ఈ మూడే !

ఎవరికైనా సరే అమూల్యమైనట్టీవి, ఎవరినైనా సరే ఆకర్షించగలట్టీవి, ఎవరైనా సరే అనుభవించ గలట్టీవి ఈ మూడూ !

మానవుడు అబ్బాలాడతాడు, వంచన చేస్తాడు, దారులు కొడతాడు, పీకలు నులుముతాడు, యుద్ధాలు చేస్తాడు, నెత్తురు తాగుతాడు - వీటి కోసం !

అందుకే -

స్నేహితులు వస్తున్నారంటే - చేతిలో పుస్తకాన్ని బల్లకింద దాచేయడం, హోలులోనే ఆడవాళ్ళను అవకలికి పొమ్మనడం, లెక్క పెట్టుకొంటున్న దబ్బును జేబులోకి తోసెయ్యడం !

మానవుడు భయపడేది కొత్తవాడికి కాదు, పాతవాడికి ! శత్రువుకు కాదు, స్నేహితుడికి !

స్నేహితుడి లాలూచీ లేకుండా - శత్రువన్న వాడెవడూ ఏమీ చేయ్యలేదు ఎవరళ్ళి !

ఎప్పుడూ, ఎవర్నీ పూర్తిగా సమ్మిప డ్రెస్సుది చాఱక్క నీతి.

నీపూ అదే అంటావు !

“ ఎప్పుడో, ఎందుకో, ఎవరో మన దగ్గరకు వస్తునే ఉంటారు. ఏవో ప్రయోజనాలు దగ్గరకు చేరుస్తై రకరకాల మనుష్యుల్లి. అని తీరి పోగానే దూరమై పోతారు వాళ్ళు . అందుకే ఎవళ్ళనీ, ఏ విషయాన్ని వ్యాదయం దాకా లోనికి రానిప్ప గూడదు ” అంటావు నీపు. ఆలా రానిప్పుడమే హౌతుపంటావు సమస్త దుఃఖాలకూ !

నిజమే కావచ్చు .

జీవితం ఒక రైలు ప్రయాణం .

వరిచయాలు , సాన్నిహిత్యాలు , స్నేహాలు , సుఖ దుఃఖ భాగస్వామ్యాలు - అన్నీ వచ్చే సైషను వరకే !

అక్కడ దిగే వాళ్ళవరో ! ఎక్కె వాళ్ళవరో !

ఆ దిగేవాళ్ళు తమవి విదిచిపెట్టే పోవచ్చు , మనవి పట్టుకొనీ పోవచ్చు .

క్షణానికో నడక నదిచే జీవస్రవంతిలో - ఎప్పుడు ఎవరు ఎందుకు ఎలా దగ్గరికి వస్తారో , ఎలా దూరమై పోతారో ఎవరికీ తెలీదు .

నేటి మిత్రుడు రేపు శత్రువు కావచ్చు . నేటి శత్రువు రేపు స్నేహితుడు కావచ్చు . చెప్పలేం .

“ ఎలాంటి స్నేహితుడి కైనా సరే , హృదయం విప్పి చూపవద్దు . ఎలాంటి శత్రువు వైనా సరే , హృదయం గాయపరచవద్దు ” అంటావు నీవు .

జౌను ! అంతే !

పుస్తకం , వనిత , విత్తం - ఈ త్రిలోకాలకూ అధిష్టాన దేవీ మూర్తివి నీవు !

అట్టి నీ సాందర్భు పరమైశ్వర్యంతో ఆనంద మధురమూ , రాగభాను ప్రకాశమూ అయిన నా హృదయాన్ని ఇంకెవరికి చూపుతాను !

మనకు శత్రువులే లేదు.

ఉన్న మిత్రులంతా మనలాంటి వాళ్ళే !

“ స్నేహితు లున్నారు జాగ్రత్త ” అన్న సీరి పోచ్చరిక మనకు కాదు , ఆమెకే ! మన్మథ సూరిని పెళ్ళాడబోతున్న దామె !

ఇంతకూ ఆ పుస్తకం ఏమిటి ?

85

“ తలంటి పోసుకొని -

“ రోజంతా తీరిక లేని పనిలో , ఆమాటే మరచిపోయి -

“ సాయంకాలం బాల్యాల్చి మీదకు పోయి , కురుల్చి విప్పుకొన్నాను తీరిక గా !

“ జటలా అల్లుకొన్న రేలచెట్ల పూలరాశుల ఆవలిత ట్లున , సంధ్యాకాంత బిగి కాగిలిలో కందిపోతున్న సూరస్తు - తలత్తి తొంగి చూశాడు నాకేసి - ఆ

పూలరాశుల సందుల్లో నుంచి కొంటేగా !

“ జ్ఞాపకం వచ్చారు మీ రఘ్వుడు ! ”

“ జ్ఞాపకం రావడమంటే - సిగ్గేస్తుంది ! ”

“ ఎరుటి ఆ సూర్యు ముఖం ఎలా ఉన్నదని -

“ ఒకొక్క మానసిక స్థితిలో, ఒకొక్క ప్రకృతి దృశ్యం చూచినప్పుడు, ఒకొక్క మధుర సంగతి విన్నప్పుడు, మన సన్నివేశాలే జ్ఞాపకం వస్తే నాకు !

“ ఏదో ఒక గాఢవాసన తగిలేవరకు మనకు ముక్కొకటున్నట్టే గుర్తుండదు గా ? ఏదో ఒక అశ్వార్య సౌందర్యం కంటపడే వరకూ కన్న సంగతి గూడ జ్ఞాప్తిలో ఉండదు.

“ క్షణానికో నూతనానుభవాన్ని సృష్టించుకొనే అభిరతీ నిరంతరులం మనం- అనుక్షణమూ ఆదుతూనే ఉంటాం ఒకరిలో ఒకరం - సూర్య చంద్ర ప్రాణ నాడుల్లా - తెలియకుండానే !

“ ఒకొక్కప్పుడు మాత్రం, అన్నిటినీ మరిపించి, అత్యంత మధురమైన సన్నివేశమేదో మిమ్ము తెచ్చేస్తూ ఉంటుంది - వాస్తవంగా నా ముందుకు - సుషుమ్మా పరమ శ్రీ వలె !

“ ఆరబోసుకొన్న కురులు ఆకాశం నిండా కమ్ముకొని, సాయంకాలపు చల్లగాలితో చిరుమబ్బుల్లా ఆడుకొంటూ ఉండగా -

“ అంత పెందలకడే చీకటి పడిందేమిటా - అనుకొన్నదట - ప్రకృతింటి క్రింది భాగంలోకి క్రాత్తగా అడ్డెకు వచ్చిన ఇల్లాలు !

“ వీధి లోకి వచ్చి, పైకి చూచిందట అప్పుడు ! ”

“ సంధ్యాకాంత ఒడిలో సూర్యు - నా ఒడిలో మీరు - పైకొన్న ఈ భావనలో ఘేమరచి ఉన్నామన నేనప్పుడు !

“ రాగవాసిష్టం లోని సంధ్యవు నీవేనా - ప్రశ్నించిం దామె ఎవర్నో !

“ క్రిందికి చూశాను నేను. నాకేనే చూస్తున్నదామె కళ్ళపుగించి !

“ నిన్నేనే అడుగుతూంట - అన్నదామె - అలానే చూస్తా !

“ నన్నేనా ! ఏమో , నాకేం తెలుసు ?

“ నేను కాదు, ఆ ప్రకృత వాటాలో కనుక్కోండి - అన్నాను నేను !

“ పకాలున నవ్విం దామే !

“ బహుశా, నీవే అయి ఉంటావు - అన్న దామే !

“ ఆ విధంగా నవ్వులపొలై, ఇదేదో నాటకంగా ఉన్నదనుకొని, పుస్తకం కొనేసి, చదివేశాను పూర్తిగా !

“ మీ రాగ సంధ్యను నేనేనా !

“ నేను పుట్టక ముందే మీకు నే నెలా దొరికాను ?

“ నన్ను సంధ్యగా పోల్చుకొన్న ఆ అమ్మాయి రాజరత్నం ఎంతటి సాహితీ కళా పూర్వాద్యామయి ! ”

86

కను లర మోద్ది నీపు తమ

కమ్మున తశ్వరు గొల్చు వేళ, నే

సును భవ దంతరంగమున

సుండుచు శ్రౌమవతీ ధవున్ భజిం

తును ; భవు పాద పంకజ మ

ధూశిని నిండుగ గ్రోలి రమ్ము ! అ

కృష్ణ నినుగొన్న వేళ రుచి

గొందును నీ పెదవిన్ తదర్థముల్ !

అనుకోకుండా అడిగిన వరం ఇది నిన్ను - ఆ సాయంకాలం !

అంజనేయుని కొండపై స్నేమికి బెంకాయ కొట్టి - శివగిరి శిఖరంపై నందిశ్వరుని తోక దగ్గర కూర్చున్నాం మనం ఎప్పటిలాగే !

ఆ ఎత్తు నుంచి చూస్తే - భాగ్యసగరం యావత్తూ దీపాల పూల తోటలా కనిపిస్తున్నది చుట్టూ !

ఒక పూర్వ పురుషుని పూర్వాద్యామయాన్ని తనదిగా చేసుకొని, అతడ్ తానై భాసించి, తన పేర మహారాజ్య రాజధానినే నిర్మింపజేసుకొన్న భాగ్యమతీ దేవి ఎంత ధ్యురాలు !

సీత కంటే, రాధ కంటే, అనార్క్లి కంటే, నూర్జుహోను కంటే - మరెందరో
చక్రవర్యుల పట్టపు రాణుల కంటే - పురుష ప్రేమను చివరి బొట్టు వరకు క్రోల
గల్లిన అమృత మనస్సు, అనంద దేవత, పరమ ప్రణయిని భాగ్యమతి !

భాగ్యమతి పైదరిపేగం అయి, భాగ్యసగరం పైదరాబాదు అయింది !

మతాలు ఎవ్వొనా, మానవత ఒక్కటే !

భాగ్యమతి వలనే అందాల రాశి భాగ్యసగరం !

నిరూపించి చూపుతున్నావు నీవు - అదిగో నొఱిత్ పహోదా గోపురోద్యానం.

అదిగో ఫలక్షసుమా రాజభవనం, అవిగో చార్మీనార్ శిథిరాలు -
అంటూ !

ఈ దీపరాశికి పట్టిన దర్శణంలా ఉండి నభోరాశి !

ఏమీ చూడ్డం లేదు నేను - నిన్ను తప్ప !

చేతులెత్తి స్వామికి నీవు నమస్కరించినప్పటి నీ ఉజ్జ్వల రూపాన్నే
చూస్తున్నాను నేను అప్పటి నుంచీ !

నీ హృదయం స్వామి పట్ల భక్తితో నిండిపోగా, నా హృదయం నీపట్ల
ప్రపత్తితో నిండిపోయింది !

ఆకాశం ఎత్తున పెరిగాం మనం అంజనేయుని జవనత్యాలతో !

నేనే అంజనేయుణ్ణి !

మనిధురం ఒకరి కొకరం భక్తులం ! ఈ తారలు నీ కురుల లోని సన్మజాజి
మొగ్గలు !

భూర్యాన స్నిహరోఫ్కాలు మూడూ అపాదమస్తకం మనమే !

ఈ విశ్వమే మన రథం !

నిశీధ జీవ ప్రపంచాన్ని ప్రత్యాపం వైపు నడిపించుక పోతున్న సరస్వతివి
నీవు ! నిన్ననుసరించి వస్తున్న బ్రహ్మాను నేను !

గుడిలోనూ, గుడిచుట్టూ - నీవే !

నీ వెనుక నేను !

నీవు తప్ప, నాకేం కనిపిస్తుందిక ?

ఏం ఉండి బైట - నీలో లేనిది, నీవు కానిది ?

నీ కంటి చూడదగిం దేముంది నగరంలో, ఈ లోకంలో ?

నిటిలో చేపల్లు మెరిసినై నీ కళ్ళు !

ఎక్కడి నుంచే రైలు కూత !

రేపే నీ ప్రయాణం శ్రీ శైలానికి !

“ ఏం తేను శ్రీశైలం నుంచి ? ”

నీ ప్రశ్న, నా కోరిక, నీ అరమోద్య కన్నులు, వాటిపై నా పెదవులు - ఆ అందం జన్మ జన్మాల సుకృత ఫల రసానంద కందం కదా !

అరమోద్య కనులలో అరూర్కార్య రజ్ఞిలో

రగిలి నీ పెదవులే రక్త పుష్పము లయ్యే !

తొలి వసంతపు సుధా కలశ కన్యక లివ్యి

నవరసము లూరనీ - నా పండ్ల తోటలో !

87

రైల్లో వున్నావు నీవు. ఆ రైలు నా గుండెల్లోనే పరిగెడుతోంది - వెళ్ళాస్తా, మళ్ళొస్తా-వెళ్ళాస్తా-మళ్ళొస్తా - అంటూ !

ఆప్యుడు నా గుండెల్లో ఉంట నీవు ఒక్కతేవే కాదు. నీతో పాటు రైలు, దానిలోని జనం, వాళ్ళ సమస్త సంసార సాగరాలూ, వాటిని తరింపజేసే శ్రీశైల క్లీతం కూడ నా గుండెల్లోనే ఉన్నై ఇప్పుడు !

కొందరు ఎదుట ఉండి, లేనట్టే. కొందరు ఎదుట లేక పోయినా, ఉన్నట్టే ! ఎవరో వస్తారు. ఏదో అడుగుతారు. ఏమో చెపుతారు. వెళ్ళపోతారు.

కొంత మందితో కలిసి తిరుగుతాం. ఎన్నో వ్యవహరాలు చక్కబెడతాం కూడ. హోటళ్లలో, రైళ్లలో, సినిమాలలో, ఉద్యానాలలో, క్లైఫ్టలలో, బీచిలో, బజారులో - ఎంతో మంది జనం మన చుట్టూ !

వాళ్లంతా, అంతసేపూ, అన్ని వ్యవహరాలలోనూ ఎదుట ఉన్నా - లేనట్టే మనకు !

పైగా - మనస్సులోని ఎవరో ఒకరు అంతసేపూ, అన్ని వ్యవహరాలలోనూ మనతోనే ఉంటారు - ఆనందాన్నో, విషాదాన్నో పంచుకొంటూ !

భౌతిక జనం ఎదుట ఉన్నా - లేనట్టే ! మానసిక జనం ఎదుట లేకపోయినా - ఉన్నట్టే !

మరి -

మానసిక, హర్షిక, ఆత్మిక లోకా లన్నిటినీ ఆక్రమించుకో గల ప్రియురాలే ఉన్నప్పుడు - ఇక బాహ్యప్రపంచం ఎక్కడిది ?

ప్రియురాలుగా పుట్టగల అదృష్టం, ప్రియురాల్ని పొందగల అదృష్టం లోకంలో ఎంతమంది కుంటుంది ?

“ ఈ నాటకంలో మీరంతా గెస్టు ఆర్టిస్టులు ” అన్నాను కదూ మొన్న భూభారంతో ? ఒక్క మాటలో ఎంత చక్కగా కళ్లకు కట్టించావు అతడి మొత్తం వ్యక్తిత్వాన్ని !

కొంత మంది బ్రతుకే అలాంటిది. ఎదటా ఉండరు. మనస్సులోనూ ఉండరు వాళ్లు. సాంతం అనుకొనే దేమీ ఉండదు వాళ్లకు. ఈ జగన్నాటకం లోకే గెస్టు ఆర్టిస్టులుగా వస్తారు, ఎవరికో అతిథిలుగా ఉంటారు, ఎవరి పనో చేసి పెట్టి పోతారు - నిశ్చింతగానో, ఏదుస్తూనో !

రోడ్స్ మధ్య ఆగిపోయన కారును కాస్త ముందుకు నెట్లడానికి తలొక చెయ్యా వేసే యాదృచ్ఛిక పథికులు వాళ్లు.

ఇందులో జడభరతుడి లాంటి నిస్సంగులూ ఉంటారు. దేవేంద్ర లాంటి బేఫికర్గల్ల ఉంటారు. భూభారం పంటి సినిక్కులూ ఉంటారు.

అయితే -

జీవితాన్ని, ప్రపంచాన్ని కూడ ద్వేషిస్తూ - ఏ సుఖమూ, ఏ శాందర్భమూ లేకుండా - చస్తాం, చస్తాం అంటునే - ఎళ్ళ కొలదీ ఏదుస్తూ బ్రతికే సినిక్కులే అర్థం కారు నాకు !

సమాజ వాతావరణం కలుషితం కావడానికి కారణం ఇలాంటి నిరాశావాదుల నిర్వేద నిశ్శాసాలే ఏమో !

తినదం, తాగడం, జెల్లా చెయ్యడం, విర వీగడం, పోటీలు పడడం, పోరాటాలకు దిగడం, తమపంచి జీవుల్ని పుట్టించడం, చంపడం పంచి సాధారణ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించే జనమే అధికం ఈ జగన్నాటక రంగస్థలం నిండా !

అసలు ఈ జగత్తే ఒక రైలు.

అందులో ప్రాణబీజమై నీవు ఉన్నందు వల్లనే - అది నా గుండెల్లో పరిగెడుతోంది అనాహతంగా.

నా ఎదుట - ఉన్నట్టున్నా, లేని జగం !

నా లోస - లేనట్టున్నా, ఉన్న నీవు !

నేను తినేది, తాగేది - వినేది, కనేది - ఆశించేది, ఆలోచించేది - అనుభవించేది, ఆనందించేది - అంతా నీకోసమే. నాలోస, నా బైట కూడ ఉన్న నీకోసమే.

నీ ఆయుస్సు, నీ ఆరోగ్యం, నీ ఐశ్వర్యం, నీ సుఖం, నీ సంతోషం, నీ విజయం, నీ యోవనం, నీ ప్రేమ, నీ ఆనందం - నీ జీవితాభ్యుదయ సర్వస్వం లోని ప్రతి కిరణమూ - నా నిత్యపాసిత సరస్వతీ మహా మంత్రం లోని ప్రత్యక్షరం నుంచీ సముద్రాతం కావాలనేదే నా కోర్కె

నీవు పుట్టి ఉండకపోతే -

నా బ్రతుకే వ్యర్థమై పోయేది !

నా ఉనికి సంశయాస్వద మయేది !

నీవు వికసించి నను వరించితివి కనుక

శివుడనై నేను, నిత్య మాధవుడ నైతి !

88

సుఖదుఃఖాల అహోరాత్రులు లేవు నాకు నీ ప్రణయంలో.

సుఖదుఃఖాలు మనఃప్రవృత్తికి కుడి ఎడమలు.

కలినే సాగుతై అవి రెండూ - జీవిత యూత్రలో సపరివారంగా.

ముందుక సాగడమే జీవలక్షణ మైనప్పుడు -

వేసిన అడుగు సుఖం

తీసిన అడుగు దుఃఖం !

దుఃఖం నుంచి విముక్తి సుఖం, సుఖం నుంచి విముక్తి దుఃఖం.

ఒకదాని నుంచి ఒకటి విముక్తి పొందుతూ పోవడమే జీవిత పురోగమనం.

వేసిన అడుగు తీస్తూ, తీసిన అడుగు వేస్తూ పోతున్నది సర్వ సృష్టి !

సుఖదుఃఖాల ఈ నిరంతర సంఘర్షణమే - సృష్టి స్థితి లయాత్మకమైన ప్రకృతి ఇతివృత్తం.

ఒకే పరమ పదార్థపు రెండు పాదాలివి. ఇందులో ఏది కదిలినా రెండోది కూడ కదలవలసిందే. ఒకదాని నుంచి ఒకదానిని విముక్తి లేదెప్పుడూ. ఉంటే - అది అవి రెండూ అగినప్పుడే ! అప్పుడే సుఖదుఃఖాలు రెండూ ఒకేసారి విశ్రాంతి పొందడం ! అదే మోక్షం జీవుడికి.

మోక్షం పరమ సుస్థిర స్థితేనా ?

కాదు నా దృష్టిలో !

వర్ధకం పరమ సాగర సంగమాన్ని సాధించినా, తిరిగి ఆవిరి కాక తప్పుడు కద ?

మోక్షం సాగరగత్స్థితి ! సుఖదుఃఖ తీరద్వయం లేని దది.

నదీ సాగర సంగమం మోక్షం.

రెండు నదుల పరస్పర సంగమం ప్రణయం.

మోక్షం బ్రహ్మసందం

ప్రణయం బ్రహ్మసంద లవం.

ప్రణయం నిత్యచైతన్య ప్రవాహాని ! సవనవోన్స్వ శాలిని ! ఇతోధిక సౌందర్య వికాసిని !

ఒకసారి సాగరంలో కలిస్తే - ఆ తర్వాత మరేం లేదు, తిరిగి ఆవిరి కావడం తప్ప !

అందుకే, మోక్కం కోరను నేను.

నేను కోరేది - మనిషరం కలిసి, పెనవేసుకొని వెల్లివిరుస్తా, నిత్య నూతన నిరంతరంగా ప్రవహించడం !

అప్పుడు, సుఖదుఃఖాలనే శాశ్వతంగా కోరుకోవడ మధుతుందేమో !

సుఖ దుఃఖాలు మానసిక వికారాలు ! అవి ఎవరివి వారివేగా ఉండిపోయనై ఇతర్ల సుఖదుఃఖాలను పంచుకోవడం అంటే, వాళ్ళ పట్ల సహస్రభూతిని ప్రకటించడం మాత్రమేగా ?

అందుకే -

మనస్సుకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వలేదు నేను ఎన్నడూ !

సుఖం లేకపోవచ్చు.

దుఃఖాలు ముసురుకోవచ్చు.

చూచేవాళ్ళు, పలకరించేవాళ్ళు, సాయం చేసేవాళ్ళు, ఆదరించి అక్కున చేర్చుకొనేవాళ్ళు ఎవరూ లేక - చచ్చేటంత ఆనారోగ్యంతో, దిగులుతో - ఈ రసాలినీ లతాకుటీరంలో, ఏకాకిగా పడి ఉంటే ఉండవచ్చు.

చలించను నేను !

నేను ఆత్మను, నీతో కలిసి పరమాత్మను నేను. మనస్సు నా బంటు మాత్రం !

ఏ తుపానులైనా రెచ్చగొట్ట గలిగేది మీది అలలనే. ఏ తదంతఃపుర రత్నరాశిని కాదు !

ఆ రత్నరాశి నేను కద ?

సుఖదుఃఖాలు సమగతిలో నడిస్తే - అది ప్రగతి !

అందులో ఏ కాలు కుంటినా, అది వక్రగతే !

కోటీశ్వరుని జీవితగతి వక్రమే, నిరుపేద బ్రతుకూ వక్రమే అందులో ఏ కాలు కుంటినా అది వక్రగతే ! చరిత్ర ధృష్టి లో !

ధృతరాప్తుడు సుఖభోగే. అయినా, మహాదుఃఖి !

సీత మహా దుఃఖిత. అయినా, మహా ఆనంద !

సుఖదుఃఖాలు మనస్సు వరకే. దాని పరిధిని దాటి బ్రతికే వాళ్ళకు నిత్యం ఆనంద కైవల్యమే !

నీ సంయోగం సుఖం, నీ వియోగం దుఃఖం. అయినా - సుఖదుఃఖాతీతుష్టొలా అయాను నేను ?

బ్రహ్మనంద లవ రసానంద సరస్వత్వాన నీవు -

అపరోక్ష రాగవైశాఖివై నాలో, నాతో ఉండిపోవడం వల్ల !

89

నీవు నా దగ్గర లేకపోతే - నా మీద నాకే ఎంతో జాలి !

లోకమంతా కూడ నా మీద జాలి పదుతుస్సుంత దిగులుగా ఉంటుంది నాకు నీ వియోగంలో.

జాలి శివరాత్రి.

మీ దొడ్డమ్ముతో నీవు శ్రీశైలంలో ఉన్నావు. ఏకాకిగా తిరుగుతున్నాను నేను ఈ పోరోద్యానంలో - వృక్షలతాదులు, శుక్రమరాదులు చూపుతున్న ఆనంతమైన జాలి క్రింద క్రుంగిపోతూ !

జాలి !

జాలి అనగానే నాకు వాల్మీకి జ్ఞాప్తికి వసాడు.

ఒక పక్కి మీద జాలిచే, ఒక మనిషినే చంపినవాడు వాల్మీకి !

ఆ పక్కి విలాపాన్ని మించి, విలపించి ఉంటుంది ఆ మనిషి యొక్క జంట !

గమనించిన వాళ్ళే లేరు నేటికీ !

ఒక ప్రాణిపై జాలి మరో ప్రాణిని చంపవచ్చునా ?

నిగ్రహముగ్రహ సమర్థమైన వాక్కు వాల్మీకిది. పక్కి విలవిల తన్నుకోవడం చూచి, భరించలేక, అనాలోచితంగా అత దేదో అని ఉండవచ్చు. అది బాణంలా ఆ కీరాతకుడికి తగిలి ఉండవచ్చు. వాల్మీకి పశ్చాత్తాప పడవలసిన చర్య ఇది ! జాలికి నిదర్శన మెలా అయింది ?

అదలా ఉంచి -

వాల్మీకి ఆ వాక్య లయబద్ధంగా వచ్చి ఉండవచ్చు. దానిని స్వార్తిగా తీసుకొని, అదే మాదిరి వాక్యులలో అతడు రామాయణం ప్రాసి ఉండవచ్చు. అది అంతవరకే.

కాని -

శోకమే శ్లోక మయిందనీ, ఆ తోలి శ్లోకం లోనే రామాయణ కథ అంతా వ్యంజిత మయిందనీ పండితు లనడం ఎలా ఉచితం ?

శ్లోకం ఎందుకు ? ఎవరిని గురించి ?

వేట కిరాతుని కులవృత్తి కాదా ?

తన కులవృత్తిని అనుసరించి పక్షిని కొట్టా డతడు. ఆ పక్షి ఏ పరిస్థితిలో ఉన్నదను ప్రశ్నే లే దక్కడ. అతడు వేటకు బైలుదేరాడు. పక్షులు కనపడ్డినై. కొట్టాడు. అంతే.

మృగాన్ని చాటు నుంచి కొట్టవచ్చు నని వాలికి రామునిచే చెప్పించిన వాల్మీకి -కిరాతుడు పిట్టను కొట్టవచ్చు నన్న ధర్మాన్ని ఎందుకు ఎరగడు ?

ఒక పక్షి విలాపం కంటే ఒక మనిషి విలాపం గొప్పది కాదా ? ముని శాపానికి గురై నశించిన సంసారాన్ని తలచుకొని ఆ కిరాతుని జంట ఎంతగా తన్నుకొని విలపించిందో !

వాల్మీకి శోకిస్తే, నిజంగా శోకించ వలసింది ఇందుకు !

ఆ శ్లోకంలో రామాయణం ఏది ? ఆడపక్షి సీత, మగపక్షి రాముడూ అయితే -కిరాతుడు రావణు దెలా అవుతాడు ?

కిరాతుణ్ణి చంపుత మగపక్షి కాదుగా ?

ఏదో జరిగితే, దాని కేవో అర్థాలు కల్పిస్తారు పండితులు.

పక్షులు, కిరాతుడు, వాల్మీకి, శ్లోకం - ఇవన్నీ కేవలం కాకతాళీయాలు. ఒకదాని కొకటి సంబంధం లేనివి ! వాల్మీకి రామాయణ రచన మూనప మనో వికాస పరిణామంలో ఒక విష్ణువలీలా విశేషం మాత్రమే !

అందుకే -

జాలికి పెద్ద ప్రాధాన్యం లేదు నా దృష్టిలో.

ఒకరిపై జాలిపడడం, మరొకరిపై కత్తి దుయ్యదమే.
దౌర్ఘల్యం ఎక్కుడున్నదో, అక్కుడ బాధ ఉన్నది. బాధ ఎక్కుడ ఉన్నదో అక్కుడ
జాలి ఉన్నది. జాలిదౌర్ఘల్య సూచకం.

కనుక -

ఎవరి పట్లా జాలి చూపవద్దు.

నీ పట్ల ఎవరైనా జాలిచూపితే, సహించవద్దు.

జాలి పడబడడం కంటె మరొక దైన్యస్థితి లేదు మనిషికి !

విధి నిషేధాల పరిమితుల మధ్య, ఒక త్రమానికి కట్టుపడి, సాగిపోతున్న
ప్రకృతి ఇతివృత్తంలో - ఎప్పుడు ఏది ఎందుకు జరుగుతుందో తెలియదు. తెలిసినా,
తెలియక పోయినా ఘలితం ఒక్కబేటి !

తెలియకుండానే శివరాత్రి పూజాఘలాన్ని పొందిన ఒక బోయ కథ నీకు
తెలిసిందే కదా !

కర్తవ్య నిర్వహణం ఒక్కబేటి మానవ ధర్మం.

లోకంలో మనం చూపవలసింది వివేకం. జాలి కాదు.

అయినా -

ఈ నా ఒంటరితనంపై నాకే ఎంత జాలి !

అజరామ రఘ్యున ఆనంద కామనలో

కరుణామే తొలివలపు కెరటాలు రేపినది !

వాలుగన్నలు తెరచి జాలిగా చూచినది !

చూపే తూపై శాంతి దీపమే అరినది !

90

స్నేహితుడే శివుడు నాకు.

స్నేహితుణ్ణి తృప్తి పరిస్థి, శివుణ్ణి తృప్తి పరచినట్టు.

సమస్త ప్రపంచాన్ని స్నేహంగా చూడగలగడమే శివపూజా పరాయణత.

డాక్టరు ఖాను విందుకు పిలిచాడు నన్ను, కొడుకు పెళ్ళిచేసుకొంటూ -
శివరాత్రినాడు !

వెళ్ళడం ఎలా ?

మానడం ఎలా ?

వెళ్ళడమే సబబనిపించిందిద. వెళ్ళాను.

రకరకాల మిత్రులతో, విందులతో, వినోదాలతో బ్రహ్మందంగా ఉంది
కాలక్షేపం !

ఎంతో సంతోషించాడు భాను !

అయితే -

నా మనోవాక్యరీరాలు ఇక్కడ మేల్మైని ఉంటే - నా చిత్తం శ్రీశైలంలో
మేల్మైని ఉంది ! త్రిశుద్ధిగా ఇక్కడ నేను విందు ఆరగిస్తూ ఉంటే - నా ఆత్మ
మాత్రం చిత్తశుద్ధితో అక్కడ నిన్ను కలిసి ఉపవసిస్తూ ఉంది !

నేను ఊహించినట్టే నీవు -

పనువు నీళ్ళలో స్వానం చేసి, పట్టుచీర కట్టుకొన్నావు నిందుగా !

జాజిపూలు పెట్టు కున్నావు వండవుగా !

జాబిల్లిని తురుముకొన్నావు చెందుగా !

జారు ముడి వైచుకొన్న కేశయూధం నుంచి, ఒక్కొక్క పువ్వే జారిపోతూ,
అర్ధిస్తోంది నీ పసుపు పారాణి అడుగుదామరల జాడలలో స్వయంభూత మపుతున్న
భూలక్ష్మిని ! ఆ పూజలే ఆనవాలుగా నీ వెంట తిరుగుతూ, ఆ పువ్వుల స్థానే కొత్త
మొగ్గలు తురుముతున్నాను నేను !

పాతాళ గంగ నుంచి నీవు పైకెక్కి వస్తూ ఉంటే - గంగామతల్లే భువనేశ్వరి
అయి శివార్ఘనకు బైలు దేరిందన్నా రందరూ.

ప్రతి మెట్టు ఒక మిన్నేరే ఐ మెరిసింది నీ పాదస్పర్శలో !

చుట్టు ప్రక్కల అడవుల్లోని సమస్తబిల్వ లై వృక్షాలు నతమస్తకా నై నీసి !

చుక్కలు బీలబిల వచ్చి వాలినై త్రుమ్మి పూల వర్ష అన్నట్టు నీ ముందు !

గంగను శిరసా వహించిన శివానీ వలె ఉన్నావు నీవు - తల నిందా ఆ
తెల్లని పూల చిరుతావుల కెరటాలతో !

శివుని అర్ధించే నిన్ను సమస్త విశ్వమూ అర్ధించడంలో వింత ఏముంది
కనుక ?

సానువులలోని రత్న కణాలపై ప్రతిఫలిస్తూ, తారా ప్రదీపాల నడుము
మెరిసిపోతూ, మల్లికార్జున స్వామిని అర్పిస్తున్న నీవు - నెల కొక సారి అమావాస్య
కావడానికి కారణం ఇప్పుడు తెలిసిం దనిపిస్తున్నావు. భక్తుల చేత !

పక్కం దినాలుగా చంద్రుడు ఊర్ధ్వ కళా పూర్జు దవుతూ అవుతూ, పూర్తిగా
ఒక రోజంతా త్రిపురసుందరీ పూర్జదేవీ రూపంలో, శ్రీశైలంలో మహాదేవుని సన్మిథిలో
గడుపుతాడనీ -

ఆప్పుడు ప్రపంచానికి అమావాస్యగా, మహాదేవుని సన్మిథి పూర్జ పూర్జిముగా
ప్రభాసిస్తుందనీ -

తరవాతి పక్కం రోజులూ పారవశ్యం నుంచి దిగిపోతూ, తాను పరిపూర్జంగా
గ్రోలిన ఆ పరమేశ్వరుని కరుణామృతాన్ని పూర్జ చంద్రుడై ప్రపంచానికి
పంచిపెడతాడనీ -

భక్తులు చెప్పుకోవడం విన్నాను నేను !

ఆ పూర్జ చంద్రుల్చీవే - నీవు !

శివ సాన్నిధ్యంలో నీవు - ఎంతటి మహానీయ దివ్య దర్శనం అది !

ఆ మహాక్షేత్రంలో, అంతటి మహాశైఖవం మధ్య, శ్రీశైల రాజక్షులా నీవు
అలా వెలిగిపోతూ ఉంటే - నీ నీడలో మేడ కట్టుకొని, ఆ మేడ కడగదిలో నిన్నే
అరాధించుకొంటూ ఉండిపోయాను నేను రాత్రంతా !

నీ నీడతో పాటు నీలో చేరిపోయాను నేను ప్రత్యుషంలో !

జగజ్జీగీయమానమైన, జగజ్జీవన లీలా ప్రపర్తకమైన సంధ్య తాండవాన్ని
చూస్తూ కూర్చుండి పోయాను నేను వ్యాదయ కమలంలో !

కాంచన రత్న రాజీవ దివ్యాసనం పై శ్రీ గౌరి నుంచి -

సరస్వతి వీఱి, బ్రహ్మ తాతం, విష్ణువు మృదంగం, ఇంద్రుడు వేణువు పట్టి
సంగీతం సమకూర్చుగా -

శ్రీ లక్ష్మీ గొంతెత్తి భువన మోహనంగా పాడుతుండగా -

సప్త సముద్రాలూ, సమస్త లోకాలూ, ఆపాదమస్తకం హర్ష పులకితాలై
అనునాట్యం చేస్తుండగా -

ఆనంద తాండవం చేస్తున్నాడు నటరాజ !

ఓహో ! ఉజ్జ్వల రస దర్శనం !

గౌరీ పూజ చేస్తున్నాడు శివుడు - శృష్టి స్తోతి లయా మోహనమైన అకాండ
తాండవ విశ్వలీలా మహా కళతో !

వందనం చేస్తున్నాడు శివుడు - గాయత్రిగా కూర్చున్న గౌరికి, సంధ్యా
సహితుడై !

అరమోద్య కన్నులతో, కేలమోద్య శిరస్సున ధరించి, భక్తి పారవశ్యంలో
మునిగి ఉన్న నీకు - అందిస్తున్నారు గౌరి శంకరులు ఆశీస్సుల అమృత
కలశాన్ని !

అందుకొని ఆస్యాదిస్తున్నావు నీవు !

తడిసి పోతున్నాను నేను !

నిండి పోయింది నీ హృదయం !

మునిగి పోయాను నేను !

ఓం నమశ్శ్రీవాయ !

నమశ్శ్రీవాయ సాంబాయ

నటరాజాయ నమో నమః !

నమశ్శ్రీవాయ సూర్యాయ

గంగాధరాయ నమో నమః !

నమశ్శ్రీవాయ సోమాయ

మహాబీజాయ నమో నమః

నమశ్శ్రీవాయ భీమాయ

మృత్యుంజయాయ నమో నమః !

“మైధునేన మహాయాగి మమతుల్యో న సంశయః” అంటున్నాడు మహా
శివుడు ! మైధునం వల్ల మహాయాగి తనంతటి వాడపుతాదట ! సంశయం ఏ
మాత్రమూ లేదట !

మహాశివుడి కేం? పురుషోత్తముడు !

వి పురుషుడైనా పూర్ణ పురుష దశ వరకు మానవుడు. ఆ పైని పురుషోత్తముడు. అతడే భగవంతుడు.

భగవతి కలవాడు భగవంతుడు !

భగవతి నానారూప పూర్ణ ప్రకృతి !

సమస్త సౌందర్యాలూ ఆమెవే.

సమప్ర నామ మాత్రే కాదామె. ప్రపంచంలోని ప్రతి ట్రీ నామమూ ఆమె పేరే !

అట్టి శ్రీ శక్తి, త్రిపురసుందరి, మహామాయ, మతంగిని - బైట, ప్రకృసు, లోన, చుట్టూ - క్షణాని కో రూపంలో భాసిస్తూ, తాదాత్మింతో రమిస్తూ ఉన్న పరమశివుడు -అలా అనక, మరే మంటాడు ?

మైధునం తప్ప వేరే పనేమున్న దత్తడికి ?

బక్క క్షణం అది లేకపోతే - సర్వస్ఫుర్మీణి, బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరులతో సహి, సర్వశూన్యమై పోదా ?

మైధునం అతడి గుణం, శీలం, రూపం.

అది అతడి విధి, కర్తవ్యం, ధర్మం.

అతడితో సమానం కావాలనుకొనే వా దెవడైనా ఉంటే - అట్టి వాడు నిత్య మైధున క్రియా ధర్మి కావలసిందే కదా ?

జందులో రహస్యం ఏముంది ?

సత్యాన్ని జంత అసందిగ్ధంగా చెప్పగలడు కనుకనే, మహాయోగులకే పరమ గురువు కాగలిగా దత్తడు !

మైధునం అంతటి మహా యజ్ఞం కనుకనే, దక్క యజ్ఞంలో తనువు వీడి సతీదేవి కోసం అంత అల్లరి చేశాడతడు ! దిగంబరుడై, ఉన్నతుడై, అతడు ముని పట్లె లో తిరిగిప్పుడే కదా - మునికాంతల కామశక్తి, మహామునుల నిగ్రహశక్తి, అరుంధతి శీలశక్తి లోకానికి వెల్లది అవుత ? అమృతలింగం మనకు లభిస్త ?

కనిపించని ఆత్మాదుల కంటే, కనిపించే శరీరమే ఎంత ముఖ్యమో శివుని సతీవియోగ ఘుట్టమే చెపుతున్నది వేనోళ్ళ !

శివ దంతటి వాడే ఉండలేదు శివ లేకుండా !

మహో కామిని శివ !

కామకళ, శృంగారకళ, జీవకళ ఆమె !

అత దెలా కోరితే అలా - ఆ రూపంలో, ఆ వైభరిలో, ఆ పేరుతో అతణ్ణి రంజించే సౌందర్య లహరి ఆమె !

మందారం - మకరందం !

మేఘమాల - మెరుపుతీగ

కొండకొలను - సంజ కెంజాయ

కోకిల - గున్నమామిడి

చీకటి రేయి - వెస్సెల వాగు

మధుర రుఖి - మహో సముద్రం

“ ఎందు కీ జాబితా ? ఆమె కానిదేదో చెప్పరాదా ” అంటాపు ?

అవును. నీకు జాబితా లంటే కిట్టవు.

ప్రపంచమే తానైన దేవి, ఏమి కాజాలదు ?

అలాంటి మహో మైధున పరమేశ్వరుడు - తనతో సమానులు కావాలనుకొనే వాళ్ళకు మైధునాన్ని ఒక అర్థత్తగా నిర్ణయించాడంటే - అందులో వింత ఏముంది ?

నవ్యతున్నాపు కదూ నీవు ?

నన్ను బాగా వాగినిచ్చి, చివరకు నేను చెప్పినదంతా తప్పనడం నీకు అలవాతై పోయింది !

“ మరి - మహోయోగులు మైధునం చేసినట్టు లేదే ఎక్కడా ” అంటాపు కదూ !

ఎవరేమి చేశారో ఎవరు చూశారు ?

పైకి ముక్కు మూసుకు కూర్చుంటారు. లోపల అన్నీ చేస్తూనే ఉంటారు. పెద్ద ముసుఫులుగా చెలామణి అయ్యే వాళ్ళంతా పరమ రహస్యాలు కలవాళ్ళే !

మేనకా విశ్వమిత్రం, అంబికా వేదవ్యాసం వంటి ఉదంతాలు లెక్కకు మించి లేవా మన పురాణాల నిండా ?

“ అవన్నీ ప్రయోజనాత్మక సంయోగాలు. ఆనందాత్మక మైధునాలు కాపు.

ఆత్మ తాదాత్మం లేదు వాటిలో. బ్రహ్మనంద సబ్రమణ్యచారులు కారు ఆ జంటలు ”
అంటావు నీవు మళ్ళీ !

అనును. అదీ నిజమే.

అయితే - ఏను !

ఊర్వాశి నీకు తెలుసుగా ?

సీరి కాదు. అసలు ఊర్వాశి ?

నారాయణ మహర్షి తొడ లోని ఒక వెంట్లుక ముక్క ఆమె !

నర నారాయణుల తపస్సును భగ్నం చెయ్యడానికి ఇంద్రుడు రంభాదులను
పంపగా - నారాయణ మహర్షి నవ్వి, తన తొడ లోని ఒక వెంట్లుకను పెరికి,
వాళ్ళ ముందుకు విసరగా - అది వాళ్ళందరినీ మించిన సౌందర్యవత్తె వెలిసింది !

అదే ఊర్వాశి ! ఊరుజ !

ఒక పరమయోగి వెంట్లుక !

అతడు తన ఒకొక్క వెంట్లుకతో ఒకొక్క భువన సుందరిని సృష్టించి ఉంటే
- ఏమయేవి లోకాలు ?

అంతటి శక్తిపంతులు మహర్షులూ, మహాయోగులూ.

వాళ్ళకు సామాన్య ట్రై లెందుకు ?

ఊర్వాశి వెంట్లుక ముక్క అయితే, సామాన్య ట్రై వట్టి గడ్డి పోచ కూడ
కాదు కద !

అట్టి ఒక మహాయోగి మహాశివుడే కావాలను కొంటే - అతడు రమించ.
వలసింది ఊర్వాశి అయిన ఒక్క మహాశక్తి తోనే !

మహాశక్తితో రమించినవాడే మహాశివుడు.

ప్రతి శరీరంలోను శివుడున్నాడు ఆత్మ రూపంలో.

సహస్రారపద్మం లోని తానే శివుళ్ళని తెలుసుకొన్న జీవుడు యోగి అవుతాడు.
మూలాధారంలో తపస్స చేసుకొంటున్న కుండలినీ కన్యను లేపుకు పోయి, ఆమెతో
రమించిన మహాయోగి, మహాశివుడే అవుతాడు !

తానే శివుడు

తన శక్తీ కుండలిని.

తన శక్తిని తనలోకి ఉపసంహరించుకోవడమే జీవబ్రహ్మక్ష్యం.

మహాయాగి మైధునంతో శివుడు.

నేను నీతో శివుణ్ణి !

ఏ రూపమును లేని, ఏ కోర్కెయిను లేని,

అనంద మహితమౌ అదర్భమునె నేను !

నను జూచు ప్రతి ముఖము నా ముఖమేనే, చెలీ !

చూచుకొని సుఖపదుట కే చెలియు లేకుండ

వట్టి అధ్యము బ్రాతుకు వృథమే కదటే ?

పరమ శూన్య దటంచు పాయకే నను, చెలీ !

నిను గూడి పరమ శివుడనె కానటే, చెలీ ?

ప్రమాది వ్యాపారాల విషయాల ప్రాంతాలలో దాని

ప్రాంతాల్లో దానిల్లో -

ప్రమాది వ్యాపారాల విషయాల ప్రాంతాలలో ప్రమాదిల్లో -

ప్రమాది వ్యాపారాల విషయాల ప్రాంతాలలో -

ప్రాణం దీపి త్రయికి అచ్ఛాదన కి విషాదం
మాత్రమే నువ్వులు కా కొన్ని రోజుల లోపి ఉన్నట్టిని
అంతమితి గాలిలు లేక కుట్టుల నూడు అంతమితి గాలిలు లేక
కుట్టుల నూడులు కా కొన్ని రోజుల లోపి ఉన్నట్టిని కి విషాదం
ప్రాణం దీపి త్రయికి కి విషాదం
ప్రాణం దీపి త్రయికి కి విషాదం కి విషాదం - ఏం చెంది ఉన్నట్టిని కి విషాదం
అంత యాసి రాయికామ కి విషాదం కి విషాదం కి విషాదం కి విషాదం కి విషాదం
ప్రాణం దీపి త్రయికి కి విషాదం - అంత యాసి రాయికామ కి విషాదం కి విషాదం
ప్రాణం దీపి త్రయికి కి విషాదం - ఏం చెంది ఉన్నట్టిని కి విషాదం
ప్రాణం దీపి త్రయికి కి విషాదం - ఏం చెంది ఉన్నట్టిని కి విషాదం

ఫాల్సుని

బకేసారి చూశాను నేను నీ వెనుక ముందుల్ని !
ఎంత రఘుజీయం ఆ దృశ్యం !
ఎంత పుణ్యం చేసుకొన్నే నా కన్నులు !
చంద్ర, సూర్యులను ఒకే చేత బంతులాడగల పరమయోగి నా కంటే ఏం
గొప్ప ?

ఇటు - శృంగార కళా మూర్ఖస్థమై ఫాల్సుని పూర్కచంద్ర బింబం !
ఆ క్రింద - ఆనందంతో ఉచ్చి తచ్చిబుచ్చి పడుతున్న ఉత్తర ఘల్సునీ
తారాద్వయం ! హస్త కమల కలశభై ఆ వెనుక నేను !
ఇటు - మాఘ కుహలా తమోరాశి స్వరూజ్యం నిర్మించుకొన్న పుష్టుల కేశ
లీ ! ప్రమారాంబికా కరుణా కట్టాక్ష సహప్రాలు నా కోసం నిన్ను పొంది, భ్రామరీ
స్నీగ్రజీవ కాంతులతో వరదలై, హిమనీ జలపాతంలా నా వక్కం పై జాలువారుతున్న
కైవల్య విక్షేపం !

ఇటు లేత సంపెంగ పూల తాపులు, అటు నీ ఆనందలోల లోచన చంచరీక
సరిగమలు, నా ప్రాణవాయువుల చుట్టూ దోబూచు లాడుతున్నే !

ఇటు పండు వెన్నెల, ఇటు చిమ్మ చీకటి - అటు పట్టపగలు, ఇటు బహుళ
రాత్రి - అటు శ్రీగిరి, ఇటు శ్రీకాళహస్తి !

ఎరు నారింజ రంగు వెలుగు చూపులతో నా హృదయాన్ని రాగ రంజితం చూస్తూ, వెనుదిరిగి నిల్విన కామ పూర్ణిమలా, ఎంత అలవేకగా అందించావు నాకు -నీ భుజం మీది నుంచి వెనక్కి దువ్వెన !

ఎన్ని అందాలతో మెరిసిపోయింది అద్దం !

ఈ అదృష్టం కోసమే ఏమో - అది నా దగ్గర ఇంతకాలం పడి ఉంట !

నీ కేశరాళిని ఎద మీద పరచుకొని, రెండు భుజాల మీదా చేతులు ఉంచి, శిరస్సుపై గడ్డం ఆన్ని, చూస్తున్నాను - నేను అలా వెనుక నుంచి నీ ముఖంలోకి !

అలా ఎంతసేపని ?

క్రమంగా నా పాణి పల్లవ వృంతంలో మర్యాదలు స్వీకరిస్తున్న నీ వదన కల్పార్థం నా పెదవుల వరకు వికసించడం -

జన్మ జన్మాలుగా నా కోసమే నింపి ఉంచబడ్డ అమృత కలశం అంచులు నా నోటికి అందడం -

పెచ్చిలిన తమకంతో కంపించిపోతూ, ఆ వేగం ముప్పీరిగొన, ఒకే ఒక గ్రుకెడు గ్రోలి, నేను ఉక్కిరి బిక్కిరై పోవడం -

అద్దం మనల్ని చూచి సిగ్గుపడి పోయి, ముఖాన్ని ముద్దుల్లో దాచుకోవడం -

ఎంత రమణీయం !

ఎంత అదృష్టపంతుణ్ణి నేను !

శ్రీ శైలం నుంచి తెచ్చిన శివచరణ సేవాప్రసాదం ఎంత మహానీయంగా ఉంది - నీ అధరామృతంతో కలిసి !

ఓహో -

రాగ సరస్వతీ !

రాగోదయ గీతి !

“ నే నెవరి కోసం ? మీ కోసమే కదా? ” అంటావు నీవు.

అలా అంటూ, నీవు శశిలో శశబాల లా ఒడిలో ఒదిగినపుడు, చతుర్ముఖ బ్రహ్మనే అయిపోతాను నేను నీ ముఖంలో !

నేను ఊహించుకొన్ని రాగం, గీచుకొన్న బోమ్మ, మలచుకొన్న శిల్పం,
పాడుకొన్న పాట, నిర్మించుకొన్న కావ్యం రాగ మోహన మనోరమంగా నా ఎదట
సాక్షాత్కరించి, అంటున్నట్టే ఉపటుంది నా కా మాట !

రఘుణీయ రాగ రసాకృతి -నా అభ్యంతర సుందర కళా సరస్వతి - నా
గుండె గుమ్మం తెరచుకొని, ప్రటికి వచ్చి, నా అంక వేదికపై కూర్చుని, ఆనంద
చుంబనంలో తదిసి పోయిన చిరునవ్వుల్ని నా ముఖం మీద ఆరబోసుకొంటూ,
సరస మాడుతున్నట్టు ఫీలవుతాను - నీ ప్రత్యునూ, నిన్నా చూస్తూ !

నేను కళా ప్రప్తము

నీవు నా కళవు.

నీకు తండ్రిని, ప్రియుణ్ణి, కుమారుణ్ణి కూడ నేనే !

కళ కళ కోసమూ కాదు, లోకం కోసమూ కాదు.

కళ స్వయంభువు కాదు. సహజ సిద్ధం కాదు. తనను తానే తినేసుకొనే
చీవ విశేషం కాదు. ఇతర్ల కోసం మార్చెణ్ణో పెట్టే మిరాయి కూడ కాదు.

కళ కళ కోసమే అనే వాదం ఎంత అర్థరహితమో, కళ లోకం కోస మనే
వాదం అంతే జీవరహితం !

కళ ఎవరి కోసమూ కాదు: అది ఏతత్కాప్రప్త కోసమే !

ఆత్మానందం కోసం, ఆత్మను వ్యక్తికరించుకొంటూ, అపూర్వ సౌందర్యాన్ని
సృష్టిస్తాడు కళాప్రప్త

ఎందుకు చేస్తా డతడు ఆ పని ?

చెయ్యుకుండా ఉండలేదు కనుక !

బ్రహ్మ యొక్క ఆనంద కామనే కదా సృష్టికి మూలం ?

సృష్టి నిండా బ్రహ్మనందం కామరూపంలో ప్రవర్తిల్లడానికి అదే కదా
హేతువు ? ఆనంద జన్మమైన ఆత్మ ఏతదానేంద లవాన్నే ప్రాణాధికంగా కోరడంలో
పాపం ఏముంది, మరి ?

ఆనంద ఘలం జీవసృష్టి; కనుక -

జీవేశ్వర సంయోగ సముద్రం సుధారసం ఆనందం, కనుక -

స్వీయుతోపరతి నుంచి పుట్టిన అట్టి ఆనందం నుంచి చేస్తాడు సృష్టి -
కవి, చిత్రతిల్పి, గాయకుడు - ఏ కళాబ్రహ్మ అయినా !

ఆనందకళ ఇంటి భోజనం

వ్యాపార కళ హోటలు భోజనం.

ఆనంద కళ విశ్వజనీనం, విశ్వజన భోజ్యం అవుతుంది. ఏతత్త్వా సష్టు విశ్వాసుభూతిపూర్ణుడై ఉన్నప్పుడు !

సార్వకాలిక, సార్వదైశిక, సార్వజనిక సహజానుభూతు లన్నీ హృద్యతమై ఉన్న ప్రష్ట - ఆత్మానందం కోసం స్యాఫ్టించు కొన్న ఏ లవమైనా సరే - అది సర్వజనానందకరమే అవుతుంది.

బ్రహ్మ చేసిన బొమ్ము, చిత్రముగ తిరిగి

బ్రహ్మనే బొమ్ము చేసిన పడక టిల్లు

ఈ ప్రపంచము ; ఇందులో నెవరు లేరు ;

సతము మన బొమ్ము బొరుసులే సందడించు !

కళ తత్త్వా ప్రష్ట కోసం.

నీవు నా కోసం !

షోదశ కళా పరిపూర్ణ పూర్ణ సుధాకర సుందరివి నీవు.

ఆక్షీత నామితం - పరమ కల్యాణ కళా సౌమ్రాజ్య రాజ్యదవు నీవు.

నా ఆనంద యోగ రాగ కళా రమవు నీవు.

నీ ముఖ భూషణమే అహస్య

నీ కేశ చాలనమే యామిని

నీ పాద కర్మణమే జగగ్జీవన కృషి.

అఱువుగా నాలో గల విశ్వ సౌందర్యమే రసావిష్టమై రమ్యాకృతి తాల్చిన రాగ సరస్వతి ! ఏమంటున్నావు ?

“ నే నెవర్చి ? మీరే కద ! ”

ఎవరవో నీవు, నే నెవరనో జగతిలో !

తలినికొను బెందుకే త్రిజగస్తునోహారీ ?

ఒకరి ఆనందాగ్ని కొకర మింథన మంతె !

ఒకరి స్వీరస్యాని కొకర మిందియ మంతె !

బ్రహ్మ సృష్టియే బ్రాహ్మి, భవని శక్తి భవని,
మధుభావ సుభగయే మాధవునిలో లక్ష్మి ;
సాలోని నీవే కథ నా కళా జగ మెల్ల ?
నీ లోని నేనె కద నీ జగత్పుథ యొల్ల ?

94

కనిపించి, కబుర్లు చెప్పి - చల్లగా వెళ్లిపోయావు నీవు

హృదయం తేలిగ్గా ఉంది నాకు.

మనస్సు ఆహోదం నుంచి తేరుకోలేదు

శరీరం నిండా ఏదో హాయి.

ఎంతో తృప్తిగా, వివశత్వంతో, ఘన్సమి ముఖం లోని నల్ల కల్య వలె
అరమోద్యుగా చూస్తూ, విప్పారిన ముద్ద మందారం వలె చిరునష్టులు చిందుతూ,
ఒకడుగు ముందుకూ - ఒకడుగు వెనక్కు వేస్తూ, గుండెల్లో గుచ్ఛుకు పోయిన
మన్మథ బాణాన్ని మెల్లగా తీసినట్టు తీసుకొన్న నీ వీడ్జేలు - వాత్సాయనుడికి
కూడ వైఖరి బోధకమే కదా !

అందుకే అంత ఉల్లాసం నాలో !

బైలుదేరాను మధుశిల నుంచి

ఎటో, ఎక్కుడికో, నిర్లక్ష్యంగా -

ఇప్పుడు సర్వాధికారాలూ కాళ్ళవి.

హృదయం, మనస్సు, ఆత్మ - మొత్తంగా నీతో, నీ కూడా వెళ్లిపోగా -
మిగిలిన శరీరానికి ఈ భూర్భుసు ర్లోకాలలో కాళ్ళే బాధ్యత వహించినే.

నా కాళ్ళపై నాకు సంపూర్ణ విశ్వాసం ఉంది. అందాలకు, ఆనందాలకు
మాత్రమే నడిపించుకు పోతై అవి నన్ను !

ఎక్కడ పుట్టాను !

ఎలాంటి నిప్పుల్ని, మంటల్ని, ముళ్ళని, మురికిని దాటుకొంటూ - ఎంత
దూరం నడ్డిచి వచ్చాను నేను ఇక్కడికి !

ఇక్కడ నీ సమక్కానికి !

ఈ పాటికి ఇల్లు చేరుకొని ఉంచావు నీవు.

పోరోద్యానం చేరుకొన్నాను నేను.

ఉద్యానం నీకులా ఎంత దివ్యంగా ఉంది !

కారాకులు రాలిపోతున్నే, కొత్త చివుళ్ళు తొంగి చూస్తున్నే.

పూచేస్తున్న కొన్ని చెట్లు.

ఘాల్చుణ హర్షిమే వసంతారంభం నిజానికి !

ఎంత మనోహరంగా ఉంది వాతావరణం !

కాసారాలు పొంగి ఉన్నే !

కలువలు కమ్మగా పాదుతున్నే - తుమ్ముద గొంతుకలతో.

కోకిల కింకా కబురంది నట్టు లేదు.

పచ్చికలో ఆడుకొంటున్నారు పిల్లలు - పువ్వులతో కలిసి.

పూచిన రేల చెట్లతో పండాలు కట్టి ఎగురుతున్నే - నైలాను చీరలు, వాయిలు పమిటలు, పతంగ బాలలు !

సీతాకోక చిలుకలు కామదేవుడికి కళ్ళద్వాలై, దారులు చూపు తున్నే - పూల కాంతల పరదాలలోకి !

రంగు రంగుల పూలు, రకరకాల పూల చెట్లు !

ఏ చెట్లు ప్రకృతిలబడ్డా, నీ ప్రకృతిలబడ్డట్టే ఉంది నాకు !

ఇక్కడ తిరుగుతుంటే, నీ ఒడిలో మసలుతున్నట్టుంది నిజంగా !

ఈ పొదలో కూర్చుంటే, నీ ఎదలో కూర్చున్నట్టుంది హాయిగా !

నీ అనురాగంలా ఈ సంధ్యారాగం !

రకరకాల పూల తావులతో రంగు రంగుల గాలి కెరటాలు !

మై మరపులా చీకటి !

నీ నల్ల పట్టు పమిట క్రింద పరవశమైపోయి నప్పటి ఆనందం !

తన శరీరం తనకు బరు వనిపించడం వార్థక్కం.

ఈ స్థితి వయస్సును బట్టి రావచ్చు. మసస్సును బట్టి రావచ్చు.

త్వరగా రావచ్చు. ఆలస్యంగా రావచ్చు.

ఆసలు రాకనే పోవచ్చు కొందరికి.

మన పురాణాల్లోనూ, హిమాలయాల్లోనూ మాత్రమే కాక - మన గ్రామాల్లో కూడ ఉన్నారు నేటికీ - ఎంతోమంది చిరంజీవులూ, నిత్య యోవనులూ.

సూట పన్నెందు సంవత్సరాల వయస్సు గల మా బంధు వౌకడు, పన్నెందు సంవత్సరాల వయస్సు గల నాతో సమానంగా పచ్చిక బీళ్లలో పపువల్సి కాచే వాడు !

వార్ధక్యానికి, వయస్సుకూ సంబంధం లేదు.

రన లుబ్బులకు వార్ధక్యం లేదు.

రనమే అమృతం.

నవ రసాలలో అది ఏ రసమైనా సరే - ఏదో ఒక రసంలో మగ్గులై, ఏదో ఒక తపస్సులో లగ్గులై, ఏకాగ్రతతో జీవితాన్ని అనుభవించే వాళ్లే అమృతం నేవించిన వాళ్లు - జరామరణ రహితులైన బుమలు !

అట్టి వాళ్లు శతవ్యద్ధు లైనా, చచ్చేవరకూ యువకులే ! చచ్చినా, కీర్తి కాయులైన అమరులే !

కీర్తి లౌకికమే కానక్కరలేదు. లోకానికి రోజు కొక సుప్రభాతాన్ని ప్రసాదించే పారలౌకికం కూడ కావచ్చు అది.

“ గొప్పవాడు చచ్చాడు. ఒక చుక్క నేలకు రాలింది. పేదవాడు చచ్చాడు. ఒక చుక్క నింగికి లేచింది ” అన్నాడు విశ్వనాథ !

పరమాత్మ మనకిస్తున్న పరాలన్నీ దరిద్రుల సేవా జీవిత నిక్షేపం నుంచి కైకొన బడినవే కావచ్చు !

దరిద్రులు, పీడితులు, కార్యికులు, కర్మకులు లోకానికి తమ నెత్తురు ఇవ్వ వచ్చిన దేవతలూ -

లంచగొందులు, లక్ష్మీపుత్రులు, కత్తి చేసేవాళ్లు, అధికార దుర్ఘాంధులు, దోషిదీగాందు, లోకం నుంచి నెత్తురు పీండుకపోవడానికి వచ్చిన యమదూతలూ - కావచ్చు !

చెప్పలేం.

ఎవరు ఎవరో, వాళ్ళ వాళ్ళ నిజస్వరూపాలు తెలియ వచ్చేది అక్కడ. బుద్ధుడ ప్రాయమైన ఇక్కడ కాదు.

ఏది ఏమైనా -

రన లుబ్బులకు వార్ధక్యం లేదు.

రసాస్వాదన షైరంతర్యమే నిరంతర యోవన షైభవ భోగలీల !

మల్లెపువ్వు ముసలి దెన్నబట్టికీ కాదు ! మామిడి పండుకు వార్ధక్యం లేదు.

ట్రీ వర్ణానికి నీవు వలె, రసవర్ణానికి శృంగారం రాణి !

శృంగారమే రసం, రసమే శృంగారం

వీరం, కరుణం వగైరాలు రసాలు కావడానికి హేతువు - వాటికి శృంగారంతో కల బాంధవ్యమే !

నిరుద్ధ శృంగారం వీరం

భగ్ని శృంగారం కరుణం.

రామాయణమే ఉదాహరణం ఇందుకు.

కవిత, గానం, సృత్యం, చిత్రకళ - ఇవన్నీ శృంగారానికి అలంబనాలు.

ఈ కళలలో పారం ముట్టిన తనస్వయులు నిత్య యోవనులే.

భూత భవిష్య షైరంతర్యాన్ని ఆత్మగతం చేసుకొన్ని సిద్ధులు ఈ రస లుబ్బులు !

శృంగారమే యోవన శ్రీ !

దాని ఆరాధనమే అజరామృత శ్రీ !

శృంగార రసోపాసకులకు మృత్యువే లేదు, ముసలితన మెక్కడిది ?

ట్రీకి శరీరం, పురుషులకు మనస్సు - వార్ధక్యాన్ని సూచిస్తారయనేది సామాన్యుల విషయం లోనే !

నా వంటి రసోపాసకులు, నీ వంటి రాగరాగిఱులు కాలాతీతులు.

మంచి చెడ్డలు, చీకటి వెలుగులు, సుఖ దుఃఖాలు, రాగద్వ్యాపాలు, జీవస్వరణాలు కూడా లేని కాలాతీత పరాశక్తులం మనం.

రాగమే తప్ప, మనకు ద్వేషం లేదన్నాడు కదూ ప్రసాదరావు ?

అది అతడి సౌహార్ధం.

నేను చతుష్పుటినీ, నీవు కేవల అష్టాదశివీ కావచ్చు -

నీవు శత వృద్ధవూ, నేను కేవల బాలట్టి కావచ్చు !

ఏ జన్మలో, ఏ వయః పరిధిలో కలుసుకొంటామో మనం !

అయినా -

కలుసుకొని తీరతాం, గుర్తించుకొని తీరతాం - ఒక్కమై ఒకరిలో
ఒకరం !

ఎవరూ నిరోధించలేరు మనల్ని !

అది దంపతులం మనం.

అద్యంత రహితమైన ఈ విశ్వలీల సమస్తమూ మన కామ కళా రాగ
లీలే కద !

నీవు కృతయుగం నాటి ఆదిమహాలక్ష్మీవీ, నేను కలియుగం లోని
దరిద్రనారాయణరావునూ కావచ్చు గాక -

మన వయస్సుల లోని తేడా నాలుగు యుగాలే కావచ్చు గాక -

మనం ఒకరం ప్రేమించు కొన్నప్పుడు - మనం వథూ వరులం.
వథూవరులు నిత్య యోవనులు.

అవి అనంత రసానంద మహా పయోనిధిలో రెండు ఆత్మలు, రెండు
మృదయలు, రెండు ప్రేమ స్పందనలు, రెండు శరీరాల గుర్తే లేని రసబ్రహ్మలు !

రసబ్రహ్మ కాలాతీతం, దానికి వయసు లేదు.

అయితే -

వార్ధక్యం అనే పదానికి ఎన్నో సంవత్సరాలు దాటిన వయస్సు అని
అర్థం చెపుతుప్పై మన నిఘంటువలు !

ఈనాడు మన దేశంలో - ప్రతివాడికీ, తన కంటే ఒక సంవత్సరం
పెద్దవాడైన ప్రతివాడూ వృద్ధుడే కద ?

ఇరవై సంవత్సరాల వాడికి, ఇరవై ఒక్క సంవత్సరాల వాడు వృద్ధుడు !

ఎంత పతనమై పోయాడు మానవుడు - ముఖ్యంగా మన దేశంలో !

ఈ పతనానికి బాధ్యలు యువకులు కాదు - వాళ్ళ నైతిక నాయకులు !

మానవ ప్రప్తుల్ని, ప్రకృతి సర్వతోముఖ ప్రగతినీ నాశనం చేసిన వాళ్ళవరో తెలుసా ?

ప్రవక్తలూ, నీతి బోధకులూ, సంఘ పెద్దలూను !

మనిషి కాలాతీతుడు !

అతడికి వయస్సు లేదు !

నీవే అది - ఎదుగా

నేనే అది - కుడిగా !

జద్దరం అదే - పరిపూర్ణ జీవితంగా !

ఏనాటీ కృష్ణదో - ఏ నాటీ రాధయో -

ఈ నాటీకిని రసధ్వయమే ఆ జంట !

అమృత యోవన మొక్క ఆనందరస మేనె !

వసుధలో రసపింపాసకు లేదు మిమ్మాస !

నాకు నీవే రసము - నీకు నేనే రసము -

నిను నాతొ, నను నీతొ నింపుకోవే, చెలీ !

వివాహం శిశిరం లాంటది స్త్రీకి !

కొందరికి వసంతం వస్తుంది ఆ తర్వాత. ఎక్కువ మందికి మాత్రం ఆ తర్వాత వచ్చేది విషమ హేమంతమే !

కోకిలలూ పాడుకొంటూ, మయ్యారంలూ ఆడుకొంటూ, లేడి పిల్లలూ గంతులు వేస్తూ, ముద్దబంతి చెట్టులూ ముద్దులు చిలుకుతూ - పదహారు ఇరవై ఏళ్ళ పాటు పుట్టినింటిని నిత్యవసంతంగా కలకల్లాడించిన ముగ్గ మనోహర మూర్తి - ఆ మూడు

ముళ్ళు పడగానే, ముళ్ళు కంచెలో బందీ అయిపోతుం దొక్కుసారిగా ! స్తంభించిపోతై ఆమె కళా సౌందర్యాలన్నీ ! మ్రోడులా నిలబడి పోతుందామె విభ్రాంతితో !

ఆ వివాహం వెనుక ఉన్నది అవ్యాజ ప్రణయమే అయితే, అనురాగంగా వికసించే సహజస్వార్థి దానికుంటే, ఆ కట్టుకొన్నవాడు కళా ప్రియుడైతే, ఆమె శీజింలో ఉన్నది ఉధ్వర్థాల్చి శక్తే అయితే - అట్టి స్త్రీ జీవితం నవనవోన్సేష మధుమాసమే అవుతుంది ఆ తర్వాత.

తమ స్త్రీత్వాన్ని కాపాడుకొంటూ - జన్మతః తమకు లభించిన కళలను, అభిరుచులను, సౌందర్యాలను పోషించుకొంటూ - కృష్ణాచ్ఛి రుక్మిణిలా, సత్యలా, జాంబవతిలా, నీలలా, తమ స్వభావాన్ని బట్టి భర్తను ఆరాధించుకొంటూ - తాము స్త్రీలుగా బ్రతుకుతూ, తమ భర్తలను పురుషులుగా బ్రతకనిచేం భార్యలు చాలమందే ఉన్నారు లోకంలో !

అదృష్టపతులు వాళ్ళు.

భర్త ఎదుట మరొక పురుషుడితో వాత్స్యాయనుడి కామసూత్రాలనే చర్చావిషయంగా ప్రతిపాదించింది ఉథయభారతి.

జనకుడి మహాసభలో, వేదాంత విద్యాగోష్టిలో యాజ్ఞవల్య మహర్షినే ఎదుర్కొన్నది గారి.

ధన ధాన్యాది ఐహిక సంపద లన్నీటినీ రోసి, బ్రహ్మవిద్యను కోరింది భర్త దగ్గర మైత్రీయ.

భర్త అలసట పొందితే, తానే నరకడితో యుద్ధం చేసింది సత్య.

మగడు వదిలేస్తే, తానే బిడ్డల్ని పెంచి ప్రయోజకుల్ని చేసింది సీత .

పూర్వ భారతంలో ఇలాంటి మహితాత్మ లైన మహా మాతంగినులు లక్ష్మలాది !

నేడూ ఉన్నారు అలాంటి మహా మహితలు ఎందరెందరో.

వర జన్మలు వాళ్ళు.

వాళ్ళ నలా వదిలేద్దాం.

మరో రకం వాళ్ళు కూడ ఉన్నారు.

ప్రేమించి పెళ్ళి చేసుకొన్నది కమల సుందరి. ఆ తర్వాత తెలిసింది - అప్పటికే అతడికి మరొక భార్య ఉన్నదని !

మేఖల మంచి గాయని. తన గురువునే ప్రేమించిం దామె. వాళ్ళ నాన్న ధృతిలో అతడు చెడ్డవాడు. ఒక మంచివాణ్ణి తెచ్చి పెళ్ళి చేశా దామెకు. ఆ మంచివాణ్ణికి అప్పటికే ఒక భార్య, ఇద్దరు ముగ్గురు ప్రియురాంట్రు !

ఎన్నో వేలు కట్టం పోసి, ఎంతో ఇదిగా పెళ్ళి చేశాడు వాళ్ళ నాన్న తారావతికి. ఇంటికి తెస్తా దతడు రోజుకొక వన్నెల విసనకర్తను !

ఇలా - ఎంద రెందరో !

అందరూ సుఖం గానే చేసుకొంటున్నారు కదా కావురాలు ?

కారణం ?

సర్పుకుపోవడం !

రకరకాల సర్పబాట్లతో కూడుకొన్నదే జీవితం.

ఇలాంటి సర్పబాట్లు చేసుకోగలది ఒక్క స్త్రీ మాత్రమే.

కారణం ?

స్త్రీకి పురుషుడు ఒక్కడే కనుక !

స్త్రీకి శరీరమూ, మనస్సూ, హృదయమూ, ఆత్మ - సమస్తమూ ఏక ముఖమై ప్రగమిస్తుంది కనుక !

నిజమైన స్త్రీ - శరీరాన్ని ఒకడికీ, ఆత్మను మరొకడికీ ఇవ్వజాలదు కనుక !

చాలమంది మామూలు స్త్రీలకు శరీరాలే తప్ప, ప్రత్యేంగా ఆత్మ లుండపు. వాళ్ళు శరీరాలు కలిసిన చోటనే ఉండిపోతారు - ఎన్ని కష్టాలైనా ఓర్చుకొని.

కొద్దిమంది మానవతులకు ఆత్మలే కాని, శరీరాలు ప్రధానం కాదు. అట్టి వాళ్ళు ఆత్మలు కలిసిన చోటనే ఉండిపోతారు. అమరణ బ్రహ్మ చర్యం పాటించవలసి వచ్చినప్పటికే లెక్కచెయ్యకుండా.

ఈ రెండు రకాల స్త్రీలూ గొప్పవాళ్ళే. శరీర ప్రాధాన్యం గల స్త్రీది లౌకికానందం. ఆత్మ ప్రాధాన్యం గల స్త్రీది బ్రహ్మనందం. ఒకటి అన్నం, రెండోది అమృతం.

శరీరాన్ని ఒకదిక్కి, ఆత్మను మరొకదిక్కి ఇవ్వవలసి రావడం కంటే మరో దౌర్యగ్యం లేదు స్త్రీకి. అట్టి స్త్రీ జీవితం ఒక నరకం.

మేఘల అలాంటి నిర్మాగ్యరాలు.

ఆమె ఆత్మ ప్రియుడి దగ్గర, శరీరం భర్త దగ్గర ఉంటున్నవి. ఒక మాదిరి పిచ్చిది ఇప్పుడామె. ధైర్యంగా తన ఆత్మశ్వరుణ్ణి పొందలేక పోయింది. సహజ మూర్ఖత్వానికి ప్రతీక అయిన తండ్రిని ఎదిరించలేక పోయింది.

తాను విశ్వసించిన ధర్యం కోసం పోరాడి, చావో బ్రతుకో తేల్చుకొనే సాహసం ఉన్న వాళ్ళదే విజయలక్ష్మి. పిరికితనం అథః పతనమే.

నీ లేఘలు చింపేస్తే చింపేసిందిలే. ఏమీ అనకు ఆమెను.

తండ్రిని ధిక్కరించి, ఆత్మశ్వరుడి కోసం త్యాగం చెయ్యగలిగి ఉండి ఉంటే - మేఘల నీ అంతటి సౌభాగ్యవలి అయి ఉండేదే.

ఇప్పుడు ఆమె ఆత్మికంగా ఒక పతిత !

ధైర్య సాహసాలు కల స్త్రీకి ప్రేమభగ్వత అనేది లేదు. ఆత్మను ఇచ్చుకొన్న చోటనే శరీరాన్ని కూడ ఇచ్చుకొని తరించగలదు ఆమె.

శరీరాన్ని ఇచ్చుకోలేక పోయినా, బాధ పడ దామె.

ఆత్మానందమే శాశ్వతానందం. అది లభించిన స్త్రీ, అట్టి అనందాన్ని చవిచూచిన స్త్రీ, శరీరాన్ని త్యాగం చేసి వెయ్యగలదు అందుకోసం.

సృష్టి స్థితి లయాలకు మూలభూతం శృంగారం.

శృంగారం రెండు భాగాలు, ఒకటి విప్రలంభం. రెండు సంభోగం.

విప్రలంభానికి లక్ష్మిం సంభోగమే.

సంభోగ మంటే ఏమిటి ?

స్త్రీ పురుష లైంగిక మర్యాదగాల సంపూర్ణ సంగమ మేనా సంభోగ మంటే !

ఒక వలపు చూపు, ఒక తీయని ముద్దు, ఒక మెత్తని కొగిలి, ఒక వెచ్చబి నిట్టార్పు, ఒక చన్నుల స్వర్ప, ఒక పెదవుల పానం, ఒక మనోలాలన, ఒక ఆత్మస్నందన - వీటిలో ఏ ఒక్కటి లభించినా, అది సంపూర్ణ సంభోగమే. అట్టి ప్రేయసీ ప్రియులు శాశ్వతానంద రసబ్రహ్మలే.

ఈ రహస్యం తెలిసిన శ్రీలక్ష్మీ వంటి ఆనందవతులు బహు కొద్దిమంది. తెలియని మేఖలలు అసంఖ్యాకం .

అసాధారణ పరిస్థితుల్ని ఎదుర్కొపలసి వచ్చే ఇలాంటి వాళ్ళను కూడ అలా ఉంచేద్దాం .

ఇక -

లోకం నిండా నిండి ఉన్న సామాన్య స్త్రీల జీవితాలే కదు దయనీయంగా తయారవుత్తె వివాహసంతరం !

పుట్టుకతో ఎంతటి మధుకలశంగా ఉంటుందో, అంతటి కరిన శిలగా మారిపోతుం దామె భార్య కాగానే !

స్వేచ్ఛ పోతుంది. వీఱ బూజు పడుతుంది. గజైలు తుప్పు పడత్తె. గాత్రం పూడిపోతుంది. వ్యక్తిత్వం నశిస్తుంది. నిరాశ, నిష్పృహ కుడి ఎదుమల నిలుస్తే పహారా జవానుల్లా !

ఒకో దురదృష్ట వంతురాలి విషయంలో పుప్పువతి కాగానే దాపురిషై ఈ దుఃఖాలన్నీ !

చదువు మూలబదుతుంది. జ్ఞానసూర్యుడు క్రుంకిపోయి, మరి ఉదయించదు ఆమె జీవితంలో . లోన వెలుగుండదు . బైటి వెలుగు అనుమతించబడదు . డబ్బిచ్చి తీయించి పారేస్తా రామెను - తలిదండ్రులు తమ ఇంటి నుంచి .

మూర్ఖుడైన తండ్రి కంటే క్రూరుడైన భర్తే మేలనిపిస్తుం దామెకు ఆ తర్వాత !

తండ్రి, అన్నలు, మగదు, మగని నేస్తాలు - అందరూ మహిషాసుర వంశ భూషణలే అయిన సందర్భంలో , ఆ స్త్రీ ఏం జేస్తుంది ?

స్త్రీగా చచ్చిపోయి, పిశాచిగా అవతరిస్తుంది !

ఆ మగడు ఒక పిశాచ రాజై ఉంటే - ఆమె జీవచ్ఛవంగా బ్రతికి, ఏంచే శక్తి లేక, నవ్యతూ చచ్చిపోతుంది.

అతడిలో ఏ రకమైన బలహీనత , ఉన్నా, ఏ కొంచెం జాలి లాంటిది కనపడినా - ఇక ఆమెకు పట్ట పగ్గా లుండవు !

ఒక పెంపుడు జంతువుగా , బరువులు మోనే గాడిదగా , ఇల్లు కాపలా

కానే కుక్కగా , డబ్బు సంపాదించి పెట్టే కిరాయి బండిగా - వాడుకొంటుందామే అట్టి భర్తను !

భార్య తోడిదే లోక మనుకొంటే - అట్టి భర్తకు నుఖం గానే గడిచిపోతుంది జీవితం.

కొంచెం వ్యక్తిత్వం ప్రదర్శించే గుణం ఉంటే - అట్టి భర్తకు కూడ పేకాట క్లబ్బులు, మంచి బార్లు, మెహిందీలు, నాటక సంస్థలు, ఆత్రమాలు, మరాలు ఎన్నో ఉన్నో ! తప్పితే - రైలు పట్టలు, లోతైన చెరువులు, దీర్ఘ నిద్రా మాత్రలు వగైరా తక్కువేం కాదు !

తన కొక్కడికే ఏ దిక్కు లేదంటాడు సదానంద !

తన భార్య ఏద్దే ఏద్దులు, తిట్టే తిట్లు, పెట్టే తిప్పులు - లోకంలో నభూతో నభవిష్టతి అని చెపుతూ, నిరానందమూర్తి సదానంద అంటాడు -

“ నా భార్య పతివ్రత కాకపోవడం ఒక్కటే నాకు పట్టిన అద్భుతం. పతివ్రతే అయి ఉంటే - నే నీపాటికి కుక్క పంది, గాడిద, దున్నపోతు వగైరా లక్ష్లలాది హీనజన్మ లెన్నో ఎత్తేసి ఉండేవాళ్లి ” అని !

వికటం, వెటకారం, వైరవైభరి - అంతేనట ఆమె బ్రతుకంతా. ఆమె నాలుక రేజరు బ్లేడట !

మరొక మగవాడితో సెక్కు సంబంధం లేక పోవడ మొక్కటే పతివ్రతా లక్ష్ల మనుకొనే ఇలాంటి మూర్ఖభార్యలే ఎక్కువ సమాజంలో. వీళ్లే సమాజం లోని అన్ని దుఃఖాలకూ, దారిద్ర్యాలకూ హేతువులు కూడ.

“ ఇలాంటి గయ్యాళి భార్యలు తాము ఎందుకూ పనికిరారు. తమను కట్టుకొన్న మగవాళ్లను కూడ ఎందుకు పనికి రానివ్వరు ” అంటాడు సదానంద !

నిజమే అనిపిస్తుంది - మన ఇరుగు పొరుగు సంసారాలను పరిశీలించి చూచినప్పుడు.

• వ్యాఘరమై పోతూ ఉంది ఎంతో ఎంతో పురుష శక్తి - ఈ పనికి మాలిన పెళ్లుల చేతుల్లో పడి !

సహజ ధర్యం మీద నిపేధాలు విధించుకొని, నుఖ సంతోషాల దారుల్లో ముళ్ల కంపలు పాతుకొని, పాప పుణ్యాలు కల్పించుకొని, అసూయా ద్వేషాలు

పెంచుకొని, అభ్యదయాన్ని నిరోధించు కొంటున్నాడు నేటి మానవుడు !

భార్యగా చచ్చిపోవడ మేనా శక్తి స్వరూపిణి అయిన ప్రై ప్రారబ్ధం ?

భర్తగా చచ్చిపోవడ మేనా వీర్య వంతుడైన పురుషుని పరమార్థం ?

“ ఈ జన్మ ఎంత త్వరలో అంతమైతే అంత అర్ధప్రవంతుళ్ళి ” అన్నాడు సదానంద !

ఈ జన్మలో సాధించ లేనిది మరో జన్మలో సాధించగల మనకోవడం వట్టి భ్రమ, ఆత్మవంచన.

నీ శక్తిని నీవు గుర్తించుకొని, నీ పురోగతికి అవసర మనుకొన్నప్పుడు, ఎవరి నైనా సరే వంచించు. పర్మాలేదు. కాని ఆత్మను మాత్రం వంచించుకోకు !

తాను పరమాత్మలో ఒక సూక్ష్మాంశంగా గుర్తించుకొన్న తక్కణం తీరగల ఒక కోరికను - వచ్చే జన్మ పరకూ వాయిదా వేసే సదానందను గురించి ఏ మనకోవాలి ?

అలాంటి జడ పదార్థానికి ఏమి బోధించి ఏం లాభం ?

అతడు నీళ్ళ లోని ఒక వత్తి.

ఎలా వెలుగుతుం దది ?

ఎంత శ్రమపడి, అంత చీకటిగా మారిందో అతడి భార్య !

97

“ ఏ జన్మలో ఏ జంటను విడదీశానో, ఈ జన్మలో నేనాశించిన వస్తువు నాకు లభించలేదు ” అంటూ కళ్ళొత్తు కొంటున్న మంజీర -

ఆమె కళ్ళల్లోకి చూస్తున్న నీవు -

నీ కళ్ళల్లోకి చూస్తున్న నేను -

త్రిపాక్షిక చిత్రకళా సమావేశం కదూ అది !

పాపం, మంజీర !

కశ్మీర్లో కోరికల్ని పెంచుకొంటూ, చిరునవ్వుల్ని పూయించుకొంటూ, కళాకాంతుల్ని వండించు కొంటూ, బ్రతుకంతా ఎదారిలో వలె ఒంటరిగా గడవడం !

ఎంత దయనీయం ఆమె స్థితి !

ఎలా ఓదార్ఘగలం ఆమెను ?

విముస్నది పరిష్వార మార్గం ?

ఆ మాట తానే అన్నది !

ఒక వస్తువును కోరుతున్న దామె.

తన బ్రతుకంతా ఒక అంజలిగా ఘటించింది దాని కోసం.

సంగీతం, సృత్యం, సౌందర్యం, యోవనం - తన కుస్న సమస్తమూ అర్పించి వేసింది దాని పూజలో.

కాని -

ఆ వస్తువు తనకు లభించదు.

మరో వస్తువు తన కక్కర లేదు !

ఎవరి జీవిత మైనా దుఃఖానికీ, ఘర్షణకూ, వైఫల్యానికీ రంగస్థల మయిం దంటే - అందుకు హేతువు ఇలాంటి పరిస్థితే !

సకల కళా సరస్వతి కదా మంజీరి ?

ఆమె కోరాలే కాని, లభించని దేముంటుంది ?

తిలోత్తమను మించిన అందం, రాజు కొక్కర్లే కూతురస్వంత వైభవం, చుట్టూ సినీ తారాగణం, పత్రికల నిండా భోటోలు, నిత్యం మన లాంటి అభినందకుల సాన్నిధ్యం !

ఇంత సందడి లోను, ఇంత నిత్యోత్సవం మధ్య - ఏమిటా ఏకాంత వాసం !

ఎందు కా నిరంతర శైరాశ్యం ?

“ ఒక్క క్షణం పాటు మామూలు స్నేహి, స్త్రీ హృదయం విష్వతున్నాను మీ ముందు ! ఈ సౌందర్యం, ఈ కళావిష్ణేపం, ఈ అభినందన పరంపర, ఈ రసకజన సందోహం - ఇదంతా నా కెందుకు - నేను కోరింది దొరక నప్పుడు ? ” అని ఆమె కళ్చొత్తుకొంటూ ఉంటే -

ఇంతటి కళాలక్ష్మీ శృంగార హృదయం లోనా అంతటి శూన్యం - అని విస్తు పోతాను నేను !

ఎంత క్రూరం ఈ సృష్టి వ్యవహరం !

మనిషికి ఎన్ని ఉన్నా, తనకు కావలసింది లేనప్పుడు, మరేమి ఉన్నట్టు ?

ఇంతకూ ఆ కావలసింది ఏదో ఒక అపూర్వ అమూల్య అసాధ్య వస్తు నేమీ కాకపోవచ్చు. తన సమీపంలో ఉన్నదే కావచ్చు. లోక దృష్టిలో చాల చిన్నదే, ఒక తృణమే కావచ్చు. అయినా - అది తనకు కావలసి ఉండి, లభించ నప్పుడు, అంతకన్న బాధ మరేం ఉంటుంది ?

మరి ఎందుకు కోరింది అలాంటి లభించని వస్తువును ?

ఆమె కావాలని కోరిందా దాన్ని ?

కోరిక స్వయంభువు. సర్వస్వతంత్రం అది. కోరిక పుట్టడం ముందు. అది తీరేదో కాదో తెలియడం తర్వాత !

కోరికలు రక రకాలు.

అందులో అనేకం రొటీనువి. తీర్చుకోవడం కష్టం కానివి.

తీరక పోయినా బాధ లేనివి.

ఉచితంగా లభించేవి.

మార్కెట్లో వెలకు దొరికేవి.

హార్టి కమైన కామం తీరక పోతేనే ఆత్మహాత్య చేసుకోవా లనిపిస్తుంది కదా !

హార్టి కమైన ప్రేమే లభించకపోతే ?

పాపం మంజీర !

ప్రేమను కోరిం దామె.

తన హృదయాన్ని ఐక్యం చేసుకోగల మరో హృదయాన్ని కోరిం దామె.

అదొక్కటీ లభ్యం కానప్పుడు - వసుదైక సామ్రాజ్య సింహాసనమే లభించినా, తన కెందు కది ?

శత మోహములు, సహార్ష తీలు, భోగాలు,

చేరి స్వగ్రమె వరణ సేవ వేయును గాక !

తనను తనలో కలుపుకొను చెలియ లేకున్న,

ఏమి ఉన్నది ఎవరికేని ఈ బ్రతుకులో ?

98

“ ప్రేమ తీరని కోరిక ఎలా అవుద్ది? ”

ఆ రోజు నుంచి, మళ్ళీ మళ్ళీ, అన్నేషిస్తూనే ఉన్నాను ఈ నీ ప్రశ్నకు తగు జబాబు కోసం.

ప్రేమ హృదయ సంబంధి కదా !

హృదయం ఏకసించి, ప్రేమ కోసం అన్నేషిస్తూ ఉన్నప్పుడు - అదెక్కడో కనిపించగానే, తనను తాను అర్పించేసుకోదా ఆ హృదయం ?

ఇదంతా అంతరాత్మ ప్రేరణతో జరిగేదే కద ? అంతరాత్మ అంటే పురాకృత కర్మఫల పరా రూపమే కద ?

అప్పుడు ఆ ప్రియతను లభించి తీరవలసిందే కద ?

మరి - లభించక పోతే ?

అందని చందమామ అయితే ?

మాణి వేసే మార్గాండ బింబమైతే ?

స్వాధీనం కాని క్షణప్రభ అయితే ?

అమృతంలా ఆకర్షించి, హోలాహలంగా పొగలు క్రక్కితే ?

అప్పటికే మరొకరిదై ఉంటే ?

ఏమిటి చెయ్యడం ?

ప్రేమ జన్మాంతర సౌహార్ధ ఘలితం కదా ? మరి దానికి ఆనందరసం ఎందుకు లభించడం లేదు తరచు ?

అంతరాత్మ పేరుతో మనస్సే కొన్ని కోతిచేష్టలు చెయ్యవచ్చు గాక ! అట్టి అపోహలు, ప్రాంతులు, పొరపాట్లు తాత్మాలికంగా బాధిస్తే బాధించవచ్చు గాక ! కాని - భగ్ని హృదయతకు ఎందుకు దారితీస్తే అవి ?

మనస్సు చేసే కోతిచేష్టలు మోహనికి, కామానికి, సెక్కుకు సంబంధించి ఉండవచ్చునే తప్ప - ప్రేమకు, అనురాగానికి, ఆరాధనకు దరిదాపుల్లో కూడ ఉండవు.

ప్రేమకు ప్రేమ లభించి తీరవలసిందే.

ప్రేమ తీరని కోరిక కాదు ఎన్నిటకీ.

నీ ఉద్దేశమే రైటు.

అయితే - సాంఖ్యిక విధినిపేధాల కారణం వల్ల, శారీరకంగా అది లభించక పోవచ్చు.

ఆత్మలు కలిసే ఉంటై.

శరీరాలు కలవక - ఏడుషై మనస్సులు !

ఆరాటం శరీరాలది - బాధ మనస్సులది.

అలాంటి దురదృష్టవంతురాలు మంజీర !

జీవిత యూతలో - ఒకే మజిలీలో ఉన్న ఆత్మలన్నీ ఒకే పక్క దశలో ఉంటై రమారమి ! వాటన్నిటి మధ్య సాదృశ్యం కనిపించ వచ్చు కొంత. అట్టి స్థితిలో - ఒకే వ్యక్తి అనేక మందిని, అనేక మంది ఒకే వ్యక్తిని ప్రేమించే అవకాశం ఉంది చాల !

సముద్రుడు ఎన్ని నదుల నైనా భరించగలడు.

నది ఒక్క పెద్ద వర్షాన్నే భరించలేక - పొంగి, కట్టలు త్రైంచుకొంటుంది కద ?

అందుకే - చాలమంది పురుషులు ఒకే స్త్రీని ప్రేమించినప్పుడు, వాళ్ళలో వాళ్ళు పోరాదుకొని, ఎవరో ఒక్కరే పొంద గలగుతా రామెను !

చాల మంది స్త్రీలు ఒకే పురుషుచ్ఛి ప్రేమించి నప్పుడు, అందరూ పొందగలగుతా రతచ్ఛి !

కాగా -

ప్రేమించిన వస్తువు లభించక పోవడ మనేది లేనేలేదు. స్త్రీకి !

మనం ప్రేమించిన వస్తువు తిరిగి మనల్ని ప్రేమించగల్గితే - అది మనకు లభించినట్టే !

శారీరక సంయోగానికి, ప్రేమకూ సంబంధం లేదు.

సముద్రం వంటి ఒక పూర్వ పురుషుచ్ఛి ప్రేమించ గలిగిన స్త్రీ ఎలాంటిదైనా సరే ధన్యురాలే. ఆత్మయోగం సిద్ధించిన పిదప శరీర సంయోగానికి విలు వేమిటి ?

శరీరాలు సమాజానివి. ఆత్మలు మనవి. ఆత్మ సంయోగమే ఆనందయోగం ?

మంజీర అనుకొంటుంది - తాను ప్రేమించిన వ్యక్తి తనకు లభించలేదని !

లభించాడు ఆ వ్యక్తి ఆమెకు.

గుర్తించడం లేదామె !

హృదయ గత ప్రియుతముని నీడ కోసం బైటకు చేతులు చాస్తున్న ప్రాకృత ఆమె !

దౌరకడం లేదని ఏడుస్తున్నది, పాపం !

ఎమిటి కర్తవ్యం ?

ఆత్మ సంయోగమే ఆనందయోగమే,

అది లభించెను కదే హృదయ మిచ్చిన చోట !

పొంగ నేలను కనులు పుఱు చెరువుల వోతె ?

ఆత్మ రతి కంటే దేహాలింగనము ఘనమే ?

99

ఆకులు కనపడకుండా పూచిన రసాల వల్లరిలా వస్తావు నీవు మత్తుగా పరిమళిస్తూ, మధురంగా పాడుకొంటూ !

వసంతం వచ్చేస్తుం దప్పుడు నీ రాకతో నా నరాల్మోకి - తొలకరితో పాలాల్మోకి నీరు వలి !

చిరునవ్వు ఉపఃకాంతి కాగా, ఉత్తర దక్షిణాలే నడిమింట కలుసుకొన్నట్టు రెండు చేతులు షైశవి మోడ్చి, నీవు చేసే నమస్కారంలోని ఆ విలాస లాస్యభంగిమ

ఉపఃబాల వక్కం మీది నీలివోటీ జారిపోగా, పాడుపు గుబ్బలి గట్టి గుబ్బలు సిగ్గతో ఎర్రబడగా, నీ మెయినిండా చెలరేగిన ఆ పుల కాంకుర పద్మ కళికలు - ఎదురుగ్గా కూర్చుని, పాణి పల్లవాలలో ముఖపద్మాన్ని ధరించి, స్వీకరించు

మనే నీ ఆ కనత్యజ్జల చంచరీక వయస్యలు -

నన్ను సాక్షాత్తు సూర్యప్పే చేసై ప్రతిరోజు !

జీవిత మంతా, జన్మలన్నీ ఇలానే సగిపోతే !

మోక్షం ఇంత కంటి రమణీయమా ?

చక్కలు కూడ లేని ఒక ఎదతెగని అమావాస్య కద మోక్షం ? మెలకువ లేని ఒక గాఢ సుషుప్తి కద అది !

నీ సుందర తనూ స్వర్యా సుఖం తెలియని మత్తు - అది మోక్షమే అవనీ -నా కెందుకు ?

అనంత శూస్య నిరంతరమైన అమావాస్య కంటె, హనివృద్ధులు కల కృష్ణ శుక్ల పక్షాలే ఇష్టం నాకు - అవి ఎన్ని సార్దైనా రానీ, పోనీ !

అమావాస్య తరువాత చంద్రకళ వలె, మృత్యువు తర్వాత జీవకళ అంకరించి తీరవలసిందే ! లేకపోతే, అర్ధంలేదు మృత్యువుకు !

ఒక జన్మలో ఏదైనా విఫలమైతే, మరుజన్మలో అది సఫల మవుతుందన్న గేరంటీ లేదు. కాని -

ఒక జన్మలో ఏదైనా ముగియక పోతే, అది దానంతట అదే కొనసాగి, ముందుకు పోతుంది మరుజన్మలో.

మనం ఏ జన్మ లోనూ విఫలమైనవాళ్ళం కాం. ప్రతి జన్మ లోనూ వైశాఖీ వసంతులమే ! రాగ రఘూ రాజేశ్వరులమే !

అనంత కాలంగా పయనిస్తూనే ఉన్నాం మనం ఇలా !

ఏకానందం నుంచి రెండు అనురాగ కిరణాలుగా విడిపోయిన ఆ తౌలిక్షణమే మన ప్రణయ లతాంకురానికి అవాప మహాదయం !

ఆ క్రణం నుంచీ వస్తున్నాం మనం వికసించుకొంటూ !

ఒక్కనాటితో వచ్చినవి కావు - ఇన్ని రంగులు, ఇన్ని రమ్యతలు, ఇంత సారథం, ఇంత మాధుర్యం !

అనంద ప్రవంతిలో, అవశ్యంతో, జంటగా పయనిస్తూ - ఏదో ఒక స్పందనలో, ఒక స్వర్ఘలో, ఒక జాగ్రత్తిలో ఒకరి నొకరం చూచుకొంటాం తల లత్తి-

ఓహో, మనం - అనుకొంటాం అప్పుడు !
 మనం !
 అవ్యక్తం నుంచి వ్యక్తమైన మనం !
 మనిద్దరం !
 ఎంత మధురం ఈ భావన !
 శృంగారం, సౌందర్యం, ఆనందం - మళ్ళీ పారవశ్యం !
 అంతే ఎప్పుడూ !
 కాలమే అమృత రూరి మనకు.
 అమృతం ఎంత త్రాగాలి ?
 త్రాగించి, త్రాగి, మై మరచిపోతావు నీవు !
 క్షణాలై పోతై యుగాలు !
 జీవితం, సుఖం, సృష్టి - సమస్తమూ సాపేక్షమే.
 మళ్ళీ నీవు మరునాడు కనిపించే దాకా - ఈ లోపల - ఎన్ని యుగాలు,
 ఎన్ని విలయాలు, ఎన్ని అవతారాలు, ఎంత తపన, ఎంత గ్రంథం !
 ప్రతి క్షణము ఒక సృష్టి, ప్రతి క్షణము ఒక లయము,
 క్షణము క్షణముకు నడుమ సందులే మనుగడలు !
 క్షణములను పట్టి బుడగల వేలె చిదపనా ?
 సందులను విరియించి స్వర్గాలై నిలపనా ?

100

నిశాకాంత నిద్రపోబోతూ, పంకా వేసుకొన్నదో ఏమో - చల్లని పిల్లగాలులు
 అడుకొంటున్న అలవోకగా !
 చిరుమబ్బులు కదులుతున్న ముంగురుల వలె !
 వెన్నెల సబ్బు నురగతో చక్కగా స్నానం చేసి, కురులార బోసుకొన్న
 యామినీదేవీ - వాటిని ముడుచుకొని జారుముడి వేసుకొన్నది మెల్లగా.
 జాబిల్లికి అవలిప్రక్క పట్టిన తేనెపట్టులా ఉన్న దది.
 కొన్ని తేనెటీగలు ఎగురుతూ ఇవతలికి కూడ వస్తున్నే చికుర
 నుందరంగా !

పూర్వ దిక్కామిని ఆపులించి లేచింది నీ వలె !

రాత్రంతా విరహగ్నిలో తపించిపోయిన నీ పదనంలా ఉండి అరుణో
దయం !

నీవు మాటి మాటికీ మునివేళ్ళతో పైకి త్రోసివేసున్న ముంగురులే -
అరుణబింబం పైకి వస్తూ పోతూ ఉన్న ఆ చిరుమబ్బులు !

రెప్పలెత్తి చూచినై నీ కళ్ళు !

కళ్ళత్తి చూచినై పద్మాలు !

నీ చూపుల్లా ఎగసినై మధుపాలు
వెన్నెలకు జడిసి, రాత్రంతా దాక్కొన్న విషమ వియోగ దుఃఖ శకలా
అవి !

మబ్బుల పైకి దాడి కదిలిన శిలీముఖాలే అవి !

నీ నుదుటి రేభల్లోనీ కుంకుమ బొట్టులా ఉంది సూర్యబింబం !

అక్కడ శ్రీ ధామంలో నీ వలె, ఇక్కడ రసాలినిలో రాత్రంతా వేగవచ్చిన నా
తాగుబోతు కళ్ళు -

చూస్తున్న ఈ వినోదమంతా నీ చెక్కుటద్దాలలో నుంచి !

చేస్తున్న అమృత పానం నీ వక్కో మేరు శిఫరాలపై ప్రాలి - దేవతల
వలె !

చక్కర రాత్రి అది మనకు !

చక్కవాక రాగరంజిత శంఖం నీ కంరం - ఆహ్వానిస్తున్నది నన్ను !

కృష్ణ !

కృష్ణ !

ముజ్జగాలు మోహించగ !

మురళీని వాయించరా !

నీకులా ఎంత మనోమాహనంగా ఉన్నది ఛాల్సున ప్రభాతం !

ఈ పద్మాకర తీరంలో, ఈ మధుశిలపై నిలబడి, ఆరాధిస్తున్నాను నేను నీ
పూర్వ సాందర్భ మధూరయ శ్రీధామ వైభవాన్ని !

మధూద యానంద రాగ సుప్రభాతం నీవు !

ఇప్పుడు నీలోనే నే నున్నది !

మోవికి నను క్రోవి చేసి
మోహనముగ వాయించర !
భిదురఘైన కళ గళమున
మధురఘైన చాలురా !

101

నాది స్వార్థమే !

అయితే - స్వార్థం లేని దెవరికి ?

విత్తనం మొలకెత్తి నప్పటి నుంచీ, దాని వేట్లు నేలనూ, ఆకులు గాలినీ
గాలించి - ఆహోన్ని సేకరించుకోవడం స్వార్థమే కాదా ?

మానవుడు తనకు కావలసిన దాన్ని చిన్నప్పుడు ఏద్దీ, పెద్దప్పుడు పోటీపడీ
సాధించుకోవడం కూడ స్వార్థమే మరి.

ఎవరి ఆనందఫలం గానో అభివృక్త మపుతుంది జీవి. తన ఆనందం
కోసమే బ్రతుకుతుం దది. ఆ ఆనంద ఘలాన్ని లోకంలో వదలిపోతుంది తిరిగి !

ఆ ఘలం యొక్క భవిష్యత్తు కోసం ఎంత జాగ్రత్త ! ఎన్ని లక్షల ప్రతులు !
ఎన్ని కోట్ల బీజాలు !

చిన్న బీజంలో ఎంతటి మహాశక్తి !

వృక్షంతో పాటు దాని పుప్పులు, పండ్లు, వాటికోసం వచ్చే అటులు, పిట్లులు,
దాని నీడను చేరే పాంథులు, పశువులు వగైరా మొత్తం దాని. జీవిత చరిత్ర అంతా
అ బీజం లోనే లేదా ?

మితిమీరిన జాగ్రత్త !

లక్ష బీజాలు వ్యర్థమై పోయినా, ఒక్కటినా నిలుస్తుందనే ఆశే మూలం ఈ
జాగ్రత్త అంతటికీ !

ఎంత వేస్తుకు, ఎంత రద్దుకు సిద్ధపడి నిల్వుకొంటున్నది ప్రకృతి తనను
తాను !

ప్రకృతి లోని ప్రతి జీవి ఒక నియంత.

తనవాళ్ళ నెందరి నైనా బలిపెట్టి, పరాయివాళ్ళ నెందరి నైనా మట్టిపెట్టి,
తన జాతిని రక్షించుకొనే నియంతే - ప్రకృతి లోని ప్రతి జీవి !

తాను కేంద్రం.

తన చుట్టూ కల సృష్టి సమస్తమూ తన కోసం !

తత్త త్వమ్ అసి - అన్నది అన్ని జీవులకూ వర్తించేదే.

అహం బ్రహ్మశ్శిల్మి - అని ప్రతి జీవి అనుకొంటుంది తనకు తెలీకుండానే !

మనిషి బిధ్యకు తాను మనిషి ననే జ్ఞానం ప్రత్యేకంగా ఎలా అక్కర లేదో,
పుల్లిపిల్లకు తాను పులి ననే జ్ఞానం అలానే అక్కర లేదు !

తానేమిటో తన పుట్టుక తోనే తెలుసు ప్రతి జీవికి !తానే పరబ్రహ్మ యొక్క
ప్రధానాంశ, ప్రతినిధి అనే అహంకారం తోనే పెరుగుతుంది - ప్రవర్తిస్తుంది -
అది !

అలా ప్రవర్తించకపోతే, అది సహజససిద్ధమైన జీవే కాదు.

జీవిత సంఘర్షణలో తానే గెలవా లన్న పట్టుదల, తెగింపు అందుకే
దానికి !

మనిషి కంటికి అరటిపండు ఎంతో, పెద్దపులి కంటికి మనిషి అంతే !

తన కోసం సృష్టించబడ్డ ఆహారం ! అంతే !

జీవితానికి పర్యాయపదం స్వార్థం. స్వార్థం లేకపోతే సృష్టి లేదు. జీవితం
లేదు. అభ్యుదయం లేదు.

మానవుడి విషయంలో - మెదడు వికసించి, స్వార్థం వెప్రి తలలు వేసి,
మొత్తం సృష్టి నశించిపోయే ప్రమాదం ఏర్పడి నప్పుడు పుట్టుకొచ్చింది - ఆత్మవత్సర్వ
భూతాని - ధర్మసూత్రం !

కట్టు తప్పిన మానవ స్వార్థానికి కళ్యం వెయ్యిదం వరకే ఆ సూత్రం
ప్రయోజనం.

దురుపయోగ పరచబడిం దది ఆ తర్వాత.

అంతటితో ఆగిపోయింది ప్రకృతీ వికాసం.

శాంతి ఎందుకోసం ?

జీవిత లక్ష్యం ఏమిటి ?

ప్రకృతి కేది పరమార్థం ?

రామాయణ కాలం నుంచి, మొన్నటి నానాపతి కేసు వరకు, మానవ ప్రకృతిని పరిశీలించి చూస్తే - సాధించబడ్డ పురోగమనం ఎంత ?

ఇన్ని వేల సంవత్సరాల లోను - సమాజం యొక్క గాని, వ్యక్తి యొక్క గాని సైతిక స్థాయి పెరిగిందా ? కామ క్రోధాదులలో మార్పు ఏ మాత్రమైన వచ్చిందా ?

సత్యానికి కృతయుగంలో ఒకడూ, పితృవాక్య పరిపాలనకు త్రేతా యుగంలో ఒకడూ తప్ప, మనకు వేరే ఉదాహరణలు ఉన్నవా ?

మానవుడు స్వ్యార్థాని కొక చెడ్డ అర్థాన్ని కల్పించుకొని, తన ఆత్మకు తానే కళ్ళం తగిలించుకొన్న రామాయణ కాలం నాడే ఆగిపోయింది మానవ పురోగమనం !

గిడసబారి పోయింది సృష్టి !

ఎండిపోయింది భావత !

అందుకే - వాల్మీకి రామాయణం నకళ్ళకు నేటికి ఈ గిరాకీ !

ఎన్నో వేల సంవత్సరాల క్రితం వాల్మీకి ఒక బొమ్మ ప్రాసి పెడితే - అదే ఈ నాటికి లక్ష్యం మనిషికి ! ఇంకెక్కటి ప్రగతి ? ఇంకెక్కడి వికసన ?

బహుశా - ఈ జాడ్యం నుంచి బైటుపడడానికి ఇప్పుడు మానవుడు పదుతున్న గిజిజే నేటి మోడర్న్ ఆర్ట్ !

సృష్టి పునర్జీవం పొంది, పురోగమించా లంటే - పోనివ్వాలి ఆత్మను యథేచ్చగా !

విదలించి వెయ్యాలి గతాన్ని

స్వేచ్ఛగా రూపొందాలి భవిష్యత్తు

డైర్యం లేదు మానవుడికి !

శాంతిని కోరేవాడు చచ్చిన వాడితో సమానం.

మానవ ప్రసక్తే లేకుండా, మానవ బుద్ధికే అందకుండా, భవిష్యత్తు యథేచ్చగా రూపాందితే ఎలా ఉంటుందో !

హరాత్తుగా నీవు నాలో ప్రవేశించినంత ఉత్సేజకంగా ఉంటుందా ?

నాది స్వార్థమే

పరమ స్వార్థం నాది.

అది నీవే కద !

నా సమస్త త్యాగమూ నీ కోసమే కద !

త్యాగ మన నేమిటే ? భోగ మన నేమిటే ?

పరమభోగమే త్యాగ ఘలహోను కాదటే ?

నా కుస్త స్వార్థ మీ లోకాన కలదటే ?

స్వార్థపరులకు నేనె స్వామి నొదును కదే !

102

నా తెలుగు జాతికే జాతీయ తరువువే,

లోకానికే నీవు ఏకైక రస రమవు !

చూపవే నా తెలుగు శోభ జగముల కెల్ల !

ఓ అధ్యువల్లరీ ! ఓ రసాలేవ్యరీ !

పాడునే పికము నీ ప్రాణాబీజము లేక ?

సాగునే జగము నీ శక్తి చక్రము లేక ?

సకల సౌందర్య కీలక రసమవే నీవు !

ఓ చూతవల్లరీ ! నా సాహితీ ర్ఘురీ !

నీ రూపు, నీ ఏపు, నీ చూపు, నీ కాపు ?

కామధేసువు చేపె ! కల్యాణముల ప్రాపె !

నీ పుష్ప ఘల రసాన్నిలనమె నా బ్రాహ్మి !

ఓ సురభి వల్లరీ ! శ్రీసాధ శేఖరీ !

విరియబూచిన సహకార పల్లరీ !

తెలుగు జీవిత విష్ణేప వైశాఖరీ !

నిన్ను మించిన సౌందర్య లక్ష్మీ ఎక్కడుండి లోకంలో ?

నీ వయో శీలే వసంత హేల !

నీ వసంత హేలే నా జీవిత ఫేల !

ఒక్క నీవే సభివి కాగలవు నా వైశాఖికి !

ఎవరా పిల్ల - అంటున్నావా ?

మామిడి పూల వాసనల

మత్తున, నూతన పద్మశాలలో

మై మరపాంది, జీవితపు

మాధురులన్ కలలందె కాంచుచున్,

కోమలి ! ఈ వసంతమును

గుత్తుకు గైకొనియుంటే ; నా హృదా

రామము చాల రఘ్య మగు,

రఘ్యుక సా, రిటు తొంగిమాచుమూ !

అంటూ - ఎవర్నీ ఆ బాల్యంగా గొంతెత్తి పిలుస్తూ వస్తున్నానో - ఆ రాగ రమే వైశాఖి !

అదిగో, ఆమె వస్తున్నది, చూడు !

ఉగాది కదా నేడు ?

ఆమె వస్తున్నదన్న వార్తకే, ఆమె సాన్నిహిత్య భావనకే, రస ప్లావితమై పోతున్నది - నా హృదయంలా, ఈ ప్రకృతి అంతా !

జది కదా రస మంటే !

విభావాదులతో కూడిన స్థాయిభావమే రసమన్నారు లాక్షణికులు.

అలానే అనుకోనీ పాళ్ళను !

ఏది రసం ?

ఆమెను మాచినప్పటి నా కన్నుల లోని అరుణోదయం - రసం.

ఆమెను పల్గురించి నప్పటి నా కంరంలోని స్వరలహరి - రసం.

ఆమె కబుర్లు విస్మయటి నా ప్రతుల లోని సామగానం - రసం.

ఆమెను స్పృశించినప్పటి నా సరాల లోని విద్యుత్తు - రసం.

ఆమె అధర బింబం లోని అమృతమే - రసం

ఆమె పారవశ్యం లోని పరమానందమే - రసం.

ఈ రసం -

అనంతకోటి ఆనంద జస్తుల సుకృత ఫలాల సమ్మక్షసార మధుర సుధా
రసమే !

అలా చూడు !

ఆమ్ల కటు కషాయ తిక్త లావణ్య రస రుచులతో - ఇట్లు నింబ చూతాది
రసాధిదేవతలు - తమ తమ ఆత్మ రస కలశాలతో ఆ మాధుర్య రస రాజిని ఎలా
సేవిస్తున్నారో, చూడు !

రుచి గల రసాలు ఆరే.

అవస్థి శృంగార మాధుర్యానికి ఆప్రతితాలే !

శృంగార కళే రాగవైశాఖి !

ఆమె కేంద్రంగా, ఈ సకల రస ప్రకృతీ వసంత బృందనాట్యం
చేస్తున్నది, చూడు !

రాత్రి కనిపించని చంద్రబింబం ఈ ఉదయం ఈ ఉద్యానంలో
ఉదయించినట్టు లేదూ ఆమె !

ప్రోడశ కళా ప్రపూర్ణ అయిన సవయోవన నిత్యప్రోడశి, నిరంతర మధుర
వసంత, నితాంత సుందర శివానందలహరి - ఆమె .

ఆమె ముఖంలో చిరుచెమటలా మిలమిల లాడుతున్న ఆ వెన్నెలే -
రసం !

నింపుకో దాన్ని హృదయం నిండా !

సార్థకం చేసుకో నీ రసాలాభ్యాసు !

ఇవిగో - నా చెలి వస్తున్న జాడలు !

ఊను చూచి నెమలి పిం

ఘము ఏప్పి నర్తించు !
 వనములో నిను చూచి
 వచ్చినది కాబోలునే , చెలీ !
 నను చేరి పికము కం
 తము దిద్దుకొనె సాగె !
 వనములో నీ పాట
 వినివచ్చె కాబోలునే , చెలీ !
 నను పట్టే మలయ పవ
 నము కౌగిటను గ్రుచ్చు !
 వనములో నిను గొల్చి
 వచ్చినది కాబోలునే , చెలీ !

జిదిగో . నా చెలీ !

వసంత విష్ణుంభణళీల అయిన ప్రకృతి సుభగంకృత అయి , సహస్ర
 వైపోరికి సౌదర్య సఫీ పరిసేవిత అయి కొలిచిరాగా -

అభిగామిక సంఉదర కళా మోమునంగా విజయంచేస్తూ -

దేవీ ! అబ్బా - ఎంత బాగున్నావు !

ఆపాదమహుత్కము ఆనంద కళలతో
 నా దేవి నిత్యసుందర షోడశీ దేవి !
 సర్వాంగపూజా ప్రసాద మాధవి దేవి !
 తరుణజీవన నిరంతర రసైందవి దేవి !

చైత్రి

ఇదిగో - ఇదీ వనంతం !

మిట్ట మధ్యాహ్నం

మామిడి నీడలో

చుట్టూ వనసలు , జీడిమామిళ్ళు , కొబ్బరితోపలు , వేపలు ,
రావి చెట్లు , వటవృక్షాలు

దగ్గరలో వైనతేయం -

డంపుని వీచింది గాలి !

జల జల రాల్చినై ఆకులు !

గిర గిర తిరిగింది సుడిగాలి - అటవిక సర్కిలా - రాలిన ఆకుల్ని
మెలకు చుట్టు బెట్టుకొంటూ , దూళినీ దుమ్మునూ రేపి మైపూత గావించుకొంటూ !

కళ్ళు మూసుకొన్నాం మనం

చీర మార్పుకొన్నది ప్రకృతి !

గుప్పున కొట్టింది పరిమళం !

ప్రాణం లేచి వచ్చింది మనకు !

ఎందుటాకల్నీ , ధూళినీ మూసుకొని , కారెండలోపడి , పోతోంది
సుడిగాలిలా - శిశిరం - చెట్ల వెంటూ , పుట్ల వెంటూ !

దాన్ని వెంటపడి తరుముతున్న పసిరిమొగ్గల పురిచి పరిమళం , వేడిగా
నిట్టార్చుతూ , ఆమోదంగా ఆగింది మన దగ్గర !

రాలిపోయిన కారాకుల కుదుళ్లలో నుంచి - నిక్కి చూసున్నె క్రొంజివుళ్లు
ఎర్రని బోసి నవ్వులతో .

పొదలలో గువ్వలు , గోరింకలు , దొంకదూరు పిట్టలు , పిచికలు ,
పికిలింకలు -

చెట్లలో చిలుకలు , కోకిలలు , కాకులు , చెముడుకాకులు ,
వడ్డంగులు , నెమలి పిట్టలు -

నీడలో మనం !

గాలి తిరిగింది !

మిట్ట మధ్యహ్నాపు ఎండలో , చెమటలో నానిపోతూ , ఉన్నరుమంటున్న
ప్రకృతి - పైట తీసి వేసుకొన్నది - దక్కిణపు గాలికి !

కో - అన్నది కోకిల !

అదిగో - అన్నది నెమలి !

చూశా అన్నది చిలుక !

పోయా వాలిం దది - ముసుగులో పరువుకు వచ్చిన సువర్ష రేఖల
గుత్తెపై !

కొరుకొన్నది వగరు చిగు రొకదాన్ని కోకిల !

తుమ్మెదలై రేగినై నా చూపుల నీ చుట్టూ !

తామరపూల తోటవు నీవు !

ఓహో -

ముంజెలు

ఎలనీరు

బలిచిన పంపరసనును తొనలు

పాలకొబ్బరి మీగడ

వెన్న ముద్దలు

వాటి కొసలపై ఎర ద్రాక్షలు !

మల్లెపూల చెండ్లు

వాటినుంచి తీయమామిడి రసం !

వయ్యారఘ వాగులు

వాటి గట్ల వెంట అరటి , పసుపు , పోక , తమలపాకుల తోటలు !

మెద దిగువ మెరినే నున్నని బంగారు తిన్నెలు

వాటి కాటుకమొనలపై నా వ్రేళ్ళ కనుపాపల సరిగమలు

వాటికి నీ గొంతుకలోని కోయిల వలవుల కువకువలు !

ఎంతలో ఎంత లీల !

నీవే వసంతం !

అచ్చం నీకులా - ఇది వసంతం !

రెండు మాసాల పాటు ప్రతి క్షణమూ వసంతమే అయినా - ఏదో ఒకొక్క నిమిషం ప్రత్యేకంగా తట్టి చూపుతుంది - ఎత్తి చూపుతుంది - పట్టి ఇస్తుంది. ఇదిగో వసంత మంటూ , అతిలోక రహశ్యాభను !

అదే నీ దివ్యదర్శనం !

నీవు మొదటినొరి ముద్దిచ్చిన ఆ క్షణమే వసంతోదయం నాకు .

ఆ ముద్దే మజ్జగాలకూ నన్ను ప్రణయ సమాట్టును చేసిన అమృతత్రీ !

అప్పటినుండి ప్రతి ఓఱమూ వసంతమే మనకు .

హోర్కమైన ఆ అమృత శ్రీవసంతం మన సొంతం , శాశ్వతం .

ఈ నెటి వసంతం కేవల కాలికం . అందరికీ చెందిన సంతలాంటి దిది . ఎవరికి కాపలసిన సుఖ సంతోషాలను వారు సేకరించి పెట్టుకొంటా రీ సంతలో - వారి వారి శక్తిని బట్టి - ఏడాదికి సరిపడేదంతగా !

సంవత్సరానికి సరిపడే చివుళ్ళు , పువ్వులు , తేనెలు , పండ్లు - సమ్మ సంభారాన్ని ఇప్పుడే నీల్వచేసి పెట్టుకొంటుంది ప్రకృతి !

మన కే మిస్తుంది ఈ బాహ్యవసంతం ?

మన వసంతం మనలోనే ఉంది కద !

హృదయ వసంతం అదృష్ట లభిం !

అది వెకరికి , ఎప్పుడు లభిస్తుందో తెలియదు .

బాహ్య ప్రకృతితో , బుతువులతో , వయస్సులతో , రూప గుణాదులతో , ప్రయత్నాలతో , ప్రార్థనలతో ప్రమేయమే లేదు దానికి .

ముందుకు సాగవలసిందే జీవి అది లభించే వరకు !

గమ్యం చేరేదాకా - మధ్య మజిలీ లన్నీ తాత్మాలికాలే !

తనది ఆ గమ్యం . తన సొంతం . అదే తన వ్యక్తిత్వం .

ఎవరి గమ్యం కలిసిందే ముద్దు .

అత్య దాకా అతుక్కుపోయిన రెండు పెదవుల ఎరముద్దే జీవేశ్వర పరిచంబన పరమ రస స్థితి !

ఆ ఎరుపే వసంతం !

ఇటు నుంచి నేను , అటు నుంచి నీవు - చేస్తూ వస్తున్న ఎంతో యాత్రకు క్షేత్రం ఈ వసంతమే !

బాహ్య ప్రకృతితో , బుతువులతో , వయస్సులతో , రూపగుణాదులతో , ప్రయత్నాలతో , ప్రార్థనలతో ప్రమేయమే లేదు దానికి.

ముందుకు సాగవలసిందే జీవి అది లభించే వరకు !

గమ్యం చేరేదాకా - మధ్య మజిలీ లన్నీ తాత్మాలికాలే !

తనది ఆ గమ్యం. తన సొంతం. అదే తన వ్యక్తిత్వం.

ఎవరి గమ్యం వారిది.

ఇద్దరి గమ్యం కలిసిందే ముద్దు.

అత్య దాకా అతుక్కుపోయిన రెండు పెదవుల ఎరముద్దే జీవేశ్వర పరిచంబన పరమ రస స్థితి !

ఆ ఎరుపే వసంతం !

ఇటు నుంచి నేను, అటు నుంచి నీవు - చేస్తూ వస్తున్న ఎంతో యాత్రకు క్షేత్రం ఈ వసంతమే !

ఇదే జీవిత గమ్యం

ఇదే జీవిత విజయం

ఇదే మనం !

ఇదే త్రిగాదేవి శోభన శోభా శ్రీ మందిరం !

ఉదయ చంద్ర పూర్ణ బీంబం

ఉదయ భాను బాల బీంబం

రెండూ రెండు వెన్నెల వెన్న ముద్దలు !

ఎంత పరమ రుచిరంగా ఉన్నై ఇవి !

వీటి ఈ నడుమ లోయలో - మెత్తని, నుస్నని, గుండ్రని ఈ గిరుల వంపుల్లో,
సీడల్లో - అంచులను రాసుకొంటూ, అలలతో గిరి మొనలను దువ్వుకొంటూ -
ఉప్పొంగి ప్రవహిస్తున్న యోవనధార !

ఎంత దివ్యంగా ఉన్న దిది !

ఈ అమృత ధారా ప్రవాహంలో - రేబవళ్ళ జంట రేకల కెందామర
పూదాన్నలో, సంధ్యారాగంలా పొంగులు వారే సౌందర్య మధువును ఆస్వాదిస్తూ -
ఇటు ఈ చరణ పద్మాకరం నుంచి, ఇటు ఈ మానస కాసారం దాకా, నిరంతరం
విహారించగల ఈ సోహం చక్రవర్తిత్వం !

ఎంతటి అమృత పదవి నా కిది !

ఓహో - ఇదీ వసంతం !

నీ సహాప్రదక మనఃపద్మం నిందా పరమమధువు,

నా పెదవుల సంపుటి నిందా అనందమధువు,

ఈ పరమానంద మధుసంధానమే వసంతం !

ఇదే మనకు నిత్యజీవన శ్రీమంతం !

104

“ ఇక్కడి నుంచి - అక్కడి వరకు - ప్రతి రుచినీ, ప్రతి కళనూ, ప్రతి
వంపునూ, ప్రతి అఱువునూ అనుభవించాలి నేను.

“ ఆ అనుభవమే పూజాద్రవ్య సర్వస్వంగా, అర్పించాలి సరస్వతిని నేను
నిరంతరంగా.

“ అనందంతో లేచి, మైమరచి, లాస్యం చెయ్యా లామె - వీణాతంత్రులే రంగస్థలంగా, వివిధ రాగాలే గజ్జెల మువ్వులుగా !

“ అప్పు డామె పాదపద్మాలలో మనిద్దరం - రాగ లవాలమై-రజో లేశాలమై, కింకిణి స్వన్యాలమై - స్వరలహారీ భ్రమరాలమై - శ్రుతి రహస్యాల అంతఃపురాల వెన్నెల పరదాల - ”

ఎంత గమ్మత్తు చేశాపు, హరాత్తుగా - నేనలా చెప్పుకు ఓతూ, పై మూర్ఖం నుంచి నీ నాభిదేశం చేరగానే !

“ అంతే ! అంతపరకే నేను ! ఆ క్రింద మరేం లేదు ! ” అని నీ వన్నప్పుడు - తెల్లబోయిన నన్ను చూచి, ఎంత నవ్వింది చంద్రుడి ఒడిలోని ఆ చిత్ర !

లోకోత్తర ప్రణయానంద సుధాపరిస్నాపిత అవుతూ కూడ, నిత్య కన్యగా అందరి పూజలూ అందుకొంటున్న చిత్ర !

ఇది కదా పూర్ణ ప్రణయ రహస్యం !

పూర్ణచంద్రుని ఒడిలో అక్కడ ఆమె

నా ఒడిలో ఇక్కడ నీవు !

మీ ఇద్దరిదీ ఒకే ఆత్మ !

వెన్నులా కరిగి, వెన్నెలగా విరినే అనురాగ చైత్రి అది రాగవైశాఖి ఇది !

చైత్రి సభం నీ శ్రీముఖం !

నా నిగ్రహాని కది అగ్నిపరీక్షే అయిందా క్షణం !

తెల్లబోయి తేరుకొన్న నాకు, అప్పు డనిపించింది - నీవన్నది నిజమే అని !

నాకు ఆత్మ ప్రీతికరమైన పరమ సాందర్భ మంతూ - మాయ చాటున పరమాత్మ వలె - నీ పమిటె చాటునే నా కోసం ఉప్పాంగి ఉండగా, అది నాకు కరతల నవనీతఫల సుభగమై ఉండగా, తదమృతఫల మాధుర్యం అధరామృత మాధుర్యాన్ని మించి నన్ను ఆప్మేశ్వరుణ్ణే చేస్తుండగా - ఇంకా ఏముంది నేను కోరేది ?

తాకదగిన, చూడదగిన, వినదగిన, మననం చేయదగిన, ఆరాధించదగిన పరమసుందర శివాద్వైత మంతూ, కైలాసగిరి శిఖర స్థాయిలో, ఆవిష్కృతమై ఉండి కద - నా ఎదుట, నన్ను అదుముకొని !

జ్యోతిర్మయాలైన నీ కందొవలు
 చంద్ర శీతలమైన నీ మనస్సు
 వాగ్నేవీకీ, శ్రీలక్ష్మీకీ ఏకాసన మహానీయమైన నీ వదన పద్మం
 అమృత కలశం అంచులే ఆయన నీ పెదవులు
 దిగ్గిగంత ప్రాభవాలకు ప్రతినిధిలైన నీ శ్రీప్రతులు
 పంచబాణ పరశ్శతాలను ఒకేసారి ఎక్కుపెట్టే ఉంచిన నీ త్ర్యాకుటి
 అప్పమీందు సమైందవీ ప్రాభవమైన నీ సుదురు
 ఉండిక్త వాతపోతాలచే బెదరగొట్టబడ్డ నీలిమబ్బు తునకల వటి ముంగురులు
 ప్రాణ ప్రీయా కాంతిమ యాంతః పురానికి చీకటి తలుపుల్లాంటి నీ కాటుక
 కనురెపులు

సూర్యచంద్రులు గతిక్రమాన్ని నియమిస్తూ, జన్మజన్మన్నాల వాసనా విక్రీడితమై
 ఉన్న నీ నాసాగ్రం

నల్లని తుమ్మెదలు - కాళి గౌరి కావడం కోసం వలె - తపస్స చేసి,
 పరప్రసాదలై - ఆపాదమస్తకం, నా ప్రతి అణువులోను, చిప్పిలుతున్న ప్రణయ
 మధువును పీల్చుకొంటున్నవో అన్నట్టున్న నీ నిశిత కుందరదన సేనా పంక్తులు
 తార వెనక దాగిన బుధుని భయానకం వంటి నీ కేక విక్షేపం

సమస్త శృంగార సాహితీ రసధ్వనిని ఒక్క కూజితంలో ఒత్తగల నీ
 రాగరంజిత కంబుకంరం

మేరుగిరి శిఖరాలే, పూర్ణచంద్ర బింబాలే అసూయ పడగల నీ పాలిండ్ర
 బంగరు బల్యులు

రెండు బంగారు కొండల మబ్బు శిఖరాల నుంచి దిగి, సువర్ణ సానుస్త్రీగు
 రుచులతో మిలమిల లాడుతూ, ఆ లోయలో ఏకమై, మహోర్జవ ముఖంగా క్రీందికి
 ప్రవహిస్తున్న నీ సూగారు

పేటిత కేళీ విహార కేంద్రమైన నీ నాభిదేశం
 ముద్దులు, ముఖభూషలు, చాలనలు, చంద్రవంకలు, వషట్కుపి,
 పంచాంగుళం, ప్రాణం, హృదయం, నాడి, సృందనం -

ఓహో !

పరమానంద పరాదేవతే నిజస్వరూం తో సాక్షాత్కరించింది కదా -

ఒక్క నీ చిరునవ్వు పమిటలో తఱుక్కుమని !

జంకేం కావాలి నాకు జంతకంటి ?

ఇప్పటి కింతే చాలు - అర్ధించనీ నన్ను - కామకళ అక్కను, శృంగార కళను !

వివారించనీ నన్ను - ఈ రసానంద రసాల వనసీమలో, ఇచ్చానుసారం !

ఉండనీ నన్ను ఇలానే - ఈ ఆనంద సాగర తీరంలో

గప్పలు, పగడాలు, ముత్యాలు, ముత్యపు చిప్పలు ఏరుకొంటూ - ఇసకతో ఈప్పా సిధాలు కట్టుకొంటూ - తరంగాలకు తాళం వేస్తూ ఆడుకొంటూ, పాడుకొంటూ !

గ్రోలనీ నన్ను - ఈ ఘ్రాదేనెలను, ఈ ఘలరసాలను !

మైమరచి పోతానేమో నేను !

మైమరచి పోతే, దూకుతానేమో సాగర తరంగాల మోహన అకర్ణణల లోకి !

ఈదలేక పోతానేమో, దూకితే !

మునిగి పోతానేమో ఘూర్తిగా వివశుష్టయి !

జం కేం మిగులుతా నప్పుడు ?

మిగలకుండా - ఎలా అనుభవించగలను ఈ నీ సౌందర్యాన్ని అంతా ?

నిజానికి, ఇదే నీవు !

జంతవరకే నీవు !

ఆ క్రింద మరేముంది ప్రత్యేకత - సృష్టి యొక్క సిధారణ పరిపాలనా కేంద్రం తప్ప !

నీవు, నేను అనే వ్యక్తిత్వం కేవలం ముఖం వరకే !

అదే స్వర్గోకం !

ఆ దిగువ భువర్లోకం మన రాధామాధవ విహిర సుందర క్షేత్రం !

ఆ క్రింది భూలోకం అంతా వట్టి ప్రజాస్వామికం ! వోటు ప్రతాలన్నీ ఒకే రూపం ! తేడా ఏమీ లే దక్కడ !

చాలు నాకు ఇంతవరకు !

నా ధైయం హోటు కాదు - వ్యోముప్రాభవ విజయ ప్రభ !

సంగీత సాహిత్య కళా కలశాలైన ఈ చైత్రీ వైశాఖి పూర్ణాంబింబ ప్రియలు -
శృంగార సుధా కామకళా కలశాలు - చాలు నాకు తరించడానికి !

ఓహో, దేవి ! రాగవచ్ఛవి !

నీ వస్తుది సత్యం !

నీ క్రీడ సత్యస్య సత్యం ?

కుసుమ భరిత వనాలు, కోయిలలు, తుమ్మెదలు,

వద్దుములు, తేనె దొప్పలు, రసాల ఘలాలు

ఆనంద రస మింతకన్న నేమిటె ? చెలీ !

నీ కన్న ఆనంద నిలయ మేమిటె ? చెలీ !

105

హిమనీ శీతల పాసీయ మందిరంనుంచి తెప్పించుకొన్న ద్రాక్షరసం నీ
అధర సుధారసంతో కలిసి, ఎంత మధురంగా ఉంది !

నీ వదన చంద్రకలశం నుంచి, అమృతంవలె, రసాన్ని పీలుస్తున్నాను
నేను - ఇవతలి నుంచి స్ఫురిత స్వరంతో !

అవతలినుంచి నీపూ అంతే !

నీవు, నేను - కలశం నిండా బుద్ధుదాలను సృష్టిస్తూ, గ్రోలుతున్నాం
కొరినొకరం - రెండు గొట్టలతో, చెరొకవైపు నుంచీ !

ఎన్ని బుద్ధుదాలు !

క్షణభంగురాలా అవి ?

ఒకటి పోతే మరొకటి !

అదే రసం, అదే స్వభావం పునపునహో !

నిరంతరం ఈ సృష్టి !

ఆనంద క్రీడ ఇది మనకు !

అలా ఎంత సేపు ?

కలశంలో రనం ఉన్నంతసేపే ఈ నహాసాధిక రన జగత్తుల రాసలీలలు !

అంతేనా ?

రనం ఉన్నంతసేపే మనం కూడ !

ఎంత అందంగా ఉన్నె బుదగలు నక్కతగోళాల్లా !

రనం అయిపోతే -దానితో ఈ విశ్వలీలే కాదు, మనం కూడ ఆభరు !

నన్ను నీపూ, నిన్ను నేనూ ఆస్మాదించేస్తే - ఇంకేం ఉంటుంది మిగిలి? ఆపుదామూ ఇక ?

శాంకరీ శంకర విశ్వక్రీదా శాంబరిలా ఉన్న దది !

అనుభవించవద్దా దీన్ని మనం సంపూర్ణంగా ?

మిగుల్చుకోవద్దా మనల్ని మనం మరొక ఘడియ దాకా ? మరొక బుతువు దాకా ? మరొక యుగం దాకా ?

అనుక్షణం ఇలానే ఒకరి నొకరం గ్రోలుకొంటూ, మళ్ళీ ఎప్పటిలాగే నిండుగా మనల & ఇన మనం మిగుల్చుకోంటూ, నడిపించలేమా ఆద్యంత రహితంగా ఈ ఆనంద రాగలీలను ?

ఓహో ! తరగడం లేదీ కలశం !

ఎవరు నింపుతున్నారో దీన్ని మళ్ళీ మళ్ళీ !

మన ఇద్దర్నీ ఇలా చేరదీసిన ఎవరో - మళ్ళీ మళ్ళీ నింపు తున్నారు మన కలశాన్ని !

మనల్ని మనం మరొక ఘడియ దాకా ? మరొక బుతువు దాకా ? మరొక యుగం దాకా ?

అనుక్షణం ఇలానే ఒకరి నొకరం గ్రోలుకొంటూ, మళ్ళీ ఎప్పటిలాగే నిండుగా మనల్ని మనం మిగుల్చుకోంటూ, నడిపించలేమా ఆద్యంత రహితంగా ఈ ఆనంద రాగలీలను ?

ఓహో ! తరగడం లేదీ కలశం !

ఎవరు నింపుతున్నారో దీన్ని మళ్ళీ మళ్ళీ !

మన ఇద్దర్చీ ఇలా చేరదిసిన ఎవరో - మళ్ళీ మళ్ళీ నింపుతున్నారు మన కలశాన్ని !

అపును !

నన్ను నీవూ, నిన్ను నేనూ అస్యాదించే స్తే - నేను నీవూ, నీవు నేనూ అపుతామే కాని - ఆఖరెలా అపుతాం ?

మనం ఆఖరు కాం ఎన్నటికీ !

ఈ పాత్ర అక్షరం, అక్షయం !

మనం శివసరస్వతులం !

ఈ కలశం ఆక్షయం

రసం ఆక్షరం !

మనం ఆక్షయ రఘ్యాక్షర రాగ రసాస్యాదన పరాత్పరులం !

గొట్టాలా ఇవి ?

రసవాహిను లివి !

పెదవులా ఇవి ?

నిత్యజీవన సుధాపూర్ణ సంపుటీ సమైశ్వర్యా లివి !

పెదవి గల ఆక్షరము లన్నీ

ఆక్షరము లే నటే ?

(ప్రేమ అను రెండక్కరములే

ఆక్షరము లౌ కదే !

ఆక్షరము లన్నంతనే అవి

ఆక్షరము లౌనటే ?

(ప్రేమ అను రెండక్కరములే

అమృత పాత్రలు కదే !

అమృత పాత్రము లన్నియును శివ

సరస్వతు లౌ నటే ?

(ప్రేమ అను రెండక్కరములే

నీవు నేనును కదే !

106

“ అంత కందిపోయేటట్టా కరిపించుకొంటారు పెదవుల్ని - అన్నది వర్ష !

“ ద్రాక్షరసం గుజ్జు అంటుకొన్నదంటే - నమ్మలే దది !

“ నా పెదవుల్ని, బుగ్గల్ని, వాటినీ చూస్తూ కూర్చుంటుంది ఎప్పుడూ.

“ ఎంత బాగుష్టై - అన్నది మీ ఆశ్రారోహిణుల్ని చూచి !

చివర చెరొక ద్రాక్షపండూ గుచ్ఛిన రెండు వెన్నముద్ద లట అవి !

“ పైట సర్దుకొన్నాను వెంటనే సిగ్గేసి !

“ ఎందుకా గులాబీల జంటను మరీ ఎరుపెక్కించుకొంటావ్ ? నీ కేనా ఉంట మహా ? నాకూ ఉష్టై ! అన్నది ఈసుగా !

“ లేవని నే నన్నానా ఏమిటి ?

“ పోనీ, నీకే ఉష్టైలే, దాచుకో - అంటూ, తానే నా పైట సర్దబోయి, నోక్కి - లేత ముంజెలు కదే - అన్నది !

“ మీకంటే అన్యాయంగా ఉంది దాని ప్రవర్తన. మీ అమృత కలశాలకు మీరు పెట్టుకొన్న పేర్లన్నీ ఆమె కెలా తెలుసో ! నన్ను ప్రేమిస్తున్నదట అది !

“ ప్రేమ దాహంతో కుతకుత లాడిపోతున్నట్టు కనిపిస్తుంది. తనను తానే గట్టిగా అదుముకొని, గిల్లుకొని ఏడుస్తుంది. అంతలోనే నవ్వుతూ, నాపై పడి, కాగిలించుకొని, బుగ్గలు కరుస్తుంది !

“ ఆయ నేం జేశారే - అంటుంది !

“ ఎంత సిగ్గు లేనిది !

“ శారీరక వాంఘలు తీరక, కామోద్యోగం చల్లారక, ఇలా పిచ్చిదైపోతున్నదో ఏమో !

“ అసూయ కూడ ఉన్నట్టుంది.

“ ఎంతో కాలంగా పరిచయమై ఉన్న తనను విధిచి, లోగడనే పరిచయమైన నన్ను మీరు ప్రేమించడం, బహుశా, ఆమె హృదయాన్ని గాయపరచి ఉండవచ్చు. అందుకే నన్ను ఇలా పీడించడానికి పూనుకొని ఉండవచ్చు కూడ !

“ మీ శృంగార చేష్టలకు అనవాళ్ళని తాననుకొనే గుర్తులు ఎక్కడ కనిపిస్తే అక్కడ - తాకి చూస్తుంది, నాకి చూస్తుంది, ఉమ్ముతుంది తూతూ అంటూ !

“ మండిపోతుంది నాకు ఒక్కు.

“ పోనీ, ఆమె కోర్కె ఏదో కాస్త తీర్చి పారెయ్యగూడదా మీరు ?

“ మిమ్మల్ని ఇంత పిచ్చిగా కోరుతున్న ట్రీ, కోర్కె తీరకుండానే చచ్చిపోతే, పిశాచవై పీడిస్తుందో ఏమో ఆ తర్వాత !

“ కోర్కె కలగనే కూడదు. కలిగితే, అది తీరవులసిందే. తీరని కోర్కె బలి కోరుతుందిట ఉభయాత్రా !

“ ట్రీ కోరితే, ఆ కోర్కును తీర్చుని మగవాడికి సద్గతి లేదన్నారు బుమలు.

“ బుమల్ని మనం కాదంటాం గాని - నేడు రోదసీ నొకల్ని నిర్మిస్తున్న ఇంజనీర్లు లక్ష్మంది కంటే, ఆనాడు ఒక్క నారదుట్టి ఊహించిన బుషే గొప్పవాడు నా దృష్టిలో !

“ ఈ సృష్టి కుటుంబంలో సైంటిస్టు వంటలవాడు. బుషి వ్యవసాయుడారు. రాజు భోక్త !

“ అయితే - ప్రియురాలి కుండవలసిన మధుర గుణలేమీ లేవు వర్షకు !

“ కళ్ళల్లో కామబాణా లుణై. శరీరం చెరకు విల్లులా వంగుతుంది. నైలాను బుట్టలలో ఆపిలు పళ్ళు పరవుకు వచ్చే ఉన్నై. చాలు యువతికి, కాని -

“ వాటిని పోషించుకుంటూ, మార్గవ మాధుర్యాలను తదనుగుణంగా పెంచుకొంటూ ఉండాలి జాగ్రత్తగా! ఆ పని చెయ్య దామె.

“ ఏవో ఒకటి రెండు పై అందాలు చాలవు ట్రీకి. పరిచయం స్నేహంగా, స్నేహం ప్రేమగా, ప్రేమ ఆరాధనగా వికసించేటట్టు చేసుకోవాలి తపస్సు ద్వారా !

“ ప్రేమ లభించిన చోటనే తాదాత్మం పొందాలి ట్రీ. అదే ఆమెకు దేవీ పీరం.

“ పురుషుడు ప్రేమించేది అందం చూచి కాదు. అనురాగం అనుభవించి !

“ అనలు - పురుషుడు ప్రేమించడం ఏమిటి ? పురుషుడు ప్రేమించడు. పురుషుడి ప్రేమ కామప్రధానం. బ్రహ్మ కామనే సృష్టికి మూలం. అదే పురుషుడికి వచ్చిన వారనత్వం. ప్రేమ, కామం - ఈ రెండూ కలిసిందే పురుష తత్వం. ప్రేమ లేని కామం ఉండవచ్చు ప్రాథమికులలో. అట్టి వాళ్ళ మెజారిటీ కూడ ! కాని కామం లేని ప్రేమ ఉండదు ఎంతటి పూర్ణ పురుషుడి కైనా !

“ స్త్రీ అందుకు విరుద్ధం. స్త్రీ ప్రేమిస్తుంది.

“ పురుషుడిలో ఉన్నవి రెండు తత్త్వాలు - ప్రేమ, కామం,

“ స్త్రీలో ఉన్నది ఒకే తత్త్వం - ప్రేమ !

“ స్త్రీ లోని ప్రేమ పురుషుడి లోని ప్రేమతో కలిస్తే - అది ఆనంద పరమాపది అయిన తాదాత్మా ప్రేయో అమృత పదవే.

“ స్త్రీ లోని ప్రేమ పురుషుడి లోని కామంతో కలిస్తే - అది పురుషుడ్ని పందిగా మార్చి, స్త్రీని బెజవాడ మురికికాల్యగా కంపెత్తిస్తుంది !

“ తాను పతనం కాకుండా రక్షించుకోవలసిన బాధ్యత స్త్రీది. పురుషుడికి పతనం అనేదే లేదు.

“ అందుకు స్త్రీ ప్రేమించాలి. తన ప్రేమను అందుకొన్న పురుష ప్రేమకే ఆత్మార్పణ చేసుకోవాలి.

“ అందుకు - తపస్సు చెయ్యాలి స్త్రీ !

“ తపస్సు చెయ్యాలి స్త్రీ. పైమపతి చెయ్యలేదా భీమేశ్వరుడి కోసం ? రమ చెయ్యలేదా శ్రీరాముడి కోసం ? తమస్సు లేని స్త్రీ సామాన్యుడికి భార్య కాగలదే కాని - ఒక హర్ష పురుషుడి ప్రియురాలు కాజాలదు.

“ ఒక్క మగవాళ్లి కూడ ఆకర్షించి ఆకట్టుకోలేని స్త్రీలున్నారు. తమ అపజయాలకు కారణాలను సైతం వెతుక్కేరు వాళ్లు. దిద్దుకోరు తమ లోపాలను, మనస్సులను, ఆత్మలను.

“ అందం, అభిజాత్యం, విద్య, ధనం వంటి వ్యర్థ ప్రతిష్టలను చూచుకొని గర్వపడే స్త్రీకి జీవితంలో లభించేది స్వకుచ మర్దన సుఖం ఒక్కటే !

“ ఆరాధించగల స్త్రీయే ఆరాధ్యదేవత కాగలది.

“ అవివాహితుడో, అందగాడో, అవిటివాడో - ఎవడో ఒక్క పురుషుడైనా అనురక్కడై ఆరాధించగల్లితే - అట్టి స్త్రీ కంటే ధన్యరాలు మరెవరు ?

ప్రియురాల్చి ఉంపుడుకత్తుగా నిరసిస్తూ, గయ్యాళిని భార్యగా గౌరవించేది - వలపు విలువలు తెలియని ఇక్కడి లోకమే ! ఈ లోకానికి శరీరాలే కదా ముఖ్యం ? శరీరాలు ఎంత కాలం ఉంటే ?

“ ఆత్మై ప్రధానమైన ఆధ్యాత్మిక లోకంలో - ఎన్ని ఆత్మలైనా కలిసిపోవచ్చు ఒక దానితో ఒకటి అనురాగ బలంతో ।

“ మీ సిద్ధాంతాలు నాకూ ఒంటబట్టినట్టుపై ! ఏదో ప్రాసేస్తున్నాను తీరికగా ! మంజీర వచ్చి వెళ్ళిందిలే నిన్న ।

“ ఆత్మ, అనురాగం వంటివి అర్థం కావు వర్రతు. పిచ్చి కామం దానిది. వట్టి శరీరం, దాని నిండా తాపం.

“ నాలుక భైదు. స్వభావం నల్లి. మాటి మాటికీ మూతి ముడుస్తుంది కనా ! అప్పు దనిపిస్తుంది నాకు - గత జన్మలో అది ఏదో ఒక ఎలుక బోసులో చిక్కుకొన్న చుంచు అయి ఉంటుందని !

“ అర్థంలో అయినా చూచుకోదో ఏమిటో !

“ నాకూ ఉన్నె ఎన్నో లోపాలు. మరి దిద్దుకోవడం లేదా ముఖాన్ని మనస్సునూ కూడా - మీలో చూచుకొని ?

“ నేర్చుకోదు వర్షా

“ అసూయ వల్ల ఏం లాభం ?

“ ఎవరైనా ఇద్దరు శ్రీ పురుషులు చనువుగా ఉన్నట్టు కనిపించినా - ప్రేమతో పల్చిరించుకొన్నా - ఒకరి దగ్గర ఉన్న విద్యుతు ఒకరు గ్రహించే ఉబలాటంతో పరస్పరం సన్నిహితులైనా కూడ ఓర్చుకోలే దామె. అలాంటి పరిచయాలకు అపారాలు కల్పిస్తూ, ప్రచారాలు చేస్తుంది. ఆకాశరామస్తు ఉత్తరాలు ప్రాస్తుంది - వాళ్ళ వాళ్ళ పెద్దలకు !

“ తాను పెట్టిన నిప్పుకు ఆయా జీవితాలు, సంసారాలు అంటుకుపోతుంటే - తృప్తిగా నిట్టుర్చే ఈ పైశాచిక మనస్తత్త్వానికి ఏమిటి కారణం ?

“ భగ్న ప్రేమ ?

“ ప్రేమ భగ్నం ఎప్పు డవుతుంది ?

“ ప్రేమించడం చేత కానప్పుడు, ప్రేమలో స్వార్థం ఉన్నప్పుడు. కేవల శరీర కామాన్ని ప్రేమ అనుకొన్నప్పుడు. ప్రేమ కోసం త్యాగం చెయ్యలే నప్పుడు. తాను ప్రేమస్తున్న వ్యక్తి తిరిగి తనను ప్రేమించా లనుకొన్నప్పుడు !

“ నాకు లేనిది మరొకళ్ళకు మాత్రం ఎందుకుండాలి - అనేది ఆశ్లేషయ్య మనస్తత్వం. ఈ రకమైన కుళ్ళ వల్ల చెడేది ఆ కుళ్ళ కలవాళ్ళే !

“ అలా చెడింది వర్ష !

“ తాను ప్రేమించిందట ! అవతలి వ్యక్తి తిరిగి తనను ప్రేమించలేదట ! అందుకని తాను ద్వేషిస్తుందట !

“ అతిథి స్తోకరించనంత మాత్రం చేతనే విషంగా మారిపోయేది నిజంగా అమృతమేనా ?

“ ఎవరూ వాడనంత మాత్రం చేత, గుర్తించనంత మాత్రం చేత మాణిక్యం మసిబోగ్గపోతుందా ? వేలకొలది సంవత్సరాలు భూగర్జుంలో కూరుకుపోయి ఉన్నా - రత్నం రత్నమే కదా ? నల్లి నెత్తురుపూత పెదవుల చివర, పొదరు చెంపలపై, చెవి రింగులలో ఎంత మిడిసిపడుతున్నా - నకిలీ రాళ్ళ నకిలీ రాళ్ళే కావా ?

“ ఒకసారి ప్రేమిస్తే - ఆ ప్రేమ అమృత దివ్యమూ, అనంద పరమమూ అయితే - దానికి భగ్నత అనేదే లేదు కద ?

“ ఏదైనా ఒక కాంతి ఆరిపోవచ్చునే కాని, చీకటిగా ఎలా మారిపోగలదు ?

“ కాంతులకే అధికాంతి ప్రేమ. ఆరదం అనేదే లేదు దానికి !

“ అర్థం కాదు వర్షకు !

“ ప్రేమ పరమానంద కైవల్య పదవి అనీ, పెళ్ళి కేవలం సాంఘిక తంతు అనీ - ప్రేమ శివసరస్వతీ పరమాదైవతమనీ, పెళ్ళి వట్టి బ్రతుకుతెరవు కాంట్రాక్ట్ అనీ - ప్రేమకూ, పెళ్ళికి సంబంధమే లేదనీ - ఎరగదు ఆమె !

“ తాను ప్రేమిస్తే చాలు. అదే తనకు ఆనంద లభి ! పరమామృత సిద్ధి !

“ రాత్రికి సుఖంగా, ప్రశాంతంగా విత్రమించే దెక్కడో నిశ్చయంగా, స్వయంగా తెలిసిన వ్యక్తి, పగలంతా ఎన్ని కష్టాల కైనా ఓర్ని, ఎలా శ్రమపడ గలడో - తన ప్రణయాత్మకు పరమ విశ్రాంతి ఏదో గుర్తించుకొని, ఏ తదానందానుభూతిని అపరోక్షంగా పొంది ఉన్న వ్యక్తి కూడ -జీవిత మంతా ఎన్ని పోటీ పోరాటాల కైనా రొమ్ము ఒడ్డి, అలా విజయోన్నత పరా శిఖరాన్ని అధిరోహించగలదు !

“ నీవు ప్రేమించిన ఆత్మే నీ పరమాత్మ అది నిన్ను స్వీకరిస్తే చాలు. అదే నీ సౌభాగ్యానికి పరమైశ్వర్యం - అంటారు మీరు.

“ పరమ స్థితిని అందుకోవడానికి ఆమె ఇంకా ఎన్ని జన్మలు ఎత్తవలసి ఉన్నదో ! ”

(ప్రేమ భావము లేక, ప్రేమించగా లేక,

నిను ఎవరో వంచించి రని ఏద్దు ఫల మేమి ?

(ప్రేమించగల దివ్య హృదయమే నీ కున్న

శివుడే నీ చరణాఙ్జి నేవకుం డగు కదే !

107

“ ఛ :ఛ ! అందరి మీదా పడింది ! ”

“ ఏమిటది ? ”

“ ముద్దు ! ”

“ నీ ముద్దుతో ముక్కలైన ఆ ధన్యాత్ము లెవరు ?

పత్రిక లాక్ష్మిన్నాను నీ చేతిలో నుంచి !

ఎంత రసవత్తర సన్నివేశం అది !

ముఖం చేతులలో దాచుకొని, వ్రేళ్ళ సందుల్లోంచి చూసున్న నీవు - కేవల జ్యోతిరాత్మ కనికట్టులా కనిపించావు నా కప్పుడు !

ఎన్ని జన్మల తపఃఫలాల రసకవితలో ఆ చూపులు !

పత్రిక వదిలేసి, నిన్నే చూసున్నాను నేను !

ఓహో ! ఆ లజ్జామాహాన ముగ్గ సౌందర్య !

సాధారణ వస్తువే, రోజూ చూసున్నదే, తిరస్కార సీమ దాకా అతిపరిచయ ఘైనట్టిదే - జిగెలు మంటుంది ఏదో ఒక క్షణంలో, ఏదో ఒక దివ్య సౌందర్య లవంతో !

అదే దాని నిజరూపం !

ఆత్మేజ్ఞుల్యమే సౌందర్యం.

అదే సరస్వతి !

ఆ క్షణంలో, ఆ సొందర్యంతో, దాన్ని పట్టుకోగలవాడే నిజమైన కళా
బ్రహ్మ !

అతడే శివుడు.

ఈ శివసరస్వతీ సమద్వైత సొందర్యమే రసబ్రహ్మ !

అలా ఎంతసేపు ఉన్నామో మనం - క్రియా శూన్యులమై - వట్టి అనంద
శూన్యంగా !

అలానే సశరీర శూన్య పరిపూర్ణ తత్త్వమై పోయేవాళ్ళం మనం అకాల
కాలాతీత పరాస్తితిలో - మిత్ర బృందంతో అప్పుడు మన బాపురెడ్డి వచ్చి ఉండక
పోతే !

వేదకాలంలో, వరమ మాదిగ కూడ వేద విభజన చేయగల్గిన
దివ్యయుగంలో, మనిషి మనీషిగా - బుషిగా - దేవుడుగా బ్రతకగల్గిన ఆ ఎప్పుడో,
సాధ్యమై ఉండి ఉండవచ్చ నన్న సమాధి - శిలా ఘటిత అర్థనారీశ్వర దివ్య
శిల్పం వలె తన కళ్ళ బదగానే, తన కళ్ళను తానే నమ్మలేక, తానూ ఒక శిల్పమూర్తి
అయినాడు కద బాపురెడ్డి !

విశ్వం లోని సమస్త హృదయాలను రామాఫలాల వలె గ్రోలి, సీతాఫలాల
శైతల్యం సంతరించుకొని, మహాప్రష్ట నిర్మించిన సహృదయతే బాపురెడ్డి. అమృత
భావుకుడు, అనంద కవి, ఆత్మీయ మూర్తి అతడు !

పేపరు చూశాం.

అబ్బి ! పేపర్లో పడిందే భోటో !

కవి సమ్మేళనం భోటో అది. చాల రోజుల క్రితంది.

మంత్రిగారు అధ్యక్షులు కనుక పడిందది పేపర్లో !

ఏవో రాజకీయాలకు, ప్రమాదాలకు, యుద్ధాలకు సంబంధించిన వార్తలు,
భోటోలు తప్ప - సంగీత సాహిత్యాలకు చెందిన వేవీ ప్రతికలలో పడవు సాధారణంగా.

ఏ మంత్రిగారో వన్నే తప్ప - సాహిత్య సభలకు పత్రికా ఏలేఖల్లే రారు.
వచ్చినా, వార్తలు పంపరు. పంపినా, అక్కడుండే మహాశయులు వెయ్యారు. వేసినా,
ఏ మూలో ఒక రెండంగుళాలు !

తక్కిన పండిందు పేటీల పత్రిక అంతా, పెద్ద పెద్ద శీర్షికలతో రాజకీయాలు - రాజకీయాలు - రాజకీయాలు !

రాజకీయం తప్ప, జీవితమే లే దీనాడు ఈ దేశంలో !

ఒక రాజకీయ పార్టీ వలంటీరు పాటి కూడ చెయ్యడు - ఈనాడు ఈ దేశంలో - ఏ మహాకవీ !

ఎవరికి కావాలి కళా, కవిత్వమూ ?

కావలసింది కూడు !

దానికి ఆధారం రాజకీయం !

కూడు, గుడ్డ, వసతి, సుఖం, వినోదం, స్త్రీ, అధికారం, గౌరవం, పదవి - అన్నీ కూడ మార్గటల్లో దొరుకుతై వెలకు.

ఉండవలసింది డబ్బొక్కతే. దానికి మూలం వ్యాపారం. వ్యాపారానికి కీలకం రాజకీయం.

మెదడూ, శక్తి కూడ మార్గటల్లో దొరుకుతున్న కద !

హృదయాన్ని చంపుకొని, రోడీగా మారి, కుటులు చెయ్యగల్లితే - ఏ వోటరైనా సరే, డిక్టేటరే కావచ్చ !

అతడి కనుసన్నల్లో మెలుగుతై, ఆడతై, పాడతై - కళలూ, కవిత్వాలూ, సంగీతాలూ, స్వారస్వాలూ - బట్ట విపుకొని !

ఏడుస్తోంది సరస్వతి !

హృదయం ఏది కరగడానికి ?

ఆనాడు ఒక్క రాజుకే భయపడేవాళ్ళు అందరూ.

ఈనాడు ప్రతి ఒక్కడికీ భయపడుతున్నాడు ప్రతి ఒక్కడూ !

మనిషి మెషీనుగా మారిపోతున్న కాలం ఇది.

మెషీను తుప్పుగా, తుప్పు ప్రవ్యంగా, ప్రవ్యం శూస్యంగా మారిపోయిన తర్వాత - మళ్ళీ సర్వం పరిప్రహ్వా కద ?

అటుకేసే - అక్కడకే - ఈ పరుగులు !

ఏది ఏమైనా - భోటో పడింది పత్రికలో !

మంత్రిగారి ప్రకృగా ఉన్నందువల్ల కాబోలు, నా బొమ్మ మరి కొంచెం
బాగా పడింది.

కానేపు ఏవో కబుర్లు చెప్పుకొని, వెళ్లిపోయారు బాపురెడ్డి, వాళ్ళా !

అయితే -

దేవీ !

ఎదుట సాక్షాత్కరించి నేను ఉండగా - పోటోలోని నా బొమ్మనా ముద్దు
పెట్టుకొంటావు ?

“ తుదిచేశాగా ? అది అందరిచీదా పడింది ! ”

“ ఆ అందరూ నా కంటే గొప్ప కవలే లే ! ”

ఎఱ కల్పులై పోయినై నీ కట్టు !

కందిపోయినై నా బుగ్గలు !

కను ముక్కు టీ రొకట కాదు చక్కదనమ్ము,

ఆత్మజోజ్యల్యామే అమ్మిత సౌందర్యమో !

బొమ్మ బంగరువైన భొమ్మేనె, ఒ చేలీ !

వువ్వు తృణము దెయ్యైన పువ్వేనె, నా చేలీ !

108

కొబ్బరి కాయలున్, పసుపు

కుంకుమలున్, పుపులున్, ఫలమ్ములున్,

దబ్బులు రెందు పుచ్చుకొని -

దాగులుపడ్డ మనః పటమ్ములన్

సబ్బున గుంజి పెట్టు మని

స్నేహిని చేరిరి మానవాళి ! ఆ

గబ్బుకు గబ్బిదమ్ములె క

కావికలై గుడి వీడి పారగా !

గుడి నిండా, గుడి చుట్టూ - జనం ! జనం ! జనం !

ఈ అందరూ ఆస్తికులేనా !

మౌళి ఒక్కడేనా నాస్తికుడు !

ఎందుకు అతడిపై నీ కంత కోపం !

ఆలోచించి చూడు కొంచెం.

దైవం లేదంటూ, ఉన్నది మనం మాత్రమే అంటూ, తమ ప్రవర్తనకు
తామే బాధ్యత వహిస్తూ, జీవించే నాస్తికులు ఒక ప్రకృ-

ముక్తి కోసము కీలు మాచ్చె నొకడు ;

కూలీల నేడ్చించి, కోటికి పడగెత్తి,

ఈ రెండు పక్కాలలోను సమాజానికి ఎక్కువ అపకారు లెవరో చెప్పగలవా
నీవు ?

అదైవత పద్ధతిలో దైవస్వరూపం ఏమిటి ? శుద్ధ నిర్ణయ పరిషూర్ఖ బ్రిహము
లేదంటే ఏం ?

మనిషి ప్రవర్తనే కదా ప్రధానం సంఘానికి ?

మానవనేవే మాధవనేవ అని పైకి మాత్రం చెపుతూ, మానవులందరి
చేత సొంత సేవ చేయించుకొనే ఆస్తికుల కంటే - మనస్సురిగా బాధ్యతతో
మానవులుగా బ్రతికే నాస్తికులే మంచి వాళ్ళు కారా ?

అందరూ నీకు లాగే వచ్చా రనుకొంటున్నావా గుడికి ? ఆ పూజలు
చేస్తున్న ఆస్తికుల మనస్సులలోకి ఒకసారి తొంగిచూడు !

తన దొంగతనము పారిన ఒక్క టెంకాయ

కొట్టుడునని మ్రొక్కుకొనియో నొకడు ;

వెలదికై హితునికి విషమిచ్చి, దొసగు నీ

పైటకు తుడువగా వచ్చే నొకడు ;

రోజెల్ల దొంగ తరాజుతో ప్రజ దోచి,

ముక్తి కోసము కేలు మోచ్చె నొకడు;

కూలీల నేడ్చించి, కోటికి పడగెత్తి,

అరణాకు కైవల్య మడుగు నొకడు ;

సంఘ జీవఫ్యుమైన దుష్టార్యా మెంతో

చేసి, గడియించుకొన్న అశేష కిల్పి

పమును నీ కొక్క పుష్టి లంచముగ నొసగి

కడిగి వేయించుకొన వచ్చే ఘను డొకండు !

దైవం లంచగొండి కాదని - పొగడ్తలకు ఉభీపోయే అల్పుడు కాదని - ఒక్క కొబ్బరికాయకే ఏరిసిపోయి, కర్తీనేయి అమ్మిన పాపాన్ని తుడిచివేసే టంతటి దుష్టుడు కాదని - ఈ పరమ భక్తు లెప్పటికైనా గుర్తించగలరా ?

నారాయణా అని తన కొదుకును పిల్చుకొన్నంత మాత్రాన, ఒక మహా పాపి వైకుంఠానికి వెళ్ళాడట !

పరలోక మందుర్మృదేవుణ్ణి ఒకసారి స్వరిస్తే చాలు, టన్నుల కొలదీ పేరుకొని ఉన్న పాపపంకం మొత్తాన్ని ఆ తడే మోసుకు పోతాడట !

పాపుల ప్రాతలి వన్నీ - నా ఉద్దేశంలో ! కేవలం వాళ్ళ పేరాన లివి !

మానవ సమాజాన్ని నాశనం చేసిం దిలాంటి ప్రాతలే !

ఏ మత గ్రంథాన్నె నాతెరిచి చూడు !

దైవం ఎక్కడో మరో లోకంలో ఉంటాడు. మహా భోగబూగ్యాల స్తదుమ - ఒక సంస్థానాధిక్యరుదిలా, ఒక బడా నవాబులా - సుఖిస్తూ ఉంటాడు. పదవిలో ఉన్న ఒక లంచగొండివలె - త్రూరు దతడు. అల్రిత పక్షపాతి కూడ. చెప్పుడు మాటలు వింటాడు బాగా. ప్రపంచంలో ఎక్కుడ ఏమి జరుగుతున్నదో, ఎవడో ఒక నారదుడు చెప్పేవరకూ, తెలియ దతడికి. చుట్టూ నిత్యం బుఘుల పొగడ్తలు, దేవతల భజనలు, మానవుల దాసోహలు ! వట్టి మూర్ఖుడు - కాముకుడు - దగాకోరు - దగుల్చాబీ !

అతట్టే నమ్ముకొని ఉన్న వాళ్ళకి మాత్రం ఇస్తూ ఉంటాడట కోరితే - వరాలూ, కోరకపోతే - మోక్కాలూ !

దైవాన్ని ఇంత నీచంగా - ఒక గ్రామ రాడీ వతె - రూపొందించి, అసాధ్యమైన నీతులు కొన్ని సృష్టించి, అభ్యర్థయ నిరోధకమైన దాసానుదాస్యాన్ని ప్రచారం చేసి, ముఢాచారాలను ఆచరణలోకి తెచ్చి, మానవుణ్ణి నాశనం చేశారు అజ్ఞానులు, స్మార్ధపరులు, పాపులు !

రకరకాల గుడులు, మందిరాలు, మళీదులు, కోట్ల కొలది దేవతలు, వాళ్ళతో వాళ్ళకి విరోధాలు, భక్తుల కోసం పోటీలు, నైతిక వైరుద్యాలు, ఆచార మౌధ్యాలు, అడ్డపట్టీలు, నిలువుబోట్లు, దారంపోగులు, పిలక టోపిలు, మురాలు, మురారాజకీయాలు, ప్రచారాలు, కుటులు !

ఏమిటి ఇదంతా ?

ఏమిటి చెయ్యడం మానవుడు ?

దేన్ని నమ్మడం ?

ఏ దిక్కుగా పోవడం ?

ఏది తరణోపాయం ?

ఎక్కడ వెలుగు ?

అంధకార బంధురమైన ఈ గహనంలో, నరక భయాలను రెచ్చగొట్టి, స్వర్గసోపానాలకు మార్గం చూపుతా మంటూ, స్వార్థ ప్రభువులు అందినంతవరకు దోచుకొంటున్నారు ప్రజల్పి !

ఈ ఆస్తిక కల్లోలాన్ని భరించుకోలేని వివేకి - నాస్తికుడు కావడంలో వింత ఏముంది ?

ఆస్తికులంటే ఎంత అసహ్యమో, నాస్తికులంటే అంత జాలి నాకు.

దైవానికి నాస్తికు దుస్సంత దగ్గరగా ఆస్తికుడు లేదు నిజంగా.

అయితే - ఆ విషయం తెలియదు నాస్తికుడికి. అర్ఘవేదాంత చింతనను అవగాహన చేసుకోలే దతడు. అదే అతడి బలహీనత. అందుకే అతడంటే నాకు జాలి !

నీవే దైవం - అంటున్నది మన వేదాంతం.

మతం లోని దేవుడు మగవాడు. అలాంటి వా డెక్కడా లేదు.

వేదాంతం లోని దైవం ఒక శుధ్య చైతన్య శక్తి. అది సర్వత్రా ఉంది.

దైవం వేరు, మతం వేరు.

మానవుడి కడుపు లోని ఒక నులిపుగుకు మానవ స్వరూపం ఎలా అగమ్య గోవరమో, విశ్వగర్భం లోని మానవుడికి విశ్వేశ్వర స్వరూపం అలానే అందరానిది !

ప్రభుత్వం వలనే పరబ్రహ్మ కూడ ఇదీ అని భచ్చితంగా ఎక్కుడా లేదు.
అంతటా ఉంది.

ఎవరు ఎష్టుడు ఎందుకు ఏ రూపంలో కోరితే, వారికి అష్టుడు అందుకు
ఆ రూపంలో ప్రత్యుషమువుతుంది ప్రభుత్వం - పోలీసుగా, డాక్టరుగా, న్యాయమూర్తిగా,
జంజనీరుగా, మంత్రిగా, గవర్నరుగా !

ప్రతి ఉద్యోగి ప్రభుత్వమే. ఏ ఒక్క ఉద్యోగి ప్రభుత్వం కాదు.

సహజంగా ప్రతి ఉద్యోగిదీ ప్రభుత్వదృష్టి - స్వార్థం, బంధు పక్షపాతం,
కులత్వం, లంచగొండితనం వంటివి అతణ్ణి నాశనం చెయ్యునంత వరకు !

ప్రభుత్వంలో ఉద్యోగి వంటివాడే పరబ్రహ్మలో జీవుడు !

మానవుడి మెదడు ఏ మాత్రం ?

ఒక గుప్పెడు !

అది సాధించగల విజ్ఞానం ఎంత మాత్రం ?

ఎందుకు మరి ఈ ఆహంకారం మనిషికి ?

దీపకాంతి సైశిత్యమూ, పరిధి పెరిగే కొలదీ - దాని వెనుక గల చీకటి
యొక్క గాఢతా, వైశాల్యమూ కూడ పెరుగుతే !

చీకటి కణానికి సూర్యాంశీ చూపడం ఎలా ?

తలవెంటుకకు తలోదరి పూర్ణదర్శనం సాధ్యమా ?

సూర్య చంద్ర బింబాలే త్రిపుర సుందరి పాదుక లంటే - ఈ భూలోకం
అమె పాదరేణువు కూడ కాదు కదా ?

మహాదూషాపాన్ని మనసా వహించి, అణురూపాన్ని అలంకరించి చూస్తే -
నీవే ఆమె !

నీవే ఆ దైవం !

ఈ ప్రవచనం అర్థమైనవాడు వేదాంతి. అర్థం కానివాడు నాస్తికుడు. అర్థం
కానివ్యనివాడు మత పెద్ద. ఈ గోలంతా మన కెందుకులే అనుకొనే వాళ్ళ ఈ
అస్తికజనం అంతా !

జిజ్ఞాస కలవాడు మౌళి.

అన్నేషించనీ అతణ్ణి ఇంకా, ఇంకా !

అన్నేపణి, అభిజ్ఞ, పరిశోధన, పరమజ్ఞత లేకనే - లోకోత్తర మహానీయమైన
మన ఆర్థ విజ్ఞానం పెంటలపాలై కుములుతున్నది ఈనాడు !
కళ్ళ తెరచి చూడు !

దైవం ఉంది.

మనం ఉండడమే దైవం ఉండడానికి నిదర్శనం.
మనమే ఆ దైవం !

తమములో దాగి కాన్నించ దంతె కాని,

లేని దన్నది విశ్వాస లే దొకింత !

కాంతి కిరణమ్మునకు వాడి కలుగు కొలది

చీకటుల లోతులోతులు చించగల్లు !

109

“ ఇంత వచ్చిగానా ప్రాసుకొంటారు లేఖలు ? ” అన్నది కదూ వర్ష ?

“ ఏం లాభం వీటివల్ల ? ” అని కూడా అడిగిందామే !

“ మధ్యలో బోరు కొట్టే ఈ చర్చ లేమిటి ? ” అంటూ చుంచుమూతి
కూడ పెట్టింది కద ?

అంతే కావాలిలే నీకు !

ధానిపై, ఒక ఉపన్యాసమే దంచా వనుకో ! అర్థమయిందా ఆమెకు ? నీ
వెంత కష్టపడి దంచినా, నీ దంపుడు బియ్యం మిల్లు బియ్యానికి అలవాటుపడ్డ ఆ
నవనాగరిక నిత్యరోగిష్టికి సచ్చుతవా ? రుచిస్తవా ? జీర్ణమవుతవా ?

ఆమె సంస్కారం ఎంత ? ఆమె మెదడు బల్మీకు గల వోల్టేజి శక్తి
ఎంత ? ఆ మాత్రత్వ వెలుగుకు అందగల్గిన ఆవరణం ఎంత? గుణ్ణి కంబికి
గోలోక శాందర్భాన్ని చూపాలని ఎందుకు ప్రయత్నిస్తున్నావు నీవు ?

దబ్బు, పదవి, ప్రచారం, ప్రాభవం - ఇవి నాలుగూ నాలుగు దిక్కులు
జీవితానికి !

ఏ రంగంలోనైనా సరే - సంస్కరోనైనా సరే - ఈ దిక్కుల్ని పాలించే
దిక్కులకులు, వాళ్ళ బంధుమిత్రులు, ఆ వాళ్ళ దాసులు, దాసానుదాసులు -

ప్రతిభావంతు లెవరూ ఆ చుట్టుప్రక్కలకు చేరకుండా జాగ్రత్త పదుతూ - తామే
జీగేలుమంటూ, వెలుగుతూ ఉంటారు మతాబాల్లా !

మతాబా బ్రతు కెంత ?

దాన్ని చూచి చంద్రుడో, సూర్యుడో అని ఎందుకు త్రమ పదతావు నీవు ?

అట్టి మతాబాల నెరనుల్లో ఒక నెరను వర్ష !

జీగేలుమంటుంది. ఓహో - అనిపించుకొంటుంది. అరిషోతుంది ఆ
మరుక్కణం. ఆ తర్వాత వట్టి చీకటి.

వర్షకు నీ విచ్చిన జవాబులు మాత్రం బలే బాగుమై.

నన్ను అందుకొన్నావు నీవు. నాలో ఐక్యం కావడానికి అవసరమైన స్థాయి
సిద్ధించింది నీ ఆత్మకు. గురువునే పాలించగల శిష్యరూలవు. ఈశ్వరుణ్ణే భిక్షుణ్ణే
చేయగల భవనేశ్వరివి అయినావు నీ విపులు !

ఈ నీ మహాదైశ్వర్య సిద్ధిని సాధించడం కోసమే - పరమేశ్వరుడనైన నా
ప్రక్క పరమేశ్వరిగా నిన్ను ప్రతిష్ఠించడం కోసమే రజస్తమస్తులను నీ నుంచి
తొలగించి, శుద్ధ సత్క్ష చైతన్య రాగ కళగా నిన్ను రూపించడం కోసమే - ఇన్ని
లేఖలు ప్రాశాను నీకు ! ఇన్ని చర్చలు చేశాను నీతో ! ఇంత జీవితం సృష్టించాను
నీ కోసం !

నేను శుద్ధ సత్క్ష పరమేశ్వరుణ్ణే.

నాది అనంత పిపోన !

నీవు శుద్ధ చైతన్య పరమేశ్వరివి !

నీది నిరంతర దిత్తు !

ఓహో - వైశాఖీ ! రాగ రఘా !

నా అమృతానంద సాహితీ !

నా ఆనంద నుందర సంగీతీ !

ఎలాంటి పరిష్ఠితిలో అయినా సరే -

ఇద్దరం మనం !

ఒక్కరం మనం !

ఒకే ఒక ఆనందం మనం !

ఇద్దరమే !

మన మిద్దరమే !

సంయోగము, వియోగమూ

సంతోషము, విరహ వ్యధా,

ఇతు కేషైనను గాని !

మనసు కున్న స్వేచ్ఛారతి

తనువుకు లేకున్న గాని,

తనువు కున్న పొలిమేరలు

దాటరాని తైన గాని !

విరహగ్నులలో తనువులు

కరిగి బూడియే తైనను,

మన బూడియే విబూడిగా

మహియే తైవము కాగా !

మన మనసులు జోడుకట్టి

మఱ్ఱులు మెరపులు కాగా,

మన ఆత్మలు కలిసిపోయి

మధురామృతమే కాగా !

110

నీ ఆత్మ ప్రవంతి నా ఆత్మ మహాపయోనిధిలో ఐక్యమై పోయిందన్న
ఆనందంలో - మైమరచిపోయి, యోగనిద్ర లోకి జారిపోయిన నన్ను, ఎంత చక్కగా
మేల్కొల్పావు నీవు - చరణ సేవా వ్యాజ ప్రణయ సృష్టి పరమకర్తవ్య భూపాల
రాగ రాగిణీ రమా మూర్తివే !

భూపాల రాగమా అది ?

నేను మేల్కొనే వరకూ అదే ! మేల్కొన్న తర్వాత, కామ వర్ణని అది ! ఆ

తర్వాత ఆనంద రంజని అది !

అనమాప్తం కదూ నా గత లేభి ?
 ఎందుకు చూపావు మన లేభిల్ని వర్షకు ?
 ఒళ్ళంతా అసూయ కదా ఆమెకు ?
 ఆత్మ తెలీదు కదా ఆమెకు ?
 మేభల ఏం చేసింది ?
 ఎందుకు నేర్చుకోవు గుణపారాలను అనుభవం నుంచి ?
 “ మీరు నేర్చుకొంటున్నారా ? ” అంటావు కదా నీవు ?
 నిజమే. నేనే కాదు, లోకమే నేర్చుకోవడం లేదు అనుభవం నుంచి ఏమీ!
 “ పెళ్ళాడి నరకం అనుభవిస్తున్నాను నేను. పెళ్ళాడవద్దురా, ప్రియ
 కుమారా ! ” అని తండ్రి కొడుక్కి చెపితే - ఏమంటా దతడు ?
 “ నేను కూడ చూస్తాను ఆ నరకం ఎలాంటిదో ! ” అనడా ?
 అలానే - ప్రతి జీవి !
 అనుభవమే జీవితం.
 దాని మంచి చెడ్డలే స్వర్గ నరకాలు.
 ఎవరి అనుభవం వారిదే. ఎవరూ నేర్చుకోరు ఎవరినుంచీ !
 మన అనుభవం మనది
 వర్ష కెలా రుచిస్తుం దది ?
 అత్యంత సూక్ష్మమైన ఆనందాలు పూర్తిగా వ్యక్తిగత మైనట్టివి.
 ప్రేమ, శృంగారం, సౌందర్యం, రతి, మధుపానం, భోజనం, నిద్ర -
 వంటివి ఎవరివి వారివే ! వాటిని వాస్తవంగా అనుభవిస్తున్న వాళ్ళకు ఎంత
 మనోవోహన మధురాలో - తదితరులకు అంత జుగుప్పాకరాలు,
 అసూయాజనకాలు, ప్రాణాంతకాలు అవి !
 నీవు త్రాగుతున్న అమృత రుచి నీ ప్రక్కనున్న వర్ష కెలా తెలుస్తుంది ?
 ఒకరి ఆహారం మరొకరికి ప్పటిని ఇవ్వదు. ఒకరి నిద్ర మరొకరికి విత్రాంతిని
 ఇవ్వదు. ఒకరి ప్రేమలేభి మరొకరికి పారవశ్యం కలిగించదు.
 అట్టి వైయక్తిక సుఖభోగాలను రహస్యంగా అనుభవించా లనడం
 అందుకే ! ఇతరుల కంట పడగూడదు ఆ అనుభవం ! పడితే, కలిగేది వైరస్యమూ,
 వైరమూ, అపదా మాత్రమే !

మన ఈ ప్రేమలేఖలను చూచి వర్ష సంతోషిస్తుం దనుకొన్నావా ?
ఏడుస్తుంది !

అన్ని రంగాల లోనూ ఉన్నారు ఇలాంటి ఏడైవాళ్ళు ఈనాడు.

ఎదటివాడు చేసిన పని ఎంత బాగున్నదని లోపల అనుకొంటాడో -
అంత బిగ్గరగా అరుస్తాడు - అది బాగుండ లేదని !

అంతకంబె ఘనుడు మరొకడున్నాడు సాహిత్య రంగంలో. ప్రతిభను పూర్తిగా
ఇగ్గేరు చేస్తా డతడు. చెత్త పుస్తకంపై పది పేజీలు రివ్యూ ప్రాస్తాడు - అది ఎలా
చెత్తో నిరూపిస్తా ! మంచి పుస్తకం పేరైనా ఎత్తడు ! ఎత్తితే, ఆ మంచి పుస్తకం
ప్రాసినవాడు గోప్యవాడై పోవచ్చు ! అలాంటి ప్రమాదాన్ని భరించుకోలేదు -
ముఖ్యంగా మన తెలుగువాడు !

“ప్రతిభ లేనివాళ్ళీ ప్రోత్సహించు. అతడు నీకు దానుడై ఉంటాడు. ప్రతిభ
కలవాళ్ళీ అటిచివెయ్యి. లేకపోతే, ఇతడు నీ పెత్తనానికే ఎసరు పెడతాడు ” అనేదే
కదా నీతి నేడు ?

అదే కదా - ఒక నిత్యనూతన మహా ప్రవాహం కావలసిన మానవతను
అరికట్టి, మురికిగుంటగా మార్చిన మహా మారి ?

అశక్తి, అసూయ, ద్వేషం, కుళ్ళబోతుతనం, ఏడ్చు, అపకృతి - ఇదీ ఏ
దోర్మాగ్యుల కైనా అధిపతనపు క్రమావస్థ !

మంజీరను గురించి ఈ మధ్య జరుగుతున్న దుప్పుచారం - వస్తున్న
ఆకాశరామన్న ఉత్తరాలు - చూస్తున్నావు కదా ?

అమెను కామించి, వెంటవడి, వేధించి, తన్నులు తిని, పగ బట్టిన దుష్టులు
తింటున్న గడ్డె కదా అది ?

కళా సరస్వతి పట్ల కామదృష్టి ఏమిలో ఏళ్ళకు !

కామధేనువును కోసుకు తినజూచే పచ్చి కనాయి మనస్తత్వం అది !

మనతో ఆమెకు గల స్నేహసుబంధాన్ని త్రించివేయడానికి ఎంత కుట్ట
జరుగుతున్నదో చూడు !

అవ్యాజమైన అనురాగబంధం జీవేశ్వర సంబంధమే. వాస్తవ నగ్నసత్యాలే
త్రించలేవు దాన్ని. అనత్య దుష్ట కూట ప్రచారాలా త్రించగలవి ?

మంజీర నాన్న మేఖల నాన్న వంటి మూర్ఖుడు కాదు.

కుమారె హృదయంలోని స్వయంభూత జ్ఞానజ్యోతిని ఆర్పివేసి, తన వంశానుగత మౌధ్యంథకారంతో ఆమెకు ముసుగు తగిలించిన దురహంకారి మేఖల నాన్న దాని ఘలితంగా ఆమె దివ్య వ్యక్తిత్వం చీకటిలో చీకబెపోయింది !

తానే తన పుత్రిక అన్న జ్ఞానంతో - తన జన్మాంతర తపస్సులన్నీ క్షాళితమైపోయి, పుద్ధ సత్య చైతన్యంతో తానే ఆమెగా ప్రకాశిస్తున్నాన్న ఆనందంలో - ఆమెకు సంపూర్ణ స్వేచ్ఛను ఇచ్చి - ఆమె తరణంలో తానూ తరించిన జ్ఞాని మంజీర నాన్న ! దాని ఘలితంగా ఈమె రాగకళా రసబ్రహ్మేష్య అయింది ! తన కాంతితో లోకాన్నే ఉధరించ గలిగింది !

ఒకో ఆకాశరామన్న ఉత్తరానికి ఒకో నరకం సృష్టించాడు మేఖల నాన్న ; అతడి తర్వాత - ఆమెకు కట్టుకొన్న మంచివాడైన భర్త !

అలాంటి ఉత్తరాలన్నీటికి నిష్పు ముట్టించి - ఆ మంటలలో - వాటికి కారకులైన ఆ ఆకాశరామన్నలకు దహన సంస్ఫూర్చాలు జరిపి పారేశాడు మంజీర నాన్న !

అసూయ ఎంతటి త్రూర స్వరూపం తాల్చగలదో, ఎన్ని అమృత కలశాలలో విషం క్రక్కగలదో, దాని విషానికి మూర్ఖులు ఎలా నశించిపోగలరో, జ్ఞానులు ఎలా తట్టుకొని బ్రతకగలరో - ఈ చరిత్రలు రెండూ నిదర్శనాలు. ఇవి నీకు తెలిసినవే కద ?

అశక్తి !

అసూయ !

పగ !

మనిషిని స్వగ్రం నుంచి నరకానికి త్రోసివేయగల కాలసర్పాలు ఈ మూడూ !

ఏది ఏమైనా -

ఈ విషయంలో రహస్యంగా కుట్టలు జరిపే ఆశ్లేషయ్య లాంటి పాముల కంటే -

బహిరంగంగా విమర్శించిన వర్ణ వేయి రెట్లు కపటం లేనిది ! అందుకైనా మెచ్చుకోవాలి మనం ఆమెను !

పచ్చి శృంగార మేదో, పరమ శృంగార మేదో తెలియని రసహీన ఆమె.

పచ్చిదో, ఎందుదో - శృంగారం శృంగారమే. సమస్త సృష్టికీ ప్రాణం అదే !

మతాలను, నీతి శతకాలను, ఆయుధాలను, విద్యలను సమస్త మానవ వ్యాపారాలనూ తుడిచి పారేసి చూడు ! ప్రపంచాని కేమీ కాదు. మానవుడు బ్రతికే ఉంటాడు.

వాటన్నిటినీ ఉంచి, శృంగారాన్ని ఒక్క క్షణం పాటు లేకుండా చెయ్యి ! ఏ ముంటుంది మిగిలి ?

కాగా శృంగారమే లోకం. లోకమే శృంగారం.

జీవితంలో ఓడిపోయిన సినిక్కులు, ఎండిపోయిన వృద్ధులు, మొగ్గదొడగని ప్రొడులు, నీడ ఎరుగని ఎడారులు, వెలుగు చూడని పాడు బావులు ఏమన్నా - ఏం చేసినా - ఎలా ఏడ్చినా -

శృంగారం ఒక్కటే రసం, ప్రాణం, ఆత్మ - జగత్తుకు.

సృజన శక్తి కలది పచ్చి శృంగారమే. అది అందని జంబుకాలకు అది ఘలుపే మరి !

మానవుడు పదే పాట్లన్నిటికి ప్రయోజనం ఏమిటి ?

బ్రతుక్కడం.

బ్రతుక్క ప్రయోజనం ఏమిటి ?

మోక్కమా ? మోటారు కారా ?

సృష్టి స్థితి లయాత్మక విశ్వలీల శృంగారం

పారమాత్మిక శృంగారం భక్తి

అత్మిక శృంగారం రసం

శారీరక శృంగారం భోగం !

ఇందులో ఒకటి పవిత్రమూ, ఒకటి అపవిత్రమూ కావు.

ఆత్మ ఎంత పవిత్రమో, ఆత్మకు మందిరమైన శరీరమూ అంతే పవిత్రం.

శృంగారాన్ని అసభ్య మంటూ నిషేధించేవాళ్ళు - ఆత్మస్వరూపం తెలియని వట్టి అజ్ఞానులు. ఆ ఆస్థానమే !

ఆనంద రస కలశివే నీవు, ఓ చెలీ !

ఆనవరత విశ్వచేతన ఏవే నే, చెలీ !

సాహీతీ రాగదేవతవు కదా నీవు ?

విమర్శలు ఎప్పుడూ ఉండేవే

లెక్క చెయ్యువద్దు వాటిని.

ఏద్దువాళ్ళను ఏడ్చిస్తూ ఉండడం, నవ్వే వాళ్ళను నవ్విస్తూ ఉండడం సరదా
ఈ లోకానికి.

లోకవ ఇవ్వవద్దు లోకానికి.

బలహీనులు పరువుగా బ్రతకలేరు.

ఆత్మబలం కలవాళ్ళదే ఆనంద సాప్రమాజ్యం.

నవ్వుకొలదిగ జగము నవ్వించు చుండు

ఏద్దుకొలదిగ జగము ఏద్దించు చుండు

ప్రైముక్క కొలదిగ జగము ఎక్కి త్రొక్కుచు నుండు

తన్ను కొలదిగ జగము దాసోహా మను చుండు !

111

శ్రీకాళహస్తి జ్ఞాన ప్రసూనాంబ

ద్రాక్షారామ థీమేశ్వరుడు.

ఈ ఇద్దరికీ ఏమిటి సంబంధం ?

ఆమె శివ, ఇతడు శిష్టుడు కారా ?

ఈ ఇద్దరూ ఒకటే కారా ?

ఈ మాట అంటే - అక్కడ అమృత లింగేశ్వరుడికీ, ఇక్కడ మాణిక్యాంబకూ
కోపం రాదా ?

ఎందుకు రాదు ?

ఎందుకు వస్తుంది ?

జదొక మహా సమస్య.

సింహచలం, అన్నవరం, ప్రాక్కారామం, బెజవాడ, మంగళగిరి, శ్రీతైలం,
శ్రీకాళ హస్తి, తిరుపతి, వేములవాడ, యాదగిరి - ఇలా ఒక్క మన ఆంధ్రదేశం
లోనే ఉన్న వేలకొలది పుణ్యక్షేత్రాలు.

ఈ క్షేత్రాలన్నిటా ఉండేది ఒకే దేవీ దేవ ద్వయం.

ఒకే ఒక అర్థనారీశ్వర మూర్తి.

అయితే క్షేత్రాని కో పేరుతో, పేరు కో గుణంతో, గుణాని కో శక్తితో ఇంత
ఉంది దైవ మూర్తులు ఎలా వచ్చినట్టు ?

ప్రశ్నలోనే ఉంది జవాబి !

శిల్పిని బట్టి శిల్పం

శిల్పాన్ని బట్టి శక్తి

శక్తిని బట్టి క్షేత్రం

క్షేత్రాన్ని బట్టి ఘలం

ఘలాన్ని బట్టి రసన

రసాన్ని బట్టి ఆనందం

ఆనందాన్ని బట్టి శిల్పి !

ఈ పరిణామ వృత్తం అంతటికీ మూల భూతం ఒకే ఒక బిందువే
అయినప్పటికీ - ఏ తదంతర్గత చీజి కళా ప్రవృత్తులు అసంఖ్యాకం కనుక,
అసంఖ్యాకంగా వెలిశారు దేవతలు - వివిధ రూపాలతో, వివిధ తశ్శాలతో, వివిధ
నామాలతో.

ఒకో బిందువుకు ఒకో క్షేత్రం.

ఒకో క్షేత్రంలో ఒకో జంట.

ఆ జంటలో - ఒకచోట శ్రీతైలంలో వలె పురుషశక్తి ప్రసన్నుడై ఉండవచ్చు.
మరోచోట బెజవాడలో వలె శక్తి ప్రసన్నురాలై ఉండవచ్చు. అయినా - జంటగా
ఉండడం మాత్రం తప్పదు సర్వక్షేత్రా.

- జంట కలిసి ఉన్నప్పటిదే శక్తి.

జంట ఏడిపోతే, మిగిలేది వట్టి శూన్యం మాత్రం.

బిందువే క్షేత్రం -

బిందు శక్తి క్షేత్ర శక్తి.

ఏ తచ్ఛక్తికి కీలకం బీజం

బీజం అక్షరం

అక్షరమే మంత్రం

అది యంత్ర నిబద్ధం.

ఎత న్నిబద్ధ పరమ లవమే ఆ తత్ క్షేత్ర పీరస్త దేవీ దేవ మహో మహీమ

!

ఈ అనం తానంద మహారఘవంలో , న్ని బిందువులు ! ఎన్ని బీజాలు !

ఎన్ని శక్తులు !

అందుకే -

క్షేత్రాలు అనంతం

దైవ శక్తులు అసంఖ్యాకం !

అందుకే -

ప్రతి క్షేత్రమూ మనదే

ప్రతి శక్తి మనమే !

అయినా - వ్యక్తిత్వాలు వేరు, గుణాలు వేరు, మనస్తత్వాలు వేరు, శక్తులు వేరు, రూపాలు వేరు, నామాలు వేరు - అందుకే.

జప్పుడు, ఈ తాత్ప్రిక సూత్రాన్ని ప్రకృతికి, విశ్వానికి, భూలోకానికి, మానవ సమాజానికి వర్తింపజేసి చూడు !

ఒకో బిందువు ఒకో క్షేత్రం

ఒకో క్షేత్రం ఒకో దేశం !

ఆ క్షేత్రస్త దైవం ఆ దేశపు ప్రజ - ఆ జాతి.

ఒకో జాతికి ఒకో వ్యక్తిత్వం, ఒకో గుణం, ఒకో మనస్తత్వం, ఒకో రూపం, ఒకో నామం, ఒకో శక్తి !

అన్ని బిందువులూ ఒకే సాంబశివనివి.

అన్ని దేశాలూ ఒకే మానవ జాతివి !

అయితే -

దేని ప్రత్యేకత దానిది

దేని ప్రగతి పథం దానిది

దేని కర్తవ్యం దానిది.

ప్రతి బీజం వలనే ప్రతి బిందువు, ప్రతి బిందువు వలనే ప్రతి జాతి, ప్రతి దేశం - తమ తమ ప్రత్యేక శక్తిల్ని వికసించ జేసుకోవలసిందే. ప్రతి మానవ ముకుళమూ వికసించ వలసిందే, లక్ష్మీ ధర్మాన్ని బట్టి ఘలించ వలసిందే.

ప్రపంచం లోని మానవ జాతులన్నీ ఒక తోట లోని పుష్పఫలాలే.

దవసం, మరువం, మారేడు, జమ్ము

కొత్తమిరి, కరివేపాకు, పుదీనా

మల్లె, గులాబి, బంతి, కలువ, కమలం, చంపకం, మొగలి

బీర, పొట్ట, గుమ్మడి, బెండ

గన్నేరు, జాజి, తుమ్మి, కడిమి, నాగమల్లి,

మామిడి, దానిమ్మ

జవన్నీ ఒక తోటలోవే అయినా - వాటికి ఆ యా ప్రత్యేకతలు లేకపోతే - వాటి ఉనికే వ్యర్థం అయిపోతుంది కదా !

ప్రపంచంలో -

ప్రతి మానవుడూ స్వేచ్ఛగా, స్వస్వభా వానుగుణంగా వికసించ వలసిందే.

ప్రతి జాతి స్వేచ్ఛగా, స్వ సంప్రదాయానుగుణంగా ఘలించ వలసిందే.

ప్రతి దేశం - తోటలో తీగ, చెట్టు, పిట్ట, సరోవరం, తోట మొత్తం సౌందర్యానికి వలె - సృష్టి సాముదాయక మహాసిద్ధికి దోహదం చేయవలసిందే !

కుటుంబం లోని సభ్యుడు, సమాజంలోని వ్యక్తుడు, దేశంలోని పౌరుడు, ప్రపంచంలోని మానవుడు - ఒక్కడే !

ప్రపంచమే ఒక కుటుంబం అయితే -

అందులో సభ్యులే ప్రతి దేశమూ, ప్రతి జాతి !

వ్యక్తి కానీ - జాతి కానీ -

వ్యక్తిగతమైన ఆత్మ వికాసంతో సామూహికమై మానవ వికాసానికి తోడ్పడ వలసిందే.

ఈ సార్వజనిక వికాస పరమ ప్రణాళికలో - ఏ వ్యక్తి అలక్ష్యం చెయ్యబడ గూడదు. ఏ జాతి ఉపాధించబడ గూడదు. ఏ దేశమూ మదిగట్టుకు కూర్చో గూడదు.

వ్యక్తుల వికాసమే జాతి

జాతుల వికాసమే వసుద

వసుదైక సాప్రాజ్యమే మానవలోక పరిపూర్ణ ఫలం.

దేశాలే క్షీత్రాలు మనకు.

జాతులే శరీరాలు మనకు.

క్షీత్రానికాక పేరుతో, గుణంతో, రూపంతో వేంచేసి ఉంటాం మనం ప్రతి-

క్షీతం లోనూ.

అలానే -

ప్రతి క్షీతమూ మనలో ప్రతిష్టితమై ఉంది అనేక రూపాలలో.

ఎవ్వుడు ఏ శక్తి అవసరమైతే, అవ్వుడు ఆ శక్తి విజృంభిస్తుంది మనలో.

అప్పుడు ఆ క్షీతమే ఆవిర్భవిస్తుంది మన నుంచి.

ప్రతి దేశమూ, ప్రతి, జాతి, ప్రతి వ్యక్తి మనమే అయినా - ప్రతి దేశానికి వెళుతూ, ప్రతి జాతినీ పలకరిస్తూ, ప్రతి వ్యక్తితోనూ స్నేహం చేస్తూ మనం ఎలా వ్యవహరిస్తున్నామో -

అలానే -

ప్రతి క్షీతమూ, ప్రతి క్షీత అధిదైవమూ, ప్రతి దైవశక్తి, మనమే అయినా - ప్రతి క్షీతాన్ని దర్శిస్తూ, ప్రతి దైవాన్ని పూజిస్తూ, ప్రతి శక్తినీ ఆస్పదిస్తూ ఆనందిస్తూం మనం.

క్షీత - క్షీతజ్ఞ భేదం ఉన్నంత పరకు ఈ క్షీతారాధన తప్పదు మనకు.

మనం అంటే మన శరీరాలు కాదుగా ?

అయినా -

శరీరాలు లేకుండా మనం లేముగా !

అ శరీర బ్రిహ్మకు ఆనంద రుచి తెలిసేది శరీరం ద్వారానే.

మానవులు రెండు వర్గాలు -

ఇహలోక సౌఖ్యం కోరే వారు

పరలోక సౌఖ్యం కోరే వారు !

ఇహ సౌఖ్యం కోసం పర సౌఖ్యాన్ని వదులుకొనే మనస్తత్వం కొందరిది. రాజకీయ, సాంఘిక, మత, వ్యాపార రంగాలకు చెందిన అనేకులు ఈ మనస్తత్వానికి చెందిన వాళ్ళు.

పరం కోసం ఇహాన్ని త్యాగం చేసుకొనే మనస్తత్వం మరి కొందరిది. కపులు, కళామనస్వులు, పండితులు, వేదాంతులు, సన్యాసులు, యోగులు, రైతులు, కూలీలు చేరవచ్చ ఇందులో.

ఈ రెండు మనస్తత్వాలకు అతీతులం మనం.

క్షీతిమూ మనమే. శక్తి మనమే.

ఇహమూ మనమే. పరమూ మనమే.

శరీరమూ మనమే. ఆత్మా మనమే.

మన శరీరాల సంయోగం ఒక అగ్ని. అది ఆనంద వాహనం. సశరీర సంపూర్ణంగా మనల్ని ఆనంద గా మార్చి, మహా మహాస్నాకు ఉపస్నగా ప్రతిష్టిష్టుం దది మనల్ని.

కామ శక్తి ప్రేమ శక్తి. ప్రేమ శక్తి ఆత్మ శక్తి. ఆత్మ శక్తి ఏ రంగంలో సైనా సరే, దిగ్ంబరుల్ని సాధించ గలది.

వాల్మీకి, కృష్ణుడు, వ్యాసుడు, బుద్ధుడు, శంకరుడు, క్రిస్తు, వివేకానందుడు, గాంధీ, మీరాబాయి, కన్యకాపరమేశ్వరి, రఘుాన్ని లక్ష్మీ, పొట్టి శ్రీరాములు, దుర్గాబాయి, అంబేధ్కరు - వంటి వారి శక్తి అంతా ఎక్కడిది ? బ్రహ్మ కామన నుంచి అవతరించిన మహో కామనే కాదా ?

ఆత్మశక్తితో ఏ రంగంలో విజ్ఞంభింపజేస్తే, ఆ రంగాన్ని దేదీవ్యమానం చెయ్యగల దివ్యశక్తి కలది కామన.

అట్టి మహో కామనకు ఉపాధి శరీరమే కాదా !

సాధారణ వ్యక్తిలో అది వట్టి కామం.

పశుప్రాయునిలో అది వ్యర్థ కామం. అడవిలో కాసిన వెన్నెల వలె, బూడిదలో పోసిన పస్సిరు వలె - ఉప్పు పురులో కురిసిన పర్మం వలె దుష్టకామం వ్యర్థం.

మహితాత్మనిలో అది విష్ణువు చేతి సుదర్శనం. శివుని చేతి పినాకం. బ్రహ్మ చేతి సరస్వతి.

నా చేతి నీవు !

ఏది ఏమైనా -

దర్శించుకోవాలి మనం పుణ్యక్షేత్రాలను ! అర్థించుకోవాలి మనం మనలే ! స్వర్మించుకోవాలి మనల్ని మనమే ! టక్కెమైవాలి మనం మనలోనే !

“ క్షేత్రమూ, దైవమూ, శక్తి మనమే అయినప్పుడు - ఆపన్నీ మనలోనే ఉన్నప్పుడు - ఎందుకు పడాలి ఈ గోలంతా మనం ? ” అంటావు నీవు.

నేను - నేను కల్పించుకొన్న నీవు -

ఈ ఉభయ శక్తుల సంయోగ వియోగాలే కదా - వెలుగు నీడల, సుఖాలు, జననమరణాల దైవిధీ లీలా విశిష్టమైన ఈ ఎల్ల సృష్టి ?

ఈ దైవితంలో -

వాతావరణంలోకి బొగ్గుపులును గాలిని వదలి, దాన్ని కలుపితం చేసే జంగమవర్గం ఒకటి ఉన్నప్పుడు - ప్రాణవాయువును వదలి, దాన్ని పరిశుద్ధపరిచే స్థావర వర్గం మరొకటి లేదా ?

ప్రజ్ఞాన చైతన్యం లోకి అనుక్షణం ప్రవేశిస్తున్న దురాలోచనలు, దుర్మాణాలు, దుష్టులు, దుర్వాసలు ఎవ్వటి కప్పుడు నిర్మాలించబడవలసి ఉంది కద ?

అట్టి విశ్వశాచ కార్యక్రమం లోని అంశాలే సర్వ త్రైయాభిలాషతో చేయబడే ప్రార్థనలు, పూజలు, యాగాలు, యోగాలు, తపస్సులు !

విశ్వాన్ని పాలించే పరమ భగవచ్ఛిక్తికి సహాయక దోహద క్రియలే ఇపన్నీ. ఇపన్నీ మన సంకల్ప శక్తులే. కేవలం మనమే.

జ్ఞాన ప్రసూసాంబవ్యా, మాణిక్యాంబవ్యా, భ్రమరాంబవ్యా నీవే అయినప్పుడు శ్రీ కాళహస్తిశ్వరుణ్ణీ, భీమేశ్వరుణ్ణీ, మల్లికార్ణునుణ్ణీ నేనే అపుతాను సాక్షాత్తు.

నీవు అలా కాకపోతే -

నేను ఇలా కాను !

నీవు నా శిల్పానివే అయినా - ప్రదర్శనలో ఉన్నదానవ నీవే కనుక, నీ విలువే నా విలువ !

నీవు నా నీడవే అయినా - నీడలో విత్రమిస్తున్న లోకానికి నీవే ఆనంద దైవానివి ! ప్రత్యక్షంగా భరించజాలదు అది సన్న !

అందుకే -

దేవీ !

నన్ను తెలుసుకొని, నిన్ను నీవు తెలుసుకోవడం కోసమే ఈ యాత్రలు !
ఈ దేశాటన ! ఈ క్షేత్రదర్శనం ! ఈ పూజలు ! ఈ భక్తి !

ప్రీని పురుషుడు, పురుషుణి ప్రీ - ఆనంద సుందరంగా అనుభవించడం ఒక కళ !

అదే పరమ కళ !

ఈ కళాదర్శనమే భగవద్దర్శనం !

ఈ పరమ సుందర దర్శనయాత్రే జీవితం - మనవంటి పూర్ణ జీవ జీవనీ శివ సరస్వతులకు !

రా ! -

పోదాం !

అటు - రాగ వైశాఖిగా !

ఇటు - రాగ లక్ష్మీగా !

నడుము - విశ్వేక జీవన రాగమూర్తినైనెను - నిత్యాభ్యుదయ సమున్నాత్తు వసంత వైభవంతో అభిరమిస్తుండగా -

రా - పోదాం -

ఈ సమస్త క్షేత్రాల లోనూ మనమే ఉంటూ !

ఈ క్షేత్రా లన్నిటినీ మనలోనే నిలుపుకొంటూ !

మన బ్రతుకె క్షేత్రము, మన వపువే ఆలయము,

మన ఇచ్ఛయే శక్తి, మనమె వైపము, కనుక -

విశ్వ సారథ్యమ్ము విదువగూడదె, చెలీ !

నిత్యాయాత్రావిధిని నిలువగూడదె, చెలీ !

112

శరీరాల ప్రమేయమే వద్దన్నావు -

స్వర్ణమాత్రం లోనే తన్నయమై పోతున్నావు !

ఏదో అనుకొంటాం గాని - శరీరాల ప్రమేయం లేకుండా ఏముంది లోకంలో ?

శరీర సుఖానుభూతి కోసమే కాదా, అశరీరి అయిన పరమాత్మ ఆత్మ రూపంలో సశరీరి కావడం ?

ఆత్మలు కలిసిన రెండు శరీరాల కలయిక కంటే మరేముంది పరమానందం ?

ప్రపంచం లోని సమస్త రస భావ సౌందర్యాలను ఒక్కచోట రాశి పోసి, ఆ రాశిని సమస్త సుఖశాంతి సౌభాగ్యాలతోను అలంకరించి, ఒకప్రకృతి ఉంచి - రెండోప్రకృతి ఒక స్త్రీని ఉంచి - ఏదో ఒక్కదాన్ని ఎంచుకోమంటే, పురుషు దెవదైనా సరే, స్త్రీనే ఎంచుకొంటాడు సహజంగా !

సౌహిర్యం, సౌమనస్యం, సౌందర్యం, సౌభాగ్యం ! సౌశీల్యం, సౌబల్యం, సౌభ్యం - ఇదీ సౌశ్రీ దేవి దివ్యస్వరూపం !

ఈ సౌవర్ణ సంపద లన్నింటికీ స్త్రీయే పాదు. స్త్రీ లేకుండా ఆనందం లేదు పురుషుడికి.

అలానే స్త్రీకి జీవరసం పురుషుడు.

ఆనంద రస శోభాసుందరాలైన రెండు శరీరాలు - ఒకదాని కొకటి పరమానంద పారమ్యాలు.

ఆత్మ పొందే అనుభవా లన్నిటికీ శరీరమే నిలయం కద !

ముఖ్యంగా స్త్రీకి - మనస్సు, హృదయం, ఆత్మ అన్నీ ఒక్క శరీరమే కద !

అందుకే, శరీరంపై ఒక చిన్న ప్రేమ స్వర్ప తగలగానే - హృదయవీణను శృతి చేస్తుంది ఆమె ఆత్మ కల్యాణి రాగానికి !

శరీర స్వర్యే ఆత్మ స్వర్ప. శరీర త్వపై ఆత్మానందం. దాన్ని ప్రసాదించిన పురుషుడే పరమాత్మ. అతడిలోనే ఆమె ఐక్యమై పోతుంది శాశ్వతంగా.

ప్రేము సిద్ధే మోక్షసిద్ధి ట్రైకి.

తనను ప్రేమించిన పురుషుడు తిరిగి తనను ప్రేమించడమే ప్రేము సిద్ధి. శరీర సంబంధం ఉండ నవసరం లేదు అందుకు. ఉంటే, జీవితానందం కూడ లభిస్తుంది - ఆత్మానందంతో పాటు.

తనను ప్రేమించే ఒక పురుషుడికి ఆత్మార్పణ చేసుకొన్న ? నీవు ఎంతటి పరాత్మర తరవ !

అసలు ట్రై సృష్టి పరమ సుకుమార సుందరం.

ఆమె పుట్టుక తోనే అగ్ని ! స్వచ్ఛమూ, సుందరమూ, పవిత్రమూ అయిన జ్యోల ! మాలిన్యాలు, దోషాలు, పాపాలు ఏవీ అంటవు దాన్ని !

ట్రై చిత్తం చంచలం - అన్నవాడు వట్టి అప్రయోజకుడు. అప్రయోజకులే అధిక సంఖ్యలో ఉన్న సమాజం, సౌమ్య బుద్ధితో అవమానించింది ట్రైని అనేక విధాలుగా !

స్వార్థం, చాంచల్యం, దురాక్రమణ వంటి తన దుష్ట గుణాలకు ట్రైని బలి చేసి, వదిలేసి, ఆ గుణాలన్నీ ఆమెకు అంటగట్టి, ఆమెను కులట అంటాడు పురుషుడు !

సుకుమార కుసుమం ట్రై !

దాన్ని ఎవడో ఒక క్రూరుడు త్రుంచి, ఆప్రూణించి, నలిపి పారవేస్తే - ఆ పాపం అతడిదా ? ఆమెదా ?

అమెదే అంటా డతడు !

నోరత్తే శక్తి లే దామెకు !

పాప మనేదే ఉంటే - దాన్ని సృష్టించిన వాడూ, పోషిస్తున్న వాడూ పురుషదే.

ట్రై పురుష సంబంధమే పాపమైతే, ఈ లోకమే ఒక పాపపు ముద్ద కదా ? దాన్ని భరించ వలసిన వాడు దానికి కారకుడైన పురుషదే కదా ?

సృష్టి స్తోతి లయాత్మక ప్రకృతిమూర్తి ట్రై !

ఒకో ట్రై ఒకో మథు కలశం !

ఒకో కలశంలో ఒకో ఆనంద సుధ !

ఒకో ట్రై ఒకో సాందర్భ వీణ !

ఒకో వీణపై ఒకో ఆనందరాగం !

ఒకో స్త్రీ ఒకో చంద్రకళా జ్యోల !

ఒకో జ్యోలలో ఒకో ఆనంద పరమ విభూతి !

స్త్రీ అమృత కలశం, జీవన వీణ, వహిజ్యాల.

సహజంగా స్త్రీయే అంతటి దివ్యముార్తి అయినప్పుడు దివ్య శృంగార కళాముార్తివి నీవు సాఙ్కాత్తు త్రిశక్తి రూప అమృత తత్త్వ ఆనంద చేతనవే కావా ?

అతిలోక సుందర మాధుర్యాల నన్నిటిసీ నీ శరీరంలోకి ప్రవహింప జేసుకొని, నా కర్మించే రాగ రుఖిని నీవు !

నీవు నాలోకి ప్రవేశించిన ఆ నీ తొలిచూపు ! ఆ నీ తొలి స్వర్ప ! ఆ నీ తొలి కొగిలి ! ఆ నీ తొలి ముద్దు !

అది అమృత కలశం !

అవి సుధా పూర్ణిమలు !

అది మధులీలా పీయుష కమలిని !

స శరీర ఆనంద సమదైత్యం అది !

ఎంతటి అదృష్ట భాగధేయం మనది !

నీవు పుట్టి ఉండకపోతే ?

పుట్టేనా - నాకు లభించి ఉండకపోతే ?

సాధ్యమూ అది ?

పూర్ణిమ నాడు చంద్రుడు ఉదయించక పోతే ? ఉదయించినా వెన్నెల కాయకపోతే ?

నీవు పుట్టడం, నాకు లభించడం - యూడ్చచ్చికాలు కావు ఇవి !

నాకు శరీరం - ఏర్పడ్డప్పుడు, నీకు శరీరం ఏర్పడక తప్పుడు - పరస్పర దర్శనం కోసం, స్వర్ణ సుఖం కోసం, సంయోగ మాధుర్యం కోసం, ఆత్మాభిరత పరమానందం కోసం !

అందుకే-

శరీరాలే మనం, మనమే శరీరాలు,

మనకూ, మన శరీరాలకూ అభేదం !

అందుకే -

మన శరీరాల పరస్పర దర్శనం లో ఇంతటి ఆనందం ! వాటి స్వర్ఘనలో ఇంతటి రసానందం ! వాటి సంయోగంలో ఇంతటి బ్రహ్మనందం !

113

“ ఏ మిహ్వను మీకు ?

“ మీ కిహ్వని దింకా ఏముంది నా దగ్గర మిగిలి ?

“ మనసు, హృదయం, ఆత్మ - ఎమీ లేవు నాకు మీనుంచి విడిగా !

“ శరీరం ఉంది - అక్కయ సుధాపాత్రం వలె మిగిలి - అనుక్కణం మీ ఇచ్చకు పూర్ణార్థజం ఆవుతునే !

“ మీరు పొండాలనుకొన్న ఆనందం ఏదైనా, ఇంకా నాలో మిగిలి ఉన్నదని మీ రనుకొంటే - పూర్తిగా పొందండి దాన్ని ఇప్పుడే !

“ విడిపోతున్నాం మనం - మళ్ళీ కలుసుకొంచూ మనే ఆశకో, సంకల్పంతో, ప్రతిజ్ఞతో !

“ మనం ఒకే ఒక శివాద్వైత పరబ్రహ్మే అయినా - శరీరాలు ఉన్నంత వరకు, విశిష్టాద్వైత ప్రేయనీ ప్రియులమే, శివసరస్వతులమే, బ్రహ్మనంద సబ్రహ్మాచారులమే కదా మనం ?

“ మిము తొలిసారి చూచిన ఆ క్షణమే నేను మీరైపోయి, మీలో లయమైపోయాను నేను పరిపూర్ణంగా !

“ నేను అనేదే లేదు నా కిప్పుడు.

“ స్త్రీ జీవితానికి ఏది పరమార్థమో, పరమగమ్మమో, పరమసిద్ధో దాన్ని చేరిన నేను - కేవల శుద్ధ నిర్మిజతత్వ పరిపూర్ణమైన ఆర్థ నారీశ్వర శక్తినే అయిపోయాను కదా ?

“ నేను అనేది ఏదైనా ఇంకా మిగిలి ఉంటే - ఈ అనంత విశ్వ విశ్వాంతర ప్రకృతి కంతా అధిష్టాన దేవత వైన నాలో - పొందండి దాన్ని ! పొంది, తన్నయులు కండి ! తన్నయులై, తన్నమేవాహంగా ఉప రతి పొందండి నాలో !

“ నాలో తప్ప, ఉపరతి పొందనిహ్వను మిమ్మి ! మీరే విశ్రమిస్తే - సర్వం శున్యమే కద !”

వైశాఖీ !

దైనందిన ఛీవిత వైరస్యాలతో సతమతమవుతున్న నీవేనా ప్రాస్త ఈ లేఖ ?

నేను ఆపుకోలేని సుఖాదుఃఖాలు చెప్పుకొనే కొద్దిమంది మిత్రులలో ఏ ముసలయ్యా, ఏ బాలకృష్ణో, ఏ రాజో, ఏ విశ్వమో, ఏ రాజరత్నమో, ఏ కుసుమో - ఎవరైనా - ఈ లేఖను చూస్తే - ఏమంటారు వాళ్ళు ?

ఈ లేఖ నీది కాదంటారు.

నేనే సృష్టించా నంటారు !

నన్న పూర్తిగా నమ్మే మిత్రులు కనుక - నేను నమ్మబలిస్త తక్కణం మూర్ఖపోతారు - నా ఒడిలోకే ఒరిగి !

శాంతించు ! శాంతించు !

నా ఒడిలోకి మరొకళ్ళు ఒరగడం అసలే కిట్టదు కద నీకు !

అపును !

నీవు పరిపూర్ణ ప్రకృతివి !

నేను పరిపూర్ణ పురుషుణ్ణి !

సమస్త సృష్టి మన ఆధినం లోదే. మనల్ని అతిక్రమించిన దేదీ లేదు ఎక్కుడా, ఎప్పుడూ !

ఉన్న దొక్కులో - నేను !

సాతో పాటు - నీవు !

సరే. కాని -

నీవు మిగుల్చుకొన్న దేం లేదు. నిజమే. కాని-

నేను పొందవలసిందంతా మిగిలే లేదా ఇంకా నీలో ?

నీ లోని అనందం ఆక్షరయం !

నా లోని పిపాస అనంతం !

క్రోలనీ నిన్ను కలకాలం !

ఏమైనా - మానవులం కదా ?

సర్వ స్వతంత్రులం కాం మనం !

విధిని కాదనలేం ఏమైనా !

తలుపు చప్పుడు ?

పని మనిషి కావచ్చు.

ప్రయాణం సంగతి మరిచే పోయాను !

వెళ్లాలని లేదు నాకు.

నీతో ఇలా - ముఖంలో ముఖం, కంటిలో కస్తు, నోటిలో నోరు, రొమ్ములో రొమ్ము, నడుంలో నడుం, తొడలో తొడ, అడుగులో అడుగు - ఇలా - అతుక్కపోయి, ఒకటిపోయి, ఆనందంగా కరిగిపోయి, అభిజ్ఞా రాగేర్భలమై విశ్వాంతరాళం నిండా విహరిస్తూ - ఇలా నీతో ఉండిపోవాలని ఉంది నాకు శాశ్వతంగా !

అలవాతైపోయిన ఈ చికుర సుందర నిశీధాలు, ఈ నీలోత్పలాలు, ఈ కెందమై మొగ్గలు, ఈ కమలాకర తీరాలు, ఈ గాన రస స్వవంతులు - ఈ అమృతభాండానే విడిచి ఒక్క క్షణమైనా బ్రతకగలనా నేను ?

కాని -

వెళ్లకపోతే ఎలా ?

ఎంత అస్వతంత్రుడు మానవుడు !

క్షణిక సుభాల చక్కెర పూతలతో విషాద విష గుళికల్ని ఖింగుతూ, గత మధుర్యల్ని నెమరుకు తెచ్చుకొంటూ, పునస్సమాగ మాకాంక్షల బలంతో ముందుకు సాగవలసిందే !

కామ్య బలం కంటె, కర్తవ్యబలమే కరిసతనం కదా !

సరే !

వైశాఖ పూర్ణిమకు ముందే వచ్చేస్తాపు కదూ తిరుకొండకు ?

నీ కస్తు ముందే చేరుకొంటాను అక్కడికి నేను !

శుభ సప్తమి నాటికే అక్కడికి నీవు రాగిల్లితే - గంగాభవాని సంపూర్ణ దర్శనం చేసుకోవచ్చు విష్ణుపథంలో !

అడుగులలో అట్టడుగున పుట్టి, ఎన్నో అవస్థలకు లోసై, అన్ని ఒడిదుడుకులూ గడిచి, శివునికి శిరోధార్య ఆర్య కాగిలిగిన మహా మహితాత్మురాలు గంగ !

అదే మన గోదావరి గంగ !

గోదావరి తీరస్త దుగ్గమధు భూముల్ని - ఆకాశదర్శణంలో దుగ్గా సుందరంగా దర్శించ వచ్చు మనం ఆనాడు !

గోలోక సుర గంగె, భూలోక వరగంగ !

గోగంగ - భూగంగ - గోదావరీ గంగె !

అమృత సుక్షేత్ర అది ఆనంద దుర్గయే !

అనుభవింతము రమ్య ఆకాశ లక్ష్మిలో !

114

“ వెళ్ళాస్తా, మళ్ళాస్తా ! వెళ్ళాస్తా, మళ్ళాస్తా !” అంటూ బైలుదేరింది రైలు ఎంతో బర్యవగా.

ఎన్ని వేల మందికి చపుతున్నదో అది ఆ వీడ్జ్యేలు !

ప్లాటు ఫారం నిండా విరిసినై సజల నేత్రాలు ! రెపరెపలలాడుతున్నే హృదయాలు జేలు రుమాళ్ళ వలె !

“ వెళ్ళాస్తా, మళ్ళాస్తా, వెళ్ళాస్తా, మళ్ళాస్తా !” వీడ్జ్యేలు చెపుతున్నది నీకు నా హృదయం !

ఆ నేత్రాలన్నీ నీవే ! ఆ హృదయాలన్నీ నీవే ! ప్లాటుఫారం నిండా నీ వొక్కర్తవే నిలబడిపోయి ఉన్నావు - మూగవోయిన కరుణ దేవతలా !

నిన్ను విడిచిపెట్టి వెళ్ళిపోతున్నాను నేను.

రైలుపెట్టే గుమ్మంలో నేను, ప్లాటుఫారం అంచున నీవు - నిలబడే ఉన్నాం !

అయినా, విడిపోతున్నాం, దూరమైపోతున్నాం మనం ఒకరి కొకరం అనంత వేగంతో !

కనిపించడం లేదు నీవు !

నిన్ను విడిచి ఉండలేని నా చూపులు నీతోనే ఉండిపోయినవో ఏమో - కన్నీళ్ళు తప్ప కనీనికలు లే విప్పుడు నా కళ్ళల్లో !

వెళ్ళి పోతున్నది నేను !

ఉండిపోతున్నది నీవు !

నా దుఃఖం కంటే నీ దుఃఖమే ఎన్నో రెట్లు అధికం !

కొత్త పరిసరాలు నాకు నిన్ను మరిపిస్తే ! పాత పరిసరాలు నీకు నన్ను జ్ఞాపకం తెచ్చి ఏడ్చిపై !

రైలు వేగం హాచ్చింది.

విశ్వ చైతన్య కేంద్రాన్ని విడిచిపెట్టి పోతున్న భూగోళంలా ఉన్న దిది !

బకొక్క పెట్టె ఒకొక్క దేశం. ఒకొక్క స్థేషను ఒకొక్క జన్మ.

శత శతాధిక జనతా గర్ఖిణి ఈ రైలు !

అపారమైన విశ్వాన్ని మోసుకుపోతున్న కాలం, అసంఖ్యాకులైన జీవరాశుల్ని మోసుకుపోతున్న భూగోళం, అనుల్లంఘనీయమైన కర్తవ్యాలను మోసుకుపోతున్న రైలు, అనంతమైన విరహ వ్యధసు మోసుకుపోతున్న నా హృదయం - ఆక్రోశిస్తున్న ఒకే తాళగతిలో, "వెళ్ళాస్తా, మళ్ళాస్తా" అంటూ !

జీవన గీతం ఇది !

కలగర్పు అహోరాత్రుల నుంచి, క్రిక్కిరిసిన రైలు పెట్టెల నుంచి, విరహరూలైన = ప్రేమ గుండెల నుంచి - అనాదిగా, అనంతత్వపు ఆవధులు పొర్లి, అనునిత్యం వినవస్తున్న విశ్వజీవన గీతం ఇది !

వెళ్ళాస్తా నన్న మాటలో ఎంత దుఃఖాంధకారం గూడు కట్టుకొన్నదో, మళ్ళాస్తా నన్న మాటలో అంత ఆశా ప్రభాతం ప్రాణ బీజమై ఉన్నది !

కాలం, భూగోళం, రైలు, నేను !

సాగిపోతున్నాం మేం - బరువుగా, వేడి నిట్టుర్పులతో, ఒకే మనస్సితిలో - గతానికి వీడ్చోలిస్తూ, వర్తమానానికి వాగ్గానం చేస్తూ !

ఇంకా అక్కడే నిలబడి చూస్తూ ఉండి ఉంటావు నీవు - భీమేశ్వరి రాగంలో, కామేశ్వరి తాళంతో, ఏతత్త జీవన మహగీతం పాడుకొంటూ !

వెళ్ళాస్తా !

వెళ్ళాస్తా ! మళ్ళాస్తా !

తిరుగు లేని బాధ్యతలకు

శిరము వంచి వెళ్ళాస్తా!

బదలిన నా తనువును నీ

ఒడిని జేర్వ మళ్ళాస్తా !

కరుణ లేని కాలముపై

కత్తి దూసి వెళ్ళాస్తా !

అహితమైన దెల్ల గేలిచి
అమృతముతో మళ్ళీస్తా !
మరుపు లేని నీ పూజలో
మళ్ళీ లుంచి వెళ్ళిస్తా !
అరని విరహిష్టవులకు
అవధు లెరిగి మళ్ళీస్తా !

115

వికసించదానికి మొగ్గ ఎంత వేగిరపడుతుందో, వికసించిన పువ్వు మళ్ళీ
మొగ్గగా వెనక్కి తగ్గడానికి అంత ఆరాటపడుతుంది !

కాని - ఎలా సాధ్యం ?
మన ఈ మహాస్నాప్తికి వెనకడుగే లేదు కద !
పోనీ - మొగ్గ మొగ్గగానే ఉండిపోగూడడా ?
అయితే - అందువల్ల ఏం ప్రయోజనం ?
మొగ్గ వికసించవలసిందే.

మల్లె మొగ్గ కూడ వికసించవలసిందే - తీగనో, ఏ తీగబోణి సిగలోనో !
వికసించడం ఎంత అందం !
ఆ అందం చుట్టూ ఎంత ఆకర్షణ ! ఎంత ఆరాధన ! ఎంత ఆనందం !
అందుకే - వికసించడం కోసం అంత తహ తహ !
తన చుట్టూ ఎన్ని వలపు చూపులు ! చూపు తుమ్మెదలు ! తుమ్మెద
పాటలు !

పాటలూధరల నిత్య సాంగత్య లీలలు ! లీలా మారుత డోలలు !
తాను ఆకర్షణకు కేంద్రం కావడం ! ఆరాధనకు దేవత కావడం !
ఆనందానికి నిలయం కావడం !
ఎంత అదృష్టం !
ఎంత సంతృప్తి !

క్షణ మాత్రమైతే నేం ! చాలదా జీవితానికి ?

చాలు అనిపిస్తుంది తొలిసారి

కావా లనిపిస్తుంది మరొకసారి.

కానీ -

మరొకసారికి ప్రావిజను లేదు ప్రకృతిలో !

ఎంత అన్యాయం !

మొగ్గ వికసించేది ఒకేసారి.

అన్ని అందాలు, అంత తపస్స ఆ ఒక్కసారి కోసమే !

ఆ తర్వాతది బైటికి దారి !

లోనికి - బైటికి - గుమ్మాలు వేరు వేరు.

వచ్చిన గుమ్మానికి తిరిగి వెళ్ళే వీలే లేదు.

అదోక పెద్ద కూడా !

ఒక మహా ప్రవాహం !

ఇటు ప్రవేశించి, అటు నిప్పుమించ వలసిందే.

పోనీ - ప్రవేశ నిప్పుమణిల మధ్య, ఈ మధుర జీవిత మందిరంలో,
ఇష్టం వచ్చినంత కాలం గడపవచ్చునా ?

అది వీల్లేదే !

ప్రవేశప్రతింపై తైం వేసి ఉంటుంది. ఆ తైంలోనే తీర్చుకోవాలి అన్ని
సరదాలూ, ముచ్చటలూ, కోరికలూ, విధులూ !

క్షణమైనా వృధా చెయ్యకుండా గడుపుకొంటే - అన్ని కర్తవ్యాలూ
నెరవేర్చుకోవచ్చు, అన్ని ఆనందాలూ పొందవచ్చు, అమృతత్వం కూడ సాధించవచ్చు
ఆ ఇచ్చిన తైంలో !

కానీ -

ప్రధమానుభవ పారవళ్యం సుంచి తేరుకొనే ఉపుటికే తెల్లవారి పోతున్నది
బ్రతుకు - ఎన్నో కల్యాపులకు !

ప్రవేశించి, ఆ రద్దికి తట్టుకొని, గోలకు ఆగి, కంరం ప్రుతి చేసుకొని, పైకి
చూచేటపుటికే నిప్పుమణి ద్వారం కనిపిస్తున్నది - ఎన్నో బాల కోయిలలకు !

చేసేది లేక కొందరు, ఉక్కిరిబిక్కిరై కొందరు, అర్దం కాక కొందరు,
అనుభవయోగ్యత లేక కొందరు, ఆ ఒక్క ప్రొక్కు తీర్చేసుకొని విద్యార్థుల వలె !

ఇక -

ఎంత అనుభవించినా తనివితీరని మనలాంటి వాళ్ళకు ఈ టైం ఎలా
సరిపోతుంది ?

నిల్చి చూడలేం.

మళ్ళీ అదే అనుభవించలేం.

ఒక్క అడుగు వెనక్కి వెయ్యలేం !

ఎంత క్రూరం ఈ ప్రకృతి శాసనం !

మనం మళ్ళీ మొగ్గలం కావాలంటే - వాడి రాలిపో వలసిందే ! నిష్పమించి
ప్రవేశించ వలసిందే ! మళ్ళీ అంతా కొత్తగా ప్రారంభించ వలసిందే !

గతం గుర్తుందదు ! అనుభవం ఉపయోగించదు ! బ్రతుకంతా తిరిగి
చరిత చర్యాణం !

ఈ పుప్ప జీవితాలను, ఆనందరాగప్రమత్తత కోసం వికసింపజేసుకొన్న
మనం, ఆప్రమత్తుల మెలా కాగలం ?

ఎందుకో ఈ కాల నియమాలూ, పరిమితులూ, హద్దులూ !

వైరాఘీ

ఇది వైకుంఠము వెంకటేశ్వరుడు ల

క్షీపండు కొల్పుండుటన్ !

ఇది కైలాసము, మల్లికార్జునుడు ఆ

ర్యేపండు చెల్పుండుటన్ !

ఇది బ్రహ్మోర్ధ్వము, సరస్వతీ చరణ పం

కే జాతమై యుండుటన్ !

ఇది మా అంధ్రము ; నీకు వీరము ; త్రిశ

త్రీ ! పూజ గైకో గదే !

త్రిమూర్తులకూ, వారి దేవేయలకూ, వారి పరివారమైన ముక్కోటి దేవతలకూ
నిలయమైన విశ్వకేంద్రం అంధ్రం !

సింహచలం, సత్యనారాయణగిరి, ఇంద్రకీలాద్రి, శ్రీశైలం, శేఖాద్రి -
పూర్వగిరి పంకుల నిండా ఎన్ని క్షేత్రాలు ! ఎన్ని సౌందర్యాలు ! ఎంత ఔజ్యాల్యా !
ఎంత ఆనందపరతి !

విశ్వ సౌందర్య కేంద్రం అంధ్రమైతే, కేంద్రంలో పరమ సౌందర్య విక్షేపం
శీ వేంకటాద్రి !

ఒక మహాశక్తి క్షేత్రం ఇది !

ఈ మనో సౌందర్యాన్ని దర్శించడానికి ఒక్కంతా కట్టు చేసుకొని, అనంద రవశ్యంతో ఆహ్వానించాను జగదంబను - తొలిసారి నేను తిరుపతి కొండ లెక్కినప్పుడు - నా పరమ విభూతిలో పాలుపంచుకోవడం కోసం !

విశ్వ సృష్టికి మూలశక్తి దేవి !

ఆంధ్రాధిక్షేప పరపతీ ఆమె !

శేఖరి నుండి సింహద్రి శిఖరమునకు

కల్పమంజరు లూయెల కట్టి, తెలుగు

కడలి తరగల చెలులు రంగార నిస్సు

మించుల యెడంద లడర ఊగించ గలరు !

అంటూ అంజలి ఘుటీంచి పలికాను స్వాగతం.

తెలుగు వెంకన్సును మించిన భాగ్యశాలి, మహిమాన్వితుడు, కారుణ్యమూర్తి, రసాధిపతి లోకంలో మరొక రెవ రున్నారు ?

తనలో వెలసిన శ్రీస్వామిని పులకిత గాత్రంతో, రెండు చేతులతోనూ పైకెత్తి, దేవతలకు చూపుతున్న ఈ ధాత్రీదేవి సాక్షాత్తు యశోదా దేవే !

ఆ రెండు చేతులే సూర్యచంద్రులు. ఏడుకొండలే సప్తలోకాలు, సప్త కమలాలు ! ఆ చివర పద్మంలోని పద్మావతి యుతుడైన శక్తి స్వరూపదే శ్రీ వేంకటేశ్వరుడు.

ఈ ఏడుకొండల్ని ఏడు స్వరూలకు శృతి చేసి, విశ్వగానమే చెయ్యాలి నేను - నీ వ్యాదయ వీణాపై !

ఏడు కొండల శిఖరాల కెదిగి, దివికి

ఓసరిల్లి, పెల్లనగ్రోవి నూదుకొనెడు

తెలుగు వెంకన్ నీ కాతిథేయ మొసగ

చూచెదవు గాని ! అభ్య యశోద సుతుడ !

బెల్లించాను జగజ్జననిని !

ఆ సౌందర్య మహార్షివంలో నేనోక అల్లనై, ఆ సంగీత మహా సామంలో

నేనొక ఉద్దీధనై, ఆ ఆనంద మహాయోగంలో వట్టి శూన్యమాత్రుణై - నేనే తిరుమలనై శిరస్సున ధరించాను స్వామిని అనాడు !

అప్పుడు నీ వెక్కడున్నావో !

అనందచేతనవై, నాదబ్రాహ్మినై, అభిజ్ఞా చిత్తవై, కసుమ సౌరభ శరీరవై - నా చుట్టూ, నన్ను అలముకొనే ఉండి ఉన్నా వేమో !

నీ అనురాగాన్ని మన్మించి జగదంబే నిన్ను నా కిచ్చిందేమో !

రాగలక్ష్మి, రాగజ్యోతి, రాగప్రభ, రాగవైశాఖి, రాగరేఖ, రాగరమ - ఇహాఁ !

ఇప్పుడు, ఈ గిరిక్లైత సాందర్భంలో మునిగి, ఈ స్వామి సన్మిధిలో పరవశిల్లి, ఊహలు అందక, మాటలు రాక, కాలం నడవక, ఏదో ప్రాసి, ఎలాగో ముగిస్తున్నాను ఈ లేఖ !

వస్తున్నావు కద ? ఇక్కడే చదువుకొందువు గాని దీన్ని !

అనాడు ఆదిశక్తిని ప్రార్థించాను. ఈ నాడు అదే గొంతుతో పిలుస్తున్నాను నిన్ను - ఈ మహా సాందర్భ సుధాస్వాదనలె నాతో పాలుపంచుకోమని !

రఘు, దేవి ! ఈ గిరి మానసమ్ము లందు

మాధవుని దివ్య పాద పద్మాలు కలవు !

ప్రేమ సుందరములు, మాధురి ము లివ్వి !

రఘు, నా జంట తేటివై రఘు, దేవి !

117

“ పాసకంలో పుడకల్లా ఈ బిచ్చగాళ్ళేమిటి, గురో ? ” అన్నాడు సాంబశివ.

సాహితీ భారతంలో సాంబశివ ఒక మహారఘుడు. అట్టి వాడికే చికాకు కలిగించిన రాక్షసులు ఈ భిక్షకులు !

నిర్మలమైన మనస్సుతో, భగవద్యానం చేసుకొంటూ, దేవాలయానికి పోతూ ఉంటే - ధారికి రెండు ప్రక్కలూ బారులు తీరి ఉండే బిచ్చగాళ్ళు, చేసే గోల, చూపే దౌర్జన్యం, పెట్టే శాపనార్థాలు ఎంత దుర్ఘరం !

ఈ కుంటి, గుడ్డి, అవిటి, మూగి, సోమారి, రోగిష్టి దౌర్జాగ్య లంతా ఏ యే కర్ణలు చేసుకొని అనుభవిస్తున్నారో ఈ బాధ లన్నీ !

ఇప్పుడు - ఈ విధంగా - పుణ్యక్షేత్రాలలో చేరి, యాత్రికుల్ని పీడించడం, ప్రశాంతతను పాడు చెయ్యడం, దానం చెయ్యలేని పేదలను తిట్టడం వంటి ఫ్యూరాలకు పాల్పడడం వల్ల - ఇంకా ఎలాంటి దీనజన్మలు దాపురిస్తాయో కదా వీళ్ళకు ముందు ముందు !

ఈ బిచ్చగాళ్ళ కంటే పేదలైన వాళ్ళెందరు లేరు ఈ యాత్రికులలో ?

చోక్కాలున్న వాటికి జేబులు లేనివాళ్ళు, జేబులున్న వాటిలో డబ్బులు లేని వాళ్ళు, డబ్బులున్న అవి తిరిగి ఇల్లు చేరేదాకా చాలని వాళ్ళు లక్షల కొలదీ ఉన్నారి యాత్రికులలో ! ఏదో భక్తితో బాధతో ప్రశాంతి కోసం దైవదర్శనానికి వస్తే - ఇక్కడ ఈ పీడ ఏమిటి ?

ఈగలు, దోషులు, మిదతలు, ఎలకలు, రకరకాల తెగుళ్ళు - ఈ జాబితాలో చేర్చబడవలసిన వీళ్ళ ఎందుకిలా వదలబడ్డారో స్వేచ్ఛగా సమాజం మీదకూ, క్షేత్రాల మీదకూ !

తన గుమ్మం ముందు ఇంత కుళ్ళును పెట్టుకొని, ఆ భగవంతుడైనా ఎలా ఉండగలుగుతున్నాడో విక్రాంతిగా !

“ ఈ గుడుల్లో ఇంకా దేవుళ్ళున్న రనేనా, గురో ? ” అన్నాడు సాంబశివ - బిచ్చగాళ్ళ పూహం నుంచి బైటపడడానికి యత్నిస్తూ !

డబ్బు లేవు !

ఉన్నా వీళ్ల కెందు కివ్వాలి ?

మరి - భగవంతుడే బిచ్చగాడి వేషంలో వస్తేనో ?

అది అతడి కర్ణ !

తన సృష్టి రాజ్యంలోని ప్రతి ఒక్కడికీ - తిండి, బట్ట, కొంప - ముఖ్యంగా ఈ మూడింటినీ ఉచితంగా చేకూర్చవలసిన ప్రాథమిక బాధ్యత భగవంతుడిపై లేదా ?

మన అందరి దగ్గర నుంచీ భక్తి, ధ్యానం, ప్రార్థన, పూజ, ప్రతం, తపం, యజ్ఞం, యోగం, నైవేద్యం వంటి అమూల్య దివ్య సంపత్తిని రాజధనంగా వసూలు చేసుకొంటున్న భగవంతుడు - ఒక పేద యాత్రికుడి ముందు బిచ్చగాడై చేయి చాపితే, అది అతడి కర్మగాక మరేమిటి ?

బిచ్చమెత్తుకొనేవాడు ఎవర్నీ బాగుచెయ్యేదు

విధేవాడు సంతోష పెట్టలేదు ఎవర్నీ.

అంతా తనకే కావా లనుకొనేవాడు ఇతర్లకు ఇవ్వలేదు ఏమీ.

ఇచ్చే గుణం లేనివాడు ఈశ్వరు దెలా అవుతాడు ?

ఇలాంటి వాళ్ళ ఆత్మలు వికసించవు. ఆత్మవికాసం లేకుండా ఉత్తమ జన్మలు లభించవు.

జీవన నైరంతర్యం, జన్మాంతర పొనఃపున్యం - అహం రాత్ర సమాలీష్ట మహోకాలం వలె - సత్యస్య సత్యంగా పేర్కొంటున్నాను కదూ పదే పదే ?

ప్రకృతి విజ్ఞాన ప్రమత్తులైన ఆధునికులకు ఇది మూడు విశ్వసంగా కనిపిస్తుందో !

కాని - అది పరమ సత్యమే.

అభిజ్ఞ లేని అఱువును విశ్లేషించిన ఒక మహా సైంటిస్టు కంపె, అతడి మేధస్సునే విశ్లేషించగలిగిన ఒక వైదిక మహర్షి గౌప్యవాడు నా దృష్టిలో.

అఱు శక్తి కంపె ఆత్మశక్తి గౌప్యది.

సుఖంగా బ్రతకడానికి మాత్రమే పనికి

సైన్య. ఆత్మ అందరదానికి.

ఆత్మ అందే దొక ఆత్మకే !

కాగా -

సోదా కోసమైనా సరే, సరదా కోసపమైనా సరే, ఆకలితోనైనా సరే, ఆపదలోనైనా సరే - బిచ్చగాడు కాగుడదు భగవంతుడైనా.

అదిభిక్షువును అప్పార్థం చేసుకొన్న జాతి మనది.

అడుక్కుతినదాన్ని ఆధిక్యతగా భావించడం అల్పత్వం.

అన్నదానం మానవతకే అవమానకరం.

అందరికీ సమనంగా లభించవలని ఉన్న అన్నాన్ని ఎవడో ఒకడు చేటిక్కించుకొని, ఏడాది పొడుగునా ఆ అందరి కడుపులూ మాడ్చి, ఏదో ఒక పండగరోజున అన్నదానం పేరుతో ఇన్ని చారు మెతుకులు ఫడేసి, దానిద్వారా కీర్తినీ, పదవినీ, పుణ్యాన్ని, స్వర్గాన్ని కొట్టేస్తా మనకోవడం కంటే మోసం, పాపం ఇంకేదీ ఉండదు.

అన్నదానం చేసేవాడెంత వంచకుడో, దాన్ని స్వీకరించేవాడు అంత పతితుడు.

అదేదైనా కానీ - దానం మానవత్వం కాదు నా దృష్టిలో.

బలివంటి బలాధ్యాల పైచేయి సంప్రదాయం ఓడించబడి, వామనుల క్రిందిచేయి ధర్మానికి పట్టాభిషేకం జరిగినవాడే పతనం ప్రారంభమయింది మన ఆర్థ జాతికి !

అనాటినుంచీ, అన్ని కాలాలలోను, అన్ని రంగాలలోను కూడ అదే ముప్పి బ్రతు కైపోయింది మనకు ఈనాటి దాకా !

మనిషిగా బ్రతకలేనివాడు, ఎందుకు చావడు ?

చావడానికి దైర్ఘ్యం లేనివాడికి బ్రతికే హక్కు ఎక్కడిది ?

చిచ్చగాళ్ళకూ, వంటలకుపట్టే తెగుళ్ళకూ తేడా ఏమిటి ?

అహింస, జీవకారుణ్యం, అన్నదానం, శాంతి - ఈ రకం నిపాదాలకూ, ఉద్యమాలకూ ఎనుక ఉన్నట్టిది ఎంతటి భయంకర రక్తదాహమో, పచ్చి మోసమో, నపుంసక తత్వమో ఊహింలేవు నీవు!

దానం చేసి, దానంద్వారా గ్రహీత ఆత్మకు చంపేస్తున్నాడు దాత !

ఆతడి ఆత్మను శాశ్వతదాస్యంలో ఉంచేస్తున్నాడు కూడ !

మ్యూంగా నేటి ప్రజాస్వామ్య యుగంలో - మానవుడి ప్రగతికి దాత ఎంత శత్రువో, దాన గ్రహీత అంత చీడ !

సర్వ ప్రపంచమూ గ్రహంతర యాత్రలకు పోతుంటే - మనం తిరుపతి యాత్రకుకూడ స్తిమితంగా పోలేకున్నాం !

స్తిమిదర్శనం చేసుకొని, కాంటీనులో ఇంత తిని, ప్రాద్య పోయి వచ్చి, సత్రంలో పదుకొంటే - ముట్టడించిపై మమ్మ కోటాను కోట్ల నల్లులు, పగబట్టిన బిచ్చగాళ్ల రాక్షసాత్మల వలె !

118

ఎవరు ?

నీవు !

నీవే ?

కన్నుల వెన్నెల ! పెదవుల రుచి ! గుండె గుబులు ! కొగిటి సుఖం !

అవను - నీవే !

కాని -

ఒక్క స్వర్గంలో మాత్రమే లభించే ఈ అధరామృత రుచి రసబ్రహ్మకు నిత్యఫలయుస్యగా మాత్రమే కనిపించే ఈ ప్రణము స్ఫందన - జీవేశ్వర సమైక్యంలే మాత్రమే సిద్ధించే ఈ స్ఫుర్యాసుభి సమాధి -

ఎక్కడివి ఇవన్నీ ?

జివన్నీ నీవే !

నమ్మకపోవచ్చ సామాన్యలోకం

లోకం ఎప్పుడూ కూపస్త మండూకం !

లోకపు సరాసరి మెదడు జీరోబల్లు

అది నిత్యం వెలుగుతూనే ఉంటుంది

ఖర్చుమాత్రం కాదు కరెంటు !

క్షణంలే లక్ష్మి కరెంటు కాలిపోయే విద్యుల్లతను చూచి, అసూయ పడుతుందది ! అది దాని ఖర్చు !

వచ్చేశావు నీవు - అంతే చాలు నాకు !

ఇచ్చేసుకొన్నావు నిన్ను నీవు - విలయ బ్రహ్మానై పోయాను నేను ఏ తదానంద రసోల్పుణంలో !

నీవు నాకు అందీ అందని అందంగా ఉన్నంతనేపే ఈ సృష్టికి మనుగడ!

నీవు లేని స్థితి శూన్యం !

నీవు నాలో ఐక్యమైపోయిన స్థితి విలయం !

పరిస్థితిలో , స్వభావంలాంభ - వాస్తవానికి రెండూ ఒకటే !

నీవు లేనిది ఆది.

నీవు నాలో కలిసిపోయినది అంటం.

ఈ రెండూ లేని ఆద్యంతరహిత స్థితి కదా నా నిరంతర అనంద జీవన రతి?

నీవు లేని దెప్పుడు ?

నిరంతర సుందర సదానంద రతివి నీవు నాకు !

నీవు నన్ను పైకొనని దెప్పుడు ?

అజేయ శివానంద మన్మథమూర్తిని నేను నీకు !

ఇలానే ఉండాం మనం - లోకోత్తర సదాసుందర శివానంద సత్య ప్రణయ ప్రతీకలమై !

స్నానం చేసిరా - ప్రయాణం చేసి వచ్చావు !

రుద్రనా సబ్బు ?

“ముద్దులేదా, సబ్బు దేనికి ?”

బౌను !

మాయామోహిత మత్తుణ్ణి నేను !

ఒక్క ముద్దుతో ముల్లోకాలకూ మోక్షం ఇవ్వగల నేను ఈ స్నానాల గదిలో, నీ ముందు వట్టి సబ్బు బొమ్మను !

“బొమ్ము కాదు, బ్రహ్మ !”

ఏదో ఒకటి - నీ చరణ సేవలో !

రాగ సరస్వతీ చరణ సేవ !

వైశాఖీ పాద పూజ !

అర్థనారీశ్వర ప్రతం !

సింధు స్నాన పుణ్యత్వం !

రాధాకృష్ణ పూర్ణ పూర్ణిమా దివ్యమృత రసాస్నాదనం !

ఇన్ని ఐశ్వర్యాలు ఒక్క స్నానాల గదిలో !

ఎంత ఉన్నత మోహనంగా ఉంది - ఈ మహా వైశాఖీ ప్రణయ ప్రతం !

ఎంత బ్రహ్మనంద సుందరంగా ఉంది - ఈ బ్రాహ్మి పాద పద్మాలయసేవ
రాగలయ !

ఎంత - చంద్ర సూర్య సమున్నీలీత సచ్చిదానంద రాగలహారి పరాం -

జగములో వికసించు సౌంధర్యముల కెల్ల

స్నానాల గదియే ఉద్యాన పర్మాకరము !

పద్మమకళికల మీద ప్రణయోదయ కరాలు !

ఉదయేందు కలశలో ఉజ్జ్వలానందాలు !

119

ఏవో పుణ్యము, లేవో ప్రేమములు, రుచుల్,

ఏవో రసశ్రేయముల్,

ఈ వైశాఖిట మూర్తిదాల్చి, నను తే

లైన్ పూర్ణ రాగాభిలో !

ఈ వాసంత రమా సమస్తమును నా

దే ఇంక ! కాలోత్తర

శ్రీ వాల్మిఖ్యము నాకు డక్కినదిచో,

జీవేశ్వ రావస్యమై !

మహా వైశాఖీ ప్రత ఫలంగా నాకు లభించిన మహా వాల్మిఖ్యవదవి నీవు !

వ్యాస పూర్తిమ, బుద్ధ పూర్తిమ, అమృత పూర్తిమ, అన్నమాచార్య పూర్తిమ,
సంవద్దారీ పూర్తిమ, సింధుస్నాన పుణ్యపూర్తిమ, అర్థ నారీశ్వర పూర్తిమ, అంకర
పూర్తిమ, రాధా పూర్తిమ - ఇలా జీవిత సమస్త వ్యాపారాలకు బీజావాప మనోజ్ఞమైన

ఈ మహా వైశాఖ పూర్ణిమ - ఈ మన రాగోదయ సముత్స్వవ సుధా పూర్ణ కుంభానికి విజయానంద రస పతాకగా నేడు ఆనందరాగ పూర్ణిమ అయింది !

లోకోత్తర సుందరమైన వైశాఖ పూర్ణిమ నా కోసం వైశాఖిగా ఇలా అవతరించగా, ఇక ఆక్రమ ఏముంది - రాగ పూర్ణిమ కాక !

అట్టి రాగ పూర్ణిమ పరిపూర్ణి సుధాకం బింబాన్ని మన నాల్సు పెదవులతోను అందుకొని - ఎంత మధురంగా నిర్వహించాం - పూర్ణి మాసీ సమస్తాశీర్ష్యత రాశీకృత సమీపీత వరపిథుల్ని - పగలంతా !

ఎంత వియోగవ్యధ తర్వాత, ఎంత నిరీక్షణ తర్వాత, ఎంత నైరాశ్యం తర్వాత - లభించింది నా యోగానికి ఈ ఆనంద సిద్ధి !

గడిచిపోతున్న అంధకారం అంతా భూగర్భంలోది ! పడుతున్న శ్రమావేదని అంతా భువ రంతరంలోది ! వాటితో మనకేం పని - స్వర్లోక సుఖం అంతా మందార దామంగా మనల్ని సన్మానిస్తున్నప్పుడు ?

ఎంత సేపటినుంచి కూర్చున్నానో నీకోసం ఎదురు చూస్తూ ఈ ఆరో కొండ శిఖరంపై !

ఈ కొండ పేరేమిటో !

పేర్లతో మనకేం పని !

ఆజ్ఞాపద్మాలయ ఎవరో కూర్చోపెట్టింది ఇక్కడ !

కూర్చున్నాను నీ కోసం - అస్తిమిత వప్పుజ్ఞాల వలె, శయనాగారం గుమ్మంలో అర్థరాత్రి ఎదురుచూచే విధ్యక్త వినూత్తు వరుడి వలె !

ముగియలేదా ఇంకా నీ అలంకరణం !

వైహారికమా ?

అభిగామికమా ?

ఉథయమా ?

ఎందుకో ఇంకా ఈ లోకాచార ప్రవృత్తి !

నీ రత్న కమలాలూ, మజీపోరాలూ, మణి ముక్కరలూ, చీనిచీనాంబరాలూ, కనుక కాంచీ వలగ్గాలూ, నటత్ రణత్ మహాత్ మంజీర కింకిణీ నిస్సునాలూ 6 ఎందుకు ఇవన్నీనాకు ?

అలంకారాలు శరీరంవరకే !

నిరలంకృత నగ్న నిక్రేయన పరిభూతే పరమ రసానుభూతి !

నీవు వచ్చేవరకే నేను !

నీవు వచ్చిన తర్వాత మనం !

మనం అంటే ఈ లోకాలోక సమస్తమూ !

మనం అంటే భగవంతుడు !

అదే శ్రీ వేంకటేశ్వర మహాశక్తి ! అదే ఆనంద బ్రిహ్మ !

ఆ మహాయోగ రాగవిభూతి కోసమే కూర్చున్నాను నేను ఇక్కడ ఎదురు చూస్తూ !

తెల్ల త్రాచు పిల్ల ల్లాంటి సెలయేళ్లు !

ఏ నాగినీదేవికి చెలికత్తులో అవి ! నీ నిట్టుర్చుల్లా బుసలు కొట్టుకుంటూ వస్తున్న దిగి

ఇంకా రాలేదేం నీవు !

చంద్రుడూ రాలేదు ?

ఎంత మంది తారలనైనా సరే, వలీల్లాపువ్వుల్లా త్రుంచి, సలిపి పారవేయగల కలిసుడు చంద్రుడు. అడ్డగించి ఉండడు కదా నిన్ను దారిలో !

ఎందుకు వస్తాయో ఇలాంటి కుశ్చంకలు మానవుడికి!

ప్రకృతి గుణాలలో స్వార్థం, సంఘర్షణ ఉన్నంతకాలం మానవ మనస్సు చుట్టూ తాను పహరా కాచుకోవడం తప్పదేమో !

తారలు, మల్లెఫూలు, కలువలు చంద్రుడిపట్ల సౌమనస్యం కలవి. వాటి ధ్యేయం అతడి కరాలలో నలిగి పోవడమే.

పరాయట్లు చిత్తను ఎంతటి రాక్షసుడైనా ఏమీ చెయ్యలేదు.

అసలు నీవే వైశాఖీ పూర్ణచంద్ర దేవతవు కదా!

అదిగో నీవు !

పూర్ణ సుధాకర బింబాన్నే జటలో ముడుచుకోగల నీ సుందర వదనార విందం - అదిగో, దూరంలో !

అంత దూరమో !

వెన్నెల పట్టుబీర కట్టుకొని, కొండమలుపు దాటి వచ్చేస్తున్నా వనుకొన్నాను

కాని -

మేఘాన్ని చీల్పుకొని బైటపడ్డ చంద్రబింబ మది !

మనిద్దరం కలిసి ఉదయస్తున్న వైశాఖి పూర్వచంద్రమ్మణి చూద్దామనుకొన్నామే!

అందుకే కదా ఈ కొండలకు వచ్చాం మనం !

అందుకే కదా ఈ శిఖరస్థాయిలో కూర్చున్నాను నేనేను!

నే నొక్కణ్ణే చూచేశానే చంద్ర బింబాన్ని నీ వనుకొని !

ఎక్కడి పీ కలువ పువ్వులు నా కన్నులపై !

ఓహో, ఆనంద పరిమళాలు !

“మీరు చూచింది నన్నే! చంద్ర బింబం ఒక అద్దం. అందులో ఒకరి నొకరం చూచుకొన్నాం. ఇప్పుడింద్దరం కలసి, దాన్ని చూద్దాం !”.

నీవేనా ?

కుముద వనమై వికసించావు నా చుట్టూ ! కౌముదివై కరగించావు నన్ను రాగరసంగా ! మెరిసి పోయావు నీవు దానిలో పరం జ్యోతివై !

120

ఎంత సేపు మనగల మిట

ఈ శిఖర స్థాయిని ?

ఈ రస రుచులకు అందని

ఈ అమృత నిలీధని ?

అనురాగము అలలు మీటి,

అనందము తారదాటి,

మన్ను మిన్ను నేకతాళ

మై - మై మరపించి వేయ ?

ప్రజ్ఞాన ఘునాభానయే

ప్రతయమైన పరమమలో,

రాగ పూర్వ పద్మముపై

రాధా మాదశ కళతో ?

పరమ కైవల్య పదవి ఇది. రాధా మాధవ శివ సరస్వతి ద్వంద్వతీత
పరాశక్తి క్షీతం ఇది. ఆనంద రసాత్మ ఇది. ఇంత వరకే మనం. ఇక లేం ఆ పైని
!

ఉండలేం ఇక్కడ మనం - ఈ శిఖరాగ్రంపై. ఈ పరావర ద్వార సూతం
మీద ఎంతోసేపు !

ఇటో, అటో దిగిపోక తప్పుడు !

వెలుగు - చీకటి !

శైతన్యం - శూన్యం !

రాగబ్రహ్మ - పరబ్రహ్మ !

ప్రవృత్తి - నివృత్తి

సమస్తం మనమే అయిన క్షణం ఒక్కటి చాలు మనకు !

అంతకు మించి - వద్దు !

ప్రవృత్తి మనది. రాగరంజితం అది. శాశ్వతికరించుకొందాం దాన్ని ఆనంద
మందిరంగా !

శివ శాంకరి శాంబరి !

బ్రహ్మపండ కాదంబరి !

నా చుట్టు నీపు జ్యోత్స్నారాగ లక్ష్మివే !

నీ నిండ నేను చాంది కుళ పూర్వునే !

నీ చుట్టు, నీ నిండ నేనేనె, ఓ చెలీ!

నే గ్రోలు మధు వెల్ల నీవేనె, నా చెలీ !

121

నిలబడ్డం కూలో ధర్మదర్శనం కోసం !

నీ చేతిలో రెండు వెండి గుండెలు, నా చేతిలో ఒక నివేదన పొట్లం.

ఎప్పుడో గుండె బెదిరినప్పుడు - వెండిగుండె ఇస్తూ నన్న ప్రొక్కు ఉంది నీకు స్వామికి.

నాకు ఏ ప్రొక్కు లేదు.

దేవానికి లంచమిచ్చే, ప్రతిఫల ఖచ్చే, వాగ్దాన మిచ్చే, పొగడ్తలతో ఉభ్యంచో - అతడిచేత పని చెయ్యించుకోవ ఓ కిట్టదు నాకు.

ఏ గుడికైనా వెళ్లినప్పుడు, నా మనస్సులో ఏ కోరికా ఉండదు. విశ్వకేమారూపం తాల్చి, నిరామయంగా, శూన్య శుభ్రంగా ఉంటుందప్పుడు నా హృదయ స్థితి.

నేను దైవ దర్శనానికి వెళ్లడం అతడి సుంచి ఏదైనా తెచ్చుకోవడానికి కాదు, నా కున్న దేదైనా అతడికి ఇచ్చి రావడానికి !

తాను ప్రేమించాలి

తాను ఇప్పాలి.

ఈ రెండు గుణాలు చంద్రసూర్యులవలె కలిసినట్టిదే మహాయాగం. మహాయాగే మహేశ్వరుడు !

విశ్వకేమా నిర్వహణలో క్షణక్షణం శక్తిని కోల్పోతూ ఉండే దైవానికి, తపస్సు ద్వారా తన ఆత్మశక్తిని అందించగల స్థితి ప్రజ్జ్మదే నిజమైన మానవుడు.

విష్ణుకేయమే నా వాంఛ.

అందులోనే ఉచ్చై మన అందరి శ్రేయాలూ.

అంత మాత్రం చేత నిన్ను అక్షేపిస్తున్నానని కాదు.

సుఖాల కంటే దుఃఖాలే ఎక్కువగా కనిపించే జీవిత యాత్రలో ఆపద ప్రొక్కులు తప్పవు.

ఇచ్చేపా దుంటే, అడిగే వాల్యు లక్షులు !

తీరని కోరిక లుంబై ప్రతి మనిషికీ,

కోరికలు తీర్చేవుడు శ్రీ వేంకటేశ్వరుడు.

పరమ పదాన్యత పారం ముట్టిన మహాశక్తి శ్లేష్టం ఇది.

అందుకే ఇన్ని మైక్కులు. ఇంత భక్తి, ఇంత సేవ, ఇంత కృజ !

కృజ సాగుతున్నది ముందుకు.

నాగరికతా, ప్రకృతి విజ్ఞానమూ ఎంత పెరిగినా మానవుడు నిస్సపోయేదే.

ఏదో పరమ శక్తి చేతిలో కీలుబోమ్మే !

సర్వాంతర్మామి అయిన ఆ శక్తి ఒకొకప్పుడు, ఒకొక చోట, ఒకొక రూపంలో కేంద్రికృతం కావచ్చు - దావాగ్నివలె, వాయు గుండం వలె, సూర్యచందుల వలె, నీవలె !

అట్టీ కేంద్రం మంచిది కావచ్చు. చెడ్డదీ కావచ్చు.

మంచి చెడ్డలు వైయుక్తిక దృక్పథాల తోడివి.

సుఖేచ్చా కేంద్రం వేంకటాది.

సాగడం లేదు కృజ !

ఏమిటి ?

నీ వెండి గుండెలు చూచికాదు నేను నవ్యత.

నీవి రాతిగుండెలని ఎందుకంటాను?

బెదరిన గుండె ఒకటి కద ?

మరి - రెండెందుకో !

నీది బంగారుగుండె ! దాని బాగుకోసం వెండిగుండెనా ఇస్తావు ?

ఈ భావం నా మొఖంపైకి ప్రాకగానే, నీవు నా గుండెలలోకి చూచినప్పుడు, నీ పెదవులపై జిగేలుమన్న వెల్లురులో - మొత్తం కృజ అంతా విరగబడి చూచింది నీ వంక !

భగ్నున వెలిగిన దీపంచుట్టూ అసంభ్యకంగా మూగిన ఆ చిరుతుమైదలను చూచి - నేనే బెదిరాను కించిత్తु !

చిరుసిగ్నుతో దీపం మరింత మనోహరతను సంతరించుకొని, దీప లక్ష్మీ అయింది కదా !

కదల్లేక కదులుతున్నది కూడా !

బద్దోక మహో కూడా !

రకరకాల మనుష్యులు, రకరకాల మనస్తత్వులు, రకరకాల బాధలు, రకరకాల మొక్కలు ! నివేదనలు !

యూత్రికులు - విలాస యూత్రికులు !

కొండపై ఒక్కరోజు గడపడంకోసం, స్నేహిని ఒక్కక్షణం దర్శించడం కోసం జీవిత శిఖరీభూతమైన ఏ తదానందానుభూతిని ఒక్కసారి పొందడం కోసం దూరదూరాలనుంచి, కాలకాలాలు ప్రయాణంచేసి వస్తారు - రకరకాల మానవులు!

ఒక్క పదినిమిషాల పనికోసం పదేళ్ళైనా - పది జన్మలైనా పయనించవలసి ఉండవచ్చు జీవుడు ! పని అన్నపుడు చేసితీరక తప్పుడు - ఎప్పుడో ఒకపుడు !

అందుకే - బద్ధకించగూడడు మనం.

ఆ మహోయాగ రాగ విభూతి కోసమే కూర్చున్నాను నేను ఇక్కడ ఎదురు చూస్తు!

తెల్ల త్రాచు పిల్ల ల్లాంటి సెలయేళ్ళు!

ఏ నాగినీదేవికి చెలికత్తులో అవి ! నీ నిట్టుర్పుల్లా బుసలు కొట్టుకొంటూ వస్తున్న దిగి !

ఇంకారాలేదు నీవు !

చంద్రుడూ రాలేదు ?

ఎంత మంది తారలనైనా సరే, మల్లిపుప్పుల్లా త్రుంచి, నలిపి పారవేయగల కలినడు చంద్రుడు. అడ్డంగించి ఉండడు కదా నిన్న దారిలో !

ఎందుకు వస్తాయో ఇలాంటి కుశ్యంకలు మానవుడికి !

ప్రకృతి గుణాలలో స్వార్థం, సంఘర్షణ ఉన్నంతకాలం మానవ మనసున తన చుట్టూ తాను పహరా కాచుకోవడం తప్పదేమో !

తారలు, మల్లిపుాలు, కలువలు చంద్రుడిపట్ల శౌమనస్యం కలవి. వాటి ధ్యేయం అతడి కరాలలో నలిగి పోవడమే.

పరాయత్త చిత్తను ఎంతటి రాక్షసుడైనా ఏమీ చెయ్యలేదు.

అనలు నీవే వైశాఖీ పూర్ణచంద్ర దేవతవు కదా !

అదిగో నీవు !

పూర్ణ సుధాకర బింబాన్నే జటలో ముడుచుకోగల నీ సుందర వదనారవిందం - అదిగో, దూరంలో !

కాని -

అంత దూరమా !

వెన్నెల పట్టుచీర కట్టుకొని, కొండమలుపు దాటి వచ్చేస్తున్నా వనుకొన్నాను
కాని -

మేఘాన్ని చీల్చుకొని బైటపడ్డ చంద్ర బింబ మది !

మనిషురం కలిసి ఉదయస్తున్న వైశాఖీ పూర్ణచంద్రట్టి చూద్దామనుకొన్నామే!

అందుకే కదా ఈ కొండలకు వచ్చాం మనం !

అందుకే కదా ఈ శిఖరస్తాయిలో కూర్చున్నాను నేను !

నే నాక్కట్టే చూచేశానే చంద్ర బింబాన్ని నీ వనుకొని !

ఎక్కడి వీ కలువ పుప్పులు నా కన్నులపై !

ఓహో, అనంద పరిమళాలు !

“ మీరు చూచింది నన్నే ! చంద్ర బింబం ఒక అద్దం. అందులో ఒకరి నొకరం చూచుకొన్నాం. ఇప్పుడ్దరం కలిసి, దాన్ని చూద్దాం !”

నీవో ?

కుముద వనమై వికసించావు నా చుట్టూ ! తౌముదువై కరగించావు నన్ను రాగరసంగా ! మెరసి పోయావు నీవు దానిలో పరం జ్యోతిషై !

120

ఎంత సేవ మనగల మిట

ఈ శిఖర స్తాయిని ?

ఈ రన రుచులకు అందని

ఈ అమృత నిశీధిని ?

అనురాగము అలలు మీటి,

ఆనందము తారదాటి,

మన్ము మిన్ము నేగతాళ

షై - షై మరహించి వేయ ?

ప్రజ్ఞాన ఘనాభానయె

ప్రతయషైన వరమములో,

రాగ హూర్ధ వద్యముషై

రాధా మాధవ కళతో ?

పరమ కైవల్య పదవి ఇది. రాధా మాధవ శివ సరస్వతీ ద్వాంద్వాతీత పరాశక్తి క్షేత్రం ఇది. ఆనంది రసాత్మ ఇది. ఇంత పరకే మనం. ఇక లేం ఆ పైని! ఉండలేం ఇక్కడ మనం - ఈ శిఖరాగ్రంపై, ఈ పరాపర ద్వార సూత్రం మీద, ఎంతోసేపు !

ఇటో, అటో దిగిపోక తప్పదు !

వెలుగు - చీకటి !

షైతన్యం - శూన్యం !

రాగబ్రహ్మ - పరబ్రహ్మ !

ప్రవృత్తి - నివృత్తి

సమస్తం మనమే అయిన క్షణం ఒక్కటి చాలు మనకు !

అంతకు మించి - వద్దు !

ప్రవృత్తి మనది. రాగరంజితం అది. శాశ్వతీకరించుకొండాం దాన్ని ఆనంద మందిరంగా !

శివ శాంకరీ శాంబరీ !

బ్రహ్మనంది కాదంబరీ !

నా చుట్టు నీవు జ్యోత్స్నారాగ లక్ష్మివే !

నీ నిండ నేను చాంద్రి శుక్ల హూర్ధనే !

నీ చుట్టు, నీ నిండ నేనేనె, ఓ చెలీ !

నే గ్రోలు మధు వెల్ల నీవేనె, నా చెలీ !

121

నిలబడ్డం క్యాలో ధర్మదర్శనం కోసం !

నీ చేతిలో రెండు వెండి గండెలు, నా చేతిలో ఒక నివేదన పొట్టం.

ఎప్పుడో గండె బెదిరినప్పుడు - వెండిగుండె ఇస్తా నస్తు ప్రొక్కు ఉంది నీకు స్వామికి.

నాకు ఏ ప్రొక్కులేదు.

దైవానికి లంచమిచ్చే, ప్రతిఫల మిచ్చే, వాగ్దానమిచ్చే, పొగడ్లతో ఉభీంచో - అతడిచేత పని చెయ్యించుకోవడం కిట్టదు నాకు.

ఏ గుడికైనా వెళ్లినప్పుడు, నా మనస్సులో ఏ కోరితా ఉండదు. విశ్వశేయారూపం తాల్చి, నిరామయంగా, శూన్య శుభ్రంగా ఉంటుందప్పుడు నా హృదయ స్థితి.

నేను దైవ దర్శనానికి వెళ్లడం అతడి నుంచి ఏదైనా తెచ్చుకోవడానికి కాదు, నా కుస్త దేదైనా అతడికి ఇచ్చి రావడానికి!

తాను ప్రేమించాలి

తాను ఇవ్వాలి.

ఈ రెండు గుణాలు చంద్రసూర్యులవలే కలిసిమట్టిదే మహాయోగం. మహాయోగే మహేశ్వరుడు !

విశ్వశేయా నిర్వహణలో క్షణక్షణం శక్తిని కోల్పోతూ ఉండే దైవానికి, తపస్సు ద్వారా తన ఆత్మశక్తిని అందించగల స్థిత ప్రజ్ఞాదే నిజమైన మానవుడు.

విశ్వశేయమే నా వాంఘ.

అందులోనే ఉన్నె మన అందరి శ్రేయాలూ.

అంత మాత్రం చేత నిన్న ఆక్షేపిస్తున్నానని కాదు.

సుఖాల కంటే దుఃఖాలే ఎక్కువగా కనిపించే జీవిత యాత్రలో ఆపద ప్రొక్కులు తప్పవు.

ఇచ్చేవాడుంటే, అడిగే వాళ్లు లక్షులు !

తీరని కోరికలుంటై ప్రతి మనిషికీ,

కోరికలు తీర్చేవుడు శ్రీ వేంకటేశ్వరుడు.

పరమ పదాన్యత పారం ముట్టిన మహాశక్తి క్షేత్రం ఇది.

అందుకే ఇన్ని మొక్కలు, ఇంత భక్తి, ఇంత సేవ, ఇంత క్యా !

క్యా సాగుతున్నది ముందుక.

నాగరికతా, ప్రకృతి విజ్ఞానమూ ఎంత పెరిగినా మానవుడు నిస్పహాయుడే.

ఏదో పరమ శక్తి చేతిలో కీలుబోయ్యే !

సర్వాంతర్యామి అయిన ఆ శక్తి ఒకొక్కప్పుడు, ఒకొక చోట, ఒకొక రూపంలో కేంద్రిక్యతం కావచ్చు - దావాగ్నివలె, వాయు గుండంవలె, సూర్యచంద్రులవలె, నీ వలె !

అట్టి కేంద్రం మంచిదీ కావచ్చు, చెడ్డదీ కావచ్చు).

మంచి చెడ్డలు వైయక్తిక దృక్పథాల తోడివి.

సుఖేచ్చా కేంద్రం వేంకటాది.

సాగడం లేదు క్యా !

ఏమిటి ?

నీ వెండి గండెలు చూచికాదు నేను నవ్యత.

నీపి రాతిగుండెలని ఎందుకంటాను?

బెదరిన గుండె ఒక్కటి కద?

మరి - రెండెందుకో !

నీది బంగారుగండె ! దాని బాగుకోసం వెండిగండెనా ఇస్తావు ?

ఈ భావం నా మొఖంపైకి ప్రాకగానే నీవు నా గుండెలలోకి చూచినప్పుడు నీపెదవులపై జిగేలుమన్న వెల్తురులో - మొత్తం క్యా అంతా విరగబడి చూచింది నీ వంక !

భగ్నున వెలిగిన దీపంచుట్టూ అసంఖ్యాక మూగిన ఆ చిరుతుమ్మెరులను చూచి - నేనే బెదిరాను కించిత్తु !

చిరుసిగ్గుతో దీపం మరింత మనోహరతను సంతరించుకొని, దీప లక్ష్మీ అయింది కద !

కదల్లేక కదులుతున్నది క్యా !

జదొక మహో క్యా !

రకరకాల మనుష్యులు, రకరకాల మనస్తత్వులు, రకరకాల బాధలు,
రకరకాల ప్రైములు ! నివేదనలు !

యాత్రికులు - విలాస యాత్రికులు !

కొండపై ఒక్కోజు గడపడం కోసం, స్వామిని ఒక్కుక్కజం దర్శించడం
కోసం. జీవిత శిథిరిభూతమైన ఏ తదానందానుభూతిని ఒక్కసారి పొందడం కోసం
దూరదూరాలనుంచి, కాలకాలాలు ప్రయాణించేసి వస్తారు - రకరకాల మానవులు!

ఒక్క పదినిమిషాల పనికోసం పదేళ్ళైనా - పది జన్మలైనా పయనించవలసి
ఉండవచ్చు జీవుడు ! పని అన్నపుటు చేసితీరక తప్పుడు - ఎప్పుడో ఒకపుటు !

అందుకే - బద్ధకించగూడదు మనం.

ఒక్కలిప్త బద్ధకిష్టే, ఒకజన్మే వెనకబడిపోవచ్చు - ఆద్యంత రహితమైన
ఈ మహో క్యాలో ! ఒక్కుక్కజం ఏమరిస్తే, ఒక జీవితం జీవితమే నాశనమైపోవచ్చు
- ఈ జగద్యేగంలో !

అప్పుడు - దైవాన్ని, కర్మనూ, చుట్టుపక్కల వాళ్ళనూ, ఎంత తిట్టుకొన్నా
- ఉండదు లాభం.

తొందర దేనికి ?

సాగనీ క్యాను !

ఆగుతూ, సాగుతూ ఉన్న ఈ క్యా - కెరటాలు వేస్తున్న మహో గోదావరిలా
ఉన్నదా ? హర్షిమనాటి సముద్దేల సముద్రంలా ఉన్నదా ? రమాకృష్ణులను ఉయ్యాల
లూపుతున్న శేషుని శ్యాస్తా విన్యాసంలా ఉన్నదా ? చూడు ఇటూ, అటూ !

ఓహో ! కోత్తి !

క్యా పొదుగునా కోతులు !

ఒక పెద్ద కోతి శ్రీ కృష్ణ పరమాత్మలా విహరిస్తున్నది - ఆడ కోతుల
గుంపులో!

ప్రతి అడకోతి నతశిరస్మై అవతూవుంది - ప్రియుడు దగ్గరకు రాగానే !
సాప్యాంగపదుతూ ఉంది - అతడి ముందు !

అట్టి ప్రతి ప్రియురాలినీ జబ్బలు పట్టుకొని లేవదీసి, రెండు బుగ్గలూ
ముద్దాడి, మన్మిస్తూ ఉన్నాడు ఆ మర్చట మహా రసికుడు !

రాసలీలా రహస్యాన్ని చూపుతున్నాడు భగవంతుడు భక్తులకు !

స్త్రీకి భర్తే గురువు, భర్తే భగవంతుడు !

భర్త అంటే - తాను తన మనస్సును, హృదయాన్ని, ఆత్మను, తన సమస్తాన్ని
ఎవరికి సమర్పించుకొన్నదో - ఆ ప్రియుడు !

అతడే ఆమె ఆత్మ ప్రవంతికి ఆనందార్థవం ! అదే ఆమెకు మోక్షం !

ఏ జీవుడికైనా, ఏదో ఒక్క పురుషుళ్ళి ప్రేమించగల ప్రేయసిగా పట్టినప్పుడే,
మోక్షం సులభమేమా !

ఆ పురుషుడు కృష్ణుడైతే ఆమె రాధ. శివుడైతే సరస్వతి. సముద్రుడైతే
మహానది. చెరువైతే ఫిల్లకాలువ. ఒంటరిగా ఒక చినుకు !

జాత్యహంకారాలు, కుటుంబ గౌరవాలు, ఆస్తిహక్కులు, శారీరక నిర్వంధాలు,
వైవాహిక విధినిపేధాలు - ఇవన్నీ కేవల లైకికాలు ! పెళ్ళి పేరుతో శరీరం ఒక
మగవాడి ఆధీనంలో ఉన్నా, ఆమె ఆత్మ నిరంతరం ఎవడితో రమిస్తూ ఉన్నదో -
అతడే ఆమె భర్త ! అతడే ఆమెకు గురువూ, భగవంతుడూ, మోక్షస్తానమూ, ఆనంద
నిధి !

అట్టి పురుషుడు ఆనంద మహాసముద్రమే అయినప్పుడు - అనంత కోటి
జీవ నదీనద సుందరీమణిలు అతడిలో లయమైణిపచ్చ కదా ?

“పురుషుడు ప్రేమించడు -” అన్నాపు కదూ నీవు ?

ప్రీ ప్రేమిస్తుంది.

పురుషుడు ప్రేమను స్వీకరిస్తాడు

ప్రేమించడం ఆత్మగుణం.

ప్రేమను స్వీకరించడం వరమాత్మగుణం ఈ రెండూ జరిగిందే
జీవబైప్రేశుకం.

తన సంతానంలో ప్రతి ఒక్కళనీ తండ్రి ప్రత్యేకంగా ఎలా ప్రేమించగలడో,
తనలోకి చేరే ప్రతి ప్రవాహాన్ని సముద్రుడు తన తరంగ హస్తాలతో ప్రత్యేకంగా
ఎలా స్వీకరించగలడో, అలానే - వరమాత్మ తనలో ఐక్యం చేసుకోగలడు -
ప్రేమాద్వేగంతో చేరే ప్రతి ఆత్మనూ ప్రత్యేక ప్రత్యేకంగా !

ప్రేమించాలి.

ప్రేమించడమే మోక్కం.

స్త్రీకి మోక్కం సులభం !

పురుషుడు మోక్కం పొందాలంటే - ప్రతి జీవి ప్రేమసూ స్వీకరించి, అట్టి ప్రతి ఆత్మసూ తనలో ఐక్యం చేసుకోగలిప్రేమ సముద్రుడు కావాలి.

ట్రై పురుష ప్రేమాతీతుడైన అమృత స్వరూపుడే పురుషోత్తముడు.

అతడే కృష్ణుడు !

ఏ రూపంలో అయినా ఉండవచ్చ అతడు.

అతడి లీలే రాసలీల

అదే విశ్వజీవన హేల !

ఈ విధంగా -

క్యా వెలుపలి కోతుల్ని, క్యాలోని మనుషుల్ని చూచుకొంటూ, ఈ రీతి మౌనచర్చల్ని చేసుకొంటూ, ఒకర్నొకరం ఆస్వాదించుకొంటూ, మనం -

నిజంగా - ఇప్పుడు ఈ చర్చలన్నీ మనం ఎలా చేసుకొంటున్నాం ?

లేఖల ద్వారా కాదు. మాటల ద్వారా కాదు. అభినయం ద్వారా కాదు

ఈ అన్నిదశలూ దాటిపోయిన ఆత్మస్థాయి మనదిప్పుడు.

మన మనస్సులే మనం ఇప్పుడు !

అటు నీ ఆత్మకూ, ఇటు నా ఆత్మకూ మధ్య మనోద్వారం తెరువ బండిందిప్పుడు.

నా లోని విధ్య నీకూ, నీలోని వివేకం నాకూ -

నా లోని చౌజ్ఞల్యం నీకూ, నీ లోని అనురాగం నాకూ -

నాలోని సత్యం నీకూ, నీలోని సొందర్యం నాకూ -

నాలోని అమృతం నీకూ, నీలోని ఆనందం నాకూ -

ప్రవహిస్తున్నె ఇప్పుడు మనోవాహనమై, నిత్యం నిరవరోధంగా !

ఇదే పరమ గురు పొరమ్య పదవి !

నేనే నీకు పరమ గురువును.

నీవు నాకు పరమ గురువువు.

జందియాతీత పరమస్తోయిలో రమిస్తున్నె మన మనస్సులు, ఉపరమిస్తున్నె మన ఆత్మలు, విశ్వేక పాలన నిర్వహిస్తున్నాం మనం ఒక్కబీగా !

అభేదానంద మూర్తి మనది !

అందుకే -

మాటలు, చూపులు, స్పృశులు - ఏవీ అక్కర లేకుండానే మాటల్లదేసు కొంటున్నాం - చూచేసుకొంటున్నాం - అనుభవించేసుకొంటున్నాం మనం పరస్పరం!

పరస్పరమే కాదు -

మొత్తం విశ్వమే మనమై విహరిస్తున్నాం !

కోతిలో కూడ కృష్ణుడు కనిపించిందందుకే !

విగ్రహారాధన మూర్ఖత్వ మన్మహాకృ ఎంత మూర్ఖులు !

“శరీరమే విగ్రహం. ఆత్మే శక్తి. శరీరారాధనే ఆత్మేపరతి. ఉపనుషద్ధువిధి. ఇది లభించేది రాగ రసాత్మలకే యోగ యోపాత్మలకే.

ఓహో - ఎంత బాగా చెప్పావు !

ఎక్కడున్నాం మనం ఇప్పుడు ?

అమోయి - గుంజారు నా చేతిని ఎవరో ! చినిగింది నివేదన పొట్లం ! చెల్లచెదరైనె అందులోని పటికబెల్లం పలుకులు, కొబ్బరిముక్కలు, జీడిపప్పులు, భర్జారపు పండ్ల చెక్కులు, ద్రాక్షపండ్ల -

వారిపోయింది - దౌరికినన్నె ఎత్తుకొని - ఎవరు ?

కోతి !

కొంబి కృష్ణుడు !

అమోయి - అంటూ బెదిరి నా అక్కన గ్రుచ్చుకొన్న నిన్ను చూచి, పండ్లికిలించిం దది !

పకాలు మన్నది క్యా అంతా !

మన ఈ అనుకోని ఆలింగన సుఖం చూచి ఏడుకొన్న వాళ్ళూ ఉన్నారు. ఆ క్యాలో ! భగవంతుని ఇచ్చుకు ఎవరేడ్చి ఏం చెయ్యగలరు ?

సుఖంలో అనేక భోగాలున్నే, అనేక సంతోషాలున్నే, అనేక వినోదాలున్నే. అవన్నీ సుఖంలో అంతర్మాగాలు మాత్రమే.

పరస్పరం ప్రేమించుకొని, కామించుకొని, విరహతపులైన ఇద్దరు శ్రీ పురుషుల శరీర సంయోగమే సుఖం.

శరీర సంయోగం ఆత్మ సంయోగంలో పర్యవసించడమే పరమ సుఖం. శాశ్వతమైన పరమ సుఖమే ఆనందం.

ఆనందమే బ్రహ్మ.

శ్రీ పురుష ఆత్మ సంయోగమే బ్రహ్మనందానికి ఏకైక మార్గం. ఆ మార్గం సంప్రయోగం గుండా పోవచ్చు. యోగం గుండా పోవచ్చు.

బ్రహ్మ ఆనంద కామనే జీవబిందువు. జీవ ఆనందకామనే తిరిగి బ్రహ్మ.

శ్రీ పురుష సంయోగాన్ని పాపమన్మాశే సృష్టించి పెట్టారు నరకాన్ని!

పాపం, వాళ్ళకు జీవేశ్వర నిజతత్త్వం తెలీదు.

సృష్టి చరాచర వర్గంలో ఎక్కడా కూడ శ్రీకి ఆధిక పారతంత్రం లేదు - ఒక్క మానవ వర్గంలో తప్ప ! శ్రీ తిండికోసం పురుషుడిపై ఆధారపడి బ్రతకవలసిన దుర్భతి ఒక్క మానవ వర్గానికి పరిమితం.

ఆధిక దాస్యమే అన్ని దాస్యాలకూ మూలం.

శ్రీ ఆనంద నిలయం

పురుషుడు రసబిందువు.

సమాన ప్రతిపత్తితో రసానందం అనుభవించి, బ్రహ్మనుభూతిని పొందవలసిన ఈ సౌందర్యలవాల నడుమ - బానిస, యజమాని తారతమ్యం ఎప్పుడు తలెత్తిందో ఏమో - అప్పటినుంచే పతనమై పోయింది మానవ సంఘం, పాపపుణ్య స్వర్గనరక దుర్వికల్ప కశ్యలం లోకి !

చంద్రుడు శ్రీ

సూర్యుడు. పురుషుడు.

సృష్టి స్థితులకు ఈ ఇద్దరూ సమాన ప్రాణభూతులే. నాడీ రూపంలో సమానంగానే నడుస్తారు ఇర్పురిలోనూ !

ప్రకృతిలో లేని ఈ తేడా మనుష్యుల్లోకి ఎలా వచ్చిందో !

ఈ కోతుల్ని చూస్తేనా గ్రహించ రేం మానవులు పరతత్త్వాన్ని ?

చూస్తున్నావు కదూ ఆ మర్యాద మహా రసికుని రాసలీల?

అదంతా వ్యభిచారం అంటుంది మూర్ఖ లోకం.

రాజు చేస్తే శృంగారమూ, రజకుడు చేస్తే వ్యభిచారమూనా ?

కామ త్రీడ వ్యభిచారం కాదు,

సుఖానందానికి మార్గం అది !

ఆనంద బ్రహ్మకు ద్వారం అది !

అదిగో - ఆలయ ద్వారం !

దొడ్డి దారిని వచ్చి, ఎక్కువ దబ్బు చెల్లించి, ప్రత్యేక దర్శనం చేసుకుపోతున్నారు పలుకుబడి గల భాగ్యపంతులు !

అధికారపదవుల్లో ఉన్నవారికి ఆ డబ్బుభర్యు కూడా లేదు !

పురాకృత పుణ్యాలు వాళ్ళు !

సాలోక్య సామిపోలే కాదు, నిత్య సాస్నేధ్యం - సాయుజ్యం కూడ ప్రత్యేకంగా లభిస్తే అందులో మరి అదృష్టపంతులకు!

కూళ్లో నిలబడవలసిన అవసరం లేదు వాళ్ళకు !

సామాన్యలకే ఈ కూళ్ !

ముందో, వెనుకో - ధనంతోనో, ధర్మంగానో - దర్శనం తప్పదు ప్రతి వ్యక్తికి !

అప్పుడు - స్పామి ముందు - అందరూ ఒక్కటే - ఒకే పరమ ప్రపత్తి !

ధనమో, సుకృత ధనమో ఉంటే - ఈ కూళ్ బాధే ఉండదు ఎవరికి !

భగవంతుడే వెతుక్కొంటూ వస్తూడప్పుడు - అలాంటి ధన్యత్వ కోసం !

గుమ్మం దాటు తున్నాం !

కూనం విడిచిన మహాసర్వంలా కదిలి వస్తున్నది కూళ్ !

గోవింద నామమంత్రంతో ఎంత సత్య సంపన్ముఖై ఉన్నదిది !

మెట్టిక్కుతున్నాం ! ఇదే చివరి మెట్లు !

నా ముందు నీవు !

నా ఒడిలో నదుస్తున్నావు నీవు !

నా వీపున వెన్న ముద్దల ఎర్రద్రాక్షల చక్కిలిగిలి !

ఎలా వచ్చావు నీవు నా వెనక్కి ?

ముందూ నీవే ! వెనకా నీవే !

ఓహో ఎంత చిత్రం !

ఈ కృయా అంతా మనమే ! మనిద్దరమే !

నేనూ - నా ముందూ, నా వెనకా, అనేక రూపాలలో నీవూ !

వేరు వేరు పనులకోసం వేరు వేరు రూపాలు ధరించిన నీవే ఈ జనం అంతా ! ఈ కృయా అంతా! అనంత రూపంతో కొనసాగుతున్న నా ఆత్మే ఈ కృయా !

దీని ఆది అనంతంలో ! అంతం శ్రీ స్వామిలో !

ఈ కృయా అంతా స్వామి కొక పూలదండ !

ఓహో - విశ్వరాగ దర్శనం !

విశ్వేశ్వర సాన్నిధ్యం !

అనంద తమస్య !

అనురాగ జ్యోతిష్ము !

అనిర్వచనీయ మహానీయ పరిమళం !

నా రాగ పరిమళవు నీవు !

ప్రాణమయం ఈ సమస్తం !

అదిగో - స్వామి !

అనంద కంతారావాలు !

అహ్లాద ఘుంటానాదాలు !

ఓహో - పరిపూర్ణ పరంజ్యోతి !

ఓహో - పరాపర పరమ విభూతి !

దివ్యసుందర శివంకర మూర్తి !

సర్వమంగళ మాంగల్య మూర్తి !

శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి !

ఓం శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః

ఓం శ్రీ రమాపతయే నమః

ఎవరు నీవు !

ఎవరు నేను !

ఇద్దరం ఒక్కటే !

ఏకైక స్వామి !

ఎవరో నీవు ! నే నెవ్వరో ఈ వూజ !

వూజలో ప్రతి జీవి వూజా కునుమ మేనె !

జాతి, కాలము, తోట నంగతే లే దిందు !

సర్వ లోకులు ఒకే స్వామి ! లోక స్వామి !

నీ రూపమే కదా శ్రీ రూప మగు నాకు !

శ్రీ రూపమే కదా శ్రీ వేంకట స్వామి !

ఆ బాల్యమైన నా ఆరాధనమే స్వామి !

అను రూపమైన నీ ఆత్మమధువే స్వామి !

122

బైలు దేరింది బస్సు పాపనాశ క్షీత్రానికి !

క్యా నుంచి ఉద్దరించబడడం ఒక వేంకటేశ్వర మహాత్మాం కాగా - బస్సు బైలుదేరుతూనే ఏదో అద్వితీయ సౌందర్య మహర్షవంలో పడి, మత్స్యకాంతలా దూసుకు పోవడం మరొక అలోకిక ఆనందానుభూతి !

అద్భుతమహ చిత్రంతో విద్యుద్దిష్టాలై వెలిగినై మన శరీరంలోని ప్రతి పులకా, ప్రతి అఱువూ - ఆ వైష్ణవ మాయా విభూతిలో !

క్యాలో నిలబడితే, మూడో రోజుకు గాని దొరికేటట్లు లేదు బస్సు.

ఆ సాయంకాలం వెళ్ళకపోతే, మరి ఇక వెళ్ళలేని పరిస్థితి మనది.

నా పలుకుబడి, నీ శక్తి - అన్నీ వృథమై పోయిన తర్వాత - ప్రయారిటీ టిక్కెటట్లు దొరికే అవకాశం శూన్యమై పోయిన తార్వాత - శూన్య ముఖాలతో, శూన్య మనస్సులై నిలబడి ఉన్నాం మనం అక్కడ - వచ్చే పోయే బస్సుల్ని, యాత్రికుల్ని శూన్యంగా చూస్తూ !

నిస్పహోయత మూర్తి దాల్చిన రెండు ప్రతిమలం మనం.

నోరు పెగలని, కాలు కదలని స్వప్నాదేవ్గ స్థితిలో ఉన్నాం మనం అప్పుడు!

ఒకరు ముఖం ఒకరు చూచుకొంటున్నాం ! కనపడడం లేదు అవి సృష్టింగా

- కన్నీటి తెరల వెనుక నుంచి !

ఎవరు - చేయి - నా భుజంపై ?

వెనక్కి తిరిగి చూశాను నేను !

తిరు నామం ! చిరు నవ్వు !

“పాపనాశం వత్తురా ?” అన్న ప్రశ్న !

ఎవరో - ఈ సనాతన తమిళ శతవ్యద్దు !

“మాకు రెండు టిక్కెట్లు ఎక్కువ ఉన్నై రండి ఇదే బస్సు !”

అప్పుడే వచ్చి ఆగిన బస్సులోకి దారితీశాడతడు - ఒక పదిమంది వరకూ
కల తన కుటుంబంతో !

ఎంత ముద్దు చేశారు ఆ కుటుంబంలోని స్త్రీలంతా నిన్ను ! ముఖ్యంగా ఆ
ఇద్దరు వృద్ధమాతలూ !

మీ దొడ్డమ్ములా ఉన్న ఆమె మరీను !

మనతో మీ దొడ్డమ్ము ఉంటే ఎంత బాగుండును !

ఇంతకూ - ఎవరు వీళ్ళు ?

ఏమిటి ఈ అకారణ కరుణా సుధావృష్టి !

ఈ ప్రశ్నకు జవాబు కేవల కైవల్య సమ్యగానంద బాప్పపయ : పారావార
పారమ్యమే ! శ్రీ వేంకటేశ్వర మహాత్మమే!

శ్రీ వల్లి అన్నట్టు - పెట్టి పుట్టిన వాళ్ళం మనం.

ఎప్పుడో, ఎవరికో, ప్రతిఫలాపేక్ష లేకుండా చేలిన ఏదో సహాయం -
ఇప్పుడు, ఇలా మనకు అవసరానికి తోడ్డడు తున్నదేమో !

పుణ్యం ఒక బేంకునోటు. అది చేయలేని పని అంటూ ఏదీ లేదూ.

అదే అదృష్టం !

అదే దైవం ! భగవంతుడు !

ఎంత వాస్తవం భగవంతుని సాన్నిధ్యం !

శివణ్ణి, కేళవణ్ణి, చతుర్యుఖుణ్ణి నేనే అన్న అహంకారం తప్ప మరేదీ లేని నేను - శుద్ధ నిర్మించ తత్త్వమైన అచల పరిపూర్ణ బ్రహ్మాను ఉన్నదన్నా, లేదన్నా ఒక్కటీ అనే నేను - నీతో కలిసి, మహాతో మహోయంగా, మహేశ్వరుడనై ఆనందిస్తున్న నేను - ఒక్క క్షణంలో అణోరణీయ పరమాణువు నై పోయాను, ఆ శతవ్యాద్యు పాదరేణువునై పోయాను ఆ క్షణంలో, ఆ మాయా వరణంలో !

పూర్వపురుష విశిష్టాద్వైతం, పురుషోత్తమ పూర్వ దైవతం సిద్ధించిన నేను - నీ కోసం దైవతంగా, అనంతానంతంగా, శివసరస్వతీ యోగంగా జీవించదలచిన నేను - తుదుచుకొన్నాను కళ్ళు నీ పమిటె చెరగుతో !

ఎక్కుడున్నాం మనం ?

పరమ సౌందర్య పారావారంలో !

ఎంత పుణ్యం చేసుకొంటే లభిస్తుంది పరమానుభూతి !

విశ్వ సౌందర్య సౌభాగ్యమంతా ఏకముఖమై, స్వర్ణదీ తరంగ తుపోర పరిస్నాపితమై, సంజకెంజాయ చీరను కట్టుకొంటూ, అర్థనగ్గంగా ఆవిష్కృత మయిందిక్కుడ -

ఉదయం స్నానాలగది గుమ్మంలో నా ముందు నీవలె !

పోల్చుకొంటున్నాను నేను !

“ఎందుకలా చూస్తారు - కొత్త మనిషిని చూచినట్టు ?”

- సిగ్గుతో కప్పేసుకొన్నావు నీవు ఒళ్ళంతా !

ఎప్పుడూ కొత్తదానవే నీవు నాకు!

నిత్య నూతనం నీ సౌందర్యం - అరుణోదయంవలె, సాయం సంధ్యవలె, వెన్నెల రాత్రి వలె !

క్షణానికో అందం నికసిస్తుంది. రాగం వినిపిస్తుంది. లావణ్యం తరంగిత మపుతుంది: ప్రణయం గుబాళిస్తుంది - నీ తనులత నుంచి, ఈ పర్వత సాను విపిన సీమంతంలో నుంచి వలె !

నవనవోన్మేష నిరంతరం నీ ఆత్మ కమలం.

నీ దర్శనమే విశ్వరూప దర్శనం నాకు. నిన్ను చూడక మరి చూచేదవర్షి?
స్నామిలో కూడా నేను చూచిందవర్షి ?

రుమ్ముమంటూ ముసురుకొంటున్నై తుమ్మెదల గుంపులు - ఏవో
నీలంపూల చెట్ల సమంజరులపై ! వాటి సువాసనలు సరసాలాడుకొంటున్నై రేగిన
నీ చికుర శోభలతో !

చెట్లు కావవి ! బుతుమతులైన ఉర్దుపులు ! విశ్వ ప్రేయసులు !

పేర్లు తెలియని రకరకాల, రంగు రంగుల అందాల పూల రాశులు -
బస్సులోని దేశ విదేశాల సుందరీ సమనస్విసుల వలె !

ఇరు ప్రకృతులా కీకిరణ్యాలు, లోయలు, ఉన్నత గిరి శిఖరాలు, అగాధాలు,
వాగులు !

చెందొవ మొగ్గలు, కేందామర తేనె దొన్నెలు, రంభ లాంచీ లతా
నికుంజాలు, తిలోత్తమల లాంచీ నెమళ్ళు, వీణల లాంచీ పిట్టలు !

పాపుకొంటూ రివ్యున పోతున్న రెండు బంగారు గువ్వలు వచ్చి పడినై నీ
బడిలో - బస్సు కిటికీలో నుంచి !

కువకువ లాడిపోయినై అవి - నీ పమిటెలో తమ చిన్నారి ప్రతిచింభాలను
చూచుకొని !

ఉద్వగ్నంగా ఉంది ప్రకృతి !

దూసుకు పోతున్నది బస్సు -

బాణంలా కొండశిఖరం మీదికి ! క్షణంలో పిడుగులా పాతాళపు లోతుల్లోకి!

ఎంత వేగం ! ఎంత ఆ వేగం ! ఎన్ని గతుకులు ! ఎన్ని కుదురులు ! ఎన్ని
మెలికులు ! ఎంత ఒరకం ! అనుక్కణం ఎంత ఆందోళన !

ఊగిపోయాం మనం !

తూగు టూయెలలా పోతున్నది బస్సు - కొండ నుంచి కొండకు, తారాపథం
నుంచి తారాపథానికి!

స్వర్లోకపు అంచులు తాకుతున్నాం మనం!

ఆకాశగంగా శీతల సుధాశీతరాలు ! కనక కమల పరీమళాలు నందన
మందార మధు తుపోర సుషుమలు !

భవర్లోకం వట్టి బయలు !

భూలోక జ్ఞానమే లేదు మనకు !

పుష్పకంలో విహరిస్తున్నాం మనం ! దివ్య విన్యాసాలు పోతున్నాం మనం!
ఓహో - లోకోత్తర మహానీయ మధురానుభూతి!

వైకుంఠపు తోటమాలు లెవరో విద్యులతల్ని తువ్వుకుపోగా, పెకలించి
వేయబడ్డ ఎరుమన్న అడవి - ఈ సంధ్యారక్త పత్రిమ దికా క్షేత్రం !

పడిపోతున్నది బన్ను అంత ఎత్తునుంచీ - కొండవాగులా కాదు,
అశనిపిండంలా కాదు, ఉల్మాపాతంలా కాదు, మరెలానూ కాదు -

ఓహో -

వట్టి ద్రైవరు కాదితడు ! మహో విశ్వకేంద్రంలో స్థిరింగు దగ్గర కూర్చున్న
పరమ చేతనా ప్రచోదకు డితడు !

ఓహో - చోదన కళా లాఘవం !

ప్రసవించేసింది బన్ను జనాన్ని -

విశ్వంలోని సమస్త నాగులూ వాగులుగా ప్రవహించి వచ్చి, కలిసిన వేయి
పడగల ఆదిశేషుడి లాంటి ఒక మహో నిర్ణరి ఒడ్డున !

క్షేత్రం - ఇంకా రెండు ఘర్లాంగులు!

123

ఆ రేగిన - ఆ కట్టు - ఆ బొట్టు - ఆ ఒయ్యారం !

ఆ రేగిన జుత్తు, చెరగిన కాటుక, కరిగిన తిలకం !

అచ్చుం ఎంకిలా ఉన్నావు కదూ ?

చంకలో తట్టో, కదవో ఒకబి తక్కువ !

ఆ లోపం కూడ తీరింది - పూజా ద్రవ్యాల తట్టు చంకకు రాగానే !

అన్నట్టు - ఎంకి పాత్ర నటించావు కదూ చిన్నప్పుడు ?

ఏదీ, పాడు -

“ ఎన్నాళ్ల మనకోలె ఈ సుఖము లంటి ”

నిజంగానే కంట తడిపెదుతున్నావేమిటి ?

ఎంకిపాటల కవి నందూరి ఎంత ధుస్యుడు !

“నాజూకు లేదురా నందూరి సుభ్యిగా ” అంటూ వృద్ధచాందన ప్రభువులు ఎంత ఆక్షేపించినా, ఆధునిక తెలుగు సాహితీ క్లైటంలో అతడొక్కడే కవి నా దృష్టిలో.

నాజూకు లేదట !

తెల్ల చక్కెర కేళీల్లాంటి ఎంకి పాటల్లోకంటే, నల్లకంకర రాళ్ళలాంటి పద్యకావ్యాల్లో ఉంది నాజూకు ?

కవి ప్రకృతి

పండితుడు వికృతి. .

పండితులు, ప్రవక్తలు, సంఘ పెద్దలు, నైతికాచార్యులు అందరూ, కవి కష్టించి వేసిన రహదారుల్లో పోతూ - కవి చెమటోడ్చి నాటిన తోటల ఘలసాయం అనుభవిస్తూ - పై పెచ్చు అతణ్ణి ప్రతి చిన్న విషయానికి తిట్టి పోసుకొనే అల్పులు.

ఈ అల్పులకు అసలు కవి అందడు.

హృదయంపై అధికారం ఉన్నవాడు నందూరి. హృద్వీళాను ఖంగున మీటగలడతడు - ఏ రాగానికైనా సరే మేళవించి - బసవరాజు అప్పారావు వలె!

శ్లేషలు, సర్పస్ఫుటిల్లు, సమాసాలు, శబ్దబంధాలు, నీతి భోధనలు, నిసాదాలు ఆదంబరంగా ప్రదర్శిస్తూ - కేవల పాండిత్య ప్రకర్షకోసం ఉద్దంధాలు ప్రానే రింగుమాస్టర్లతో మండిపోతున్న తెలుగు సాహితీ క్లైటంపై చల్లని చంద్రోదయంలూ వెలిశాదతడు!

ఎంకి పాటల నిండా ఉన్నది మానవ మగ్గ హృదయం.

హృదయమే రసబ్రహ్మ.

అదే కవిత .

స్థాన విశేష మాత్రంచేత ప్రచార మయేది కవిత కాదు, తైరు !

గుండె భోజనశాల

మెదడు పారశాల.

సాహిత్యది కళలు ఆత్మను పోషించేవి.

పాండిత్యది విద్యలు, రాజకీయది వ్యాపారాలు జీవితాన్ని నడిపించేవి.

హృదయ పద్మకళికను వికసింపజేసి, అచ్చటి పద్మాసనను సాక్షాత్కరింపజేసేది కవిత ! దాన్న సాధించిన రసదార్థనికుడు నందూరి !

ఏ పొటో, పద్మమో పొడుకొంటున్నప్పుడు ఆ వ్యక్తి ఏ తద్వావం తానే అయిపోగిలిగినపుడే - దాని ఉద్దేశం నెరవేరినట్టు!

రస స్నానం చేసిన ఆత్మే పరమాత్మ.

ఎంకిలా ఉన్నావంబే - ఎంకివే అయిపోయావు నీవు ?

ఎందుకు ఆ కంట తడి ?

నిజంగా -

మనకీ సుఖం ఎన్నాళ్ళు !

ఎంత బాధాకరం ఈ తలంపు !

ఎంత పెద్ద వేదాంతాన్ని అయినా ఇతర్లకు దోధించవచ్చు. తాను స్వయంగా ఎంతటి అపరోక్ష సాక్షాత్కారం పొందిన వాడైనా అయి ఉండవచ్చు. తానే పరమాత్మగా పర్యవసించిన రాజయోగే కావచ్చు. కాని -

శరీరం కలవాడికి, శరీరసుఖం ఎరిగిన వాడికి - అది ఎప్పటికైనా పోక తప్పదన్న భావం మనస్సులో మెరిసినప్పుడెల్లా, చిందాకాశం మేఘావృతం కాక తప్పుడు!

అందుకు కారణం అవతలి తీరం గోచరించక పోవడమే ! శరీరం పోతే, దానితో సమస్తమూ పోతూ ఉన్నట్టు కనిపించడమే!

సుఖదుఃఖాలకు అతీతమైన ఆత్మాదైతాన్ని మనం సంపాదించి పెట్టుకొన్న దందుకే కదా ?

మన అందం ఆత్మగతం

మన ఆనందం శాశ్వతం

మన ప్రణయం అమృతం.

అక్కరలేదు మనకు కంట తడి.

జల్లుపడ్డ పద్మాల మీది సూర్య కిరణాల వలె - ఎంత సుకుమారంగా నవ్యతున్నై నీ చూపులు !

124

“మైలపడే దేవుడు మాలిన్యం సుంచి మానవుల్ని ఎలా ఉద్ధరించగలడు?” ఒక వృద్ధ యాత్రికుడంటున్నాడోక యువతితో - మనముందు నదుస్తూ ! ఆమె సిగ్గు పడింది.

‘మన దేవుళ్ళందరూ భార్యలు కలవాళ్ళే ! వాళ్ళకు మాత్రం ఈ బాధలు ఉండవా? పర్మాలేదులే !’ నవ్యతూ అన్నాడు ప్రకృతున్న యువకుడు.

“నీ వాక్కువే అంతటి భగవంతుణ్ణి మైలపరచి, శక్తిహీనుణ్ణి చెయ్యగలిగితే - ఇక అతణ్ణేందుకు ఆరాధించడం ? నిన్నే పూజించవచ్చుగా ?” మరొక జాణ హేళన!

జాలిపడ్డావు నీవు ఆ యువతిని చూచి.

బహిష్మ ఎంత తుంటరి ! సరిగ్గా యాత్రాసమయంలో వస్తుందది !

ఉద్రిక్త మనస్తుత కావచ్చు అందుకు కారణం.

“ భగవంతుడు కేమీ పర్మాలేదు. కానీ - క్షేత్రంలో ఉండేది నియంత్రిత మంత్రశక్తి కదా ! దానికి కొన్ని విధి నిపేధాలుండవా?”

ఈ మాటలు నీవు నాతోనే అన్నా - నీ వంకే చూశారు ఆ గుంపంతా !

మాలిన్యాలు, మలిన వాసనలు, దురితాలు, దురాలోచనలు వాతావరణాన్ని కలుపితం చేస్తే. మనం మామూలుగా దైనందిన జీవితంలో పాటించేపాటి శాచ నియమాల నైనా క్షేత్రాలలోపాటించకపోతే - అది అధర్మమే కదా?

ఏ మాలిన్య హేతువుచే ఏ యంత్రం వికటిస్తుందో, ఏ మంత్రం బెడిసికొడుతుందో

కొంచెం దూరంగా ఉండడమే మంచి దన్సు నీ సలహాను ఆమోదించా రందరూ !

దుర్దమారణ్య పర్యాలింగిత పర్వత వలయం మధ్య - ఇంకా క్రిందికి
మెట్లు !

ఇంతవరకు బాహ్యవీణ - ఇక అంతర్షీణ కావచ్చ !

నా రాగవీణవు నీవు !

లోకంలోని ప్రకృతి సౌందర్యం అంతా నీ గాన కచేరీతో వసంతోత్సవం
చేసుకొంటున్నదో !

కొండమ్మ పెళ్ళికో, గంగమ్మ సమర్థకో వచ్చిన త్రిలోక సుందరులంతా నీ
అమృత గానంలో పడి, వెళ్ళిపోవడమే మరిచిపోయి నదీ వృక్షలతా శకుంతాది
సుందర మూర్తులై, ఇక్కడే శాశ్వతంగా ఉండిపోయారో ఏమో !

“మనం కూడ ఇక్కడే ఉండిపోతే !” ఇద్దరం ఒకేసారి అన్నాం కూదూ ఈ
మాట - పైకి !

పళ్ళికిలించి, దూకిందొక బాలెంత కోతి, నీ చంకలోని తట్ట పైకి !

ఇక్కడి కోతులు దేవాంతకలు !

కోతినుంచే మనిషి పుట్టివుంటాడన్నయోచన - విజ్ఞాని దార్శనుకు -
బహుశా, ఇక్కడి కోతుల్ని చూచిన తర్వాతనే కలిగి ఉండవచ్చ !

దారిపొదుగునా కోతులు !

మురమురాలు, బరానీలు సెనగలు !

బండలు, వాటికి చక్కిలిగింతలు పెడుతున్న చిరువాగులు - వాటి గాజుల
గలగలలు, కిలకిలలు, జలజలలు !

చుట్టూ గుబాళిస్తున్న సౌందర్యాన్నిచూచుకొంటూ, మధువనంలో చేరిన
వానర సేనవలె చెట్లలో ఉన్నతులై సంచరిస్తున్న కోతులకు బెదురుతూ, బండలను
దాటుతూ, వాగులలో కాళ్ళు తడుపుకొంటూ, మోకాళ్ళ ఎగువకు ఎగదోసిన ఎరుపట్లు
జరీచిరతో, ఆనందోత్సాహంలో వెలిగిపోతున్న నీవు - సాఙ్కాత్తు లక్ష్మీదేవిలా ఉన్నావు
- వసంత సంధ్యారాగ రంజితవై !

యాత్రికులంతా నిన్ను ఆరాధిస్తున్నారు - కళ్ళల్లో కర్మార దీపాలు
వెలిగించుకొని !

వాగులు దాటినప్పుడెల్లా, నీవు కాళ్ళతో నీళ్ళు ఎగజిమ్మెనప్పుడెల్లా - అలక్త మంజిష్ఠం అవుతూ ఉన్నవి సంధ్యాకాంత చూపూలు !

అదిగో ప్రణవ నాదం !

అదిగో పాపనాశ జలపాతం !

అపర గంగా భవాని సాఙ్కాత్మారం !

అతిలోక సౌందర్యానికి పరమ క్షేత్రం !

జలధార క్రింద అంబు కణాల్లా యూత్రిక జనం !

దర్శన మాత్రం చేతనే సమస్త పాపాలూ పోతై. ఇక సృష్టానమే లభిస్తే ఎంత సుకృతం ! ఈ యూత్రికులంతా ఎంత అదృష్టపంతులో !

కేవలం నగ్గి సౌందర్యంలో, నగ్గి పొవిత్ర్యంలో, నగ్గి నందంలో మునిగి తేలుతున్న దివ్యాత్మలు వీళ్ళు !

ఎలాంటి పాప పంకిలమైనా పోతుంది ఈ క్షేత్ర సృష్ట కు ! ఏ పంకిలమూ లేని మనవంటి వాళ్ళకు అమృత పదవే ఈ జలసృష్ట !

ఆకాశం ఎత్తునుంచి, శివుని జటాజూటం నుంచి వలె, క్రిందికి దూకుతున్న ఆ అమృత గంగలో జలక మాడడం - ఓహో, ఎంత బాగుంది !

సమస్త విశ్వమూ ఒక అంజలి - ఈ అమృత ప్రాసాద నిత్యధార క్రింద! కొండమ్మ చెల్లెలు గంగమ్మ !

మహోశక్తులు ఇధరూ !

సర్వ శక్తి నాథుడు మహేశ్వరుడు !

విశ్వరూపిణి - విశ్వజనని - కొండమ్మ ! ఆమె నుంచి అభివ్యక్తమవుతున్న విశ్వ జీవనధార గంగమ్మ ! ఈమె నుంచి పరివ్యాప్తమవుతున్న విశ్వకాంతి ధార సరస్వతి !

ఈ విశ్వేశ్వర త్రిక్షకీ రూప పరమేశ్వరిని ఒడిలో, తలలో, ఎదలో చాలించి, లాలించి, పాలిస్తూ - పరమేశ్వరుడు చేస్తున్న సుందర లీలా తాండవం - ఎంత కళా విభూతిని ప్రదర్శిస్తున్న దిక్కుడ !

క్షీత్రలక్ష్మీ గంగకు దీపం వెలిగించి, కొబ్బరికాయ కొట్టి, హరతి ఇచ్చి,
కుంకుమ ధరించి, ప్రసాదం స్నీకరించి, అంజటి ఘుటించాం మనం తాదాత్మంతో -

స్ఫ్రేశ్‌లో గల విష వచ్చి శిఖల నెల్ల
తానె తాల్చియు, అమృత శీతలుడు శివుడు !
ఏత దద్యుత లీలకు హేతు వీవు !
శివ శిఖాలంబినీ ! నమస్కృతులు నీకు !

125

బయలుదేరుదమా ?
ప్రణయ కళా రమా !

అరుణోదయ నర్తన శివ
చరణ కమల మధువు గ్రోలి,
తాందవ నటరాజ శిఖా
తరుణేందు కళను గోరి !

పాపనాశమును గౌలిచి
పైనము సాగించెదమా ?
పరిధి లేని విశ్వమునకు
పరమకేంద్ర మహుదామా ?

ఎచ్చట వెన్నెల కలదో,
ఎచ్చట చీకట లేదో,
ఎచ్చట మన మిద్దరమే
ముచ్చట ముద్దో - అచటికి !

ప్రతి పుప్పున వాసించుచు,
ప్రతి పెదవిని వికసించుచు,

ప్రతి గుండెను త్రోయించుచు,
ప్రతి పాటయు మనమే ద్వై !

అంతులేని అభిరతితో,
అమృత రాగ భోగముతో,
కామ కళా పరమాత్మను
కలకాలము పాలింతము !

నిర్ణయ పరమాత్మ మనకెందుకు ?

ప్రణయ శృంగార కామ కళా త్రిశక్తి రూప రాగ రస రమణీయ మూర్తి
ఈ విశ్వం !

ఈ విశ్వమే మనం

నీవు - నేను

ఒకే ఇద్దరం !

ఒకే రాగం !

ఒకే తానం !

ఒకే పల్లవి !

ఒక అమృత మధువు !

మధు వయన్నుల నింద, మధు మనన్నుల నింద,

మధు జీవి తానంద మధుర పౌత్రల నింద,

రాగ మధువై నదా రమియింతమే, చెలీ !

నిత్య మధు లోకాలు నిర్మింతమే, చెలీ !

